

Brüssel, 6.5.2013
COM(2013) 260 final

2013/0136 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

loomatervise kohta

{SWD(2013) 160 final}

{SWD(2013) 161 final}

SELETUSKIRI

1. PÕHJENDUS JA EESMÄRK

Loomatervis on kõigi Euroopa kodanike ühine probleem. See sellest, et loomatervisega seonduvad rahvatervise, toiduohutuse ja toiduga kindlustatuse aspektid, aga ka majanduskuludest, mis võivad kaasneda loomataudide puhangutega, samuti loomade heaoluga seotud kaalutlustest, sealhulgas tauditõrjemeetmetega seonduvatest küsimustest.

Samas käsitletakse käesolevas ettepanekus aruka reguleerimise¹ prioriteete, et lihtsustada kehtivat õiguslikku raamistikku ja võtta arvesse sidusrühmade ootusi seoses halduskoormuse vähendamisega.

Käesolevas ettepanekus käsitletakse ka teisi komisjoni prioriteete, näiteks Euroopa 2020. aasta strateegias² püstitatud aruka majanduskasvu eesmärki, et parandada asjaomase sektori vastupidavust aktiivsete ennetusmeetmete ja paindlikuma riskijuhtimise abil.

Probleemi analüüs

Loomatervise valdkonnas hetkel kehtiva ELi õigusraamistiku alla kuulub ligikaudu 50 põhidirektiivi ja –määrust ning umbes 400 teisest õigusakti, millest mõned on vastu võetud nii ammu kui 1964. aastal.

2004. aastal algatas komisjon välishindamise, et põhjalikult läbi vaadata ELi loomatervise meetmetega saavutatud tulemused, mis viis uue loomatervishoiustrateegia vastuvõtmiseni 2007. aastal. Meie poliitika ümberhindamise vajadus tulenes mitmete asjaolude kokkulangemisest.

- Peamised kehtivad õigusaktid olid koostatud aastatel 1988–1995, mil ühendusse kuulus 12 liikmesriiki.
- On ilmnenud uued väljakutsed. On lisandunud haigused, mida kümme aastat tagasi ei teatud, samal ajal kui teised haigused, nt suu- ja sõrataud, lammaste katarraalne palavik ja linnugriip on viimasel ajal tekitanud uusi probleeme, mis ei lase meil unustada, et nad kujutavad endast tõsist ohtu.
- Ka kaubavahetuse tingimused on radikaalselt teisenenud ning loomade ja loomsete saadustega kauplemine (nii ELi piires kui ka ELi ja kolmandate riikide vahel) on tunduvalt suurenenud ning
- Teadus, tehnoloogia ja ELi institutsionaalne raamistik on märgatavalt arenenud.

Kehtivates õigusaktides on avastatud mitmeid puudusi. Mitmed nimetatud puudused on seotud üldise poliitilise lähenemisviisiga:

¹ KOM(2010) 543 lõplik „Arukas reguleerimine Euroopa Liidus”.

² KOM(2010) 2020 „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia”.

- hetkel kehtiva ühenduse loomatervishoiupoliitika keerukus;
- üldstrateegia puudumine;
- liiga vähese tähelepanu pööramine taudide ennetamisele, eelkõige suurema bioturvalisuse vajadusele.

Muud puudused olid seotud konkreetsete kitsaskohtadega kehtivate õigusaktide toimimises, eelkõige seoses järgmisega:

- liidusisese elusloomade kaubanduse alased teemad.

Käesoleva õigusaktiga või selle alusel vastuvõetud delegeeritud aktide ja rakendusaktidega on kavas lahendada nii üldiseid kui ka spetsiifilisi probleeme.

Ettepaneku eesmärgid

Loomatervise määrus kujutab endast õigusraamistikku, mille eesmärk on toetada 2007. aastal avaldatud ELi loomatervishoiustrateegiat. Selles strateegias on välja toodud järgmised üldeesmärgid:

- tagada rahvatervise ja toiduohutuse kõrge tase, viies inimeste bioloogilise ja keemilise ohustatuse taseme võimalikult madalale;
- parandada loomatervise alast olukorda, hoides ära/vähendades loomade haigestumist ning aidates seeläbi kaasa loomakasvatusele ja maapiirkondade majandusele;
- suurendada majanduskasvu/ühtekuuluvust/konkurentsivõimet, tagades kaupade vaba liikumise ja sellega proportsionaalse loomade liikumise
- edendada põllumajandustavasid ja loomade heaolu, mis ennetavad loomatervise seotud ohte ja vähendavad mõju keskkonnale, toetades ELi säästva arengu strateegiat.

Käesoleva loomaterviseõiguse määruse eesmärgid on järgmised:

- kehtestada ühtne, lihtsustatud, läbipaistev ja selge reguleeriv raamistik, milles on süstemaatiliselt välja toodud reguleeriva sekkumise eesmärgid, ulatus ja põhimõtted; kõnealune õigus tugineb heale valitsemistavale ja vastab rahvusvahelistele standarditele (näiteks OIE); selles keskendutakse pikaajalistele ennetusmeetmetele ja koostööle kõikide asjaomaste sidusrühmadega;
- kehtestada üldpõhimõtted, mis võimaldavad luua lihtsustatud õigusliku raamistiku, et olla valmis uutele väljakutsetele vastamiseks, st kiiresti reageerida esilekerkivate taudide puhul, tagades ühtlasi kehtivates õigusaktides nõutava reageerimiskiiruse;
- tagada sidusus loomatervise, loomade heaolu ja toiduohutuspoliitikat käsitlevate õigusaktide horisontaalsete põhimõtete ning samuti kliimamuutust,

ühtset põllumajanduspoliitikat ja jätkusuutlikkust käsitlevate ELi poliitikate vahel;

- vähendada nii palju kui võimalik loomataudide kahjulikku mõju loomade ja inimeste tervisele, loomade heaolule, majandusele ja ühiskonnale tauditeadlikkuse, taudiks valmisoleku, taudiolukorra jälgimise ja hädaolukorras reageerimise süsteemide tõhustamise teel riikide ja ELi tasandil;
- tagada loomade ja loomsete saaduste siseturu tõrgeteta toimimine koos kõrgetasemelise looma- ja inimeste tervise kaitsega, toetades samaaegselt Euroopa 2020. aasta strateegias püstitatud eesmärkide täitmist.

Käesoleva loomaterviseõiguse määruse tegevuseesmärgid on järgmised:

- rakendada loomatervishoiupoliitika suhtes uut ennetusele suunatud ja stiimulitele orienteeritud lähenemisviisi;
- kehtestada selge ja tasakaalustatud rollide ja tööülesanne jaotumine pädevate ametiasutuste, ELi institutsioonide, põllumajandussektori, loomaomanike ja teiste sidusrühmade vahel;
- võtta kasutusele haiguste liigitamine kui ELi sekkumise alus;
- pakkuda tõhusaid mehhanisme kiireks reageerimiseks taudipuhangutele, sealhulgas esilekerkivate taudide korral;
- tagada täielik valmisolek hädaolukordadeks ja varajane reageerimine loomataudide ja zoonooside puhangutele, sealhulgas vaktsiinide kasutamine vastavalt vajadusele;
- võimaluse korral võtta tehnilistel ja muudel põhjustel kasutusele lihtsustatud asjaajamise kord, võttes arvesse väikepõllumajandustootjate ja väikeettevõtete tegevuse eripära ja vältides põhjendamatu halduskoormust ja -kulusid;
- tagada vajaliku paindlikkusega õigusraamistik sujuvaks kohandamiseks uute teaduse ja tehnika arengusuundadega;
- vähendada kaubandushäirete tekkimise ohtu, püüdes saavutada nõuetekohast vastavust rahvusvahelistele standarditele, tagades samaaegselt kõrgetasemeliste loomatervise standardite vajaliku järgimise.

2. ÕIGUSLIK TAUST

Õiguslik alus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 43, 114 ja 168 on sätestatud õiguslik alus loomatervist käsitlevatele ELi seadusandlikele meetmetele, kuna need on oluline osa ELi põllumajanduse, rahvatervise ja tarbijakaitse, kaubanduse ja siseturu poliitikast.

- Artiklis 43 on sätestatud alus ELi ühist põllumajanduspoliitikat käsitlevatele seadusandlikele meetmetele. See artikkel sai ühtlasi aluseks veterinaariaalastele õigusaktidele, kuna ühenduse loomatervishoiupoliitikat peetakse

õiguslikust vaatepunktist ühise põllumajanduspoliitika osaks, ja kõnealuse poliitika suhtes kohaldatakse samasuguseid seadusandlikke ja haldusmenetlusi.

- Artiklis 114 on sätestatud õiguslik alus siseturu loomiseks ja toimimiseks ning samuti seaduses, määruses või haldusmeetmetes kehtestatud asjaomaste sätete ühtlustamise kohta.
- Tervisekaitset käsitlevas artiklis 168 on viidatud inimeste tervise kaitsmisele kõikide võimalike ohtude eest, sealhulgas loomaterviseiga seotud ohtude puhul. Kõnealusest artiklist tulenevalt kohaldatai kaasotsustamismenetluse raames samuti otseselt inimeste tervise kaitsmiseks suunatud veterinaarmedeid.

Kooskõla Euroopa Liidu muude poliitikavaldkondadega

Kõnealune loomatervishoidu käsitlevate õigusaktide pakett on seotud loomade heaolu, toiduohutust, inimeste tervist, loomasööta, veterinaaravimeid, keskkonnakaitset, ametlikke kontrole, ühist kalanduspoliitikat ja ühist põllumajanduspoliitikat käsitleva õigusliku raamistikuga.

Suhe teiste paketi sisalduvate ettepanekutega

Käesolev ettepanek on üks osa paketist, mis koosneb neljast loomatervist, taimetervist, taimse paljundusmaterjali kvaliteeti ja taimede, loomade, toidu ja sööda ametlikke kontrole käsitlevast läbivaadatud õigusaktist.

Ametlikke kontrole käsitleva määruse läbivaatamine aitab neid kontrole järjepidevamalt korraldada, et kaitsta loomade tervist ja viia määrus paremini kooskõlla loomatervise määrusega.

3. SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

Subsidiaarsus

Hea loomatervis ei ole kasulik mitte ainult eraisikutele, sellega kaasneb üldine heaolu ja sellest võidab kogu ühiskond. Paljude loomataudide nakkuslik iseloom tähendab seda, et kõige otstarbekam on rakendada ühtset lähenemisviisi, mitte ridamisi individuaalseid meetmeid.

Kogu ELi hõlmav kooskõlastatud lähenemisviis on saanud ulatusliku heakskiidu ja see on aidanud vähendada ettevõtjate, kauplejate, veterinaararstide ja veterinaariaga seotud tööstuste halduskoormust. Sellel lähenemisviisil on olnud oluline roll siseturu loomisel ja see on hõlbustanud ELi sisest loomade ja loomsete saadustega (liha, piim jne) kauplemist kooskõlastatud loomatervise tingimuste kehtestamise ja ühise põllumajanduspoliitika edendamise teel.

Loomataudide ennetamist, nendest teavitamist, loomataudide tõrjet ja likvideerimist käsitlevatest ELi tasandil kooskõlastatud eeskirjadest saadav kasu on ilmnunud viimati esinenud loomataudide puhangute ajal. Nimetatud kriisidele reageerimine näitas, EL suudab reageerida kiiresti, piirata taudide levikut ja vähendada nende mõjusid. See oli võimalik peamiselt tänu kooskõlastatud lähenemisele tauditõrjele, sealhulgas rahalise toe andmisele kasvandustele taudide likvideerimismeetmete rakendamiseks tekkinud kahjude kompenseerimiseks. Kui võtta arvesse siseturu

ulatuslikke mõõtmeid, võib ebaõnnestunud tauditõrje ühes liikmesriigis avaldada kahjulikku mõju loomade tervislikule seisundile kogu liidus ja kahjustada liidu ekspordivõimet. Võttes arvesse nimetatud asjaolusid, on õigustatud meetmete rakendamine ELi tasandil, kuna on selge, et liikmesriigid ei suuda seda probleemi oma jõududega lahendada ja ELi tasandil tegutsedes on võimalik tõhusamalt jõuda ühtse lähenemisviisini.

Proportsionaalsus

Loomaterviseõiguse määruks kehtestatakse üldraamistik loomataudide ennetamiseks, tõrjeks ja likvideerimiseks. See raamistik tugineb tulemusel orienteeritud eeskirjadele, vältides liigseid ettekirjutusi ja jättes liikmesriikidele ruumi vajaduse korral kehtestada üksikasjalikumaid õigusakte, et neid eeskirju saaks viia vastavusse riiklike, piirkondlike või kohalike tingimustega. Teisest küljest peaksid kaubanduseeskirjad olema piisavalt üksikasjalikud ja täpsed, et ei tekiks olukorda, kus ettevõtjad ja pädevad ametiasutused rakendavad neid erineval viisil, mis võib põhjustada konkurentsimoonutusi ja ohustada ühtse lähenemisviisi rakendamist tauditõrje suhtes. Seetõttu püütakse loomatervise määruks saavutada tasakaal proportsionaalsete ja vajalike meetmete vahel.

4. KONSULTEERIMINE HUVTATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

Konsultatsiooniprotsess

Loomatervise määruks on koostatud pikaajaliste ja põhjalike analüüside tulemusena.

2004. aastal algatas komisjon sõltumatu hindamise, et hinnata ühenduse loomatervishoiupoliitika³ tulemuslikkust eelmisel kümnendil ja selle kooskõla teiste ELi sekkumismeetmetega. Hindamise eesmärk oli teha kindlaks need ühenduse loomatervishoiupoliitika aspektid, mis vajavad parandamist, ja pakkuda välja võimalused nende paranduste tegemiseks.

Ühenduse loomatervishoiupoliitika hinnangus esitati muu hulgas soovitus koostada ühtne loomatervishoiustrateegia, et ennetada asjaomase poliitika ebäühtlast ja kriisist ajendatud arengut. Selle tulemusena koostati ELi loomatervishoiustrateegia aastateks 2007-2013 „Haiguste ennetamine on parem kui ravi”⁴.

Loomatervishoiustrateegias on sätestatud, et võetakse vastu „ühtne õiguslik raamistik loomatervishoiu kohta, mis keskendub pigem stiimulitele kui karistustele, on kooskõlas ELi muu poliitikaga ja rahvusvaheliste standarditega” ja mis „määrab ning integreerib kehtivate õigusaktide ühised põhimõtted ja nõuded”. Euroopa Parlament,⁵ nõukogu⁶ ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee⁷ kiitsid selle algatuse heaks oma tagasisidemes kõnealusele komisjoni uut strateegiat käsitlevale teatisele. Seejärel

³ http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/strategy/actionplan_en.htm

⁴ http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/strategy/index_en.htm

⁵ Euroopa Parlamendi resolutsioon 2007/2260 (INI).

⁶ Dok 15481/07 ADD 1.

⁷ NAT/376 – ELi loomatervishoiustrateegia.

kinnitati strateegia rakendamise tegevuskavas,⁸ et „loomatervishoiu strateegia põhieesmärk on töötada välja ELi loomatervishoiu seadus”.

Kõnealusel protsessis on juba algusest peale osalenud peamised sidusrühmad, liikmesriikide pädevad ametiasutused, rahvusvahelised organisatsioonid ja kaubanduspartnerid ning neil on selles arutelus olnud määrava tähtsusega roll. Lisaks on peetud mitmeid konsultatsioone majanduslike ja sotsiaalsete sidusrühmadega, näiteks loomatervise ja loomade heaoluga tegelevate Euroopa ühendustega, ning huvitatud üldsusega kooskõlas konsulteerimist käsitlevate komisjoni standarditega.

5. ETTEPANEKU KOOSTISOSAD

I osa: Üldeeskirjad

Loomatervise määruses on kehtestatud üldpõhimõtted hea loomatervise kohta ELi õigusaktides. Siin koondatakse kokku maismaa- ja veeloomadega seotud loomatervise meetmed.

I osas on samuti esitatud tõenäoliselt märkimisväärset mõju avaldavate taudide prioriseerimine ja loetellu kandmine. See võimaldab esmakordselt süstemaatiliselt prioriseerida liidu ressursid lähtuvalt nende teaduslikust ja tõenduslikust alusest.

Esimest korda on selgelt sätestatud vastutus kõikide osapoolte puhul, kellel on määrava tähtsusega roll loomatervise kaitsmises, näiteks ettevõtjad, veterinaararstid ja lemmikloomapidajad. Eelkõige ettevõtjad ja loomadega seotud töötajad on nüüd kohustatud omandama algteadmised loomatervise ja sellega seotud teemade kohta.

II osa: Teavitamine, jälgimine, likvideerimisprogrammid, taudivaba staatus

II osas selgitatakse teavitamise ja jälgimisega, sealhulgas loomatervise kontrolliga seotud kohustusi. Selgitatakse ettevõtjate, pädevate ametiasutuste ja teiste sidusrühmade rolle seoses loomatervise olukorra jälgimisega liidus. Uus süsteem võimaldab paremini kasutada kõnealuse valdkonna erinevate huvirühmade vahelist jälgimisega seotud koostööd, et tagada kõige tulemuslikum ja kulutõhusam jälgimisvahendite kasutamine.

Teine oluline muutus seisneb selles, et nüüd on võimalik ulatuslikumalt kasutada bioturvarühmikuid, mida varem võis kasutada ainult seoses linnugripi vastaste meetmete ja vesiviljelusega. See tähendab suuremat paindlikkust tauditõrjemeetmete osas, rakendades teatud tingimustel võimalust mitte katkestada liikumist ja kauplemist, mida hinnatakse riskipõhise analüüsi alusel.

III osa: Taudiks valmisolek, tauditeadlikkus ja tauditõrje

III osas esitatakse liikmesriikidele jätkuvalt nõue koostada situatsiooniplaanid, et tegeleda teatavate taudidega, ja neid plaane rakendada.

Nüüd on selgelt ja sidusalt sätestatud reguleeriv raamistik vaktsineerimise kohta.

⁸ KOM(2008) 545 lõplik, http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/strategy/documents_en.htm

On kehtestatud antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pankade kasutamise eeskirjad.

On sätestatud eeskirjad tõrjemeetmete kohta, mida rakendatakse teatavate taudidega seotud kinnitatud taudipuhangute või nende kahtluse korral, ilma et tehtaks suuremaid muudatusi juba hästitoimivas süsteemis.

IV osa: Registreerimise, tunnustamise, jälgitavuse ja liikumise nõuded

IV osa koosneb kolmest jaotisest, kus on esitatud üksikasjalikud eeskirjad maismaa-, vee- ja teiste loomade kohta. Neid peab käsitlema eraldi erinevate tootmismeetodite ja epidemioloogia tõttu. Vee- ja maismaaloomaloomi käsitlevates jaotistes on kehtestatud meetmed, mille abil saab loomi ja ettevõtteid kindlaks määrata ja jälgida. Loomade jälgitavus on väga oluline taudipuhangu ajal, kuna nii saab taudi epidemioloogiat paremini mõista ja kontrollida. Nendes jaotistes esitatakse ka võimalus suurema hulga loomade registreerimiseks ja jälgimiseks elektrooniliste vahendite abil, toetades seeläbi lihtsustatud ja paremat reguleerimist ning vähendades halduskoormust tänu rakendatud tehnoloogiale. Kolmas jaotis, mis käsitleb teisi loomi, on lisatud tuleviku tarbeks, kui kõnealuste loomadega seoses peaksid tekkima uued ohud.

V osa: Liitu sisenemine ja eksport

V osas on kehtestatud standardid ja nõuded kolmandatele riikidele, kust saadetakse loomi, loomset paljundusmaterjali, loomseid saadusi ja muid materjale, mille kaudu võivad liitu kanduda loomataudid, et vältida taudide sisenemist liitu. V osas on sätestatud ka ekspordinõuded. Ei ole kavas teha praktilisi muudatusi kehtivatesse õigusaktidesse, kuna need on senini hästi toiminud.

VI osa: Erakorralised meetmed

Erakorralistel meetmetel on määrava tähtsusega roll taudide ohjamisel. VI osas on kehtestatud hädaolukorras toimimise kord, mis tagab kiire ja järjepideva liidu tasandil reageerimise. On kavas teha ainult mõned praktilised muudatused kehtivatesse õigusaktidesse, mis on senini väga hästi toiminud.

VII osa: Lõpp- ja üleminekusätted

Lõpp- ja üleminekusätetes on kehtestatud riikide sätted, delegeeritud aktide vastuvõtmise tingimused, tühistamise kord ja teised vajalikud õigusnormid.

6. MÕJU EELARVELE

Käesolevasse ettepanekusse ei ole kaasatud kulusid, mida ei ole juba lisatud toiduahelat, loomade tervist ja heaolu ning taimetervist ja paljundusmaterjali käsitleva ühise finantsraamistiku finantsselgitusse.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

loomatervise kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2, artikli 114 lõiget 3 ja artikli 168 lõike 4 punkti b,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

pärast õigusakti eelnõu esitamist riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,⁹

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,¹⁰

tegutsedes seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Loomade nakkushaigustel ja nende tõrje meetmetel võivad olla laastavad tagajärjed üksikutele loomadele, loomapopulatsioonidele, loomapidajatele ja majandusele.
- (2) Hiljutised kogemused on näidanud, et loomade nakkushaigustel võib olla märkimisväärne mõju ka rahvatervisele, näiteks linnugripi ja salmonella puhul.
- (3) Kahjulikku vastastikust mõju võib täheldada ka bioloogilise mitmekesisuse, kliimamuutuse ja teiste keskkonnaaspektide osas. Kliimamuutus võib tingida uute taudide puhkemise, olemasolevate taudide esinemise ja tauditekitajate ja vektorite geograafilise leviku, sealhulgas metsloomade osas.
- (4) Liidu tasandil tuleks kehtestada loomatervise eeskirjad, et tagada loomade ja inimeste tervise kõrgetasemelised standardid liidus, põllumajandus- ja vesiviljelussektori ratsionaalne areng ja suurendada tootlikkust. Need eeskirjad on muu hulgas vajalikud ka selleks, et aidata kaasa siseturu väljakujundamisele ning vältida nakkushaiguste levikut.
- (5) Hetkel kehtivad liidu õigusaktid koosnevad reast omavahel seotud alusaktidest, milles on sätestatud liidusisese kaubanduse suhtes kohaldatavad loomatervise eeskirjad, loomade ja toodete liitu sisenemine, taudide likvideerimine, veterinaarkontrollid,

⁹ ELT C , , lk .

¹⁰ ELT C , , lk .

taudidest teavitamine ja rahaline toetus seoses erinevate loomaliikidega, ent puudub üldine õigusraamistik, kus oleksid kehtestatud kogu sektorit hõlmavad kooskõlastatud põhimõtted.

- (6) Liidu loomatervishoiustrateegia aastateks 2007–2013 „Haiguste ennetamine on parem kui ravi” esitati komisjoni 19. septembri 2007. aasta teatises Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele¹¹. Strateegia eesmärk on pöörata suuremat tähelepanu ennetusmeetmetele, taudiolukorra jälgimisele, tauditõrjele ja taudide uurimisele, et vähendada loomade haigestumisi ja viia haiguspuhangute mõju miinimumini. Tehakse ettepanek võtta vastu „ühtne ja lihtsustatud reguleeriv raamistik loomatervise kohta”, mille abil püütakse saavutada kooskõla rahvusvaheliste standarditega, tagades samaaegselt kõrgetasemeliste loomatervise standardite vajaliku järgimise.
- (7) Kõnealuse määruse eesmärk on ellu rakendada loomatervishoiustrateegias esitatud ülesanded ja arusaamad, sealhulgas ühtse tervise põhimõte, ning tugevdada liidu ühist loomatervise alast poliitikat loomatervist käsitleva ühtse, lihtsustatud ja paindliku reguleeriva raamistiku abil.
- (8) Loomadel võib esineda väga erinevaid nakkushaigusi või mittenakkavaid haigusi. Paljusid haigusi on võimalik ravida, nad avaldavad mõju ainult haigestunud loomale ega kandu edasi teistele loomadele või inimestele. Seevastu võib nakkushaigustel olla ulatuslikum mõju loomade või inimeste tervisele, mis on tuntav rahvastiku ja loomapopulatsiooni tasandil. Käesolevas määruses sätestatud loomatervise eeskirjad peaksid piirduma üksnes nakkushaigustega.
- (9) Nende loomatervise eeskirjade kehtestamisel on väga oluline, et võetaks arvesse loomade tervise seotust inimeste tervise, keskkonnaga, toidu- ja söödaohutusega, loomade heaoluga ning toiduga kindlustatuse ja majanduslike, ühiskondlike ja kultuuriliste aspektidega.
- (10) Nõukogu 22. detsembri 1994. aasta otsusega 94/800/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel sõlmitavaid tema pädevusse kuuluvaid küsimusi puudutavaid kokkuleppeid, mis saavutati mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voorus (1986–1994),¹² kiideti tolelaegse Euroopa Ühenduse nimel heaks – nende teemade osas, mis kuulusid tema pädevusalasse – Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) asutamisleping ning samuti selle lepingu lisades 1, 2 ja 3 esitatud lepingud, mille hulka kuulub sanitaar- ja taimetervise meetmete rakendamise leping (SPS leping). SPS lepinguga reguleeritakse inimeste, loomade ja taimede tervise kaitsmiseks vajalike meetmete rakendamist, et sellega ei kaasneks juhuslikku või õigustamatut vahetegemist WTO liikmete vahel. Kui on olemas rahvusvahelised standardid, siis tuleb neist lähtuda. Liikmetel on siiski õigus kehtestada asjakohased oma standardid, eeldusel et need põhinevad teaduslikul tõendusmaterjalil.
- (11) Loomatervise osas viidatakse SPS lepingus Maailma Loomatervise Organisatsiooni standarditele selles osas, mis on seotud rahvusvahelise kaubanduse puhul kehtivate loomatervise tingimustega. Et vähendada kaubandushäirete tekkimise ohtu, peaksid

¹¹ KOM(2007) 539 lõplik.

¹² EÜT L 336, 23.12.1994, lk 1.

ELi loomatervise meetmed vastama nõuetekohases ulatuses Maailma Loomatervise Organisatsiooni standarditele.

- (12) Erakorralistel asjaoludel, kui esineb märkimisväärne oht loomade või inimeste tervisele, ent teaduslik ebakindlus püsib, antakse SPS lepingu artikli 5 lõikes 7, mida on liidu nimel tõlgendatud komisjoni 2. veebruari 2000. aasta teatise ettevaatuspõhimõtte kohta,¹³ kõnealuse lepingu osapoolele võimalus kiita olemasoleva ja asjakohase teabe alusel heaks ajutised meetmed. Sellistel asjaoludel on WTO liige kohustatud hankima täiendavat teavet, mis on vajalik objektiivsemaks riski hindamiseks ja meetme läbivaatamiseks mõistliku aja jooksul.
- (13) Riskihindamine, millest lähtuvalt rakendatakse käesoleva määruse kohaseid meetmeid, peaks põhinema olemasoleval teaduslikel tõenditel ja tuleb teostada sõltumatult, objektiivselt ja läbipaistvalt. Samuti tuleks asjakohaselt arvesse võtta Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 22 lõiget 1 (millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused)¹⁴ asutatud Euroopa Toiduohutusameti arvamusi.
- (14) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määruses, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus),¹⁵ on sätestatud nii inimeste kui ka loomade tervise eeskirjad teatavate loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete kohta, et ära hoida ja minimeerida nendest toodetest tulenevaid riske inimeste ja loomade tervisele ning eelkõige kaitsta toidu- ja söödaahela ohutust. Et vältida kattumist teiste liidu õigusaktidega, tuleks käesolevat määrust seetõttu kohaldada ainult nende loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete suhtes, mille kohta ei ole määruses (EÜ) nr 1069/2009 kehtestatud erieeskirju ja mille puhul esineb oht loomade tervisele. Määruses (EÜ) nr 1069/2009 ei ole näiteks sätestatud, kuidas käsitleda loomseid kõrvalsaadusi ja nendest saadud tooteid koos tauditõrje meetmetega, ja seetõttu kohaldatakse kõnealuse teema suhtes käesolevat määrust.
- (15) Peale selle on loomade nakkushaigusi, sealhulgas inimestele ülekanduvaid taude ehk zoonooside käsitlevad erieeskirjad juba kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta määruses (EÜ) nr 999/2001 (millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad),¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiivis 2003/99/EÜ (zoonooside ja zoonootilise toimega mõjurite seire kohta, millega muudetakse nõukogu otsust 90/424/EMÜ ja tühistatakse nõukogu direktiiv 92/117/EMÜ)¹⁷ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta määruses (EÜ) nr 2160/2003 (salmonella ja teiste konkreetsete toidupõhiste zoonootilise toimega mõjurite kontrolli kohta),¹⁸ ja inimestele ülekanduvaid nakkushaigusi käsitlevad erieeskirjad on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri

¹³ KOM(2000) 1 lõplik.

¹⁴ EÜT L 31, 01.02.2002, lk 1.

¹⁵ ELT L 300, 14.11.2009, lk 1.

¹⁶ EÜT L 147, 31.05.2001, lk 1.

¹⁷ ELT L 325, 12.12.2003, lk 31.

¹⁸ ELT L 325, 12.12.2003, lk 1.

1998. aasta otsuses 2119/98/EÜ (millega moodustatakse ühenduses epidemioloogilise seire ja nakkushaiguste tõrje võrgustik)¹⁹ Nimetatud õigusaktid peaksid jääma jõusse kuni käesoleva määruse vastuvõtmiseni. Et vältida kattumist teiste liidu õigusaktidega, tuleks käesolevat määrust seetõttu kohaldada zoonooside suhtes ainult siis, kui nende kohta ei ole teistes liidu õigusaktides juba sätestatud erieeskirju.

- (16) Metsloomapopulatsioonides esinevatel taudidel võib olla kahjulik mõju põllumajandus- ja vesiviljelussektorile, rahvatervisele, keskkonnale ja bioloogilisele mitmekesisusele. Seetõttu on asjakohane, et käesoleva määruse reguleerimisala peaks sellistel juhtudel hõlmama metsloomi kui kõnealuste taudide võimalikke ohvreid ja nende vektoreid.
- (17) Loomataudid ei kandu üle mitte ainult vahetu kontakti kaudu loomade vahel või loomade ja inimeste vahel. Taudid kanduvad edasi ka vee ja õhu kaudu, selliste vektorite kaudu nagu putukad või kunstliku seemendamise, munarakkude annetamise või embrüo siirdamise puhul kasutatava sperma, munarakkude ja embrüode kaudu. Tauditekitajad võivad sisalduda ka toidus või muudes loomsetes saadustes nagu näiteks nahk, karusnahk, suled, sarved ja mis tahes muu loomakehast saadud materjal. Lisaks võivad tauditekitajaid levida mitmete teiste objektide kaudu, näiteks transpordivahendite, seadmete, sööda, heina ja õlgede kaudu. Seetõttu on vaja kehtestada tõhusad loomatervise eeskirjad, mis hõlmaksid kõiki nakatumisteid ja nendega seotud materjali.
- (18) Loomataudidel võib olla kahjulik mõju loomaliikide jaotumisele looduses ja nii võib ohtu sattuda bioloogiline mitmekesisus. Seetõttu võivad loomataude põhjustavad mikroorganismid kuuluda ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioonis esitatud invasiivse võõrliigi määratluse alla. Käesolevas määruses kehtestatud meetmete puhul võetakse samuti arvesse bioloogilist mitmekesisust ja seetõttu peaks selles määruses käsitlema neid loomaliike ja tauditekitajaid, ka neid, mis kuuluvad invasiivse võõrliigi määratluse alla, mis on seotud käesoleva määrusega hõlmatud taudide ülekandumisega või on nendest taudidest tabandatud.
- (19) Enne käesoleva määruse koostamist vastuvõetud õigusaktides on maismaa- ja veeloomade kohta kehtestatud eraldi loomatervise eeskirjad. Nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta direktiivis 2006/88/EÜ (vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete loomatervishoiunõuete ning teatavate veeloomadel esinevate taudide ennetamise ja tõrje kohta)²⁰ on kehtestatud erieeskirjad veeloomade kohta. Ent hea loomatervise korraldamise tähtsamaid põhimõtteid saab enamikel juhtudel kohaldada mõlema nimetatud loomaliigi suhtes. Seega peaksid käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluma nii maismaa- kui ka veeloomad ja kõnealused loomatervise eeskirjad tuleks vajadusel ühtlustada. Teatud aspektide, eelkõige ettevõtete registreerimise ja tunnustamise ning liidusisese loomade jälgitavuse ja liikumise osas rakendatakse käesolevas määruses varem kasutatud lähenemisviisi, mille kohaselt kehtestati maismaa- ja veeloomadele erinevad loomatervise eeskirjad, kuna neil liikidel on erinevad elukeskkonnad ja sellest tulenevalt kohaldatakse nende suhtes erinevaid tervisekaitse nõudeid.

¹⁹ EÜT L 268, 03.10.1998, lk 1.

²⁰ ELT L 328, 24.11.2006, lk 14.

- (20) Enne käesolevat määrust vastu võetud õigusaktides ja eelkõige nõukogu 13. juuli 1992. aasta direktiivis 92/65/EMÜ (milles sätestatakse loomatervishoiu nõuded ühendusesiseseks kauplemiseks loomade, sperma, munarakkude ja embrüotega, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 90/425/EMÜ A (I) lisas osutatud ühenduse erieeskirjades sätestatud loomatervishoiu nõudeid, ning nende impordiks ühendusse)²¹ on samuti sätestatud peamised loomatervise eeskirjad liidu õigusaktides reguleerimata teiste loomaliikide kohta, nagu näiteks roomajad, kahepaiksed, mereimetajad ja teised liigid, kes ei kuulu käesolevas määruses määratletud vee- ja maismaaloomade hulka. Tavaliselt ei kujuta nimetatud liigid endast märkimisäärset ohtu inimeste või teiste loomade tervisele ja seetõttu kohaldatakse nende suhtes ainult mõningaid loomatervise eeskirju, kui sedagi. Et vältida tarbetut halduskoormust ja –kulusid, tuleks käesolevas määruses rakendada varem kasutatud lähenemisviisi, ja nimelt kehtestada õigusraamistik seoses kõnealuste loomade ja nendest saadud toodete liikumist käsitlevate üksikasjalike loomatervise eeskirjadega, kui asjaomased riskid seda eeldavad.
- (21) Lemmikloomade, sealhulgas dekoratiivsete veeloomade pidamine kodumajapidamises ja mittekaubanduslikes dekoratiivakvaariumites, nii sise- kui välitingimustes kujutab endast üldiselt väiksemat ohtu tervisele võrreldes teiste laiema ulatusega loomapidamise või loomade liikumise viisidega, näiteks põllumajandussektoris. Seetõttu ei ole asjakohane, et nende loomade suhtes kohaldataks liidusisest registreerimist, registripidamist ja liikumist käsitlevaid üldnõudeid, kuna sellega kaasneksid põhjendamatu halduskoormus ja põhjendamatud halduskulud. Seetõttu ei peaks registreerimise ja registripidamise nõudeid kohaldama lemmikloomapidajate suhtes. Peale selle tuleks kehtestada erieeskirjad lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise kohta liidus.
- (22) Mõned määratletud loomarühmad, kelle kohta on käesolevas määruses kehtestatud loomatervise erieeskirjad, tuleks nende rühmade mitmekesisuse tõttu esitada lisas loomaliikidena. See kehtib sõraliste puhul, kes on klassifitseeritud kui kabiloomad. Seda loetelu peaks tulevikus muutma muutunud taksonoomia, teaduslike arengute või teaduslikult põhjendatud tehniliste uuenduste tõttu. Samamoodi võib osutada vajalikuks muuta lemmikloomaliikide loetelu, tingituna ühiskondlikest arengutest või lemmikloomade pidamise tavade muutumisest, eelkõige siis, kui need loomad levitavad taude. Et võtta arvesse kõnealuseid muudatusi, tuleks Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 290 kehtestatud õigusaktide vastuvõtmise õigus delegeerida komisjonile selles osas, mis on seotud käesoleva määruse I ja II lisas esitatud lemmikloomade ja kabjaliste loeteludega.
- (23) Mitte kõiki loomade nakkushaigusi ei ole võimalik või ei tohiks ennetada ja tõrjuda reguleerivate meetmete abil, näiteks siis, kui taud on liiga laiaulatuslik, diagnostikavahendid ei ole kättesaadavad või kui erasektor saab taudi tõrjumiseks kasutada tema käsutuses olevaid vahendeid. Loomade nakkushaiguste ennetamise ja tõrjumisega seotud reguleerivatel meetmetel võivad olla olulised majanduslikud tagajärjed asjaomastes sektorites ja need võivad häirida kaubavahetust. Seetõttu on tähtis, et neid meetmeid kohaldataks ainult siis, kui need on proportsionaalsed ja vajalikud, näiteks juhul, kui taudiga kaasneb või taudiga arvatakse kaasnevat märkimisväärne oht loomade või inimeste tervisele.

²¹ EÜT L 268, 14.9.1992, lk 54.

- (24) Peale selle tuleks ennetavad ja tõrjemeetmed kohandada vastava loomade nakkushaigusega, et need vastaksid haigusele omasele epidemioloogilisele profiilile ja haiguse tagajärgedele. Seetõttu peaksid kõikide nimetatud taudide suhtes kohaldatavad ennetus- ja tõrje-eeskirjad lähtuma konkreetsest haigusjuhtumist.
- (25) Loomade nakkushaiguste puhul on haigusseisund tavaliselt seotud infektsiooni kliiniliste või patoloogiliste ilmingutega. Käesolevas määruses, mille eesmärk on tõrjuda teatavate loomade nakkushaiguste levikut ja need haigused likvideerida, peaks taudi määratlus olema laiaulatuslikum, nii et see hõlmaks ka teisi tauditekitajate kandjaid.
- (26) Mõned loomade nakkushaigused ei kandu kergesti üle teistele loomadele või inimestele ja seega ei põhjusta need laiaulatuslikumat kahju majandusele või bioloogilisele mitmekesisusele. Seetõttu ei kujuta nimetatud haigused endast tõsist ohtu loomade või inimeste tervisele liidus ja neid võib soovi korral reguleerida riiklikul tasandil kehtestatud eeskirjadega.
- (27) Nende loomade nakkushaiguste osas, mille suhtes ei kohaldata liidu tasandil meetmeid, ent millel on mõningane majanduslik tähtsus kohaliku tasandi erasektoris, peaks erasektor koostöös liikmesriikide pädevate ametiasutustega rakendada meetmeid, et kõnealuseid haigusi ennetada või tõrjuda, näiteks eneseregulatsiooni meetmete abil või tegevusjuhiste väljatöötamise teel.
- (28) Vastandina põhjendustes 26 ja 27 kirjeldatud loomade nakkushaigustele võivad väga nakkavad loomataudid levida kiiresti üle riigipiiride ja kui on tegemist on zoonoosidega, siis võivad nad avaldada mõju rahvatervisele ja toiduohutusele. Seetõttu peaks käesolev määrus hõlmama ka väga nakkavaid loomataude ja zoonoose.
- (29) Komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile ja nõukogule – Suureneva antimikroobse resistentsuse (AMR) riski vastases tegevuskavas²² – esitatud meetmes nr 5 rõhutatakse käesoleva määruse ennetavat rolli ja sellest tulenevat loomadel kasutatavate antibiootikumide kasutamise vähendamist. Aina suureneb mikroorganismide resistentsus antimikroobikumidele, millele nad varem allusid. Selle resistentsuse tõttu on raskem ravida inimestel ja loomadel esinevaid nakkushaigusi. Sellest tulenevalt peaks antimikroobikumide suhtes resistentsuse omandanud mikroorganisme käsitlema kui nakkushaigusi ja nad peaksid kuuluma käesoleva määruse kohaldamisalasse.
- (30) Teatavate taudide või liikidega seostuvad uued ohud võivad tekkida eelkõige tingituna keskkonnas, kliimas, loomakasvatuses ja põllumajandustraditsioonides toimunud muudatustest, ning samuti ühiskondlike muudatuste tõttu. Ka teaduse areng võib anda uusi teadmisi ja suurendada teadlikkust olemasolevate taudide kohta. Peale selle võivad need taudid ja liigid, mis täna on olulised, olla tulevikus vähese tähtsusega. Seetõttu peaks käesoleva määruse kohaldamisala olema lai ja selles kehtestatud eeskirjades peaks keskenduma avaliku huvi seisukohast olulistele taudidele. Maailma Loomatervise Organisatsioon on Euroopa Komisjoni toetusel loonud taudide prioriseerimise ja kategoriseerimise süsteemi, koostades uuringu „Listing and categorisation of priority animal diseases, including those transmissible to humans”²³ (Prioriteetsete loomataudide, sealhulgas inimestele ülekanduvate taudide loetlemine ja

²² KOM (2011) 748.

²³ <http://www.oie.int/en/support-to-oie-members/global-studies/categorisation-of-animal-diseases/>

kategoriseerimine) ja töötades välja vahendi selle eesmärgi täitmiseks. Käesoleva määrusega peaks sellise lähenemisviisi viima sisse liidu õigusaktidesse.

- (31) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused seoses loomade nakkushaigustega liidu tasandil, on vaja koostada loomade nakkushaiguste kooskõlastatud loetelu („loetletud taudid”). Seega tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused sellise loetelu kehtestamiseks.
- (32) Tulevikus võivad kerkida esile uued taudid, mis võivad tõsiselt ohustada ja mõjutada inimeste või loomade tervist ning majandust ja keskkonda. Pärast nende taudide hindamist ja vajaduse korral ajutiste erakorraliste meetmete rakendamist võib osutuda vajalikuks kiiresti reageerida ja kanda kõnealused taudid eespool nimetatud taudide loetelusse. Seetõttu peaks komisjonile delegeerima volitused võtta kiirmenetluse raames vastu akte sellistel õigustatud juhtudel, kui esineb oht inimeste või loomade tervisele.
- (33) Loetletud taudid eeldavad erinevaid lähenemisviise nende ohjamiseks. Mõned kõrge nakkavusega taudid, mida hetkel liidus ei esine, nõuavad rangete meetmete rakendamist, et need taudid saaks likvideerida kohe pärast nende puhkemist. Teiste taudide puhul, mis võivad mõnes liidu osas juba esineda, on vaja rakendada kohustuslikku või vabatahtlikku likvideerimist. Mõlemal juhul on asjakohane kehtestada piirangud loomade ja toodete liikumisele, näiteks tabandatud aladele ja nendelt aladelt liikumise keeld või lihtsalt lähetamisele eelnev testimine. Muudel juhtudel võib olla asjakohane lihtsalt jälgida taudi levikut, ilma et rakendataks täiendavaid meetmeid. Nii võib toimida eelkõige siis, kui tegemist on esilekerkiva taudiga, mille kohta on olemas piiratud teave.
- (34) Tuleks kehtestada kriteeriumid, et tagada kõikide vajalike aspektide arvessevõtmine, kui otsustakse, millised loomade nakkushaigused tuleks kanda loetelusse käesoleva määruse tähenduses, ja määrata kindlaks käesolevas määruses ühtsuse ja järjepidevuse tagamise eesmärgil sätestatud taudide vältimise ja tõrje eeskirjade kohaldatavus erinevate loetletud taudide suhtes. Et tagada tehnika ja teaduse edusammude ning asjakohaste rahvusvaheliste standardite arengu arvessevõtmine, tuleks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 290 delegeerida komisjonile õigus võtta vastu akte, mis käsitlevad kõnealuste kriteeriumide võimalikke muudatusi.
- (35) Käesolevas määruses sätestatud vältimise ja tõrje eeskirju teatavate loomade nakkushaiguste kohta tuleks kohaldada nende loomaliikide suhtes, kellelt kõnealune taud võib edasi kanduda, sest nad on sellele taudile vastuvõtlikud või selle taudi kandjad. Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamisel ühetaolised tingimused, on vaja kehtestada kooskõlastatud loetelu nendest liikidest, kelles suhtes tuleks liidu tasandil kohaldada teatavate loetletud taudidega seotud meetmeid („loetletud liigid”) ning seetõttu tuleb komisjonile anda rakendusvolitused sellise loetelu kehtestamiseks.
- (36) Iga loetletud taudi suhtes tuleks kohaldada käesolevas määruses sätestatud teatavate taudide vältimise ja tõrje eeskirju lähtuvalt loetletud taudi tähtsuse ja mõju tasemest, taudi jaotumusest, levimusest ja esinemisest liidus ning taudide vältimise ja tõrje meetmete kättesaadavusest kõnealuse loetletud taudi puhul.
- (37) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamisel ühetaolised tingimused seoses loetletud taudide suhtes kohaldatavate taudide vältimise ja tõrje meetmetega, on vaja

määrata kindlaks käesolevas määruses kehtestatud eeskirjade kohaldamine loetletud taudide suhtes liidu tasandil. Seetõttu tuleks komisjonile anda rakendusvolitused määrata kindlaks, milliseid eeskirju tuleks iga loetletud taudi suhtes kohaldada.

- (38) Loomadega tegelevatel ettevõtjatel, töötajatel ja lemmikloomapidajatel on parimad võimalused nende vastutuse alla kuuluvate loomade ja toodete tervise uurimisel ja tagamisel. Seetõttu peaks neil olema esmane vastutus taudide leviku ennetamise ja tõrjega seotud meetmete rakendamisel nende vastutuse alla kuuluvate loomade ja toodete hulgas.
- (39) Bioturvalisus on üks olulisemaid ennetusvahendeid, mida saavad kasutada ettevõtjad ja teised loomadega töötavad inimesed, et takistada loomade nakkushaiguste sissetoomist loomapopulatsiooni, nende arenemist loomapopulatsioonis ja levimist loomapopulatsioonist välja. Bioturvalisuse rolli on samuti tunnustatud ELi loomaterviseõiguse määruse vastuvõtmisega seotud mõjuhinnangus, kus antakse konkreetne hinnang võimalike mõjude kohta. Et tagada ettevõtjate, loomadega seotud töötajate ja lemmikloomapidajate poolt rakendatavate bioturvameetmete piisav paindlikkus ja nende sobivus tootmisviisi ja asjaomaste loomade liikide või kategooriatega ning see, et eespool nimetatud sidusrühmad võtaksid arvesse kohalikke olusid ja tehnika arengut, tuleks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 290 delegeerida komisjonile õigus võtta vastu akte täiendavate ja üksikasjalikumate bioturvanõuete kohta.
- (40) Biotsiididel, näiteks loomade hügieeni või toidu ja sööda valdkonnas kasutatavatel desinfektantidel, insektitsiididel, tõrjevahenditel ja rodentitsiididel on oluline roll bioturvalisuse strateegias nii põllumajandusettevõtte tasandil kui ka loomade vedamise ajal. Seetõttu tuleks neid pidada bioturvalisuse alla kuuluvateks.
- (41) Teadmised loomatervisest, sealhulgas taudisümptomitest, taudide tagajärgedest ja võimalikest ennetusvahenditest, sealhulgas bioturvalisusest, ravist ja tõrjest on tõhusa loomatervishoiu eelduseks ja olulised loomataudide varaseks avastamiseks. Seetõttu peaksid ettevõtjad ja teised loomadega seotud töötajad omandama asjakohased teadmised. Neid teadmisi saab omandada erinevate vahendite abil, näiteks formaalhariduse kaudu, ent samuti põllumajandussektoris sisseseatud põllumajandusnõuande süsteemi kaudu või mitteformaalse õppe kaudu, kus riiklike ja Euroopa põllumajandusettevõtjate organisatsioonidel ja muudel organisatsioonidel võib olla oluline roll. Käesolevas määruses peaks tunnustama ka nimetatud teadmiste omandamise viise.
- (42) Veterinaararstidel ja veeloomatervise spetsialistidel on määrava tähtsusega roll kõikides loomatervishoiuga seotud aspektides ning käesolevas määruses tuleks sätestada nende rolli ja vastutust käsitlevad üldeeskirjad.
- (43) Veterinaararstidel on vastav haridus ja kutsealane kvalifikatsioon, mis tagab selle, et nad on omandanud teadmised, oskused ja pädevused, mis on muu hulgas vajalikud taudide diagnoosimiseks ja loomade ravimiseks. Peale selle on mõnedes liikmesriikides kas ajaloolistel põhjustel või veeloomade haigustele spetsialiseerunud veterinaararstide nappuse tõttu olemas selline elukutse nagu veeloomatervise spetsialist. Nimetatud spetsialistid ei ole traditsioonilised veterinaararstid, ent nad tegelevad veeloomade ravimisega. Seega tuleks käesoleva määrusega toetada neid liikmesriike, kes on otsustanud kõnealust elukutset tunnustada. Nimetatud juhtudel

peaksid veeloomatervise spetsialistidel olema oma kutsevaldkonnas samad kohustused ja vastutus kui veterinaararstidel. Selline lähenemisviis on kooskõlas Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni (OIE) veeloomade tervise eeskirjadega.

- (44) Et tagada käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvaid toiminguid tegevate veterinaararstide ja veeloomatervise spetsialistide piisav kvalifikatsioon ja asjakohane väljaõpe, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta vastu akte vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 290 seoses nende arstide ja spetsialistide kvalifikatsiooni ja väljaõppega.
- (45) Liikmesriigid, eelkõige nende loomatervise eest vastutavad pädevad asutused kuuluvad kõige tähtsamate sidusrühmade alla, kui pidada silmas loomade nakkushaiguste ennetamist ja tõrjet. Loomatervise eest vastutaval pädeval asutusel on oluline roll seoses jälgimise, likvideerimise, tauditõrjemeetmete, situatsiooniplaanide ja taudialase teadlikkuse tõstmisega ning samuti loomade liikumise hõlbustamisel ja rahvusvahelises kaubanduses veterinaarsertifikaate väljastades. Et täita neile käesoleva määrusega kehtestatud kohustusi, peab liikmesriikidel olema juurdepääs piisavatele rahalistele, infrastruktuuriga seotud ja personali ressursidele oma territooriumil, sealhulgas laborivarustusele ning teadusalasele ja muule asjakohasele oskusteabele.
- (46) Ressursside nappuse tõttu ei ole pädeval asutusel alati võimalik teostada kõiki käesoleva määrusega sätestatud toiminguid. Seetõttu ongi vaja pakkuda õiguslikku alust nende toimingute teostamise delegeerimiseks veterinaararstidele. Et tagada vajalike tingimuste kehtestamine taudiennetus- ja tauditõrjemeetmete üldise kohaldamise jaoks terves Euroopa Liidus, tuleks kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida komisjonile õigus võtta vastu akte seoses eespool nimetatud toimingute teostamise delegeerimisega veterinaararstidele ja nende arstide asjakohase väljaõppega.
- (47) Optimaalset loomatervishoidu on võimalik saavutada ainult loomapidajate, ettevõtjate, muude sidusrühmade ja kaubanduspartnerite vahelise koostöö abil. Et tagada nimetatud huvirühmade toetus, on vaja korraldada otsustamismenetlused ja kohaldada käesolevas määruses sätestatud meetmeid selgel ja läbipaistval viisil. Seega peaks pädev asutus rakendama asjakohaseid meetmeid, et hoida avalikkust asjaga kursis, eelkõige siis, kui esineb mõistlik põhjus kahtlustada, et loomad või tooted võivad kujutada endast ohtu loomade või inimeste tervisele ja kui kõnealune juhtum kuulub avalikkuse huviorbiiti.
- (48) Et vältida tauditekitajate sattumist keskkonda laboratooriumidest, instituutidest ja teistest tauditekitajaid käitlevatest rajatistest, on väga oluline, et nimetatud kohtades rakendatakse asjakohaseid bioturvalisuse, bioohutuse ja bioloogilise isoleerimise meetmeid. Seetõttu tuleks käesolevas määruses sätestada turvalisuse meetmed, mida peab järgima nimetatud tauditekitajate, vaktsiinide ja teiste bioloogiliste toodete käitlemisel või transportimisel. Kõnealust kohustust peaks samuti kohaldama kõikide füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes, kes on nimetatud toiminguga seotud. Et tagada ohutusstandardite järgimine kõrge nakkavusega tauditekitajate, vaktsiinide ja teiste bioloogiliste toodete käitlemisel, tuleks komisjonile delegeerida kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 õigus võtta vastu akte seoses nimetatud laboratooriumides, instituutides ja rajatistes rakendatavate ohutusmeetmetega ja tauditekitajate liikumisega.

- (49) Taudide varasel avastamisel ja taudidest teavitamise ja aruandmise selgel korraldusel on tõhusas tauditõrjes määrav roll. Et tagada tõhus ja kiire reageerimine, tuleks kõikidest kahtlustest või kinnitustest teatavate loetletud taudide puhangute kohta viivitamatult teavitada asjakohast pädevat asutust. Nimetatud teavitamiskohustust tuleks kohaldada kõikide füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes tagamaks, et ükski taudipuhang ei jääks avastamata.
- (50) Veterinaararstidel on väga tähtis roll taudide uurimises ja nad on oluliseks ühenduslüliks ettevõtjate ja pädeva asutuse vahel. Seega peaksid ettevõtjad neid teavitama ebatavalise suremuse, muude tõsiste taudialaste probleemide või kindlaksmääramata põhjusel oluliselt vähenenud toodangumahu juhtudest.
- (51) Et tagada selge ja tõhus teavitamine ja selgitada välja ebatavalise suremuse ja muude tõsiste taudiilmingutega seotud erinevad asjaolud, tuleks kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida komisjonile õigus võtta vastu akte seoses kriteeriumidega, mille alusel saaks määrata kindlaks, millal on tegemist teavitamist eeldavate asjaoludega ja edasise uurimise eeskirjadega, kui see on asjakohane.
- (52) Teatavate loetletud taudide puhul on väga oluline, et komisjoni ja teisi liikmesriike viivitamatult taudidest teavitataks. Selline liidu tasandil teavitamine võimaldab naabruses asuvatel või teistel taandunud liikmesriikidel rakendada vajaduse korral ettevaatusabinõusid. Selleks et tagada ühetaolised tingimused kõnealuse liidu tasandil toimuva teavitamise rakendamiseks, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused.
- (53) Teisest küljest ei ole mõne taudi puhul kiire teavitamine ja sellega seotud meetmed vajalikud. Sellistel juhtudel on oluline koguda teavet ja anda aru kõnealuste taudide esinemisest, et kontrollida taudialast olukorda ja rakendada vajaduse korral taudiennetus- ja tauditõrjemeetmeid. Kõnealust aruandluse nõuet võib kohaldada ka selliste taudide suhtes, mis eeldavad liidu tasandil teavitamist, ent mille puhul on vaja esitada täiendavat teavet tõhusate taudiennetus- ja tauditõrjemeetmete rakendamiseks. Et tagada iga konkreetse taudi levimise ennetamiseks ja tõrjeks vajaliku õige teabe ja õigete andmete õigeaegne esitamine, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte, mis käsitlevad aruandluse alla kuuluvaid asjaolusid.
- (54) Taudidest teavitamise ja aruandmise kõige olulisem eesmärk on pakkuda usaldusväärseid, läbipaistvaid ja kergesti ligipääsetavaid epidemioloogilisi andmeid. On vaja luua liidu tasandil elektrooniline teabesüsteem loetletud taudide ja vajaduse korral ka esilekerkivate taudide ja mikroobivastase ravimiresistentsuse patogeenide seireandmete tõhusaks kogumiseks ja haldamiseks. Selle süsteemi abil peaks toetama optimaalset andmete kättesaadavust, kergemat andmevahetust ja liikmesriikide pädevate asutuste halduskoormuse vähendamist liidu tasandil ja rahvusvahelisel tasandil toimuva taudidest teavitamise ja aruandmise ühendamise teel ühtseks protsessiks (Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni (OIE) WAHIS/WAHID andmebaas). Samuti tuleks tagada andmevahetuse vastavus direktiivile 2003/99/EÜ²⁴.
- (55) Et tagada ühetaolised tingimused liidu tasandil toimuva taudidest teavitamise ja aruandmise eeskirjade kohta, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused loetelu koostamiseks taudidest, mille suhtes kohaldatakse käesolevas määruses sätestatud

²⁴ ELT L 325, 12.12.2003, lk 31.

liidu tasandil toimuva teavitamise ja aruandmise eeskirju, ja taudidest teavitamiseks ja aruandmiseks vajalike menetluste, esitamisviiside, andme- ja teabevahetuse kehtestamiseks.

- (56) Jälgimine on määrava tähtsusega element tauditõrje poliitikas. Jälgimise abil peaks olema võimalik varakult avastada loomade nakkushaigusi ja neist tõhusalt teavitada, võimaldades seeläbi asjaomasel sektoris ja pädevatel asutustel rakendada vajaduse korral õigeaegselt taudiennetus- ja tauditõrjemeetmeid ning taud likvideerida. Peale selle peaks jälgimine võimaldama esitada teavet iga liikmesriigi ja liidu loomatervise olukorra kohta, toetades tauditõrjevabadust ja hõlbustades kaubavahetust kolmandate riikidega.
- (57) Ettevõtjad peavad oma loomi regulaarselt jälgima ja neil on parimad võimalused ebatavalise suremuse või muude tõsiste taudisümptomite avastamiseks. Seega on ettevõtjad jälgimise nurgakiviks ja neil on oluline roll ka pädeva asutuse poolt teostatava jälgimise puhul.
- (58) Et tagada ettevõtjate ja veterinaararstide või veeloomatervise spetsialistide vaheline tihe koostöö ja teabevahetus ning täiustada ettevõtjate poolt teostatavat jälgimist, tuleks ettevõtetes korraldada loomatervise ülevaatusi, sõltuvalt tootmisviisist ja muudest asjakohastest teguritest. Et tagada eri tüüpi ettevõtetega seotud riskidele vastav jälgimise tase, tuleks komisjonile delegeerida kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 õigus võtta vastu akte, mis käsitlevad eri tüüpi ettevõtetes tehtavate loomatervise kontrollide kriteeriume ja sisu.
- (59) On oluline, et pädev asutus rakendaks jälgimissüsteemi jälgimist eeldavate loetletud taudide üle. Seda süsteemi peaks kohaldama ka esilekerkivate taudide suhtes, mille puhul peaks hindama konkreetse taudiga seotud terviseriske ja koguma kõnealuseks hinnanguks vajalikud epidemioloogilised andmed. Parima ressursikasutuse tagamiseks tuleks teavet koguda, jagada ja kasutada kõige tõhusamal ja otstarbekamal viisil.
- (60) Jälgimise meetoodika, sagedus ja intensiivsus tuleks kohandada iga konkreetse taudiga ja võtta arvesse jälgimise eesmärki, asjaomase piirkonna loomatervise staatust ja kõiki teisi ettevõtjate poolt teostatud jälgimisi.
- (61) Mõnedel juhtudel ja sõltuvalt taudi epidemioloogilisest profiilist ja asjaomastest riskiteguritest võib osutada vajalikuks luua struktureeritud seireprogramm. Sellisel juhul on liikmesriikidel otstarbekas töötada välja epidemioloogilistel andmetel põhinevad seireprogrammid. Komisjonile tuleks delegeerida kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 õigus võtta vastu akte, mis käsitlevad seire kavandamist, nimetatud taudide puhangute ametliku kinnitamise kriteeriume ja juhtumite määratlusi ning seireprogrammide nõudeid seoses nende sisu, lisatava teabe ja kohaldamisperioodiga.
- (62) Et edendada liikmesriikide vahelist kooskõlastamist ja tagada kõnealuste seireprogrammide vastavus liidu eesmärkidele, tuleks need esitada tutvumiseks komisjonile ja teistele liikmesriikidele. Peale selle peaksid seireprogramme rakendavad liikmesriigid esitama komisjonile regulaarselt aruandeid nende programmide tulemuste kohta. Et tagada seireprogrammide rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused seireprogrammide alla

kuuluvate taudide loetelu koostamiseks ja kooskõlastatud menetluste, esitamiseviiside, andme- ja teabevahetuse kehtestamiseks.

- (63) Liikmesriikidelt, kes ei ole vabad või keda ei teata olevat vabad loetletud taudidest, mille suhtes kohaldatakse käesolevas määruses kehtestatud likvideerimismeetmeid, tuleks nõuda kohustuslike likvideerimisprogrammide loomist nimetatud taudide likvideerimiseks, kui likvideerimine on kohustuslik liidu tasandil, või anda neile võimalus luua vabatahtlikud likvideerimisprogrammid, et likvideerida taudid, mille puhul likvideerimine on ette nähtud liidu tasandil, ent ei ole kohustuslik. Et tagada üldise kohaldamise ühetaolised tingimused kogu liidus, on vaja kehtestada kooskõlastatud nõuded selliste kohustuslike või vabatahtlike likvideerimisprogrammide kohta. Et tagada tõhus taudide likvideerimine, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte seoses tauditõrje strateegiatega eesmärkidega, kohustuslike või vabatahtlike likvideerimisprogrammide alusel rakendatavate tauditõrjemeetmete või nendes programmides kehtestatud nõuetega.
- (64) Et tagada taudide likvideerimise programmide rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused kehtestada nende programmide esitamise, tulemuslikkuse näitajate ja aruandlusega seotud menetlused.
- (65) Lisaks peaks liikmesriikidel olema võimalik tunnistada kogu oma territoorium, selle tsoonid või bioturvarühmikud vabaks ühest või enamast loetletud taudist, mille suhtes kohaldatakse kohustuslike või vabatahtlike likvideerimisprogramme käsitlevaid eeskirju, et olla kaitstud kõnealuste loetletud taudide sissetoomise vastu liidu teistest osadest või kolmandatest riikidest või territooriumidelt. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleks kehtestada selge ja kooskõlastatud menetluskord, mis hõlmaks ka taudivaba staatuse jaoks vajalikke kriteeriume. Et tagada ühetaolised tingimused liidusise taudivaba staatuse tunnustamise rakendamiseks, on vaja nimetatud taudivaba staatus ametikult heaks kiita ja seega tuleks komisjonile anda rakendusvolitused kõnealuse staatuse heakskiitmiseks.
- (66) Maailma Loomatervishoiu Organisatsioon (OIE) on bioturvarühmitamise mõistet tutvustanud vee- ja maismaaloomade tervise-eeskirjades. Enne käesolevat määrust vastu võetud liidu õigusaktides tunnustatakse kõnealust mõistet ainult teatavate loomaliikide ja -taudide puhul konkreetsetes liidu õigusaktides, täpsemalt linnugripi ja veeloomataudide puhul. Käesolevas määruses peaks kehtestama võimaluse kasutada bioturvarühmikute süsteemi ka teiste loomaliikide ja -taudide puhul. Selleks et kehtestada bioturvarühmikutega seotud nõuded, nende heakskiitmise eeskirjad ja tunnustamist käsitlevad üksikasjalikud tingimused, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 anda õigus võtta vastu õigusakte.
- (67) Liikmesriigid peaksid oma taudivaba territooriumi, selle tsoonid ja bioturvarühmikud tegema avalikkusele teatavaks, et teavitada kaubanduspartnereid ja hõlbustada kaubavahetust.
- (68) Selleks et kehtestada taudivaba staatuse tunnustamist käsitlevad üksikasjalikud tingimused, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte seoses kõnealuse staatuse omandamise kriteeriumidega, taudivabaduse tõendamiseks vajalike tõendite, eriotstarbeliste

taudiennetus- ja tauditõrjemeetmete, piirangute, esitatava teabe ja eranditega ning taudivaba staatuse säilitamise, peatamise, tühistamise või taastamise tingimustega.

- (69) Selleks et tagada ühetaolised tingimused taudivaba staatuse saamise menetluse rakendamise tingimuste kohta, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused, et määrata kindlaks loetletud taudid, mis eeldavad bioturvarühmitamist, ja kehtestada üksikasjalikud eeskirjad taotluste esitamise ja teabevahetuse vormi kohta.
- (70) Täielikult immuunsuseta populatsiooni olemasolu teatavatele loetletud taudidele vastuvõtlikes karjades nõuab pidevat teadlikkust ja valmisolekut haiguse suhtes. Varasemate kogemuste põhjal on situatsiooniplaanid osutunud määrava tähtsusega vahendiks taudidega seotud hädaolukordade edukal lahendamisel. Tagamaks, et taudidega seotud hädaolukordade lahendamiseks on olemas eespool nimetatud tõhus vahend, mida on kerge kohandada erinevate hädaolukordadega, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 anda õigus võtta vastu akte seoses situatsiooniplaanide üksikasjalike nõuete ja tingimustega.
- (71) Varasemad loomaterviseiga seotud kriisid on näidanud, kui palju kasu on hädaolukordade lahendamisel konkreetsetest, üksikasjalikest ja kiiretest kriisireguleerimismenetlustest. Nende korralduslike menetlustega tagatakse kiire ja tõhus reageerimine ja parandatakse kõikide asjaga seotud osapoolte, eelkõige pädevate asutuste ja sidusrühmade kooskõlastatud jõupingutusi.
- (72) Selleks et tagada situatsiooniplaanide kohaldatavus reaalses hädaolukorras, on väga oluline harjutada sellises olukorras käitumist ja kontrollida nimetatud süsteemide toimimist. Selle eesmärgi täitmiseks peaksid liikmesriikide pädevad asutused vajaduse korral ja kui see on asjakohane, korraldama koostöös naabruses asuvate liikmesriikide ja kolmandate riikide ja territooriumide pädevate asutustega simulatsiooniõppusi.
- (73) Selleks et tagada ühetaolised tingimused situatsiooniplaanide ja simulatsiooniõppuste rakendamise kohta, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused eespool nimetatud plaanide ja õppuste praktilist rakendamist käsitlevate eeskirjade kehtestamiseks.
- (74) Veterinaarravimitel, näiteks vaktsiinidel, hüperimmuunseerumidel ja antimikroobikumidel on oluline roll loomade nakkushaiguste ennetamises ja tõrjes. ELi loomaterviseõiguse määramise vastuvõtmisega seotud mõjuhinnangus tõstetakse esile vaktsiinide kui loomataudide ennetamise, tõrje ja likvideerimise vahendite olulisust.
- (75) Mõnede loomade nakkushaiguste tõrje strateegiad nõuavad siiski teatavate veterinaarravimite kasutamise piiramist, kuna nende kasutamine võib takistada nimetatud strateegiate toimimist. Näiteks hüperimmuunseerumid või antimikroobikumid võivad taudi ilmnemist varjata, muuta tauditekitaja avastamise võimatuks või raskendada kiire ja keerulise diagnoosi panekut ning seega ohustada taudi õigeaegset avastamist.
- (76) Nimetatud kontrollistrateegiad võivad erinevate loetletud taudide puhul olla siiski suurel määral varieeruda. Seetõttu tuleks käesolevas määruses sätestada eeskirjad veterinaarravimite kasutamise kohta loetletud taudide ennetamiseks ja tõrjeks ning kooskõlastatud kriteeriumid otsustamiseks, kas ja kuidas kasutada vaktsiine, hüperimmuunseerumeid ja antimikroobikume. Et tagada paindlik lähenemisviis ja võtta arvesse erinevate loetletud taudide erijooni ja tõhusate raviviiside kättesaadavust,

tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte seoses teatavate loetletud taudide tõrje puhul kasutatavate teatavate veterinaarravimitega seotud piirangute, keeldude ja kohustustega. Kiireloomuliste juhtumite korral ja selliste esilekerkivate riskide puhul, millel on hävitav mõju loomade või inimeste tervisele, majandusele, ühiskonnale või keskkonnale, peaks olema võimalik neid meetmeid vastu võtta kiirmenetluse abil.

- (77) Dokumendis „Expert opinion on vaccine and/or diagnostic banks for major animal diseases” (Eksperthinnang peamiste loomataudide puhul kasutatavate vaktsiinide ja/või diagnostikareaktiivide pankade kohta)²⁵ esitatud järelduste kohaselt peaks samuti võimaldama liidus ja liikmesriikides luua antigeenide, vaktsiinide ja diagnostikareaktiivide reservid seoses nende loetletud taudidega, mis kujutavad endast tõsist ohtu loomade või inimeste tervisele. Liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide panga loomine aitaks kaasa liidu loomatervise eesmärkide saavutamisele, kuna see võimaldab kiiresti ja tõhusalt reageerida, kui kõnealuseid ressursse vajatakse, ja piiratud ressursside tõhusale kasutamisele.
- (78) Et tagada kiire ja tõhus reageerimine, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte seoses eespool nimetatud pankade loomise ja haldamisega ja nende pankade toimimist käsitlevate ohutusstandardite ja -nõuetega. Käesoleva määrusega ei peaks siiski kehtestama eeskirju taudiennetus- ja tauditõrjemeetmete, sealhulgas vaktsineerimise rahastamise kohta.
- (79) Tuleks kehtestada kriteeriumid liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pankade ressurssidele prioriteetse juurdepääsu kohta, et tagada nende ressursside tõhus jaotumine hädaolukorras.
- (80) Bioterrorismi ja agroterrorismiga seotud turvakaalutlustel tuleks teatavat üksikasjalikku teavet liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pankade kohta pidada konfidentsiaalseks teabeks ja selle avaldamine tuleks keelustada.
- (81) Et tagada ühetaolised tingimused liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pankade haldamiseks, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et ta saaks kehtestada eeskirjad selle kohta, millised bioloogilised tooted peaksid kõnealustes pankades olema ja milliste loetletud taudide jaoks, ja üksikasjalikud eeskirjad ja menetlus- ja tehnilised nõuded vaktsiinide, antigeenide ja diagnostikareaktiivide tarnimise, koguste, säilitamise ja kohaletoimetamise kohta ning komisjonile edastatava teabe esitamise sageduse ja sisu kohta.
- (82) Loetletud taudi puhangu korral, mis kujutab endast suurt ohtu loomade või inimeste tervisele liidus, on selle taudi likvideerimiseks vaja viivitamatult rakendada tauditõrjemeetmeid, et kaitsta loomade ja inimeste tervist asjaomastes sektorites.
- (83) Ettevõtjatel, loomadega seotud töötajatel ja lemmikloomapidajatel peaks olema esmane vastutus loomade nakkushaiguste tõrjumisel ja ennetamisel. Kõrge nakkavusega taudi kahtluse või kinnituse korral peavad just nemad viivitamatult rakendama vastavaid meetmeid.

²⁵ Dok SANCO/7070/2010.

- (84) Pädev asutus peaks vastutama esmaste uuringute algatamise eest, mille eesmärk on välistada kõrge nakkavusega loetletud taudi puhang, mida peetakse suureks ohuks loomade või inimeste tervisele liidus.
- (85) Pädev asutus peaks kehtestama esialgsed tauditõrjemeetmed, et ennetada loetletud taudi võimalikku levimist ja teha epidemioloogiline uuring.
- (86) Pärast loetletud taudi esinemise kinnitamist peaks pädev asutus rakendama vajalikke tauditõrjemeetmeid, kehtestades vajaduse korral piirangutsoonid, et kõnealune taud likvideerida ja vältida selle edasikandumist.
- (87) Loetletud taudi esinemine metsloomadel võib olla ohtlik inimeste ja peetavate loomade tervisele. Seetõttu tuleks vajaduse korral kehtestada erieeskirjad metsloomade suhtes kohaldatavate tauditõrje- ja likvideerimismeetmete kohta.
- (88) Nende loetletud taudide korral, mis ei ole kõrge nakkavusega ja mille suhtes kohaldatakse kohustuslikku likvideerimist, tuleks rakendada tauditõrjemeetmeid, et ennetada kõnealuste taudide levimist eelkõige taudivabades piirkondades. Need meetmed võivad siiski olla piiratumad või teistsugused kui need, mida rakendatakse kõige ohtlikumate loetletud taudide korral. Seega tuleks käesolevas määruses sätestada erieeskirjad nende taudide kohta. Liikmesriigid, kes juba rakendavad vabatahtlikku likvideerimisprogrammi, peaksid rakendama ka kõnealuseid tauditõrjemeetmeid. Tauditõrjemeetmete tase ja intensiivsus peaksid olema proportsioonis ja võtma arvesse kõnealuse loetletud taudi erijooni, jaotumist ja olulisust taudist tabandatud liikmesriigis ja kogu liidus.
- (89) Selleks et tagada käesolevas määruses sätestatud tauditõrjemeetmete tõhus kohaldamine ettevõtjate, lemmikloomapidajate ja pädevate asutuste poolt ja võttes arvesse teatavate loetletud taudide suhtes kohaldatavate tauditõrjemeetmete eripära ja nendega seotud riskifaktoreid, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte seoses üksikasjalike tauditõrjemeetmetega, mida rakendatakse loetletud taudi kahtluse või kinnituse korral ettevõtetes, muudes kohtades ja piirangutsoonides.
- (90) Selleks et tagada komisjonile võimalus võtta ajutiselt vastu eriotstarbelised tauditõrjemeetmed, kui käesolevas määruses sätestatud tauditõrjemeetmed ei ole piisavad või asjakohased kõnealuse riski maandamiseks, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused seoses eriotstarbeliste tauditõrjemeetmete kehtestamisega piiratud ajavahemikuks.
- (91) Teatavate maismaaloomi pidavate või loomset paljundusmaterjali käitlevate või neid vedavate vedajate ja ettevõtete registreerimine on vajalik, et pädevad asutused saaksid teostada piisavat jälgimist ja ennetada, tõrjuda ja likvideerida loomade nakkushaigusi.
- (92) Kui maismaaloomi pidav või loomset paljundusmaterjali käitlev või säilitav teatavat tüüpi ettevõtte tekitab loomatervisele seotud konkreetse riski, siis peaks selle ettevõtte suhtes kohaldama pädeva asutuse poolt antava heakskiidu nõuet.
- (93) Et vältida põhjendamatu halduskoormust ja –kulusid eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele (VKEdele), tuleks liikmesriikidele anda piisavalt tegevusvabadust, et nad saaksid viia registreerimise ja heakskiitmise süsteemi viia vastavusse kohalike ja piirkondlike tingimuste ja tootmisstruktuuriga.

- (94) Halduskulude vähendamist silmas pidades tuleks registreerimine ja heakskiitmine võimaluse korral integreerida sellise registreerimis- ja heakskiitmise süsteemiga, mille liikmesriik on juba loonud muude eesmärkide täitmiseks.
- (95) Ettevõtjate käsutuses on kõige ajakohasem teave nende hoole all olevatest loomade kohta. Seetõttu kohustuvad ettevõtjad pidama ajakohast registrit teabe kohta, mida on vaja loetletud taudi esinemise korral loomatervise staatuse, jälgitavuse ja epidemioloogilise uurimise jaoks. Pädeval asutusel peab olema võimalik nimetatud registrile lihtsalt ligi pääseda.
- (96) Selleks et registreeritud ettevõtteid ja vedajaid ja heakskiidetud ettevõtteid käsitlev ajakohane teave oleks avalikkusele kättesaadav, peaks pädev asutus looma registri nimetatud ettevõtete ja vedajate kohta ja seda registrit pidama. Komisjonile tuleks kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte seoses ettevõtete ja vedajate registrisse lisatava teabe ja registripidamise nõuetega salvestatava teabe osas, eranditega registripidamise nõuetest ja loomseid saaduseid käsitlevate täiendavate nõuetega.
- (97) Selleks et tagada ühetaolised tingimused käesolevas määruses kehtestatud ettevõtete registreerimist ja heakskiitmist ja registripidamist ja registreid käsitlevate nõuete rakendamise kohta, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused kehtestada eeskirjad teabega seotud kohustuste, erandite ja teiste reeglite kohta ning registreite ja dokumentide vormide ja tegevusspetsifikatsioonide kohta.
- (98) Tõhus jälgitavus on määrava tähtsusega element tauditõrjepoliitikas. Tuleks kehtestada identifitseerimise ja registreerimise nõuded erinevat liiki peetavate maismaaloomade ja loomse paljundusmaterjali kohta, et hõlbustada käesolevas määruses sätestatud taudiennetuse ja -tõrje eeskirjade tõhusat kohaldamist. Lisaks on tähtis pakkuda võimalust koostada identifitseerimis- ja registreerimissüsteem selliste loomaliikide jaoks, kelle kohta praegu sellist süsteemi ei ole või kui seda eeldavad muutuvad tingimused ja riskid.
- (99) Selleks et tagada identifitseerimis- ja registreerimissüsteemi tõrgeteta toimimine ja edendada jälgitavust, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte seoses andmebaasidega seotud kohustuste, pädeva asutuse määramise ja erinevate loomaliikide ja dokumentide identifitseerimise ja registreerimise üksikasjalike nõuetega.
- (100) On asjakohane vähendada süsteemiga seotud halduskoormust ja –kulusid ja pakkuda suuremat paindlikkust olukorras, kus jälgitavuse nõudeid saab täita muude kui käesolevas määruses kehtestatud vahendite abil. Seetõttu tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte, mis käsitlevad erandeid identifitseerimis- ja registreerimisnõuetest.
- (101) Selleks et tagada ühetaolised tingimused identifitseerimis- ja registreerimissüsteemi rakendamiseks, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et ta saaks kehtestada eeskirjad andmebaaside tehniliste spetsifikatsioonide, identifitseerimisvahendite, dokumentide ja nende vormide, tähtaegade ja nimetatud süsteemide suhtes kehtivaid erandeid käsitlevate kriteeriumide kohta.
- (102) Loomade nakkushaiguste sissetoomise ja levimise tõkestamisel on oluline abinõu piirangute kehtestamine nende loomade ja toodete liikumise suhtes, kes võivad haigusi

edasi kanda. Ent kui kehtestatakse piirangud loomade ja toodete liikumisele, võib sellel olla kahjulik mõju majandusele ja see võib häirida siseturu toimimist. Seetõttu tuleks kõnealuseid piiranguid kohaldada ainult siis, kui see on vajalik ja proportsionaalne asjaomaste riskidega. Selline lähenemisviis on kooskõlas SPS lepingus kehtestatud põhimõtete ja Maailma Loomatervishoiuorganisatsiooni (OIE) rahvusvaheliste standarditega.

- (103) Käesolevas määruses kehtestatud üldnõudeid peaks kohaldama kõikide loomade liikumiste suhtes, näiteks keeldu viia loomi välja ettevõttest, kus esinevad kindlaksmääramata põhjusel ebatavaline suremus või muud taudisümptomid, või taudiennetusnõudeid vedamise ajal.
- (104) Praegu kehtivates liidu õigusaktides kehtestatud maismaaloomade liikumist käsitlevas õigusraamistikus on sätestatud ühtlustatud eeskirjad eelkõige maismaaloomade ja toodete liikmesriikidevahelise liikumise kohta, jättes liikmesriikide ülesandeks määrata kindlaks nende territooriumil toimuvat liikumist käsitlevad vajalikud nõuded. ELi loomatervise määrusega seotud mõjuhinnangus võrreldi hoolikalt praegust olukorda võimalusega, mille puhul liikmesriikidesisese liikumise eeskirjad ühtlustatakse ka liidu tasandil. Jõuti järeldusele, et tuleks jätkata praegust lähenemisviisi, kuna kõikide liikumiste täielik ühtlustamine oleks väga keeruline ja sellest saadav kasu – liikmesriikidevahelise liikumise lihtsustumine – ei kaaluks üles nimetatud ühtlustamise võimalikku negatiivset mõju tauditõrje võimele.
- (105) Liikmesriikide vahel veetavate loomade suhtes kohaldatakse loomatervise põhinõudeid. Eelkõige ei tohi loomi viia välja ettevõtetest, kus kindlakstegemata põhjusel esinevad ebatavaline suremus või taudiilmingud. Siiski ei tohiks suremus, isegi kui see on ebatavaline ja on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2010. aasta direktiivi 2010/63/EL (teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta)²⁶ alusel heaks kiidetud teaduslike katsetega ja millel ei ole loetletud taudidega seotud nakkuslikku päritolu, olla põhjuseks, mille tõttu peaks tõkestama teaduslikel eesmärkidel kasutamiseks ette nähtud loomade liikumist.
- (106) Käesolevas määruses peaks siiski sätestama paindlikkuse, mille abil saaks hõlbustada nende maismaaloomade liikide ja kategooriate liikumist, kes tekitavad vähest riski loetletud taudide edasikandumiseks liikmesriikide vahel. Peale selle peaks pakkuma täiendavaid võimalusi erandite kehtestamiseks juhtudel, kui liikmesriigid või ettevõtjad on edukalt rakendanud alternatiivseid riskivähendusmeetmeid, näiteks kõrgetasemelisi bioturvalisuse meetmeid ja tõhusaid jälgimissüsteeme.
- (107) Kabiloomad ja kodulinnud on suure majandusliku tähtsusega loomaliikide rühmad ja nende suhtes kohaldatakse liikumise erinõudeid, mis on kehtestatud enne käesoleva määruse koostamist vastuvõetud liidu õigusaktides, nimelt nõukogu 26. juuni 1964. aasta direktiivis 64/432/EMÜ ühendusesisest veiste ja sigadega kauplemist mõjutavate loomatervishoiu probleemide kohta,²⁷ nõukogu 28. jaanuari 1991. aasta direktiivis 91/68/EMÜ loomatervishoiu kohta ühendusesiseses lamba- ja kitsekaubanduses,²⁸ nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiivis 2009/156/EÜ hobuslaste liikumist ja

²⁶ ELT L 276, 20.10.2010, lk 33.

²⁷ EÜT L 121, 29.7.1964, lk 1977.

²⁸ EÜT L 46, 19.2.1991, lk 19.

kolmandatest riikidest importimist reguleerivate loomatervishoiunõuete kohta,²⁹ nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiivis 2009/158/EÜ kodulindude ja haudemunade ühendusesisest kaubandust ning kolmandatest riikidest importimist reguleerivate loomatervishoiunõuete kohta³⁰ ja osaliselt nõukogu 13. juuli 1992. aasta direktiivis 92/65/EMÜ, milles sätestatakse loomatervishoiu nõuded ühendusesiseseks kauplemiseks loomade, sperma, munarakkude ja embrüotega, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 90/425/EMÜ A (I) lisas osutatud ühenduse erieeskirjades sätestatud loomatervishoiu nõudeid, ning nende impordiks ühendusse³¹. Nende liikide liikumist käsitlevad põhieeskirjad peaksid olema kehtestatud käesolevas määruses. Üksikasjalikud nõuded, mis sõltuvad suurel määral erinevate loomaliikide ja -kategoriate kaudu edasikanduvatest taudidest, tuleks reguleerida komisjoni edasiste õigusaktidega, võttes arvesse kõnealuste taudide ja loomaliike ja -kategoriate erijooni.

- (108) Kuna kabiloomade ja kodulindude kogumisega kaasneb iseäranis suur taudirisk, on asjakohane käesolevas määruses kehtestada erieeskirjad, et kaitsta asjaomaste loomade tervist ja ennetada loomade nakkushaiguste levimist.
- (109) Sõltuvalt loetletud taudidest ja loetletud liikidest on vaja kehtestada loomatervise erinõuded teatavate loomaliikide kohta, kes ei kuulu peetavate kabiloomade ja kodulindude hulka. Neid liike käsitlevad eeskirjad on juba kehtestatud õigusraamistikus, mida kohaldatai enne käesolevat määrust ja eelkõige direktiivis 92/65/EMÜ. Selles direktiivis on sätestatud erieeskirjad selliste loomaliikide liikumise kohta, kelle hulka kuuluvad ka mesilased, kimalased, inimahvid, koerad ja kassid, jne ning seetõttu peaks käesolevas määruses sätestama õigusliku aluse nende delegeeritud ja rakendusaktide vastuvõtmiseks, kus kehtestatakse erieeskirjad nende loomaliikide liikumise kohta.
- (110) Kinnistes ettevõtetes, mida kasutatakse tavaliselt laboratooriumi- või loomaaialoomade pidamiseks, on tavaliselt kõrgetasemeline bioturvalisus ja soodne ja hästi kontrollitud tervisestaatus ja neist viiakse harvemini loomi välja või liigutatakse loomi ainult samasuguste kinniste ettevõtete vahel. Kinniste ettevõtete staatus, mida ettevõtjad võivad taotleda vabatahtlikkuse alusel, võeti esimest korda kasutusele direktiivis 92/65/EMÜ, kus on kehtestatud heakskiidetud asutuste, instituutide ja keskuste suhtes kohaldatavad heakskiitmise ja liikumise eeskirjad ja nõuded. Kõnealune süsteem võimaldab neil ettevõtetel vahetada omavahel loomi väiksema arvu liikumisnõuete alusel ja pakkuda samaaegselt tervisetagatise kinniste ettevõtete vahel. Väga paljud ettevõtjad on süsteemi heaks kiitnud ja kasutavad seda vabatahtlikkuse alusel. Seega on asjakohane jätta alles kinniste ettevõtete staatus ja kehtestada käesolevas määruses ühtlasi eeskirjad nende ettevõtete vahel toimuvate liikumiste kohta.
- (111) Teaduslikel eesmärkidel, näiteks uurimise või diagnoosimise eesmärgil ja eelkõige direktiivis 2010/63/EL kehtestatud eesmärkidel võib osutada vajalikuks korraldada nende loomade liikumist, kes ei vasta käesolevas määruses kehtestatud üldistele loomatervise nõuetele ja kujutavad endast suuremat loomatervisealast riski. Nimetatud liikumisi ei tohiks käesoleva määrusega keelustada või põhjendamatult piirata, kuna

²⁹ ELT L 192, 23.7.2010, lk 1.

³⁰ ELT L 343, 23.7.2010, lk 74.

³¹ EÜT L 268, 14.9.1992, lk 54.

see võib takistada muul viisil heakskiidetud uurimistegevust ja aeglustada teaduse arengut. Siiski on oluline, et käesolevas määruses kehtestatakse eeskirjad, millega tagatakse eespool nimetatud loomade ohutu liikumine.

- (112) Tsirkuseloomade, loomaaedades peetavate loomade, näitusteks ja esitlusteks ettenähtud loomade ja teatavate teiste loomade liikumisskeemid on sageli teistsugused kui teiste peetavate loomade puhul. Selliste loomade liikumist käsitlevate liidu eeskirjade kohandamisel tuleks olla eriti tähelepanelik ja võtta arvesse konkreetseid riske ja alternatiivseid riskivähendusmeetmeid.
- (113) Selleks et tagada käesoleva määruse põhjendustes 102–112 esitatud eesmärkide täitmine, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte, mis käsitlevad transpordiga seotud tauditõrjemeetmeid, erieeskirju teatavate loomaliikide liikumise ja erakorraliste asjaolude, näiteks kogumise või tagasilükatud saadetiste kohta, ja muud tüüpi liikumisi, näiteks teaduslikel eesmärkidel liikumisega seotud erinõudeid või erandeid.
- (114) Selleks et tagada võimalus erieeskirjade kehtestamiseks selliste liikumiste kohta, mille puhul liikumiseeskirjad ei ole piisavad või asjakohased teatava taudi levimise piiramiseks, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused liikumist käsitlevate erieeskirjade kehtestamiseks piiratud ajavahemikuks.
- (115) Peetavad maismaaloomad, keda liikmesriikide vahel veetakse, peavad vastama kõnealuste liikumiste kohta kehtestatud nõuetele. Kui suurema majandusliku tähtsusega liigi puhul esineb terviserisk, peab selle liigiga olema kaasas pädeva asutuse poolt välja antud veterinaarsertifikaat.
- (116) Tehniliste, praktiliste ja rahaliste võimaluste piires tuleks tehnoloogia arengut kasutada ära ettevõtjate ja pädeva asutuse halduskoormuse vähendamiseks seoses veterinaarsertifikaatide väljastamise ja teavitamisega, kasutades asjakohast teavitamise tehnoloogiat, et asendada paber kandjatel dokumente ja hõlbustada teavitamismenetlust ja rakendada neid võimalikult paljudel eesmärkidel.
- (117) Kui pädeva asutuse poolt välja antud veterinaarsertifikaati ei nõuta, peaks loomi teise liikmesriiki vedav ettevõtja andma välja ettevõtja deklaratsiooni, kus kinnitatakse, et loomad vastavad käesolevas määruses kehtestatud liikumisnõuetele.
- (118) Selleks et tagada käesoleva määruse põhjendustes 115, 116 ja 117 esitatud eesmärkide saavutamine, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte, mis käsitlevad eeskirju veterinaarsertifikaadi sisu, teavitamiskohustuse, ja veterinaarsertifikaatide väljaandmise erandite kohta, veterinaarsertifikaatide väljaandmise erieeskirju ja veterinaararstide kohustust teostada enne veterinaarsertifikaadi allkirjastamist asjakohased kontrollid.
- (119) Loomade ja loomse paljundusmaterjali liikmesriikide vahelisest liikumisest ja mõnedel juhtudel ka liikmesriigi sisesest liikumisest teavitamine on väga oluline nende loomade ja loomse paljundusmaterjali jälgitavuse tagamiseks, kui nende liikumistega võib kaasneda loomade nakkushaiguste levimise risk. Seetõttu tuleb nendest liikumistest teavitada ja need liikumised registreerida. Selleks eesmärgiks tuleks kasutada süsteemi IMSOC, mis on kehtestatud ametlikku kontrolli ja teisi ametlikke toiminguid, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide, loomatervist ja loomade heaolu, taimetervist ja taimset paljundusmaterjali ja taimekaitsevahendeid

käsitlevate eeskirjade kohaldamise tagamiseks ja määruste (EÜ) nr 999/2001, 1829/2003, 1831/2003, 1/2005, 396/2005, 834/2007, 1099/2009, 1069/2009, 1107/2009, määruste (EL) nr 1151/2012, [...] /2013 ja direktiivide 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ, 2008/120/EÜ ja 2009/128/EÜ muutmiseks koostatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr xxx/xxx (ametliku kontrolli määrus) [*Väljaannete talitus*]³² artikli 130 lõikes 1.

- (120) Selleks et tagada ühetaolised tingimused käesolevas määruses kehtestatud veterinaarsertifikaatide väljaandmist ja liikumisest teavitamist käsitlevate eeskirjade rakendamiseks, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused, et ta saaks kehtestada eeskirjad veterinaarsertifikaatide näidiste, ettevõtjate deklaratsioonide, maismaa- ja veeloomade, loomse paljundusmaterjali ja vajaduse korral ka loomsete saaduste liikumisest teavitamise viiside ja tähtaegade kohta.
- (121) Lemmikloomade liikumise eripäraga kaasneb loomatervise risk, mis erineb märkimisväärselt teiste peetavate loomade liikumisega seotud riskidest. Seetõttu tuleks käesolevas määruses kehtestada sellist liikumist käsitlevad erieeskirjad. Tagamaks, et lemmikloomad ei kujuta endast märkimisväärset riski loomade nakkushaiguste levimiseks, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte seoses nimetatud loomade liikumisega. Et tagada ühetaolised tingimused käesolevas määruses kehtestatud lemmikloomade liikumisega seotud loomatervise nõuete rakendamiseks, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused, et ta saaks kehtestada eeskirjad kõnealuse liikumise puhul rakendatavate taudiennetus- ja tõrje meetmete kohta.
- (122) Metsloomadega võib erinevatel põhjustel kaasneda risk loomade ja inimeste tervisele, näiteks siis, kui neid viiakse ettevõtetesse või ühest elukeskkonnast teise keskkonda. Et ennetada loomade nakkushaiguste levimist, võib nende loomade liikumise puhul osutada vajalikuks rakendada asjakohaseid ennetusmeetmeid. Tagamaks, et metsloomad ei kujuta endast märkimisväärset riski loomade nakkushaiguste levimiseks, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte, mis käsitlevad maismaaloomadest metsloomade liikumisega seotud täiendavaid nõudeid.
- (123) Loomse paljundusmaterjaliga seoses võib esineda sarnane risk, st selle kaudu võivad elusloomadele üle kanduda loomade nakkushaigused. Peale selle on loomse paljundusmaterjali tootmises erijooni, mis on seotud aretusloomadele esitatavate kõrgete tervisenõuetega ja mis eeldavad doonorloomade suhtes kohandatavaid rangemaid või spetsiifilisemaid loomatervise nõudeid. Et tagada loomse paljundusmaterjali ohutu liikumine, selle paljundusmaterjali puhul eeldatavad kõrged tervisestandardid ja võtta arvesse mõningaid eriotstarbelisi kasutusviise, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte, mis käsitlevad üksikasjalikke nõudeid teatavate loomaliikide loomse paljundusmaterjali liikumise kohta, erinõudeid, näiteks nimetatud paljundusmaterjali liikumine teaduslikel eesmärkidel ja erandeid veterinaarsertifikaatide väljaandmise kohustusest.

³²

ELT L ...

- (124) Loomsete saadustega võib kaasneda loomahaiguste levimise risk. Liidu õigusaktides loomsete saaduste kohta kehtestatud toiduohutusnõuded tagavad hea hügieenitava järgimise ja vähendavad kõnealuste toodetega seotud loomatervise riske. Mõnedel juhtudel tuleks käesolevas määruses siiski kehtestada loomatervise erimeetmed, näiteks tauditõrje ja erakorralised meetmed tagamaks, et loomsete saaduste kaudu ei kanduks edasi loomataudid. Et tagada kõnealustel juhtudel loomsete saaduste ohutu liikumine, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte, mis käsitlevad üksikasjalikke eeskirju loomsete saaduste liikumise kohta seoses rakendatud tauditõrjemeetmete ja veterinaarsertifikaatide väljaandmise kohustuse kohta ja erandid nimetatud eeskirjadest, kui seda võimaldavad kõnealuse liikumisega seotud risk ja riskivähendusmeetmed.
- (125) Kui liikmesriigid rakendavad riiklikke meetmeid seoses loomade ja loomse paljundusmaterjali liikumisega või otsustavad rakendada riiklikke meetmeid muude kui loetletud taudide hulka kuuluvate loomade nakkushaiguste mõju piiramiseks oma territooriumil, ei tohi need meetmed sattuda vastuollu liidu õigusaktides siseturu kohta kehtestatud eeskirjadega. Seetõttu on asjakohane kehtestada kõnealuste riiklike meetmete kohta raamistik ja tagada, et neid rakendataks liidu õigusaktides lubatud ulatuses.
- (126) Vesiviljelusettevõtete registreerimine ja heakskiitmine on vajalik selleks, et pädevad asutused saaksid teostada piisavat jälgimist ja ennetada, tõrjuda ja likvideerida loomade nakkushaigusi. Direktiivis 2006/88/EÜ nõutakse kõikide veeloomi liigutavate ettevõtete registreerimist. Nimetatud heakskiitmise süsteem tuleks käesoleva määrusega säilitada, sõltumata asjaolust, et mõnes ELi ametlikus keeles kasutatakse käesoleva määruse kohase heakskiitmise süsteemi kohta erinevaid termineid võrreldes direktiiviga 2006/88/EÜ.
- (127) Nende vesiviljelusloomade tapmine ja töötlemine, kelle suhtes kohaldatakse tauditõrjemeetmeid, võib levitada loomade nakkushaigusi, näiteks töötlemisettevõtetest pärit patogeene sisaldava heitvee väljutamise tagajärjel. Sellepärast on vaja anda heakskiit nendele töötlemisettevõtetele, kes rakendavad nimetatud tapmisel ja töötlemisel riskivähendusmeetmeid. Seetõttu tuleks käesolevas määruses sätestada tauditõrjet tegevate veeandide ettevõtete heakskiitmine.
- (128) Et registreeritud ja heakskiidetud ettevõtteid käsitleva ajakohane teave oleks avalikkusele kättesaadav, peaks pädev asutus sellise registrit looma ja seda pidama. Komisjonile tuleks delegeerida kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 volitused võtta vastu akte, mis käsitlevad vesiviljelusettevõtete registrisse lisatavat teavet ja vesiviljelusettevõtete ja vedajate registri pidamise nõudeid.
- (129) Et tagada ühetaolised tingimused käesolevas määruses kehtestatud vesiviljelusettevõtete ja tauditõrjet tegevate veeandide ettevõtete registreerimist ja heakskiitmist ja registripidamist ja registreid käsitlevate eeskirjade rakendamise kohta, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused kehtestada eeskirjad teabega seotud kohustuste, erandite ja teiste rakenduseeskirjade kohta ning registreite ja dokumentide vormide ja tegevusspetsifikatsioonide kohta.
- (130) Kuna enamikel juhtudel ei ole võimalik veeloomi üksikult identifitseerida, on vesiviljelusettevõtetes, tauditõrjet tegevates veeandide ettevõtetes ja vedajate poolt

teostatav registripidamine oluline vahend veeloomade jälgitavuse tagamiseks. Registripidamine on oluline ka ettevõtete terviseolukorra jälgimisel.

- (131) Sarnaselt maismaaloomadega on vaja kehtestada kooskõlastatud eeskirjad veeloomade liikumise kohta, sealhulgas veterinaarsertifikaatide väljaandmise ja liikumisest teavitamise kohta.
- (132) Direktiivis 2006/88/EÜ on kehtestatud eeskirjad veeloomade liikumise kohta, mida kohaldatakse võrdväärselt nii liikmesriikide vahelise ja sisese liikumise suhtes. Veeloomade liikumist käsitlevate eeskirjade puhul on määrava tähtsusega asjaoluks sihtkohaks oleva liikmesriigi, tsoonide või bioturvarühmikute tervisestaatus loetletud taudide osas.
- (133) Samasugune süsteem tuleks sätestada ka käesolevas määruses. Seda süsteemi tuleks siiski natuke kohandada ja paindlikumaks muuta, et julgustada liikmesriike tõhustama oma veeloomapopulatsioonide tervisestaatust.
- (134) Selleks et tagada veeloomade liikumise kontroll, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte, mis käsitlevad tauditõrjemeetmeid, mida kohaldatakse vedamise suhtes, teatavate veeloomade kategooriate erinevatel eesmärkidel liikumist käsitlevaid erieeskirju, erinõudeid või erandeid seoses teatavat tüüpi liikumisega, näiteks liikumine teaduslikel eesmärkidel, ja täiendavaid nõudeid looduslike veeloomade liikumise kohta.
- (135) Selleks et tagada võimalus ajutiste erandite ja erinõuete kehtestamiseks selliste veeloomade liikumise kohta, mille puhul käesolevas määruses kehtestatud liikumiseeskirjad ei ole piisavad või asjakohased teatava loetletud taudi levimise piiramiseks, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused liikumist käsitlevate erieeskirjade või erandite kehtestamiseks piiratud ajavahemikuks.
- (136) Vesiviljelustootmine liidus on liikide ja tootmissüsteemide osas väga mitmekesine ja selle mitmekesisus aina suureneb. See võib tähendada, et liikmesriikide tasandil tuleks rakendada riiklikke meetmeid seoses muude kui käesoleva määruse kohaselt loetletud taudideks peetavate taudidega. Sellised riiklikud meetmed peaksid olema põhjendatud, vajalikud ja proportsionaalsed saavutatavate eesmärkidega. Lisaks ei tohi need meetmed mõjutada liikmesriikide vahelist liikumist, välja arvatud siis, kui see on vajalik taudi sissetoomise või taudi levimise tõkestamiseks. Liikmesriikide vahelist kaubandust mõjutavad riiklikud meetmed tuleks heaks kiita ja regulaarselt läbi vaadata liidu tasandil.
- (137) Loetletud taudid hõlmavad praegu väga piiratud ulatuses muid liike kui käesolevas määruses maismaa- või veeloomadena määratletud loomaliike, näiteks roomajad, kahepaiksed, putukad ja teised. Seetõttu ei ole asjakohane nõuda, et kõiki käesoleva määruse sätteid peaks kohaldama nimetatud loomade suhtes. Ent kui loetelusse kantakse muu liigi kui maismaa- ja veeloomaliigiga seotud taud, tuleks selle liigi suhtes kohaldada käesolevas määruses kehtestatud asjakohaseid loomatervise nõudeid, et tagada nõuetekohaste ja proportsionaalsete taudiennetus- ja -tõrjemeetmete rakendamine.
- (138) Selleks et tagada võimalus kehtestada liikumiseeskirjad nende loomade kohta, keda käesoleva määruse kohaselt ei liigitata maismaa- või veeloomade hulka, ja nende

loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste kohta, kui asjakohane risk seda nõuab, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte, mis käsitlevad ettevõtete registreerimist ja heakskiitmist, registripidamist ja registreid, identifitseerimist, registreerimist, jälgitavust ja liikumist käsitlevaid nõudeid, veterinaarsertifikaatide väljaandmist ja ettevõtjate deklaratsioone ja kõnealuste liikidesse kuuluvate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liikumisest teavitamise kohustust.

- (139) Selleks et vajaduse korral tagada ühetaolised tingimused loomatervise nõuete rakendamiseks nimetatud muude loomaliikide ja nende loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste kohta, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused neid nõudeid käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kehtestamiseks.
- (140) Selleks et vältida loetletud taudide ja esilekerkivate taudide sissetoomist liitu, peavad olema kehtestatud tõhusad eeskirjad, mis käsitlevad selliste loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste sissetoomist liitu, mille kaudu nimetatud taudid võivad edasi kanduda.
- (141) Loomade ja toodete liitu sissetoomist käsitlevad nõuded peaksid olema kooskõlas samasse kategooriasse ja liiki kuuluvate ja samaks kasutuseks kavandatud loomade ja toodete liidusisest liikumist käsitlevate nõuetega.
- (142) Tagamaks, et kolmandatest riikidest või territooriumidelt pärit loomad, loomne paljundusmaterjal ja loomsed saadused vastaksid loomatervise nõuetele, mis pakuvad samaväärseid tagatiseid kui liidu õigusaktides kehtestatud tagatised, on oluline, et liitu eksportivate kolmandate riikide või territooriumide pädevad asutused kohaldaksid nende suhtes nõuetekohaseid kontrole. Vajaduse korral tuleks päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi tervisestaatus kontrollida enne nimetatud loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste sissetoomise lubamist. Seega peaks andma loa loomi ja tooteid liitu eksportida ainult sellistele kolmandatele riikidele ja territooriumidele, kes tõendavad, et nad vastavad kõnealuste loomade ja toodete sissetoomiseks vajalikke loomatervise standarditele, ja ainult siis võib need riigid või territooriumid loetelusse kanda.
- (143) Enne käesoleva määruse vastuvõtmise kuupäeva vastu võetud liidu õigusaktides ei ole mõnede loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liikide ja kategooriate kohta kehtestatud liidu loetelusid kolmandatest riikidest ja territooriumidest, kust on lubatud liitu sisse tuua nimetatud loomi, loomset paljundusmaterjali ja loomseid saadusi. Sellisel juhul ja kuni käesoleva määruse kohaste eeskirjade vastuvõtmiseni tuleks liikmesriikidele anda luba otsustada, millistest riikidest ja territooriumidelt nad lubavad kõnealuseid loomi, loomset paljundusmaterjali ka loomseid saadusi oma territooriumile tuua. Selle otsuse tegemisel peaksid liikmesriigid võtma arvesse käesolevas määruses kehtestatud kriteeriume kolmandaid riike ja territooriume käsitlevate liidu loetelude kohta.
- (144) Tagamaks, et käesolevas määruses sätestatud liitu sissetoomisega seotud loomatervise nõudeid täidetakse ja need vastavad Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni (OIE) loomatervise eeskirjadele, peab kõikide liitu sisenevate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saadustega olema kaasas kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse poolt välja antud veterinaarsertifikaat, kus kinnitatakse kõikide liitu sisenemiseks vajalike loomatervise nõuete täitmist. Sellest nõudest võib

siiski lubada erandeid selliste kaupade puhul, millega kaasneb vähene loomatervise risk.

- (145) Veterinaarsertifikaate võib kasutada ka iseseisvalt, ent liidu tasandil nõutakse sertifikaatide väljaandmist sageli muudel eesmärkidel, näiteks selleks, et tõendada vastavust loomade või toodetega seotud inimeste tervist või loomade heaolu käsitlevatele nõuetele. Seda tuleb arvesse võtta. Et vähendada halduskoormust ja – kulusid, peaks samuti lubama, et need veterinaarsertifikaadid võivad sisaldada muudes liidu toidu- ja söödaohutust käsitlevates õigusaktides nõutavat teavet.
- (146) Taudid võivad levida ka muul viisil kui loomade, loomse paljundusmaterjali, loomsete saaduste, loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete kaudu. Taud võib edasi kanduda näiteks sõidukite, veoks kasutatavate mahutite, heina, õlgede, taimsete saaduste, materjalide ja seadmete kaudu, mis on kokku puutunud nakatunud loomadega. Vajaduse korral tuleks võtta meetmeid, et vältida taudi edasikandumist nimetatud nakatumisteede kaudu.
- (147) Selleks et tagada piisavalt üksikasjalikud liitu sisenemise nõuded, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte, et täiendada ja muuta kolmandate riikide ja territooriumide loetellu kandmise kriteeriume, sellesse loetellu kandmise ajutist peatamist või tühistamist käsitlevaid kriteeriume, täiendada kolmandate riikide ja territooriumide ettevõtete heakskiitmist ja erandeid käsitlevaid eeskirju, loomatervise nõudeid kolmandatest riikidest ja territooriumidelt pärit saadetiste liitu sisenemise kohta, veterinaarsertifikaatide sisu ja loomatervise nõudeid tauditekitajate, muude materjalide, transpordivahendite ja seadmete kohta, mille kaudu loomataudid võivad edasi kanduda.
- (148) Selleks et tagada ühetaolised tingimused loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetiste liitu sisenemist käsitlevate loomatervise nõuete rakendamiseks, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused, et ta saaks kehtestada eeskirjad, mis käsitlevad muu hulgas loetelu kolmandatest riikidest ja territooriumidest, kust on lubatud liitu tuua loomi, loomset paljundusmaterjali ja loomseid saadusi, ja veterinaarsertifikaate.
- (149) Varasemad kogemused on näidanud, et kui raske taudi puhang esineb liikmesriikides või kolmandates riikides või territooriumidel, kust loomad või tooted liitu sisenevad, siis peab viivitamatult rakendama taudiennetuse ja tauditõrje meetmeid, et piirata taudi sissetoomist ja levimist. Sellise hädaolukorraga võivad olla seotud loetletud taudid, esilekerkivad taudid või muud loomatervise seotud ohud. Selles kontekstis tuleks teha selgeks, milliseid käesolevas määruses sätestatud taudiennetuse ja tauditõrje meetmeid võib rakendada loetletud või esilekerkiva taudi või ohu esinemise korral. Kõikidel kõnealustel juhtudel on väga tähtis, et meetmeid rakendataks väikese etteteatamisega ja viivitamatult. Kuna sellised meetmed võivad piirata liidusisest ja liitu suunatud liikumist, tuleks neid rakendada liidu tasandil, kui vähegi võimalik.
- (150) Selleks et tagada tõhus ja kiire reageerimine esilekerkivatele riskidele, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused erakorraliste meetmete kehtestamiseks.
- (151) Komisjon peaks vastu võtma viivitamatult kohaldatavad rakendusaktid nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mis on muu hulgas seotud taudide ja liikide loetellu kandmisega, loetletud taudidega, mille suhtes kohaldatakse taudiennetuse ja –tõrje

meetmeid, liidu antigeenide, vaktsiinide ja diagnostikareaktiivide pankadega seotud ladustamise, tarnimised, säilitamise, varustamise, kohaletoometamise ja teiste toimingutega, tauditõrje erimeetmete ja piiratud ajavahemikuks kehtestataivate erandite sätestamisega, maismaa- ja veeloomade liikumise erieeskirjade piiratud ajavahemikuks kehtestamisega, erakorraliste meetmetega ja kolmandate riikide ja territooriumide loetellu kandmisega liitu sisenemise osas.

- (152) Käesolevas määruses sätestatakse üldised ja erinõuded loomade nakkushaiguste ennetamise ja tõrje kohta ja tagatakse kooskõlastatud lähenemisviis loomatervisele kogu liidus. Mõnes valdkonnas, näiteks loomatervise, teavitamise, seire, registreerimise ja heakskiitmise või jälgitavusega seotud üldise vastutuse puhul, peaks liikmesriikidele andma võimaluse täiendavate või rangemate riiklike meetmete kohaldamiseks või neid selles osas julgustada. Kõnealuseid riiklikke meetmeid tuleks lubada ainult siis, kui need ei mõjuta käesolevas määruses kehtestatud eesmärkide täitmist, ja kui need ei ole vastuolus käesolevas määruses sätestatud eeskirjadega ja eeldusel, et need ei takista loomade ja toodete liikmesriikide vahelist liikumist, välja arvatud siis, kui see on vajalik taudi sissetoomise või taudi levimise tõkestamiseks.
- (153) Põhjenduses 152 nimetatud riiklike meetmete suhtes peaks kohaldama lihtsustatud teavitamismenetlust, et vähendada halduskoormust. Kogemused on näidanud, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivis 98/34/EÜ (millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord)³³ kehtestatud üldine teavitamise kord on osutunud tähtsaks vahendiks riiklike tehniliste normide haldamisel ja parandamisel, pidades silmas suuremat läbipaistvust, loetavust ja tõhusust kooskõlastamata või osaliselt kooskõlastatud valdkondades. Seega on asjakohane nõuda nimetatud direktiivis 98/34/EÜ kehtestatud üldise teavitamise korra kohaldamist.
- (154) Praegu on liidu loomatervise eeskirjad kehtestatud järgmistes Euroopa Parlamendi ja nõukogu õigusaktides ja nende kohaselt vastuvõetud komisjoni aktides:
- nõukogu 26. juuni 1964. aasta direktiiv 64/432/EMÜ ühendusesisest veiste ja sigadega kauplemist mõjutavate loomatervishoiu probleemide kohta,³⁴
 - nõukogu 17. mai 1977. aasta direktiiv 77/391/EMÜ, millega kehtestatakse ühenduse meetmed veiste brutselloosi, tuberkuloosi ja leukoosi tõrjeks,³⁵
 - nõukogu 13. detsembri 1977. aasta direktiiv 78/52/EMÜ, millega kehtestatakse ühenduse nõuded veiste brutselloosi, tuberkuloosi ja enzootilise leukoosi kiirendatud riiklike tõrjeplaanide kohta,³⁶
 - nõukogu 14. juuni 1988. aasta direktiiv 88/407/EMÜ, millega sätestatakse koduveiste sügavkülmutatud sperma ühendusesisese kaubanduse ja impordi korral kohaldatavad loomatervishoiu nõuded,³⁷

³³ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37.

³⁴ EÜT L 121, 29.7.1964, lk 1977.

³⁵ EÜT L 145, 13.6.1977, lk 44.

³⁶ EÜT L 15, 19.1.1978, lk 34.

³⁷ EÜT L 194, 22.7.1988, lk 10.

- nõukogu 11. novembri 1980. aasta direktiiv 80/1095/EMÜ, millega sätestatakse tingimused, mille eesmärgiks on muuta ühenduse territoorium vabaks ja hoida ühenduse territoorium vaba sigade katkust,³⁸
- Nõukogu 21. detsembri 1982. aasta direktiiv 82/894/EMÜ, ühendusesisese loomahaigustest teatamise kohta,³⁹
- nõukogu 25. septembri 1989. aasta direktiiv 89/556/EMÜ loomatervishoiu nõuete kohta, millega reguleeritakse koduveiste embrüote ühendusesisest kaubandust ja kolmandatest riikidest importimist,⁴⁰
- nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiiv 90/429/EMÜ, millega sätestatakse kodusigade sperma ühendusesisese kaubanduse ja impordi korral kohaldatavad loomatervishoiu nõuded,⁴¹
- nõukogu 28. jaanuari 1991. aasta direktiiv 91/68/EMÜ lammaste ja kitsede ühendusesisest kaubandust reguleerivate loomatervishoiu nõuete kohta,⁴²
- nõukogu 11. detsembri 1991. aasta otsus 91/666/EMÜ, millega luuakse suu- ja sõrataudi vaktsiinide ühenduse varud,⁴³
- nõukogu 29. aprilli 1992. aasta direktiiv 92/35/EMÜ, milles sätestatakse hobuste aafrika katku kontrollieeskirjad ja tõrjemeetmed,⁴⁴
- nõukogu 13. juuli 1992. aasta direktiiv 92/65/EMÜ, milles sätestatakse loomatervishoiu nõuded ühendusesiseseks kauplemiseks loomade, sperma, munarakkude ja embrüotega, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 90/425/EMÜ A (I) lisas osutatud ühenduse erieeskirjades sätestatud loomatervishoiu nõudeid, ning nende impordiks ühendusse,⁴⁵
- nõukogu 14. juuli 1992. aasta direktiiv 92/66/EMÜ, millega kehtestatakse ühenduse meetmed Newcastle'i haiguse tõrjeks,⁴⁶
- nõukogu 17. detsembri 1992. aasta direktiiv 92/118/EMÜ, millega sätestatakse selliste toodete ühendusesisest kaubandust ja ühendusse importimist reguleerivad loomade ja inimeste tervishoiunõuded, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 89/662/EMÜ A lisa I peatükis ja patogeenide puhul direktiivis 90/425/EMÜ osutatud ühenduse erieeskirjades sätestatud nõudeid,⁴⁷

³⁸ EÜT L 325, 1.12.1980, lk 1.

³⁹ EÜT L 378, 31.12.1982, lk 58.

⁴⁰ EÜT L 302, 19.10.1989, lk 1.

⁴¹ EÜT L 224, 18.8.1990, lk 62.

⁴² EÜT L 46, 19.2.1991, lk 19.

⁴³ EÜT L 368, 31.12.1991, lk 21.

⁴⁴ EÜT L 157, 10.6.1992, lk 19.

⁴⁵ EÜT L 268, 14.9.1992, lk 54.

⁴⁶ EÜT L 260, 5.9.1992, lk 1.

⁴⁷ EÜT L 62, 15.3.1993, lk 49.

- nõukogu 17. detsembri 1992. aasta direktiiv 92/119/EMÜ, millega seatakse sisse üldised ühenduse meetmed teatavate loomahaiguste tõrjeks ja konkreetsed meetmed seoses sigade vesikulaarhaigusega,⁴⁸
- nõukogu 22. juuni 1995. aasta otsus 95/410/EÜ, milles sätestatakse Soome ja Rootsi saadetavate tapalindude päritoluettevõttes võetavate proovide alusel tehtava mikrobioloogilise uurimise eeskirjad,⁴⁹
- nõukogu 20. novembri 2000. aasta direktiiv 2000/75/EÜ, millega kehtestatakse erisätted lammaste katarraalse palaviku tõrjeks ja likvideerimiseks,⁵⁰
- nõukogu 20. märtsi 2000. aasta otsus 2000/258/EÜ, millega määratakse eriinstituut, mis vastutab marutaudi vastaste vaktsiinide tõhusust kontrollivate seroloogiliste testide standardiseerimiseks vajalike kriteeriumide kehtestamise eest,⁵¹
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta määrus (EÜ) nr 1760/2000 veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi loomise, veiseliha ja veiselihatoodete märgistamise ning nõukogu määruse (EÜ) nr 820/97 kehtetuks tunnistamise kohta,⁵²
- nõukogu 23. oktoobri 2001. aasta direktiiv 2001/89/EÜ ühenduse meetmete kohta sigade klassikalise katku tõrjeks,⁵³
- nõukogu 27. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/60/EÜ, millega kehtestatakse erisätted sigade aafrika katku tõrjeks ja muudetakse direktiivi 92/119/EMÜ seoses Tescheni haiguse ja sigade aafrika katkuga,⁵⁴
- nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiiv 2002/99/EÜ, milles sätestatakse inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste tootmist, töötlemist, turustamist ja ühendusse toomist reguleerivad loomatervishoiueeskirjad,⁵⁵
- nõukogu 29. septembri 2003. aasta direktiiv 2003/85/EÜ ühenduse meetmete kohta suu- ja sõrataudi tõrjeks, millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 85/511/EMÜ ja otsused 89/531/EMÜ ja 91/665/EMÜ ning muudetakse direktiivi 92/46/EMÜ,⁵⁶
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr [XXX/XXXX] lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 998/2003 [*Väljaannete talitusele*],⁵⁷

⁴⁸ EÜT L 62, 15.3.1993, lk 69.

⁴⁹ EÜT L 243, 11.10.1995, lk 25.

⁵⁰ EÜT L 327, 22.12.2000, lk 74.

⁵¹ EÜT L 79, 30.3.2000, lk 40.

⁵² EÜT L 204, 11.8.2000, lk 1.

⁵³ EÜT L 316, 1.12.2001, lk 5.

⁵⁴ EÜT L 192, 20.7.2002, lk 27.

⁵⁵ EÜT L 18, 23.1.2003, lk 11.

⁵⁶ ELT L 306, 22.11.2003, lk 1.

⁵⁷ ELT L ...

- nõukogu 17. detsembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 21/2004, millega kehtestatakse lammaste ja kitsede identifitseerimise ja registreerimise süsteem ja muudetakse määrust (EÜ) nr 1782/2003 ning direktiive 92/102/EMÜ ja 64/432/EMÜ,⁵⁸
- nõukogu 26. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/68/EÜ, millega kehtestatakse loomatervishoiu eeskirjad teatavate elusate kabiloomade impordile ühendusse ja transiidile ühenduse kaudu, muudetakse direktiive 90/426/EMÜ ja 92/65/EMÜ ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 72/462/EMÜ,⁵⁹
- nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/156/EÜ hobuslaste liikumist ja kolmandatest riikidest importimist reguleerivate loomatervishoiunõuete kohta,⁶⁰
- nõukogu 20. detsembri 2005. aasta direktiiv 2005/94/EÜ linnugripi tõrjet käsitlevate ühenduse meetmete ning direktiivi 92/40/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta,⁶¹
- nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta direktiiv 2006/88/EÜ vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete loomatervishoiunõuete ning teatavate veeloomadel esinevate taudide ennetamise ja tõrje kohta,⁶²
- nõukogu 15. juuli 2008. aasta direktiiv 2008/71/EÜ sigade identifitseerimise ja registreerimise kohta (direktiivi 92/102/EMÜ kodifitseeritud versioon),⁶³
- nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/158/EÜ kodulindude ja haudemunade ühendusesisest kaubandust ning kolmandatest riikidest importimist reguleerivate loomatervishoiunõuete kohta⁶⁴.

(155) Põhjenduses 154 nimetatud õigusaktides kehtestatud eeskirjad asendatakse käesoleva määrusega ja selle määruse kohaselt vastuvõetavate komisjoni aktidega. Seetõttu tuleks kõnealused õigusaktid tühistada. Õiguselguse tagamiseks ja õiguslõnga vältimiseks peaks nimetatud tühistamine jõustuma pärast seda, kui asjakohased delegeeritud aktid ja rakendusaktid on käesoleva määruse kohaselt vastu võetud. Selleks on vaja komisjonile anda volitused määrata kindlaks kuupäevad, millal nimetatud õigusaktide tühistamine jõustub.

(156) Järgmised loomatervise valdkonda käsitlevad nõukogu aktid on aegunud ja need tuleks liidu õigusaktide selguse huvides selgesõnaliselt tühistada: nõukogu 25. juuli 1978. aasta otsus 78/642/EMÜ (tervisekaitse meetmete kohta Botswana Vabariigis),⁶⁵ nõukogu 24. jaanuari 1979. aasta direktiiv 79/110/EMÜ (millega lubatakse Itaalia Vabariigil lükata edasi kariloomade brutselloosi ja tuberkuloosi kiirendatud likvideerimist käsitlevatest riiklikest kavadest teavitamine ja nende kavade

⁵⁸ ELT L 5, 9.1.2004, lk 8.

⁵⁹ ELT L 139, 30.4.2004, lk 321.

⁶⁰ ELT L 192, 23.7.2010, lk 1.

⁶¹ ELT L 10, 14.1.2006, lk 16.

⁶² ELT L 328, 24.11.2006, lk 14.

⁶³ ELT L 213, 8.8.2008, lk 31.

⁶⁴ ELT L 343, 22.12.2009, lk 74.

⁶⁵ EÜT L 213, 3.8.1978, lk 15.

rakendamise),⁶⁶ nõukogu 1. jaanuari 1981. aasta direktiiv 81/6/EMÜ (millega lubatakse Kreeka Vabariigil teavitada kariloomade brutselloosi ja tuberkuloosi kiirendatud likvideerimist käsitlevatest riiklikest kavades ja need kavad rakendada),⁶⁷ nõukogu 24. juuli 1989. aasta otsus 89/455/EMÜ (millega seatakse sisse ühenduse meetmed, et käivitada marutauditõrje pilootprojektid, pidades silmas selle haiguse likvideerimist ja profülaktikat),⁶⁸ nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiiv 90/423/EMÜ (millega muudetakse direktiivi 85/511/EMÜ, millega kehtestatakse ühenduse meetmed suu- ja sõrataudi tõrjeks),⁶⁹ nõukogu 13. detsembri 1990. aasta otsus 90/678/EMÜ (millega tunnistatakse teatavad ühenduse territooriumi osad kas ametlikult vabaks sigade katkust või sigade katkust vabaks)⁷⁰.

- (157) Käesoleva määruse nõudeid ei tohiks kohaldada enne, kui kohaldatakse kõiki delegeeritud ja rakendusakte, mille komisjon peab käesoleva määruse alusel vastu võtma. On asjakohane jätta vähemalt 36 kuud käesoleva määruse jõustumise ja uute eeskirjade kohaldamise vahele, et anda asjaomastele ettevõtjatele aega kohanemiseks.
- (158) Selleks et tagada õiguskindlus loomade identifitseerimise ja registreerimise eeskirjade kohaldamise, teatavate zoonooside puhul rakendatavate tauditõrjemeetmete ja lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise osas, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu akte seoses kuupäevaga, mil määrused (EÜ) nr 1760/2000, (EL) nr XXX/XXX [Ex-998/2003] ja (EÜ) nr 21/2004 ja direktiivid 92/66/EMÜ, 2000/75/EÜ, 2001/89/EÜ, 2002/60/EÜ, 2003/85/EÜ, 2005/94/EÜ ja 2008/71/EÜ kaotavad kehtivuse.
- (159) Käesolevas määruses kehtestatud rakendamisolulisi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes⁷¹.
- (160) On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud aktide ettevalmistamisel ja koostamisel tagama, et asjakohased dokumendid edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule samal ajal, õigeaegselt ja nõuetekohaselt.
- (161) Käesoleva määrusega ei tohi tekitada ebaproportsionaalselt suurt halduskoormust või majanduslikku mõju väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele. Käesolevas määruses on vastavate sidusrühmadega peetud konsultatsioonide põhjal võetud arvesse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete eriolukorda. Pidades silmas loomade ja inimeste tervise kaitsega seotud üldisi poliitilisi eesmärke, ei ole kõnealuste ettevõtete puhul kaalutud võimalust üldise erandi kehtestamiseks käesoleva määruse nõuetest. Nendele ettevõtetele peaks siiski võimaldama mitmeid erandeid erinevatest käesoleva määruse nõuetest, võttes arvesse seonduvaid riske.

⁶⁶ EÜT L 29, 3.2.1979, lk 24.

⁶⁷ EÜT L 14, 16.1.1981, lk 22.

⁶⁸ EÜT L 223, 2.8.1989, lk 19.

⁶⁹ EÜT L 224, 18.8.1990, lk 13.

⁷⁰ EÜT L 373, 31.12.1990, lk 29.

⁷¹ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

- (162) Liikmesriikidel ei ole võimalik nõuetekohaselt saavutada käesoleva määruse eesmärke – loomatervise eeskirjade kehtestamine loomade, loomse paljundusmaterjali, loomsete saaduste, loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete kohta selles ulatuses, mida ei kata muudes liidu õigusaktides kehtestatud erieeskirjad, ja uu materjali kohta, mis võib olla seotud loomade nakkushaiguste levimisega. Seetõttu on nimetatud eesmärke tõhusam saavutada liidu tasandil ühtse ja kooskõlastatud loomatervist käsitleva õigusraamistiku abil. Seepärast on käesolev määrus kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikes 3 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I OSA

ÜLDEESKIRJAD

1. peatükk

Sisu, reguleerimisala ja mõisted

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesoleva määrusega nähakse ette loomadele või inimestele ülekanduvate loomataudide ennetamise ja tõrje eeskirjad.

Eeskirjadega nähakse ette:

- a) Euroopa Liidus oluliseks peetavate taudide prioriseerimine ja liigitamine ning loomatervishoiualane vastutus (I osa);
 - b) taudide varajane avastamine, taudidest teatamine ja aruandmine, taudiseire, taudilikvideerimisprogrammid ja taudivaba staatus (II osa);
 - c) tauditeadlikkus, taudiks valmisolek ja tauditõrje (III osa);
 - d) ettevõtete ja vedajate registreerimine ja heakskiitmine, loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste partiide liikumine ja jälgitavus liidus (IV osa);
 - e) loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste partiide sisenemine liitu ja selliste partiide eksport liidust (V osa);
 - f) loomataudi puhkemisel rakendatavad erakorralised meetmed (VI osa).
2. Lõikes 1 osutatud eeskirjadega:
- a) tagatakse

- i) säästev põllumajandus- ja vesiviljelustootmine liidus;
 - ii) siseturu tulemuslik toimimine;
 - iii) sellise keskkonnale kahjuliku mõju vähendamine, mida põhjustavad
 - teatavad taudid,
 - taudide ennetuseks ja tõrjeks võetavad meetmed;
- b) võetakse arvesse
- i) loomatervise ja
 - rahvatervise,
 - keskkonna, samuti kliimamuutuse mõjude,
 - toidu- ja söödaohutuse,
 - loomade heaolu,
 - toiduga kindlustatuse vahelist seotust;
 - ii) majanduslikke, sotsiaalseid, kultuurilisi ja keskkonna-alaseid tagajärgi, mis tulenevad tauditõrje- ja taudiennetusmeetmete kohaldamisest.

Artikkel 2

Käesoleva määruse reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmise suhtes:
 - (a) peetavad ja metsloomad;
 - (b) loomne paljundusmaterjal;
 - (c) loomsed saadused;
 - (d) loomsed kõrvalsaadused ja nendest saadud tooted (ilma et see mõjutaks määruses (EÜ) nr 1069/2009 sätestatud eeskirjade kohaldamist);
 - (e) rajatised, transpordivahendid, seadmed ja kõik muud võimalikud nakatumisteed ja materjalid, mis puutuvad kokku või võivad kokku puutuda loomade või saadustega ja aidata kaasa loomade nakkushaiguste levimisele.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse loomade nakkushaiguste, sh zoonooside suhtes, ilma et see mõjutaks järgmistes õigusaktides sätestatud eeskirjade kohaldamist:
 - a) otsus nr 2119/98/EÜ;
 - b) määrus (EÜ) nr 999/2001;
 - c) direktiiv 2003/99/EÜ;

- d) määrus (EÜ) nr 2160/2003.

Artikkel 3

Registreerimist, heakskiitmist, jälgitavust ja liikumist käsitleva IV osa reguleerimisala

1. IV osa I jaotist kohaldatakse järgmise suhtes:
 - a) maismaaloomad ja loomad, kes ei ole maismaaloomad, kuid võivad maismaaloomi tabandavaid taude üle kanda;
 - b) maismaaloomadelt pärinev loomne paljundusmaterjal;
 - c) maismaaloomade saadused.
2. IV osa II jaotist kohaldatakse järgmise suhtes:
 - a) veeloomad ja loomad, kes ei ole veeloomad, kuid võivad veeloomi tabandavaid taude üle kanda;
 - b) veeloomade saadused.
3. IV osa III jaotist kohaldatakse järgmise suhtes:
 - a) muud kui artikli 4 lõike 1 punktis 4 määratletud maismaa- ja veeloomad;
 - b) punktis a osutatud muude loomade loomne paljundusmaterjal ja loomsed saadused.
4. IV osa I jaotise 1. ja 3. peatükki ning II jaotise 1. ja 2. peatükki ei kohaldata lemmikloomade suhtes.

Artikkel 4

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid.
 - (1) „loomad” – selgroogsed ja selgrootud loomad;
 - (2) „maismaaloomad” – linnud, maismaaimetajad, mesilased ja kimalased;
 - (3) „veeloomad” – järgmistesse liikidesse kuuluvad loomad kõigil oma eluetappidel, sh munad, sperma ja sugurakud:
 - i) ülemklassi *Agnatha* ja klassidesse *Chondrichthyes*, *Sarcopterygii* ja *Actinopterygii* kuuluvad kalad;
 - ii) hõimkonda *Mollusca* kuuluvad veelimused;
 - iii) alamhõimkonda *Crustacea* kuuluvad koorikloomad;
 - (4) „muud loomad” – muudest kui maismaa- või veeloomadena määratletud liikidest loomad;

- (5) „peetavad loomad” – inimeste poolt peetavad loomad; veeloomade korral on tegemist vesiviljelusloomadega;
- (6) „vesiviljelus” – veeloomade kasvatamine tehnoloogiate abil, mis on välja töötatud kõnealuste loomade tootmiseks suuremas ulatuses, kui võimaldab looduslik keskkond, kusjuures loomad kuuluvad ühe või mitme füüsilise või juriidilise isiku vara hulka kõigi kasvatus- või viljelusetappide jooksul kuni saagi kogumiseni (viimane kaasa arvatud); siia ei kuulu selliste looduslike veeloomade kogumine või püük inimtoiduks, keda seejärel hoitakse ajutiselt enne tapmist ilma toitmata;
- (7) „vesiviljelusloomad” – vesiviljeluse objektiks olevad veeloomad;
- (8) „metsloomad” – muud kui peetavad loomad;
- (9) „kodulinnud” – linnud, keda kasvatatakse või peetakse tehistingimustes
- a) järgmiste toodete saamiseks:
 - i) liha;
 - ii) toidumunad;
 - iii) muud tooted;
 - b) uluklinnuvarude taastootmiseks;
 - c) punktis a osutatud tooteliikide saamiseks kasutatavate lindude aretamiseks;
- (10) „tehistingimustes peetavad linnud” – linnud, kes ei ole kodulinnud ja keda peetakse tehistingimustes mis tahes punktis 9 nimetatata eesmärgil, sealhulgas etenduste, võiduajamise, näituste, võistluste, aretamise ja müügi eesmärgil;
- (11) „lemmikloom” – I lisa loetletud liiki kuuluv loom:
- a) keda peetakse kodumajapidamises või, kui tegemist on veeloomadega, siis mittekaubanduslikus dekoratiivakvaariumis;
 - b) kes on liikumise korral koos lemmikloomapidajaga või lemmikloomapidaja nimel ja tema nõusolekul tegutseva füüsilise isikuga mittekaubanduslikul eesmärgil ja kes jääb kõnealuse mittekaubandusliku liikumise käigus lemmikloomapidaja või sellise isiku vastutusele;
- (12) „lemmikloomapidaja” – lemmiklooma pidav füüsiline isik;
- (13) „mittekaubanduslik liikumine” – lemmikloomade mis tahes liikumine, millel ei ole ei otsest ega kaudset rahalise tulu saamise ega omandiõiguse üleandmise eesmärki;
- (14) „taud” – ühe või mitme loomadele või inimestele ülekanduva tauditekitaja põhjustatud infektsiooni või infestatsiooni esinemine loomadel koos kliiniliste või patoloogiliste nähtudega või ilma nendeta;

- (15) „loetletud taudid” – artikli 5 lõike 2 kohaselt loetelusse kantud taudid;
- (16) „esilekerkiv taud” – muu kui loetletud taud, mis võib vastata artikli 6 lõike 1 punktis a sätestatud loetletud taudide kriteeriumidele järgmistel põhjustel:
- a) uus taud tekib olemasoleva tauditekitaja arengu või muutumise tagajärjel;
 - b) tuntud taud on levinud uude geograafilisse piirkonda või uude populatsiooni; või
 - c) senitundmatu tauditekitaja või taud diagnoositakse esimest korda;
- (17) „taudiprofiil” – artikli 6 lõike 1 punktis a nimetatud kriteeriumid taudi kohta;
- (18) „loetletud liigid” – artikli 7 lõike 2 kohaselt loetelusse kantud loomaliigid või -liikide rühm; esilekerkivate taudide korral loomaliigid või –liikide rühm, mis vastavad loetletud liikide suhtes artikli 7 lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele;
- (19) „oht” – tauditekitaja loomas või tootes või looma või toote seisund, millel võib olla kahjulik mõju inimeste või loomade tervisele;
- (20) „risk” – loomade või inimeste tervisele avalduva kahjuliku mõju esinemise tõenäosus ning selle bioloogiliste ja majanduslike tagajärgede tõenäoline ulatus;
- (21) „bioturvalisus” – juhtimis- ja füüsiliste meetmete kogum, mis on loodud, et vähendada:
- a) taudi sissetoomist loomapopulatsiooni, selle arengut populatsiooni sees ja levimist sealst välja või
 - b) taudi sissetoomist ettevõttesse, tsooni, bioturvarühmikusse, veovahendisse või mistahes muusse rajatisse, hoonesse või kohta, selle arenemist seal ja levimist sealst välja;
- (22) „ettevõtja” – füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab loomade või toodete eest, sh loomapidajad ja vedajad, kuid v.a lemmikloomapidajad ja veterinaararstid;
- (23) „loomadega seotud töötaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes puutub töö tõttu kokku loomade või toodetega, v.a ettevõtjad ja veterinaararstid;
- (24) „ettevõte” – mis tahes hoone, struktuur või keskkond, kus loomi peetakse või loomset paljundusmaterjali hoitakse, v.a:
- a) kodumajapidamised, kus peetakse lemmikloomi;
 - b) mittekaubanduslikud akvaariumid, kus peetakse veeloomi;
 - c) veterinaarpraksised või -kliinikud;
- (25) „loomne paljundusmaterjal” –

- a) kunstlikuks paljundamiseks ettenähtud sperma, seemnerakud, munarakud ja embrüod;
 - b) haudemunad;
- (26) „loomsed saadused” –
- a) loomset päritolu toit, sealhulgas mesi ja veri;
 - b) inimtoiduks ette nähtud kahepoolmelised karploomad, okasnahksed, mantelloomad ja meriteod; ning
 - c) muud kui punktis b osutatud loomad, kes on ette nähtud ettevalmistamiseks eesmärgiga neid elusalt lõpptarbijale tarnida;
- (27) „loomsed kõrvalsaadused” – loomade terved kehad või nende osad, loomsed saadused või muud loomade saadused, mis ei ole ette nähtud inimtoiduks, v.a loomne paljundusmaterjal;
- (28) „loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooted” – tooted, mis on saadud loomsete kõrvalsaaduste ühe või mitme töötlemise või töötlustapi tulemusena;
- (29) „tooted” –
- a) loomne paljundusmaterjal;
 - b) loomsed saadused;
 - c) loomsed kõrvalsaadused ja nendest saadud tooted;
- (30) „ametlik kontroll” – määruse (EL) nr XXX/XXX [*Väljaannete talitusele – lisada number: ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute kohta*] artikli 2 punkti 1 määratluse kohane ametlik kontroll;
- (31) „tervisestaatus” – kõigi loetletud taudide alane olukord asjakohaste loetletud liikide hulgas lähtuvalt:
- a) loomast;
 - b) loomadest:
 - i) ettevõttest;
 - ii) bioturvarühmikust;
 - iii) tsoonist;
 - iv) liikmesriigist;
 - v) kolmandast riigist või territooriumist;
- (32) „tsoon” –

- a) maismaaloomade korral liikmesriigi selgelt määratletud osa, kolmas riik või territoorium, kuhu kuulub konkreetse haiguse või konkreetsete haiguste suhtes eristatava tervisestaatusega loomade alampopulatsioon, mille suhtes rakendatakse asjakohast jälgimist, tauditõrje- ja bioturvameetmeid;
 - b) veeloomade korral omavahel ühendatud, konkreetse taudi või konkreetsete taudide suhtes eristatava tervisestaatusega hüdroloogiline süsteem, mis moodustab piirkonna, millele viidatakse ühes järgnevatest punktidest:
 - i) kogu valgala vooluveekogu allikast kuni suudmeala või järveni;
 - ii) rohkem kui üks valgala;
 - iii) valgala osa vooluveekogu allikast tõkkeni, mis hoiab ära konkreetse haiguse või konkreetsete haiguste sissetoomist;
 - iv) geograafiliselt täpselt piiritletud rannikuala osa;
 - v) geograafiliselt täpselt piiritletud suudmeala,
- (33) „valgala” – loodusobjektidega, nt küngaste või mägedega piiratud piirkond või vesikond, kuhu voolab kogu äravoolav vesi;
- (34) „bioturvarühmi” – ühes või mitmes ettevõttes, veeloomade korral ühes või mitmes vesiviljelusettevõttes peetav määratletud taudi või taudide suhtes eristatava tervisestaatusega loomade alampopulatsioon, mille suhtes kohaldatakse ühist bioturvasüsteemi ning nõuetekohaseid jälgimais, tauditõrje- ja bioturvameetmeid;
- (35) „karantiin” – loomade hoidmine isoleeritult pädeva ametiasutuse kontrolli all ilma otsese või kaudse kokkupuuteta muude loomadega, millega tagatakse, et taud ei levi siis, kui loomi kindla ajavahemiku jooksul jälgitakse ning vajaduse korral neilt proove võetakse ja neid ravitakse;
- (36) „epidemioloogiline üksus” – loomade rühm, kellel on ühesugune tõenäosus tauditekitajatega kokku puutuda;
- (37) „puhang” – üks või mitu juhtumit ettevõttes, kodumajapidamises või muus kohas, kus loomi peetakse või kus nad asuvad;
- (38) „juht” – ametlik kinnitus loetletud või uue taudi esinemisest elusal või surnud loomal;
- (39) „piirangutsoon” – tsoon, kus kohaldatakse teatavate loomade või toodete liikumiskiiranguid ning muid tauditõrjemeetmeid, et tõkestada konkreetse taudi levikut piirkondadesse, kus piiranguid ei kohaldata; piirangutsoon võib vajaduse korral hõlmata kaitse- ja järelevalvetsooni;

- (40) „kaitsetsoon” – ühe või mitme esinenud taudijuhtumiga tsoon, mis on loodud pärast puhangu ametlikku kinnitamist ja kus kohaldatakse tauditõrjemeetmeid, et tõkestada taudi levimist väljapoole kõnelust tsooni;
- (41) „järelevalvetsoon” – pärast taudipuhangu ametlikku kinnitamist loodud tsoon, mis asub kaitsetsooni ümber ja kus kohaldatakse tauditõrjemeetmeid, et tõkestada taudi levimist väljapoole kõnealust tsooni ja kaitsetsooni;
- (42) „haudemunad” - kodulindude munad, mis on ette nähtud hautamiseks;
- (43) „kabiloomad” – II lisas loetletud loomad;
- (44) „loomse paljundusmaterjali ettevõtte” –
- a) ettevõtte, kus kogutakse, toodetakse, töödeldakse ja säilitatakse loomset paljundusmaterjali;
 - b) haudejaam;
- (45) „haudejaam” – ettevõtte, kus kogutakse, hoiustatakse, hautatakse ja koorutakse mune, et saada:
- a) haudemune;
 - b) ühepäevaseid kanade või muude linnuliikide tibusid;
- (46) „vedaja” – oma tarbeks või kolmandate isikute jaoks loomi vedav ettevõtja;
- (47) „kinnine ettevõtte” – vabatahtlikkuse alusel loodud alaline, geograafiliselt piiritletud ettevõtte, mis on loomade liikumiseks heaks kiidetud ja kus:
- (a) loomi peetakse või aretatakse näitusteks, hariduseesmärkidel, liigi säilitamiseks või uurimistööks;
 - (b) loomi peetakse suletud ruumides ja eraldatuna ümbritsevast keskkonnast;
 - (c) loomade suhtes kohaldatakse ranget loomatervise seiret ja kohustuslikke bioturvameetmeid;
- (48) „kogumine” – rohkem kui ühest ettevõttest pärit peetavate maismaaloomade koondamine lühemaks ajavahemikuks kui on selle loomaliigi jaoks ettenähtud viibimisaeg;
- (49) „viibimisaeg” – ajavahemik, mille jooksul loom peab viibima ettevõttes, enne kui teda kõnealusest ettevõttest edasi võib viia;
- (50) „IMSOC” – määruse (EL) nr XXX/XXX [*Väljaannete talitusele – lisada number: ametlike kontrollide ja muude ametlike toimingute kohta*] artikli 130 lõikega 1 ettenähtud arvutipõhine teabehaldussüsteem;
- (51) „tauditõrjet tegev veeandide ettevõtte” – toidukäitlemisettevõtte, mis on heaks kiidetud vastavalt:

- a) määruse (EÜ) nr 853/2004 artiklile 4 vesiviljelusloomade toiduks töötlemiseks;
 - b) käesoleva määruse artiklile 177 vesiviljelusloomade tapmiseks tauditõrje eesmärgil kooskõlas III osa II jaotisega.
2. Komisjonile antakse artikli 253 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte järgmiste loetelude muutmiseks:
- a) I lisas sätestatud lemmikloomade loetelu;
 - b) II lisas sätestatud kabiloomade loetelu.

2. peatükk

Loetletud ja esilekerkivad taudid ning loetletud liigid

Artikkel 5

Taudide loetellu kandmine

1. Käesoleva määrusega iga konkreetse taudi vältimiseks ja tõrjeks ettenähtud eeskirju kohaldatakse järgmiste taudide suhtes:
- a) loetletud taudid;
 - b) esilekerkivad taudid.
2. Komisjon kehtestab rakendusaktidega lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudide nimekirja.

Kõnealune loetelu hõlmab taude, mis vastavad käesoleva lõike punktides a ja b sätestatud tingimustele, võttes arvesse artiklis 6 taudide loetlusse kandmise suhtes sätestatud kriteeriume:

- a) taudid, millel on tõenäoliselt oluline mõju vähemalt ühele järgmistest valdkondadest:
 - i) rahvatervis,
 - ii) põllumajandus- või vesiviljelustootmine või sellega seotud majandussektorid;
 - iii) ühiskond liikmesriikides ja vajaduse korral ka kolmandates riikides ja territooriumidel;
 - iv) keskkond;
- b) taudid, mille jaoks riskivähendusmeetmed on olemas või neid on võimalik välja töötada ja need on proportsionaalsed selliste taudidega seotud riski suurusega.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu koosõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel seoses taudiga, mis kujutab endast ülimalt olulise mõjuga kujunevat riski, võtab komisjon koosõlas artikli 255 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

Artikkel 6

Taudide loetellu kandmise kriteeriumid

1. Selleks et kindlaks määrata, kas taud vastab artikli 5 lõike 2 kohastele loetellu kandmise tingimustele, võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:
 - a) taudiprofiil, mis koosneb järgmisest:
 - i) loomaliik, kellel taud esineb;
 - ii) taudi haigestumuse ja suremuse tase loomapopulatsioonides;
 - iii) kas tegemist on zoonoosiga või ei;
 - iv) raviresistentsuse kujunemise võime;
 - v) taudi püsijäämine loomapopulatsioonis või keskkonnas;
 - vi) taudi loomalt loomale ja, kui see on asjakohane, loomalt inimesele ülekandumise teed ja kiirus;
 - vii) taudi puudumine või esinemine ja levik liidus ning, juhul kui taudi liidus ei esine, selle liitu sissetoomise risk;
 - viii) diagnostika- ja tauditõrjevahendite olemasolu;
 - b) taudi mõju:
 - i) põllumajandus- ja vesiviljelustootmisele ja muudele majandussektoritele:
 - taudi esinemise tase liidus;
 - taudist tingitud toodangukadu;
 - muud kaod;
 - ii) inimeste tervisele:
 - ülekanduvus loomalt inimesele;
 - ülekanduvus inimeselt inimesele;
 - inimestel esineva taudivormi tõsidus;
 - tõhusate ennetusmeetmete või ravivõimaluste kättesaadavus inimeste puhul;

- iii) loomade heaolule,
 - iv) bioloogilisele mitmekesisusele ja keskkonnasaastele;
 - c) taudi võime tekitada kriisiolukorda ja taudi võimalik kasutamine bioterrorismis;
 - d) järgmiste taudiennetus- ja tauditõrjemeetmete teostatavus, kättesaadavus ja tõhusus:
 - i) diagnostikavahendid ja –võimalused;
 - ii) vaktsineerimine;
 - iii) ravi;
 - iv) bioturvameetmed;
 - v) loomade ja toodete liikumiskiirangud;
 - vi) loomade hukkamine ja kõrvaldamine;
 - e) taudiennetus- ja tauditõrjemeetmete mõju, pidades silmas:
 - i) otseseid ja kaudseid kulusid mõjutatud sektoritele ja majandusele tervikuna;
 - ii) nende vastuvõetavust ühiskonnale;
 - iii) mõjutatud peetavate ja metsloomade alampopulatsioonide heaolu;
 - iv) keskkonda ja bioloogilist mitmekesisust.
2. Komisjonile antakse artikli 253 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kriteeriumide muudatusi, et võtta arvesse tehnika ja teaduse edusamme ning asjakohaste rahvusvaheliste standardite arengut.

Artikkel 7
Liikide loetellu kandmine

1. Loetletud taudide suhtes käesolevas määruses sätestatud taudispetsiifilisi eeskirju ja käesoleva määruse kohaselt vastuvõetud eeskirju kohaldatakse loetletud liikide suhtes.
 2. Komisjon koostab rakendusaktidega lõikes 1 osutatud liikide loetelu.
- Kõnealune loetelu hõlmab neid loomaliike või -liikide rühmi, mis kujutavad endast arvestatavat riski konkreetsete loetletud taudide levimisel, võttes arvesse järgmisi kriteeriume:
- a) riskialdise loomapopulatsiooni vastuvõtlikkus;

- b) peite- ja nakkusaeg loomadel;
- c) kõnealuste loomade võime neid konkreetseid taude kanda.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel seoses taudiga, mis kujutab endast ülimalt olulise mõjuga kujunevat riski, võtab komisjon kooskõlas artikli 255 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

Artikkel 8

Taudiennetus- ja tauditõrje-eeskirjade kohaldamine loetletud taudide suhtes

1. Komisjon määrab rakendusaktidega, milliseid järgmistes punktides osutatud taudiennetus- ja tauditõrje-eeskirju loetletud taudide suhtes kohaldatakse:
 - a) loetletud taudide suhtes kohaldatakse eeskirju, mis käsitlevad:
 - i) III osa I jaotises sätestatud tauditeadlikkust ja taudiks valmisolekut ning III osa II jaotise 1. peatükis sätestatud tauditõrjemeetmeid;
 - ii) artikli 37 lõike 1 kohast bioturvarühmitamist;
 - b) loetletud taudide suhtes kohaldatakse taudiennetus- ja tauditõrje-eeskirju, mis käsitlevad:
 - i) artikli 30 lõikes 1 sätestatud kohustuslikke likvideerimisprogramme;
 - ii) artikli 36 kohaseid taudivabu liikmesriike ja tsoone;
 - iii) artikli 37 lõike 2 kohast bioturvarühmitamist;
 - iv) III osa II jaotise 2. peatüki kohaseid tauditõrjemeetmeid;
 - c) loetletud taudide suhtes kohaldatakse taudiennetus- ja tauditõrje-eeskirju, mis käsitlevad:
 - i) artikli 30 lõikes 2 sätestatud vabatahtlikke likvideerimisprogramme;
 - ii) artikli 36 kohaseid taudivabu liikmesriike ja tsoone;
 - iii) artikli 37 lõike 2 kohast bioturvarühmitamist;
 - iv) III osa II jaotise 2. peatüki kohaseid tauditõrjemeetmeid;
 - d) loetletud taudide suhtes kohaldatakse taudiennetus- ja tauditõrje-eeskirju, mis käsitlevad:
 - i) IV osa I jaotise 3.–7. peatüki ning II jaotise 2., 3. ja 4. peatüki kohast liidusisest liikumist ;

- ii) V osa kohast liitu sisenemist ja eksporti liidust;
- e) loetletud taudide suhtes kohaldatakse taudiennetus- ja tauditõrje-eeskirju, mis käsitlevad:
 - i) II osa 1. peatüki kohast teatamist ja aruandlust;
 - ii) II osa 2. peatüki kohast jälgimist.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel seoses taudiga, mis kujutab endast ülimalt olulise mõjuga kujunevat riski, võtab komisjon kooskõlas artikli 255 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

2. Lõikes 1 sätestatud rakendusaktide vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:
- a) taudi mõju loomade ja inimeste tervisele, loomade heaolule ja majandusele;
 - b) taudi levimus, avaldumine ja jaotumine liidus;
 - c) käesoleva määrusega ettenähtud erinevate taudide suhtes kohaldatavate taudiennetus- ja tauditõrjemeetmete kogumite teostatavus, kättesaadavus ja tõhusus.

3. peatükk

Loomatervisealane vastutus

1. JAGU

ETTEVÕTJAD, LOOMADEGA SEOTUD TÖÖTAJAD JA LEMMIKLOOMAPIDAJAD

Artikkel 9

Loomatervisealane vastutus ja bioturvameetmed

1. Ettevõtjad, loomadega seotud töötajad ja lemmikloomapidajad:
- a) vastutavad nende vastutusel olevate peetavate loomade tervise ja toodete eest;
 - b) võtavad kaasnevaid riske silmas pidades asjakohaseid bioturvameetmeid, et tagada kõnealuste peetavate loomade tervis ja toodete ohutus ning vältida taudide sissetoomist nende vastutusel olevate peetavate loomade ja toodete hulka ning nende arenemist ja levikut seal ja sealt väljapoole, välja arvatud siis, kui seda on konkreetsetel juhtudel teaduseesmärgil lubatud, vastavalt:
 - i) peetavate loomade ja toodete kategooriatele ja liikidele;
 - ii) tootmisviisile.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõike 1 punktis b sätestatud eeskirju täiendavaid bioturvameetmeid.

Artikkel 10
Loomatervisealased põhiteadmised

1. Ettevõtjad ja loomadega seotud töötajad omandavad teadmised:
 - a) loomataudidest, sh inimestele ülekanduvatest taudidest;
 - b) bioturvalisuse põhimõtetest;
 - c) loomatervise, loomade heaolu ja inimeste tervise omavahelistest seostest.
2. Lõike 1 kohaselt nõutav teadmiste sisu ja tase sõltub järgmisest:
 - a) nende vastutusel oleva(te) peetavate loomade või loomse paljundusmaterjali kategooriad ja liigid;
 - b) tootmisviis;
 - c) täidetavad ülesanded.
3. Lõikes 1 osutatud teadmised omandatakse ühel järgmisel viisil:
 - a) töökogemus või koolitus;
 - b) põllumajandus- või vesiviljelussektoris kehtivad loomatervisega seotud programmid;
 - c) ametlik haridus.

2. JAGU
VETERINAARARSTID JA VEELOOMATERVISE SPETSIALISTID

Artikkel 11
Veterinaararstide ja veeloomatervise spetsialistide vastutus

1. Käesoleva määruse reguleerimisalasse jääva tegevuse käigus teevad veterinaararstid järgmist:
 - a) võtavad kõik asjakohased meetmed taudide sissetoomise, arengu ja leviku vältimiseks;
 - b) tagavad õige diagnoosimise ja taudi välistamiseks või kinnitamiseks tehtava diferentsiaaldiagnoosiga taudide varajase avastamise, enne kui alustatakse sümptomaatilist ravi;
 - c) etendavad aktiivset osa:

- i) loomatervisealase teadlikkuse suurendamisel;
 - ii) taudiennetamisel;
 - iii) taudide varajasel avastamisel ja neile kiiresti reageerimisel;
- d) teevad koostööd pädeva asutuse, ettevõtjate, loomadega seotud töötajate ja lemmikloomapidajatega käesoleva määrusega ettenähtud taudiennetus- ja tauditõrjemeetmete kohaldamisel.
2. Veeloomatervise spetsialistid võivad veeloomade puhul läbi viia toiminguid, mis on käesoleva määrusega ülesandeks tehtud veterinaararstidele, eeldusel et neil on siseriiklike õigusaktide kohaselt selleks luba. Sel juhul kehtib lõige 1 kõnealuste veeloomatervise spetsialistide suhtes.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvaid toiminguid läbiviivate veterinaararstide ja veeloomatervise spetsialistide kvalifikatsiooni.

3. JAGU **LIIKMESRIIGID**

Artikkel 12 *Liikmesriikide vastutus*

1. Selleks et loomatervisealane pädev asutus oleks võimeline ellu viima käesoleva määrusega ettenähtud vajalikke ja asjakohaseid meetmeid ja toiminguid, tagavad liikmesriigid, et pädeval asutusel oleks:
- a) kvalifitseeritud töötajad, rajatised, seadmed, rahalised vahendid ja kogu liikmesriigi territooriumi hõlmav tõhus töökorraldus;
 - b) juurdepääs kvalifitseeritud töötajate, rajatiste, seadmete ja rahaliste vahenditega laboritele, et tagada loetletud ja esilekerkivate taudide kiire ning täpne diagnoosimine ja diferentsiaaldiagnoosimine;
 - c) piisava koolitusega veterinaararstid, kes osalevad artiklis 11 nimetatud toimingutes, mis kuuluvad käesoleva määruse reguleerimisalasse.
2. Liikmesriigid toetavad ettevõtjaid ja loomadega seotud töötajaid artikliga 10 ette nähtud põhiteadmiste omandamisel, säilitamisel ja täiendamisel põllumajandus- või vesiviljelussektori asjakohaste programmide või ametliku hariduse kaudu.

Artikkel 13
Pädeva asutuse muude ametlike toimingute delegeerimine

1. Pädev asutus võib delegeerida ühe või mitu järgmist toimingut veterinaararstidele:
 - a) toimingud, mis on seotud II osa 1. peatüki kohase teatamise ja aruandlusega ning II osa 2. peatüki kohase jälgimisega;
 - b) toimingud, mis on seotud:
 - i) III osa kohase tauditeadlikkuse, taudiks valmisoleku ja tauditõrjega;
 - ii) IV osa kohase registreerimise, heakskiitmise, jälgitavuse ja liikumisega;
 - iii) VI osa kohaste erakorraliste meetmetega.
2. Komisjonile antakse artikli 253 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte seoses:
 - a) lõikes 1 sätestatud toimingute delegeerimise asjaolude ja tingimustega;
 - b) küsimusega, milliseid muid toiminguid lisaks käesoleva artikli lõikes 1 sätestatutele võib veterinaararstidele delegeerida ning millistel asjaoludel ja tingimustel seda võib teha;
 - c) artikli 12 lõike 1 punktis c sätestatud veterinaararstide koolitamise miinimumnõuetega.

Kõnealuste delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse nende ülesannete laadi ning liidu ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi.

Artikkel 14
Avalik teave

Kui on alust kahtlustada, et loomad või tooted kujutavad endast riski, astub pädev asutus vajalikke samme laiema üldsuse teavitamiseks riski laadist ning kõnealuse riski ennetamiseks ja kontrollimiseks võetavatest või kavandatud meetmetest, võttes arvesse kõnealuse riski laadi, tõsidust ja ulatust ning üldsuse huvi saada teavet.

4. JAGU

**LABORID, RAJATISED NING MUUD TAUDITEKITAJAJD, VAKTSIINE JA MUID
BIOLOOGILISI TOOTEID KÄITLEVAD FÜÜSILISED JA JURIIDILISED ISIKUD**

Artikkel 15

Laborite, rajatiste ning muude tauditekitajajad, vaktsiine ja muid bioloogilisi tooteid käitlevate isikute kohustused

1. Laborid, rajatised ning muud teadus-, haridus- või diagnostikaeesmärgil või vaktsiinide ja muude bioloogiliste toodete tootmise eesmärgil tauditekitajajad käitlevad füüsilised või juriidilised isikud peavad, võttes samaaegselt arvesse rahvusvahelisi standardeid (kui need on olemas):

- a) võtma asjakohaseid bioturvalisuse, bioohutuse ja bioloogilise isoleerimise meetmeid, et hoida ära tauditekitajate väliskeskkonda sattumist ja sellele järgnevat kokkupuudet loomadega väljaspool laborit või muud teaduseesmärgil tauditekitajaid käitlevat rajatist;
 - b) tagama, et tauditekitajate, vaktsiinide ja muude bioloogiliste toodete laboritevaheline või muude rajatiste vaheline liikumine ei põhjusta loetletud või esilekerkivate taudide levimise riski.
2. Komisjonile antakse õigus võtta artikli 253 kohaselt vastu laborite, rajatiste ning muude tauditekitajaid, vaktsiine ja muid bioloogilisi tooteid käitlevate füüsiliste või juriidiliste isikute ohutusmeetmeid käsitlevaid delegeeritud õigusakte seoses:
- a) bioturvalisuse, bioohutuse ja bioloogilise isoleerimise meetmetega;
 - b) tauditekitajate, vaktsiinide ja muude bioloogiliste toodete liikumisnõuetega.

II OSA

TAUDIST TEAVITAMINE JA ARUANDMINE, JÄLGIMINE, LIKVIDEERIMISPROGRAMMID, TAUDIVABA STAATUS

1. peatükk

Taudist teavitamine ja aruandmine

Artikkel 16

Teavitamine liikmesriikides

1. Füüsilised ja juriidilised isikud teavitavad viivitamatult:
 - a) pädevat asutust artikli 8 lõike 1 punktis e osutatud loetletud taudi puhangust või selle kahtlusest;
 - b) veterinaararsti loomade ebatavalisest suremusest ja muudest tõsistest taudinähtudest või kindlaksmääramata põhjusel oluliselt vähenenud toodangumahust, mida tuleks täiendavalt uurida, sh võtta proove laboratoorsete uuringute jaoks, kui olukord seda tingib.
2. Liikmesriigid võivad otsustada, et lõike 1 punktiga b ettenähtud teated tuleb suunata pädevale asutusele.
3. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - a) kriteeriume, mille alusel määratakse, kas on ilmnenud käesoleva artikli lõike 1 punktis b kirjeldatud teatamist nõudvaid asjaolusid;
 - b) üksikasjalikke eeskirju käesoleva artikli lõike 1 punktis b sätestatud täiendava uurimise kohta.

Artikkel 17

Liidusisene teavitamine

1. Liikmesriigid teavitavad viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike artikli 8 lõike 1 punktis e osutatud loetletud taudide mis tahes puhangutest, mille korral viivitamatu teavitamine on vajalik tarvilike riskijuhtimismeetmete õigeaegseks rakendamiseks, võttes arvesse taudiprofiili.
2. Lõikes 1 sätestatud teavitamine hõlmab järgmist teavet puhangu kohta:
 - a) tauditekitaja, vajaduse korral selle alamtüüp;
 - b) taudipuhangu kahtluse ja kinnituse kuupäevad;

- c) puhangu koht;
 - d) mis tahes seotud puhangud;
 - e) puhangust mõjutatud loomad;
 - f) mis tahes seoses puhanguga võetud tauditõrjemeetmed;
 - g) loetletud taudide võimalik või teadaolev päritolu;
 - h) kasutatud diagnostikameetodid.
3. Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks, millistest artikli 8 lõike 1 punktis e sätestatud loetletud taudidest peavad liikmesriigid käesoleva artikli lõike 1 kohaselt viivitamatult teavitama.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 18 *Liidusisene aruandlus*

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele teabe artikli 8 lõike 1 punktis e osutatud loetletud taudide kohta:
- a) mille puhangutest ei ole artikli 17 lõike 1 kohaselt vaja viivitamatult teavitada;
 - b) mille puhangust on artikli 17 lõike 1 kohaselt vaja viivitamatult teavitada, kuid komisjonile ja teistele liikmesriikidele aruandmiseks on vaja järgmist täiendavat teavet:
 - i) seire kooskõlas artikli 29 kohaselt vastuvõetud rakendusaktis sätestatud eeskirjadega;
 - ii) likvideerimisprogramm kooskõlas artikli 35 kohaselt vastuvõetud rakendusaktis sätestatud eeskirjadega.
2. Lõikes 1 sätestatud aruanded sisaldavad järgmist teavet:
- a) lõikes 1 osutatud loetletud taudide avastamine;
 - b) seiretulemused, kui see on artikli 29 punkti b alapunkti ii alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt vajalik;
 - c) seireprogrammide tulemused, kui see on artikli 27 lõike 3 kohaselt ja artikli 29 punkti b alapunkti ii alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt vajalik;
 - d) likvideerimisprogrammid, kui see on artikli 33 kohaselt ja artikli 35 alusel vastuvõetud rakendusaktis sätestatud eeskirjade kohaselt vajalik.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikega 2 ettenähtud nõuete täiendamist ja

muutmist ning aruandlust muudel teemadel, kui see on vajalik käesoleva määruse taudiennetus- ja tauditõrje-eeskirjade tõhusaks kohaldamiseks.

Artikkel 19

Liidusisese teavitamise ja aruandluse ühiseeskirjad

1. Artikli 17 lõikes 1 ja artikli 18 lõikes 1 sätestatud liidusisene teavitamine ja aruandlus toimub sellisel ajal ja sellise sagedusega, nagu on vaja vajalike riskijuhtimismeetmete läbipaistvuse ja õigeaegse kohaldamise tagamiseks, võttes arvesse:
 - a) taudiprofiili;
 - b) puhangu laadi.
2. Liikmesriigid kehtestavad artikli 17 lõikes 1 sätestatud liidusisese teavitamise ja artikli 18 lõikes 1 sätestatud liidusisese aruandluse tarbeks teavitamis- ja aruandluspiirkonnad.

Artikkel 20

Arvutipõhine teabesüsteem liidusiseseks taudidest teavitamiseks ja aruandmiseks

Komisjon loob artiklites 17, 18 ja 19 sätestatud liidusisese teavitamise ja aruandluse nõuetele vastamiseks ettenähtud mehhanismide ja vahendite toimimise tagamiseks arvutipõhise teabesüsteemi ja haldab seda.

Artikkel 21

Liidusisese teavitamise ja aruandluse ning arvutipõhise teabesüsteemiga seotud rakendamise volitused

Komisjon sätestab rakendusaktidega eeskirjad artiklites 17–20 sätestatud liidusisese teavitamise ja aruandluse nõuete ning arvutipõhise teabesüsteemi kohta seoses järgmisega:

- a) liikmesriikide poolt artikli 17 lõikes 1 ja artikli 18 lõikes 1 sätestatud liidusisese teavitamise ja liidusisese aruandluse korral esitada tulev teave;
- b) artiklis 20 sätestatud arvutipõhise teabesüsteemi loomise ja kasutamise kord ning üleminekumeetmed andmete ja teabe migreerimiseks olemasolevatest süsteemidest uude süsteemi ning selle täielikuks toimimiseks;
- c) artikliga 20 ette nähtud arvutipõhisesse teabesüsteemi sisestada tulevate andmete formaat ja struktuur;
- d) artikli 17 lõikes 1 ja artikli 18 lõikes 1 sätestatud liidusisese teavitamise ja liidusisese aruandluse tähtsajad ja sagedus;
- e) artikli 19 lõikega 2 ette nähtud liidusisese teavitamise ja aruandluse piirkonnad.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. peatükk *Jälgimine*

Artikkel 22 Ettevõtja jälgimiskohustus

Loetletud ja esilekerkivate taudide esinemise avastamiseks peavad ettevõtjad:

- a) jälgima oma vastutusel olevate loomade tervist ja käitumist;
- b) jälgima nende vastutusel olevate ettevõtete, loomade või loomse paljundusmaterjali normaalsete toodangunäitajate mis tahes muutusi, mille korral võib kerkida kahtlus, et nende põhjustaja on mõni loetletud või esilekerkiv taud.
- c) pöörama tähelepanu ebatavalisele suremusele ja muudele tõsistele taudi ilmingutele nende vastutusel olevate loomade hulgas.

Artikkel 23 Loomatervise ülevaatus

1. Ettevõtjad tagavad, et veterinaararst teostab nende vastutusel olevates ettevõtetes loomatervise ülevaatusi, kui see on ettevõttest tulenevate riskide tõttu asjakohane, võttes arvesse:
 - a) ettevõtte tüüpi;
 - b) ettevõttes peetavate loomade kategooriaid ja liike;
 - c) mis tahes muid asjakohaseid jälgimis- ja kvaliteedisüsteeme või ametlikke kontrole, mida peetavate loomade ja ettevõtte tüübi suhtes rakendatakse.

Kõnealuse loomatervise ülevaatuses peab olema ettevõttest tulenevate riskidega proportsionaalne.

Seda võib kombineerida muudel eesmärkidel toimuva visiidiga.

2. Lõikes 1 sätestatud loomatervise ülevaatuses eesmärk on:
 - a) loetletud või esilekerkivate taudide esinemisele osutavate mis tahes ilmingute avastamine;
 - b) ettevõtja nõustamine bioturvalisuse ja muudes loomatervisega seotud küsimustes vastavalt ettevõtte tüübile ja ettevõttes peetavate loomade kategooriatele ja liikidele.

Artikkel 24 Loomatervise ülevaatuses seotud volituste delegeerimine

Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis:

- a) täiendavad:
- i) artikli 23 lõikes 1 sätestatud kriteeriume, mida tuleb arvesse võtta, kui määratakse:
 - millise ettevõteliigi suhtes tuleb kohaldada loomatervise ülevaatusi;
 - selliste loomatervise ülevaatuste sagedus;
 - ii) artikli 23 lõikes 2 sätestatud nõudeid eri liiki ettevõtetes toimuva loomatervise ülevaatusi sisu ja sageduse osas, nii et loomatervise ülevaatusi eesmärgid oleks täidetud;
- b) määratakse ettevõteliigid, mille suhtes tuleb kohaldada loomatervise ülevaatusi.

Artikkel 25
Pädeva asutuse jälgimiskohustus

1. Pädev asutus seirab artikli 8 lõike 1 punktis e osutatud loetletud taudide ja esilekerkivate taudide alast olukorda.
2. Seire peab olema korraldatud nii, et oleks tagatud artikli 8 lõike 1 punktis e osutatud loetletud taudide ja esilekerkivate taudide õigeaegne avastamine taudiolukorraga seotud asjakohase teabe kogumise, kõrvutamise ja analüüsimise abil.
3. Pädev asutus tagab, et lõike 1 kohast teavet kogutakse ja kasutatakse tõhusalt ja tulemuslikult.

Artikkel 26
Seiremetoodika, -sagedus ja -maht

Artikli 25 lõikes 1 sätestatud seire korraldus, vahendid, diagnostikameetodid, sagedus, maht, loomade sihtpopulatsioon ja proovivõtuviisid peavad olema asjakohased ja seiramise eesmärkidega proportsionaalsed, võttes arvesse:

- a) taudiprofiili;
- b) seotud riske;
- c) tervisestaatus:
 - i) jälgitavas liikmesriigis või selle tsoonis või bioturvarühmikus;
 - ii) liikmesriikides ja kolmandates riikides või territooriumidel, mis piirnevad kõnealuse liikmesriigi, selle tsooni või bioturvarühmikuga või kust loomad ja tooted sinna tuuakse;
- d) ettevõtjate poolset artikli 22 kohast jälgimist või mõne muu ametiasutuse poolset seiret.

Artikkel 27
Seireprogrammid

1. Pädev asutus teostab artikli 25 lõikega 1 ettenähtud seiramist seireprogrammi raames, kui struktureeritud seire on vajalik:
 - a) taudiprofiili;
 - b) seotud riskitegurite tõttu.
2. Lõike 1 kohast seireprogrammi koostav liikmesriik teavitab sellest komisjoni ja teisi liikmesriike.
3. Lõike 1 kohast seireprogrammi rakendav liikmesriik esitab komisjonile korrapäraseid aruandeid kõnealuse seireprogrammi tulemustest.

Artikkel 28
Volituste delegeerimine

Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad järgmist:

- a) artikliga 26 ettenähtud seire korraldus, vahendid, diagnostikameetodid, sagedus, maht, loomade sihtpopulatsioon ja proovivõtuvõidid;
- b) artikli 8 lõike 1 punktis e osutatud loetletud taudide ja vajaduse korral ka esilekerkivate taudide ametliku kinnitamise kriteeriumid ja haigusjuhtude määratlused;
- c) seireprogrammide suhtes artikli 27 lõikes 1 sätestatud tingimused, mis on seotud:
 - i) seireprogrammide sisuga;
 - ii) teabega, mis artikli 27 lõike 2 kohaselt seireprogrammide esitamisel lisada tuleb, ning artikli 27 lõike 3 kohaste korrapärase aruannetega;
 - iii) seireprogrammide kohaldamise ajavahemikuga.

Artikkel 29
Rakendamisevolitused

Komisjon sätestab rakendusaktidega artiklitega 26 ja 27 ettenähtud seiret ja seireprogramme käsitlevad nõuded ning artikli 28 kohaselt vastuvõetud eeskirjad, mis käsitlevad järgmist:

- a) milliste artikli 8 lõike 1 punktis e osutatud loetletud taudide suhtes kohaldatakse seireprogramme;
- b) järgmiste menetluste vorm ja kord:
 - i) seireprogrammide esitamine komisjonile ja teistele liikmesriikidele nende teavitamiseks;

- ii) komisjonile seiretulemuste kohta aruande esitamine.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. peatükk ***Likvideerimisprogrammid***

Artikkel 30

Kohustuslikud ja vabatahtlikud likvideerimisprogrammid

1. Liikmesriigid, mis ei ole oma kogu territooriumi või selle tsoonide või bioturvarühmikute ulatuses vabad või teadaolevalt vabad ühest või mitmest artikli 8 lõike 1 punktis b osutatud loetletud taudist:
 - a) koostavad kõnealuse loetletud taudi likvideerimise või selle puudumise tõendamise programmi, mis tuleb läbi viia kõnealusest taudist mõjutatud loomapopulatsioonis ja hõlmab nende territooriumi vastavaid osi või vastavaid tsoone või bioturvarühmikuid (kohustuslik likvideerimisprogramm);
 - b) esitavad komisjonile heakskiitmiseks kohustusliku likvideerimisprogrammi kavandi.
2. Liikmesriigid, mis ei ole või ei ole teadaolevalt vabad ühest või mitmest artikli 8 lõike 1 punktis c osutatud loetletud taudist ning otsustavad koostada kõnealuse loetletud taudi likvideerimisprogrammi, mida tuleb rakendada sellest mõjutatud loomapopulatsioonides ning mis hõlmab nende territooriumi asjaomaseid osi või tsoone või bioturvarühmikuid (vabatahtlik likvideerimisprogramm), esitavad selle komisjonile heakskiitmiseks.
3. Komisjon kiidab rakendusaktidega heaks:
 - a) kavandatud kohustuslikud likvideerimisprogrammid, mis on talle lõike 1 kohaselt heakskiitmiseks esitatud;
 - b) kavandatud vabatahtlikud likvideerimisprogrammid, mis on talle lõike 2 kohaselt heakskiitmiseks esitatud.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel seoses loetletud taudiga, mis kujutab endast ülimalt olulise mõjuga riski, võtab komisjon kooskõlas artikli 255 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu käesoleva artikli punktis a sätestatud viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

Komisjon võib punktide a ja b kohaselt heakskiidetud likvideerimisprogrammid vajaduse korral rakendusaktidega muuta või lõpetada. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
- a) kohustuslike ja vabatahtlike likvideerimisprogrammide eesmärged, tauditõrjestrategieid ja vahe-eesmärged;
 - b) erandeid nõudest esitada käesoleva artikli lõike 1 punktis b ja lõikes 2 sätestatud kohustuslikud likvideerimisprogrammid ja vabatahtlikud likvideerimisprogrammid heakskiitmiseks, kui selline heakskiitmine ei ole vajalik nende programmide suhtes kooskõlas artikli 31 lõikega 2, artikli 34 lõikega 2 ning artikliga 35 vastuvõetud eeskirjade tõttu.
 - c) teavet, mille liikmesriik peab esitama komisjonile ja teistele liikmesriikidele punktis b sätestatud erandite kohta kohustuslike ja vabatahtlike likvideerimisprogrammide heakskiitmise nõudest.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva lõike punkti b kohaselt vastuvõetud eeskirjade muutmiseks või lõpetamiseks.

Artikkel 31

Kohustuslike ja vabatahtlike likvideerimisprogrammide raames võetavad meetmed

1. Kohustuslikud ja vabatahtlikud likvideerimisprogrammid koosnevad vähemalt järgmistest meetmetest:
- a) tauditõrjemeetmed tauditekitaja likvideerimiseks ettevõtetes, bioturvarühmikutes ja tsoonides, kus taud esineb, ning uuesti nakatumise vältimiseks;
 - b) artiklites 26–29 sätestatud eeskirjade kohaselt teostatud seire, et tõendada:
 - i) punktis a sätestatud tauditõrjemeetmete tulemuslikkust;
 - ii) taudivabadust loetletud taudist;
 - c) positiivsete seiretulemuste korral võtta tulevaid tauditõrjemeetmeid.
2. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
- a) lõike 1 punktis a sätestatud tauditõrjemeetmeid;
 - b) tauditõrjemeetmeid, mida tuleb võtta, et vältida loomade sihtpopulatsiooni uuesti nakatumist kõnealuse taudiga ettevõtetes, bioturvarühmikutes ja tsoonides;
 - c) artikliga 26 ettenähtud seire korraldust, vahendeid, diagnostikameetodeid, sagedust, mahtu, loomade sihtpopulatsiooni ja proovivõtvuise;
 - d) tauditõrjemeetmeid, mis tuleb võtta loetletud taudi esinemise positiivsete tulemuste korral, nagu on sätestatud lõike 1 punktis c;

- e) vaktsineerimist.

Artikkel 32

Kohustuslike ja vabatahtlike likvideerimisprogrammide taotluste sisu

Liikmesriigid peavad artikli 30 lõigete 1 ja 2 kohaselt komisjonile heakskiitmiseks esitatud kohustuslike ja vabatahtlike likvideerimisprogrammide taotlustesse lisama järgmise teabe:

- a) kohustusliku või vabatahtliku likvideerimisprogrammiga hõlmatud loetletud taudi epidemioloogilise olukorra kirjeldus;
- b) kohustusliku või vabatahtliku likvideerimisprogrammiga hõlmatud geograafilise ja halduspiirkonna kirjeldus ja piiritus;
- c) kohustusliku või vabatahtliku likvideerimisprogrammi tauditõrjemeetmete kirjeldus vastavalt artikli 31 lõikele 1 ja artikli 31 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjadele;
- d) kohustusliku või vabatahtliku likvideerimisprogrammi hinnanguline kestus;
- e) vahe-eesmärgid ja tauditõrjestrategiead kohustusliku või vabatahtliku likvideerimisprogrammi läbiviimiseks;
- f) analüüs kohustusliku või vabatahtliku likvideerimisprogrammi hinnangulise maksumuse ja kasu kohta.

Artikkel 33

Aruandlus

Kohustuslikku või vabatahtlikku likvideerimisprogrammi rakendavad liikmesriigid esitavad komisjonile:

- a) korrapäraseid vahearuandeid käimasolevate kohustuslike või vabatahtlike programmide artikli 32 punktis e osutatud vahe-eesmärkide täitmise jälgimiseks;
- b) lõpparuande pärast programmi lõpuleviimist.

Artikkel 34

Likvideerimisprogrammide kohaldamise aeg

1. Kohustuslikke ja vabatahtlikke likvideerimisprogramme kohaldatakse kuni:
 - a) nõuded taudivaba staatuse taotlemiseks liikmesriigi territooriumil või artikli 36 lõike 1 kohases tsoonis või artikli 37 lõike 1 kohases turvarühmikus on täidetud; või
 - b) taudivaba staatuse taotlemise tingimusi ei ole võimalik täita ja kõnealune programm ei täida enam oma eesmärki (vabatahtlike likvideerimisprogrammide korral); sel juhul peatab pädev asutus või komisjon programmi kooskõlas menetlusega, mille alusel see koostati.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikega 1 ettenähtud nõuete täiendamist ja muutmist kohustuslike ja vabatahtlike likvideerimisprogrammide kohaldamisaja osas.

Artikkel 35
Rakendamismisvolitused

Komisjon sätestab rakendusaktidega artiklites 30–33 sätestatud eeskirjadega seotud teabe-, vormi- ja menetlusnõuded, mis käsitlevad:

- a) kohustuslike ja vabatahtlike likvideerimisprogrammide kavandite esitamist heakskiitmiseks;
- b) tulemuslikkuse näitajaid;
- c) kohustuslike ja vabatahtlike likvideerimisprogrammide rakendamise tulemustest aruandmist komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. peatükk
Taudevaba staatus

Artikkel 36
Taudevabad liikmesriigid ja tsoonid

1. Liikmesriik võib esitada komisjonile taotluse artikli 8 lõike 1 punktides b ja c osutatud ühe või mitme loetletud taudi suhtes taudevaba staatuse heakskiitmiseks kogu oma territooriumil või ühes või mitmes selle tsoonis, eeldusel et üks või mitu järgmist tingimust on täidetud:
- a) kogu liikmesriigi territooriumil või taudevaba staatuse taotlusega hõlmatud tsoonis või tsoonides ei esine ühtki kõnealuse taotlusega hõlmatud taudi korral loetletud liiki;
 - b) tauditekitaja ei ole teadaolevalt võimeline kogu liikmesriigi territooriumil või kõnealuse taotlusega hõlmatud tsoonis või tsoonides ellu jääma;
 - c) ainult vektorite kaudu siirutatavate loetletud taudide korral ei esine kogu liikmesriigi territooriumil või kõnealuse taotlusega hõlmatud tsoonis või tsoonides ühtki vektorit või ei suuda need seal teadaolevalt ellu jääda;
 - d) taudevabadust loetletud taudist on tõendatud:
 - i) likvideerimisprogrammiga, mis vastab artikli 31 lõikes 1 sätestatud eeskirjadele ning kõnealuse artikli lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjadele; või

- ii) ajalooliste ja seireandmetega.
2. Liikmesriikide taudivaba staatuse taotlused peavad sisaldama tõendeid selle kohta, et lõikes 1 sätestatud tingimused taudivaba staatuse saamiseks on täidetud.
 3. Komisjon kiidab rakendusaktidega ja vajaduse korral muudatusi tehes liikmesriikide taudivaba staatuse taotlused heaks, kui lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimused on täidetud.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 37 *Bioturvarühmikud*

1. Liikmesriik võib esitada komisjonile taotluse artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi suhtes taudivaba staatuse tunnustamiseks bioturvarühmikus ning kõnealuse bioturvarühmiku sellise taudivaba staatuse kaitsmiseks ühe või mitme kõnealuse loetletud taudi puhangu korral oma territooriumil, eeldusel et:
 - a) kõnealuse taotlusega hõlmatud loetletud taudi või loetletud taudide sissetoomist saab tulemuslikult ära hoida bioturvarühmiku tasandil, võttes arvesse taudiprofiili;
 - b) taotlusega hõlmatud bioturvarühmik kuulub ühe ühise bioturvakorralduse süsteemi alla, et tagada kõigi selle osaks olevate ettevõtete taudivaba staatus;
 - c) pädev asutus on taotlusega hõlmatud bioturvarühmiku loomade ja loomsete saaduste liikumise eesmärgil heaks kiitnud kooskõlas:
 - i) peetavate maismaaloomade ja nende saaduste bioturvarühmikuid käsitlevate artiklitega 94 ja 95;
 - ii) vesiviljelusloomade ja nende saaduste bioturvarühmikuid käsitlevate artiklitega 181 ja 182;
2. Liikmesriik võib esitada komisjonile taotluse bioturvarühmikute taudivaba staatuse tunnustamiseks ühe või mitme artikli 8 lõike 1 punktides b ja c osutatud loetletud taudi osas, eeldusel et:
 - a) kõnealuse taotlusega hõlmatud loetletud taudi või loetletud taudide sissetoomist saab tulemuslikult ära hoida bioturvarühmiku tasandil, võttes arvesse taudiprofiili;
 - b) üks või mitu järgmist tingimust on täidetud:
 - i) artikli 36 lõike 1 punktides a–d sätestatud tingimused on täidetud;
 - ii) bioturvarühmiku ettevõtted alustavad või jätkavad oma tegevust ja on loonud ühise bioturvakorralduse süsteemi, et tagada bioturvarühmiku taudivabadus;

- c) bioturvarühmiku ettevõtteid käitavatel ettevõtjatel on toimiv ühine bioturvakorralduse süsteem, et bioturvarühmiku taudiivaba staatus oleks tagatud;
 - d) pädev asutus on taotlusega hõlmatud bioturvarühmiku loomade ja loomsete saaduste liikumise eesmärgil heaks kiitnud kooskõlas:
 - i) peetavate maismaaloomade ja nende saaduste bioturvarühmikuid käsitlevate artiklitega 94 ja 95;
 - ii) vesiviljelusloomade ja nende saaduste bioturvarühmikuid käsitlevate artiklitega 181 ja 182.
3. Liikmesriikide taotlused bioturvarühmikute taudiivaba staatuse tunnustamiseks lõigete 1 ja 2 kohaselt peavad sisaldama tõendeid selle kohta, et kõnealustes lõigetes sätestatud tingimused on täidetud.
4. Komisjon tunnustab rakendusaktidega ja vajaduse korral muudatusi tehes bioturvarühmiku taudiivaba staatust, kui lõikes 1, 2 või 3 sätestatud tingimused on täidetud.
- Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
5. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
- a) loetletud taudi suhtes taudiivaba staatuse tunnustamise nõudeid käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud bioturvarühmikutes, võttes arvesse samas osutatud loetletud taudide profiili artikli 8 lõike 1 punktides a, b, c ja pidades silmas vähemalt järgmist:
 - i) jälgimine ja muud taudiivabaduse põhjendamiseks vajalikud tõendid;
 - ii) bioturvameetmed;
 - b) üksikasjalikke eeskirjad, mille kohaselt pädev asutus peab heaks kiitma bioturvarühmikute taudiivaba staatuse, nagu on sätestatud käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2;
 - c) bioturvarühmikud, mis asuvad rohkem kui ühe liikmesriigi territooriumil.

Artikkel 38

Taudiivabade tsoonide või bioturvarühmikute loetelud

Iga liikmesriik koostab ja haldab ajakohastatud loetelu:

- a) artikli 36 lõike 1 kohastest taudiivabadest territooriumidest või tsoonidest;
- b) artikli 37 lõigete 1 ja 2 kohaste bioturvarühmikute taudiivabast staatusest.

Liikmesriigid teevad need loetelud üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 39

Liikmesriikide ja tsoonide taudivaba staatust käsitlevate volituste delegeerimine

Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:

- a) üksikasjalikke eeskirju liikmesriikide ja tsoonide taudivaba staatuse kohta, võttes arvesse eri taudiprofiile seoses järgmisega:
 - i) kriteeriumid, mille alusel liikmesriikidel tuleb oma taotluses põhjendada, et ühtki loetletud liiki ei esine või see ei ole ellujäämisvõimeline, ning selliste taotluste põhjendamiseks vajalikud tõendid, nagu on sätestatud artikli 36 lõike 1 punktis a;
 - ii) kriteeriumid, mille alusel tuleb põhjendada, et tauditekitaja või vektor ei ole ellujäämisvõimeline, ning selliste taotluste põhjendamiseks vajalikud tõendid, nagu on sätestatud artikli 36 lõike 1 punktides b ja c;
 - iii) kriteeriumid, mida tuleb kasutada taudivabaduse kindlakstegemiseks, nagu on sätestatud artikli 36 lõike 1 punktis d;
 - iv) jälgimine ja muud taudivabaduse põhjendamiseks vajalikud tõendid;
 - v) bioturvameetmed;
 - vi) vaktsineerimispiirangud ja -tingimused taudivabades liikmesriikides ja tsoonides;
 - vii) taudivabu või likvideerimisprogrammi alla kuuluvaid tsoone piirangutsoonidest eraldavate tsoonide (puhvertsoonide) loomine;
 - viii) tsoonid, mis asuvad rohkem kui ühe liikmesriigi territooriumil;
- b) erandid artikli 36 lõikes 1 sätestatud nõudest, mille kohaselt komisjon peab heaks kiitma taudivaba staatuse artikli 8 lõike 1 punktides b ja c sätestatud ühe või mitme loetletud taudi suhtes, kui selline heakskiit ei ole vajalik taudivabaduse kohta kehtestatud üksikasjalike eeskirjade tõttu, mis on sätestatud käesoleva artikli punkti a kohaselt vastuvõetud eeskirjades;
- c) liikmesriikide poolt komisjonile ja teistele liikmesriikidele esitada tulev teave, mis võimaldab põhjendada taudivaba staatuse kinnitust, ilma et võetaks vastu artikli 36 lõike 3 kohane rakendusakt, nagu on sätestatud käesoleva artikli punktis b.

Artikkel 40

Rakendamislolitused

Komisjon sätestab rakendusaktidega artiklites 36, 37 ja 38 sätestatud eeskirjadega ja artikli 39 kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktides sätestatud eeskirjadega seotud nõuded territooriumide, tsoonide ja bioturvarühmikute taudivaba staatuse kohta, mis käsitlevad järgmist:

- a) kindlaksmääramine, milliste artikli 8 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud loetletud taudide korral võib moodustada artikli 37 kohaseid taudivabu bioturvarühmikuid;
- b) nõuded esitada tuleva teabe kohta ning järgmiste menetluste vorm ja kord:
 - i) taotlused liikmesriigi kogu territooriumile, tsoonidele ja bioturvarühmikutele taudivaba staatuse andmise kohta;
 - ii) liikmesriikide ja komisjoni vaheline teabevahetus taudivabade liikmesriikide, tsoonide ja bioturvarühmikute kohta.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 41 *Taudivaba staatuse säilitamine*

1. Liikmesriigid säilitavad oma territooriumi, tsoonide või bioturvarühmikute taudivaba staatuse ainult seni, kuni:
 - a) artikli 36 lõikes 1 ja artikli 37 lõigetes 1 ja 2 sätestatud taudivaba staatuse tingimused ning käesoleva artikli lõike 3 ja artikli 39 kohaselt sätestatud eeskirjad on täidetud;
 - b) artiklis 26 sätestatud nõudeid arvesse võttes teostatakse seiret kontrollimaks, et territoorium, tsoon või bioturvarühmik jääb vabaks sellest loetletud taudist, mille osas tema taudivaba staatus heaks kiideti või seda tunnustati;
 - c) kohaldatakse piiranguid, mis on seotud selle loetletud taudi korral, mille osas taudivaba staatus heaks kiideti või seda tunnustati, loetletud liikidesse kuuluvate loomade ja vajadusel korral nende saaduste liikumisele kõnealusele territooriumile, tsooni või bioturvarühmikusse vastavalt IV ja V osas sätestatud eeskirjadele;
 - d) kohaldatakse muid bioturvameetmeid, et ära hoida sellise loetletud taudi sissetoomist, mille osas taudivaba staatus heaks kiideti või seda tunnustati.
2. Liikmesriik teavitab komisjoni koheselt, kui lõikes 1 viidatud tingimused taudivaba staatuse säilitamiseks ei ole enam täidetud.
3. Komisjonile antakse artikli 253 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad järgmisi taudivaba staatuse säilitamise tingimusi:
 - a) lõike 1 punkti b kohane seiramine;
 - b) lõike 1 punkti c kohased bioturvameetmed.

Artikkel 42
Taudivaba staatuse peatamine, tühistamine ja taastamine

1. Kui liikmesriigil on põhjust kahtlustada, et ükskõik millist taudivaba liikmesriigi, tsooni või bioturvarühmiku staatuse säilitamiseks vajalikku tingimust on rikutud, teeb ta kohe järgmist:
 - a) peatab selle loetletud taudi korral, mille osas taudivaba staatus heaks kiideti või seda tunnustati, loetletud liikide liikumised teistesse liikmesriikidesse, tsoonidesse või bioturvarühmikutesse, mille tervisestaatus on kõnealuse loetletud taudi osas kõrgem;
 - b) kohaldab II jaotise III osas sätestatud tauditõrjemeetmeid, kui see on asjakohane selle loetletud taudi leviku takistamiseks, mille osas taudivaba staatus heaks kiideti või seda tunnustati.
2. Lõikes 1 sätestatud meetmed tühistatakse, kui täiendav uurimine kinnitab, et:
 - a) eeldatavat rikkumist ei ole toimunud; või
 - b) eeldataval rikkumisel ei olnud olulist mõju ja liikmesriik suudab tõendada, et taudivaba staatuse säilitamise tingimused on jälle täidetud.
3. Kui liikmesriigi poolne täiendav uurimine kinnitab, et selle loetletud taudi esinemine, mille osas taudivaba staatus saadi, või mõne muu taudivaba staatuse säilitamise tingimuse oluline rikkumine on väga tõenäoline, teavitab liikmesriik viivitamatult komisjoni.
4. Komisjon tühistab rakendusaktidega artikli 36 lõike 3 alusel liikmesriigi või tsooni taudivaba staatuse suhtes antud heakskiidu või artikli 37 lõike 4 alusel bioturvarühmiku taudivaba staatuse suhtes antud tunnustuse, kui ta on liikmesriigilt saanud käesoleva artikli lõike 3 kohast teavet, et taudivaba staatuse säilitamise tingimused ei ole enam täidetud.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Nõuetekohaselt põhjendatud väga kiireloomulistel juhtudel, kui käesoleva artikli lõikes 3 osutatud loetletud taud levib kiiresti ning võib avaldada väga suurt mõju loomade ja inimeste tervisele, majandusele või ühiskonnale, võtab komisjon artikli 255 lõikes 3 sätestatud korra kohaselt vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.
5. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 sätestatud taudivaba staatuse peatamist, tühistamist ja taastamist.

III OSA

TAUDITEADLIKKUS, TAUDIKS VALMISOLEK JA TAUDITÕRJE

I JAOTIS

Tauditeadlikkus ja taudiks valmisolek

1. peatükk

Situatsiooniplaanid ja simulatsiooniõppused

Artikkel 43

Situatsiooniplaanid

1. Liikmesriigid koostavad ja ajakohastavad situatsiooniplaanid ja vajaduse korral üksikasjalikud kasutusjuhendid, milles sätestatakse meetmed, mida liikmesriigid peavad võtma juhtumi või mõne artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi või uute taudide puhangu korral, et tagada tauditeadlikkuse ja taudiks valmisoleku kõrge tase ja kiire reageerimine.
2. Situatsiooniplaanid ja vajaduse korral üksikasjalikud kasutusjuhendid hõlmavad vähemalt järgmist:
 - (a) käsuahela kehtestamine pädeva asutuse sees ja suhetes muude ametiasutustega, et tagada kiire ja tulemuslik otsustusprotsess liikmesriigi, piirkondlikul ja kohalikul tasandil;
 - (b) pädeva asutuse ja teiste asjaomaste ametiasutuste koostööraamistik, et tagada meetmete võtmine sidusal ja kooskõlastatud viisil;
 - (c) juurdepääs:
 - i) rajatistele;
 - ii) laboritele;
 - iii) seadmetele;
 - iv) töötajatele;
 - v) erakorralise abi fondidele,
 - vi) kõigile muudele asjakohastele materjalidele ja ressurssidele, mis on vajalikud artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudide ja esilekerkivate taudide kiireks ja tulemuslikuks likvideerimiseks;

- (d) järgmiste vajalike erialateadmistega keskuste ja rühmade kättesaadavus, et pädevat asutust aidata:
 - i) toimiv keskne tauditõrjekeskus;
 - ii) piirkondlikud ja kohalikud tauditõrjekeskused vastavalt liikmesriikide haldusjaotusele ja geograafilisele asukohale;
 - iii) operatiivsed eksperdirühmad;
- (e) II jaotise 1. peatükis sätestatud tauditõrjemeetmete rakendamine artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudide ja uute taudide suhtes;
- (f) erakorralist vaktsineerimist käsitlevad sätted (vajaduse korral);
- (g) pädeva asutuse poolt artikli 64 lõike 1 alusel kehtestatud piirangutsoonide geograafilise piiritlemise põhimõtted;
- (h) kooskõlastamine naaberliikmesriikide ja kolmandate naaberriikide ja piirkondadega (vajaduse korral).

Artikkel 44

Situatsiooniplaanidega seotud volituste ja rakendusvolituste delegeerimine

1. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad artikli 43 lõikes 1 sätestatud situatsiooniplaanide üksikasjalikke nõudeid ja tingimusi, ning täiendada artikli 43 lõikes 2 sätestatud nõudeid, võttes arvesse:
 - a) situatsiooniplaanide eesmärged, et tagada tauditeadlikkuse ja taudiks valmisoleku kõrge tase ja kiire reageerimine;
 - b) artikli 8 lõike 1 punktis a nimetatud loetletud taudide taudiprofiili;
 - c) uusi teadmisi ja arenguid tauditõrjevahendite valdkonnas.
2. Komisjon sätestab rakendusaktidega nõuded, mis käsitlevad artikli 43 lõikes 1 sätestatud situatsiooniplaanide praktilist rakendamist liikmesriikides, pidades silmas:
 - a) artikli 43 lõike 2 punktidega a ja c–h ette nähtud küsimusi;
 - b) liikmesriikide situatsiooniplaanide muid tegevuslikke aspekte;
 - c) käesoleva artikli lõike 1 kohaselt vastuvõetud situatsiooniplaanide üksikasjalikke nõudeid ja tingimusi.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 45
Simulatsiooniõppused

1. Pädev asutus tagab, et artikli 43 lõikes 1 sätestatud situatsiooniplaanidega seotud simulatsiooniõppused toimuvad korrapäraselt:
 - a) et tagada tauditeadlikkuse ja taudiks valmisoleku kõrge tase ja kiire reageerimine liikmesriigis;
 - b) et kontrollida kõnealuste situatsiooniplaanide toimivust.
2. Võimaluse ja vajaduse korral viiakse simulatsiooniõppused läbi tihedas koostöös naaberliikmesriikide ja kolmandate naaberriikide ja piirkondade pädevate asutustega.
3. Liikmesriigid esitavad taotluse korral komisjonile ja teistele liikmesriikidele aruande simulatsiooniõppuste põhitulemuste kohta.
4. Kui see on asjakohane ja vajalik, sätestab komisjon rakendusaktidega eeskirjad, mis käsitlevad simulatsiooniõppuste praktilist rakendamist liikmesriikides, pidades silmas:
 - a) simulatsiooniõppuste sagedust, sisu ja vormi;
 - b) rohkem kui üht artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi hõlmavaid simulatsiooniõppusi;
 - c) koostööd naaberliikmesriikide ja kolmandate naaberriikide ja piirkondadega.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. peatükk

Veterinaarravimite kasutamine taudide ennetamiseks ja tauditõrjeks

Artikkel 46

Veterinaarravimite kasutamine taudide ennetamiseks ja tauditõrjeks

1. Liikmesriigid võivad võtta meetmeid veterinaarravimite kasutamise kohta loetletud taudide korral, et tagada nende taudide kõige tõhusam ennetamine või tõrje, eeldusel et sellised meetmed on kooskõlas artikli 47 alusel vastuvõetud delegeeritud õigusaktides kehtestatud veterinaarravimite kasutamist käsitlevate eeskirjadega.

Need meetmed võivad hõlmata:

 - a) veterinaarravimite kasutamise suhtes kehtivaid keelde ja piiranguid;
 - b) veterinaarravimite kohustuslikku kasutamist.
2. Kui liikmesriigid otsustavad, kas ja kuidas veterinaarravimeid konkreetse loetletud taudi ennetus- ja tõrjemeetmena kasutada, võtavad nad arvesse järgmisi kriteeriume:

- a) taudiprofiil;
 - b) loetletud taudi levik:
 - i) liikmesriigis,
 - ii) liidus,
 - iii) kolmandates naaberriikides ja territooriumidel, kui see on asjakohane,
 - iv) kolmandates riikides ja territooriumidel, kust loomad ja tooted liitu on sisse toodud;
 - c) veterinaarravimite kättesaadavus, tõhusus ja nendega seotud riskid;
 - d) veterinaarravimitega ravitud loomadel nakkuste avastamiseks vajalike diagnostiliste testide kättesaadavus;
 - e) veterinaarravimite kasutamise majanduslik, sotsiaalne, loomatervise- ja keskkonnavalane mõju võrreldes muude kättesaadavate taudiennetus ja –tõrjestrategiatega;
3. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid ennetusmeetmeid veterinaarravimite kasutamise osas teaduseesmärkidel või nende väljatöötamise ja kontrollitud tingimustes katsetamise eesmärkidel, et kaitsta loomade ja inimeste tervist.

Artikkel 47

Veterinaarravimite kasutamisega seotud volituste delegeerimine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - a) veterinaarravimite kasutamise suhtes kehtivaid keelde ja piiranguid;
 - b) konkreetseid tingimusi veterinaarravimite kasutamiseks konkreetse loetletud taudi puhul;
 - c) veterinaarravimite kohustuslikku kasutamist;
 - d) riskivähendusmeetmeid, mis aitavad ära hoida loetletud taudide levikut veterinaarravimitega ravitud loomade või nende saaduste kaudu;
 - e) konkreetsete loetletud taudide puhul vaktsiinide ja muude veterinaarravimite kasutamisele järgnevat jälgimist.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud eeskirjade sätestamisel võtab komisjon arvesse artikli 46 lõikes 2 sätestatud kriteeriume.
3. Kui see on tekkinud terviseriski tõttu hädavajalik, siis kohaldatakse käesoleva artikli lõike 1 kohaselt vastuvõetud eeskirjade suhtes artiklis 254 sätestatud korda.

3. peatükk

Antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pangad

Artikkel 48

Liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pankade loomine

1. Artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudide jaoks, mille vastu vaktsineerimine ei ole artikli 47 lõike 1 alusel vastuvõetud delegeeritud õigusakti kohaselt keelatud, võib komisjon luua ühe või mitme järgmise bioloogilise toote varude säilitamiseks ja asendamiseks ettenähtud liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pangad ja olla vastutav nende haldamise eest:
 - a) antigeenid,
 - b) vaktsiinid,
 - c) vaktsiini algkülvi varud,
 - d) diagnostikareaktiivid.
2. Komisjon tagab, et lõikes 1 sätestatud liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pangad täidavad järgmisi tingimusi:
 - a) nad säilitavad konkreetse loetletud taudi jaoks sobivat liiki antigeenide, vaktsiinide, vaktsiini algkülvide ja diagnostikareaktiivide varusid, võttes arvesse liikmesriikide vajadusi, mis tehti hinnanguliselt kindlaks seoses artikli 43 lõike 1 kohaste situatsiooniplaanidega;
 - b) nad saavad korrapäraselt antigeeni-, vaktsiini-, vaktsiini algkülvide ja diagnostikareaktiivide tarneid ning asendavad need õigeaegselt;
 - c) neid peetakse ja paigutatakse ümber artikli 15 lõikes 1 sätestatud asjakohaste bioturvalisuse, bioohutuse ja bioloogilise isoleerimise standardite ning artikli 15 lõike 2 kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktide alusel.
3. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - a) liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pankade varude haldamist, säilitamist ja asendamist, nagu on sätestatud lõigetes 1 ja 2;
 - b) nende tööks vajalikke bioturvalisuse, bioohutuse ja bioloogilise isoleerimise nõudeid, võttes arvesse artikli 15 lõikes 1 sätestatud nõudeid ja artikli 15 lõike 2 kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusakte.

Artikkel 49

Juurdepääs liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pankadele

1. Komisjon tarnib liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pankades olevaid artikli 48 lõikes 1 osutatud bioloogilisi tooteid taotluse korral ja eeldusel, et varud on kättesaadavad:
 - a) liikmesriikidele;
 - b) kolmandatele riikidele või territooriumidele, eeldusel et need on eelkõige ette nähtud selleks, et hoida ära taudi levimist liitu.
2. Kui varusid on piiratud hulgal, koostab komisjon lõikes 1 sätestatud juurdepääsule tähtsuse järjekorra, võttes arvesse:
 - a) taudiga seotud asjaolusid, mille põhjal taotlus on esitatud;
 - b) antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide panga olemasolu taotlevas liikmesriigis või kolmandas riigis või territooriumil.
 - c) artikli 47 lõike 1 kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktides sätestatud, liidu kohustusliku vaktsineerimise meetmete olemasolu.

Artikkel 50

Liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pankadega seotud rakendamisevolitused

Komisjon sätestab rakendusaktidega eeskirjad liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pankade kohta, täpsustades artikli 48 lõikes 1 osutatud bioloogiliste toodete korral:

- a) millised neist bioloogilistest toodetest peavad kuuluma liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pankadesse ja milliste artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud taudide jaoks need on ette nähtud;
- b) nende bioloogiliste toodete liigid, mis tuleb lisada liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pankadesse, ja missugustes kogustes neid on iga konkreetse loetletud taudi kohta artikli 8 lõike 1 punktis a, mille jaoks pank on loodud;
- c) kõnealuste bioloogiliste toodete tarnimise, säilitamise ja asendamise seotud nõuded;
- d) nende bioloogiliste toodete saatmise liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pankadest liikmesriikidesse ning kolmandatesse riikidesse ja territooriumidele;
- e) menetlus- ja tehnilised nõuded kõnealuste toodete lisamiseks liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pankadesse ning nendele juurdepääsu taotlemiseks.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel seoses artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudiga, mis kujutab endast ülimalt olulise mõjuga riski, võtab komisjon kooskõlas artikli 255 lõikes 3 sätestatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

Artikkel 51

Liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pankadega seotud teabe konfidentsiaalsus

Teavet liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pankades säilitatavate artikli 48 lõikes 1 osutatud bioloogiliste toodete koguste ja alaliikide kohta käsitatakse salastatud teabena ja seda ei avaldata.

Artikkel 52

Riiklikud antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pangad

1. Liikmesriigid, kes on loonud riiklikud antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pangad artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudide jaoks, mille jaoks on olemas liidu antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pangad, tagavad, et nende riiklikud antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pangad vastavad artikli 15 lõike 1 punktis a ning artikli 15 lõike 2 ja artikli 48 lõike 3 punkti b kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktides sätestatud bioturvalisuse, bioohutuse ja bioloogilise isoleerimise nõuetele.
2. Liikmesriigid esitavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele ajakohastatud teabe, mis käsitleb:
 - a) lõikes 1 osutatud riiklike antigeeni-, vaktsiini- ja diagnostikareaktiivide pankade olemasolu või loomist;
 - b) antigeenide, vaktsiinide, vaktsiinide algkülvide ja diagnostikareaktiivide varude tüüpe ja nende kogust sellistes pankades;
 - c) mis tahes muudatusi nende töös.
3. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada eeskirjad, milles täpsustatakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud teabe esitamise sisu, sagedust ja vormi.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

II JAOTIS

Tauditõrjemeetmed

1. peatükk

Artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudid

1. JAGU

TAUDITÕRJEMEETMED LOETLETUD TAUDI KAHTLUSE KORRAL PEETAVATEL LOOMADEL

Artikkel 53

Ettevõtjate, loomadega seotud töötajate ja lemmikloomapidajate kohustused

1. Artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi esinemise kahtluse korral peetavatel loomadel võtavad loomadega seotud töötajad, ettevõtjad ja lemmikloomapidajad lisaks artikli 16 lõike 1 kohasele tauditunnuste või -kahtluse teatamisele pädevatele asutustele ja veterinaararstidele ja pädeva asutuse poolt artikli 54 lõike 1 ja artikli 55 lõike 1 kohaste tauditõrjemeetmete võtmiseni artikli 55 lõike 1 punktides c, d ja e osutatud asjakohaseid tauditõrjemeetmeid, et ära hoida kõnealuse loetletud taudi levimist nende vastutusel olevatelt/olevatest mõjutatud loomadelt, ettevõtetest ja kohtadest teistele loomadele või inimestele.
2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad ettevõtjate, loomadega seotud töötajate ja lemmikloomapidajate poolt võtta tulevaid tauditõrjemeetmeid täiendavaid üksikasjalikke eeskirju, nagu on ette nähtud käesoleva artikli lõikega 1.

Artikkel 54

Pädeva asutuse poolne uurimine loetletud taudi kahtluse korral

1. Artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi esinemise kahtluse korral peetavatel loomadel korraldab pädev asutus koheselt uurimise, et kõnealuse loetletud taudi esinemist kinnitada või välistada.
2. Lõikes 1 sätestatud uurimise eesmärgil tagab pädev asutus vajaduse korral, et ametlikud veterinaararstid:
 - a) teevad selle konkreetse loetletud taudi korral loetletud liikidesse kuuluvate peetavate loomade representatiivse valimi kliinilise läbivaatuse;
 - b) võtavad neilt loetletud liikidesse kuuluvatelt peetavatel loomadelt asjakohased proovid ja muud proovid laboratoorseteks uuringuteks pädeva asutuse poolt selleks otstarbeks määratud laborites;
 - c) teevad laboratoorsed uuringud, et kõnealuse loetletud taudi esinemist kinnitada või välistada.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud, pädeva asutuse tehtava uurimise eeskirju täiendavaid üksikasjalikke eeskirju.

Artikkel 55

Pädeva asutuse poolt võetavad esmased tauditõrjemeetmed

1. Artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi esinemise kahtluse korral peetavatel loomadest võtab pädev asutus kuni artikli 54 lõikes 1 sätestatud uurimise tulemuste selgumiseni ja artikli 61 lõike 1 kohaste tauditõrjemeetmete võtmiseni järgmisi esmaseid tauditõrjemeetmeid:
- a) paneb taudikahtlusega ettevõtte, majapidamise, toidu- või sööda või loomsete kõrvalsaaduste ettevõtte või muu koha ametliku järelevalve alla;
 - b) koostab loendi:
 - i) ettevõtte, majapidamise, toidu- või sööda või loomsete kõrvalsaaduste ettevõtte või mis tahes muu koha peetavatest loomadest;
 - ii) ettevõttes, majapidamises, toidu- või sööda või loomsete kõrvalsaaduste ettevõttes või mis tahes muus kohas asuvatest toodetest, kui see on kõnealuse loetletud taudi leviku seisukohast oluline;
 - c) kohaldab asjakohaseid bioohutusmeetmeid, et hoida ära kõnealuse loetletud taudi tekitaja levikut teistele loomadele või inimestele;
 - d) hoidma kõnealuse loetletud taudi korral loetletud loomaliikidesse kuuluvaid peetavaid loomi isoleeritult ja vältima nende kokkupuutumist metsloomadega, kui see on vajalik tauditekitaja edasise leviku tõkestamiseks;
 - e) piirama peetavate loomade, toodete ja vajaduse korral selliste isikute, sõidukite ja mis tahes materjalide või muude vahendite liikumist, kelle või mille kaudu tauditekitaja on võinud levida ettevõttesse, majapidamisse, toidu- või sööda või loomsete kõrvalsaaduste ettevõttesse või mis tahes muusse kõnealuse loetletud taudi kahtlusega kohta või sealt välja, niivõrd kui see on loetletud taudi leviku tõkestamiseks vajalik;
 - f) võtma mis tahes muid vajalikke tauditõrjemeetmeid, võttes arvesse 4. jaos sätestatud tauditõrjemeetmeid, mis on seotud järgmisega:
 - i) artikli 54 lõikes 1 sätestatud, pädeva asutuse poolse uurimise läbiviimine ja käesoleva lõike punktides a–d sätestatud tauditõrjemeetmete kohaldamine muude ettevõtete, nende epidemioloogiliste üksuste, majapidamiste, toidu- või sööda või loomsete kõrvalsaaduste ettevõtete suhtes;
 - ii) ajutiste taudiprofiiliga sobivate piirangutsoonide kehtestamine;
 - g) algatab artikli 57 lõike 1 kohase epidemioloogilise uurimise.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad üksikasjalikke eeskirju, mis täiendavad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud eeskirju konkreetsete ja üksikasjalike taudikontrollimeetmete kohta, mida tuleb võtta sõltuvalt artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudist, võttes seejuures arvesse riske, mis on seotud:
 - a) loomaliigi või –kategooriaga;
 - b) tootmisviisiga.

Artikkel 56

Esmaste tauditõrjemeetmete läbivaatamine ja laiendamine

Artikli 55 lõikes 1 sätestatud tauditõrjemeetmed:

- a) vaadatakse vajaduse korral pädeva asutuse poolt läbi, lähtudes:
 - i) artikli 54 lõike 1 kohase uurimise tulemustest;
 - ii) artikli 57 lõike 1 kohasest epidemioloogilisest uuringust;
- b) laiendatakse täiendavalt artikli muudele kohtadele, nagu on osutatud artikli 55 lõike 1 punktis e.

2. JAGU

EPIDEMIOLOOGILINE UURING

Artikkel 57

Epidemioloogiline uuring

1. Artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi kahtluse või kinnituse korral korraldab pädev asutus loomade hulgas epidemioloogilise uuringu.
2. Lõikes 1 osutatud epidemioloogilise uuringu eesmärk on:
 - a) teha kindlaks loetletud taudi tõenäoline päritolu ja selle levimisteed;
 - b) määrata kindlaks, kui kaua kõnealune loetletud taud on esinenud;
 - c) teha kindlaks kontaktettevõtted ja epidemioloogilised üksused nende sees, majapidamised, toidu- ja sööda- või loomsete kõrvalsaaduste ettevõtted või mis tahes muud kohad, kus kahtlustatava loetletud taudi korral loetletud liikidesse kuuluvad loomad võivad olla nakatunud või kokku puutunud;
 - d) hankida teavet selliste peetavate loomade, isikute, toodete, sõidukite, mis tahes materjalide või muude vahendite liikumise kohta, kelle või mille kaudu tauditekitaja on loetletud taudi puhangu kahtlusest või kinnitusest teatamisele eelnenud asjakohase ajavahemiku jooksul võinud levida;

- e) hankida teavet loetletud taudi tõenäolise leviku, sh vektorite olemasolu ja levimise kohta ümbritsevas keskkonnas.

3. JAGU

PEETAVATE LOOMADE TAUDIKINNITUS

Artikkel 58

Artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi ametlik kinnitamine pädeva asutuse poolt

1. Pädev asutus toetub artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi ametliku kinnitamisel järgmisele teabele:
 - a) artikli 54 lõikes 2 sätestatud kliiniliste ja laboratoorsete uuringute tulemused;
 - b) artikli 57 lõike 1 kohane epidemioloogiline uuring;
 - c) muud kättesaadavad epidemioloogilised andmed.
2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad nõudeid, mis peavad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ametliku kinnituse saamiseks täidetud olema.

Artikkel 59

Esmaste tauditõrjemeetmete lõpetamine, kui loetletud taudi esinemine on välistatud

Pädev asutus jätkab artikli 55 lõikes 1 ja artiklis 56 sätestatud esmaste tauditõrjemeetmete kohaldamist seni, kuni artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi esinemine on artikli 58 lõike 1 kohase või artikli 58 lõike 2 alusel vastu võetud eeskirjade kohase teabe põhjal välistatud.

4. JAGU

TAUDITÕRJEMEETMED PEETAVATE LOOMADE TAUDIKINNITUSE KORRAL

Artikkel 60

Pädeva asutuse poolt võtta tulevad kohesed tauditõrjemeetmed

Artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi puhangu artikli 58 lõike 1 kohase ametliku kinnituse korral peetavate loomade hulgas toimib pädev asutus kohe järgmiselt:

- a) kuulutab tabandunud ettevõtte, majapidamise, toidu- või sööda või loomsete kõrvalsaaduste ettevõtte või muu koha ametlikult kõnealuse loetletud taudiga nakatunuks;
- b) kehtestab kõnealuse taudi jaoks kohase piirangutsooni;
- c) rakendab artikli 43 lõikes 1 sätestatud situatsiooniplaani, et tagada tauditõrjemeetmete täielik kooskõlastatus.

Artikkel 61
Tabandunud ettevõtted ja muud kohad

1. Artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi puhangu korral peetavate loomade hulgas ettevõttes, majapidamises, toidu- või sööda või loomsete kõrvalsaaduste ettevõttes või mis tahes muus kohas rakendab pädev asutus kõnealuse loetletud taudi edasise leviku takistamiseks kohe üht või mitut järgnevat tauditõrjemeedet:
 - a) inimeste, loomade, toodete, sõidukite või mis tahes muu sellise materjali või aine liikumispiirangud, mis võivad olla saastunud ja aidata kaasa loetletud taudi levikule;
 - b) selliste loomade surmamine ja kõrvaldamine või tapmine, kes võivad olla saastunud ja aidata kaasa loetletud taudi levikule;
 - c) toodete, sööda või mis tahes muude ainete hävitamine, töötlemine, ümbertöötlemine või käitlemine või tõenäoliselt saastunud seadmete, transpordivahendite, taimede või taimsete saaduste või vee käitlemine viisil, mis tagab mis tahes tauditekitaja või tauditekitajat kandva vektori hävitamise;
 - d) peetavate loomade vaktsineerimine või ravimine muude veterinaarravimitega vastavalt artikli 46 lõikele 1 ning artikli 47 lõike 1 kohaselt vastuvõetud mis tahes delegeeritud õigusaktile;
 - e) tõenäoliselt saastunud ja loetletud taudi levimisele kaasa aitavate loomade ja toodete isoleerimine, karantiin või käitlemine;
 - f) puhastamine, desinfektsioon, desinfestatsioon või muud vajalikud bioturvameetmed, mida tuleb kohaldada tabandunud ettevõtte, majapidamise, toidu- või sööda või loomsete kõrvalsaaduste ettevõtte või muude kohtade suhtes, et minimeerida loetletud taudi levimise riski;
 - g) artikli 57 lõikes 1 sätestatud epidemioloogilise uuringu lõpuleviimiseks piisava arvu asjakohaste proovide võtmine;
 - h) proovide laboratoorsed uuringud.
2. Kui pädev asutus teeb kindlaks, milliseid lõikes 1 sätestatud tauditõrjemeetmeid on asjakohane rakendada, võtab ta arvesse järgmist:
 - a) taudiprofiil;
 - b) tootmisviis ja epidemioloogilised üksused tabandunud ettevõttes, majapidamises, toidu- või sööda või loomsete kõrvalsaaduste ettevõttes või mis tahes muus kohas.
3. Pädev asutus annab loa ettevõtte, majapidamise või mis tahes muu koha taasasustamiseks ainult siis, kui:
 - a) kõik lõikes 1 sätestatud asjakohased tauditõrjemeetmed ja laboratoorsed uuringud on edukalt lõpule viidud;

- b) on möödunud piisavalt aega, et hoida ära tabandunud ettevõtte, majapidamise, toidu- või sööda või loomsete kõrvalsaaduste ettevõtte või muu koha uuesti saastumist loetletud taudiga, mis põhjustas lõikes 1 osutatud puhangu.

Artikkel 62

Epidemioloogiliselt seotud ettevõtted ja kohad

1. Pädev asutus laiendab artikli 61 lõikes 1 sätestatud tauditõrjemeetmeid muudele ettevõtetele, nende epidemioloogilistele üksustele, majapidamistele, toidu- või sööda või loomsete kõrvalsaaduste ettevõtetele või mis tahes muudele kohtadele või transpordivahenditele, kui artikli 57 lõikes 1 sätestatud epidemioloogiline uuring või kliiniliste laboriuuringute tulemused või muud epidemioloogilised andmed annavad põhjust kahtlustada, et artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taud, mille suhtes selliseid meetmeid võeti, on levinud nendesse, nendest välja või nende kaudu.
2. Kui artikli 57 lõikes 1 sätestatud epidemioloogiline uuring näitab, et artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taud on tõenäoliselt pärit teisest liikmesriigist või on tõenäoline, et kõnealune loetletud taud on levinud teise liikmesriiki, teavitab pädev asutus seda liikmesriiki.
3. Lõikes 2 osutatud juhtudel teevad teiste liikmesriikide pädevad asutused koos täiendava epidemioloogilise uuringu ja kohaldavad ühiselt tauditõrjemeetmeid.

Artikkel 63

Tabandunud ja epidemioloogiliselt seotud ettevõtetes ja kohtades kohaldatavate tauditõrjemeetmetega seotud volituste delegeerimine

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad üksikasjalikke eeskirju tauditõrjemeetmete kohta, mida pädev asutus peab artiklite 61 ja 62 kohaselt võtma tabandunud ja epidemioloogiliselt seotud ettevõtetes, toidu- või sööda või loomsete kõrvalsaaduste ettevõtetes või kohtades artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud mis tahes loetletud taudi suhtes.

Need üksikasjalikud eeskirjad hõlmavad järgmist:

- a) artikli 61 lõike 1 punktides a–e sätestatud tauditõrjemeetmete tingimused ja nõuded;
- b) artikli 61 lõike 1 punktis f sätestatud puhastamise, desinfektsiooni ja desinfestatsiooni kord, mille puhul täpsustatakse vajaduse korral selleks otstarbeks kasutatavad biotsiidid;
- c) artikli 61 lõike 1 punktides g–h sätestatud proovivõtmise ja laboratoorsete uuringute tingimused ja nõuded;
- d) artikli 61 lõikes 3 sätestatud taasasustamise üksikasjalikud tingimused ja nõuded;
- e) artiklis 62 sätestatud vajalikud tauditõrjemeetmed, mida tuleb võtta epidemioloogiliselt seotud ettevõtetes, kohtades ja transpordivahendites.

Artikkel 64
Piirangutsoonide kehtestamine pädeva asutuse poolt

1. Pädev asutus kehtestab piirangutsooni sellise tabandunud ettevõtte, majapidamise, toidu- või sööda või loomsete kõrvalsaaduste ettevõtte või muu koha ümber, kus artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi puhang on peetavate loomade hulgas esinenud, võttes vajaduse korral arvesse:
 - a) taudiprofiili;
 - b) piirangutsoonide geograafilist asukohta;
 - c) piirangutsoonide ökoloogilisi ja hüdrooloogilisi tegureid;
 - d) meteoroloogilisi tingimusi;
 - e) vektorite esinemist, levimist ja tüüpi piirangutsoonides;
 - f) artikli 57 lõikes 1 sätestatud epidemioloogilise uuringu tulemusi ja muid uuringuid ning epidemioloogilisi andmeid;
 - g) laboriuuringute tulemusi;
 - h) kohaldatud tauditõrjemeetmeid.

Vajaduse korral hõlmab piirangutsoon kindla suuruse ja süsteemiga kaitse- ja järelevalvetsooni.

2. Pädev asutus hindab järjepidevalt olukorda ja kui see on artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi leviku takistamiseks asjakohane, siis:
 - a) kohandab piirangutsooni piire;
 - b) kehtestab täiendavaid piirangutsoone.
3. Kui piirangutsoonid hõlmavad mitme liikmesriigi territooriumi osi, teevad nende liikmesriikide pädevad asutused koostööd lõikes 1 osutatud piirangutsoonide kehtestamiseks.
4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad piirangutsoonide, sh kaitse- ja järelevalvetsoonide kehtestamise ja muutmise üksikasjalikke eeskirju

Artikkel 65
Tauditõrjemeetmed piirangutsoonis

1. Selleks et vältida artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi edasist levikut, rakendab pädev asutus piirangutsoonis üht või mitut järgmist tauditõrjemeedet:
 - a) selliste ettevõtete, majapidamiste, toidu- või sööda või loomsete kõrvalsaaduste ettevõtete või muude kohtade kindlaksmääramine, kus on kõnealuse loetletud taudi korral loetletud liikidesse kuuluvaid peetavaid loomi;

- b) selliste ettevõtete, majapidamiste, toidu- või sööda või loomsete kõrvalsaaduste ettevõtete või muude kohtade külastamine, kus on kõnealuse loetletud taudi korral loetletud liikidesse kuuluvaid peetavaid loomi, ning vajaduse korral uuringud, proovide võtmine ja proovide laboriuuringud;
 - c) tingimused, mille alusel inimesed, loomad, tooted, sööt, sõidukid või mis tahes muu selline materjal või aine, mis võib olla saastunud ja aidata kaasa kõnealuse loetletud taudi levikule, võib piirangutsoonis või sellest välja liikuda ja mille alusel toimub transport läbi piirangutsoonide;
 - d) bioturvanõuded:
 - i) loomsete saaduste tootmisele, töötlemisele ja turustamisele;
 - ii) loomsete kõrvalsaaduste kogumisele ja kõrvaldamisele;
 - iii) kunstlikule seemendamisele;
 - e) peetavate loomade vaktsineerimine ja ravimine muude veterinaarravimitega vastavalt artikli 46 lõikele 1 ning artikli 47 lõike 1 kohaselt vastuvõetud mis tahes delegeeritud õigusaktile;
 - f) puhastamine, desinfektsioon ja desinfestatsioon;
 - g) toiduettevõtte määramine või vajaduse korral heakskiitmine piirangutsoonist pärit loomade tapmiseks või loomsete saaduste käitlemiseks;
 - h) loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste liikumise identifitseerimis- ja jälgitavusnõuded;
 - i) muud vajalikud bioturva- ja riskivähendusmeetmed, et minimeerida kõnealuse loetletud taudi levimise riski.
2. Pädev asutus võtab kõik vajalikud meetmed, et anda piirangutsoonides asuvatele isikutele täielikku teavet kehtivate piirangute ja tauditõrjemeetmete laadi kohta.
 3. Kui pädev asutus teeb kindlaks, milliseid lõikes 1 sätestatud tauditõrjemeetmeid tuleb võtta, peab ta silmas:
 - a) taudiprofiili;
 - b) tootmisviise;
 - c) kõnealuste tauditõrjemeetmete teostatavust, kättesaadavust ja tõhusust.

Artikkel 66
Ettevõtjate kohustused piirangutsoonides

1. Artikli 64 lõikes 1 sätestatud piirangutsoonides loomi pidavad ja tooteid hoidvad ettevõtjad annavad pädevale asutusele teada igast kavatsetavast peetavate loomade ja toodete liikumisest piirangutsoonis ja sealt välja.

2. Nad korraldavad peetavate loomade ja toodete liikumist ainult kooskõlas pädevalt asutuselt saadud juhistega.

Artikkel 67

Piirangutsooni tauditõrjemeetmetega seotud volituste delegeerimine

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad üksikasjalikke eeskirju piirangutsoonis iga artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi suhtes artikli 65 lõike 1 kohaselt võtta tulevate tauditõrjemeetmete kohta.

Need üksikasjalikud eeskirjad hõlmavad järgmist:

- a) artikli 65 lõike 1 punktides a, c, d, e, g, h ja i sätestatud tauditõrjemeetmete tingimused ja nõuded;
- b) artikli 65 lõike 1 punktis f sätestatud puhastamise, desinfektsiooni ja desinfestatsiooni kord, mille puhul täpsustatakse vajaduse korral selleks otstarbeks kasutatavad biotsiidid;
- c) vajalik jälgimine, mida tuleb teha pärast tauditõrjemeetmete kohaldamist ja artikli 65 lõike 1 punktis b sätestatud laboriuuringuid;
- d) muud konkreetsed tauditõrjemeetmed artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud konkreetsete loetletud taudide leviku piiramiseks.

Artikkel 68

Tauditõrjemeetmete säilitamine piirangutsoonides ja delegeeritud õigusaktid

1. Pädev asutus jätkab käesolevas jaos sätestatud tauditõrjemeetmete kohaldamist kuni:
 - a) on võetud tauditõrjemeetmeid, mis on asjakohased selle artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi korral, mille suhtes piiranguid kohaldatakse;
 - b) on tehtud lõplik puhastamine, desinfektsioon, desinfestatsioon, mis on asjakohane
 - i) selle artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi korral, mille suhtes tauditõrjemeetmeid kohaldatai;
 - ii) peetavate loomade tabandunud liigi korral;
 - iii) tootmisviisi korral;
 - c) piirangutsoonis on toimunud asjakohane seiramine, mis vastab artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudile, mille suhtes tauditõrjemeetmeid kohaldatai, ja ettevõteliigile või kohale ning mis kinnitab kõnealuse loetletud taudi likvideerimist.
2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad üksikasjalikke eeskirju käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud, pädeva asutuse poolt seoses järgmisega võtta tulevate tauditõrjemeetmete kohta:

- a) lõpp-puhastuse, desinfektsiooni või desinfestatsiooni kord ja (vajaduse korral) selleks otstarbeks kasutatavad biotsiidid;
- b) puhangujärgselt taudivaba staatuse taastamiseks teostatava seire korraldus, vahendid, meetodid, sagedus, maht, loomade sihtpopulatsioon ja proovivõtuvõidid;
- c) piirangutsoonide taastasustamine pärast käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tauditõrjemeetmete lõpuleviimist, võttes arvesse artikli 61 lõikes 3 sätestatud taastasustamise tingimusi;
- d) muud taudivaba staatuse taastamiseks vajalikud tauditõrjemeetodid.

Artikkel 69
Erakorraline vaktsineerimine

1. Kui see on vajalik selle artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi tõhusaks tõrjeks, mille suhtes tauditõrjemeetmeid puhangu tõttu kohaldatakse, võib pädev asutus:
 - a) välja töötada vaktsineerimiskava;
 - b) kehtestada vaktsineerimistsoonid.
2. Kui pädev asutus otsustab käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud vaktsineerimiskavade ja vaktsineerimistsoonide kehtestamise üle, võtab ta arvesse järgmist:
 - a) artikli 43 lõikes 1 esitatud situatsiooniplaanidega ettenähtud erakorralise vaktsineerimise nõuded;
 - b) artikli 46 lõikes 1 ja artikli 47 lõike 1 kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktides sätestatud vaktsiinide kasutamise nõuded.
3. Käesoleva artikli lõike 1 punktis b sätestatud vaktsineerimistsoonid vastavad artikli 47 lõike 1 punktide d ja e kohaselt vastuvõetud mis tahes delegeeritud õigusaktides sätestatud, loetletud taudide leviku tõkestamiseks võetavate riskivähendusmeetmete ja seire nõuetele.

5. JAGU
METSLOOMAD

Artikkel 70
Metsloomad

1. Artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi kahtluse või ametliku kinnituse korral metsloomadel teeb liikmesriik järgmist:
 - a) jälgib metsloomapopulatsiooni, kui see on antud loetletud taudi korral asjakohane;

- b) võtab vajalikke taudiennetus- ja tauditõrjemeetmeid, et vältida kõnealuse loetletud taudi edasist levikut.
2. Lõike 1 punktis b sätestatud taudiennetus- ja tauditõrjemeetmete korral võetakse arvesse:
- a) taudiprofiili;
 - b) tabandunud metsloomi;
 - c) 1.–4. jaos sätestatud eeskirjade kohaseid tauditõrjemeetmeid, mida piirangutsoonides asuvate peetavate loomade suhtes tuleb võtta artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi kahtluse või ametliku kinnituse korral.
3. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
- a) lõike 1 punkti a kohast jälgimist;
 - b) lõike 1 punkti b kohaseid taudiennetus- ja tauditõrjemeetmeid.

Kõnealuste delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse taudiprofiili ja lõikes 1 osutatud loetletud taudi korral loetletud liike.

6. JAGU

LIIKMESRIIKIDE VÕETAVAD TÄIENDAVID TAUDITÕRJEMEETMED, KOMISJONIPPOOLNE KOOSKÕLASTAMINE JA AJUTISED TAUDITÕRJE ERIMEETMED

Artikkel 71

Liikmesriikide võetavad täiendavad tauditõrjemeetmed, komisjonipoolne tauditõrjemeetmete kooskõlastamine ja 1.–5. jaoga seotud ajutised tauditõrje erimeetmed

1. Liikmesriigid võivad lisaks artikli 61 lõikes 1, artiklis 62, artikli 65 lõigetes 1 ja 2, artikli 68 lõikes 1 ning artikli 67 ja artikli 68 lõike 2 kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktides sätestatud tauditõrjemeetmetele vastu võtta täiendavaid tauditõrjemeetmeid, eeldusel et sellised meetmed on kooskõlas käesolevas määruses sätestatud eeskirjadega ning nad on vajalikud ja proportsionaalsed artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taudi leviku tõrjeks, võttes arvesse:
- a) erilisi epidemioloogilisi asjaolusid;
 - b) ettevõtete ja muude kohtade liiki ja tootmisviisi;
 - c) asjaomaste loomade kategooriaid ja liike;
 - d) majanduslikke ja sotsiaalseid tingimusi.
2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni viivitamatult:

- a) pädeva asutuse poolt vastavalt artiklite 58, 59, 61, 62, 64 ja 65, artikli 68 lõikele 1, artiklile 69 ja artikli 70 lõigetele 1 ja 2 ning artiklite 63 ja 67 ning artikli 68 lõike 2 ja artikli 70 lõike 3 kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktidele võetud tauditõrjemeetmetest;
 - b) mis tahes täiendavatest tauditõrjemeetmetest, mida ta lõike 1 kohaselt on võtnud.
3. Komisjon vaatab kooskõlas käesoleva peatükiga läbi taudialase olukorra ning pädeva asutuse võetud tauditõrjemeetmed ja liikmesriigi võetud mis tahes täiendavad tauditõrjemeetmed ning võib rakendusaktidega sätestada piiratud ajavahemikuks ja epidemioloogilisele olukorrale kohastel tingimustel tauditõrje erimeetmed, juhul kui:
- a) selgub, et tauditõrjemeetmed ei sobi epidemioloogilise olukorraga;
 - b) artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud loetletud taud levib käesoleva peatüki kohaselt võetud tauditõrjemeetmete vaatamata.
- Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
4. Nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel seoses taudiga, mis kujutab endast ülimalt olulise mõjuga kujunevat riski, võtab komisjon kooskõlas artikli 255 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

2. peatükk

Artikli 8 lõike 1 punktides b ja c osutatud loetletud taudid

1. JAGU

TAUDITÕRJEMEETMED PEETAVATE LOOMADE TAUDIKAHTLUSE KORRAL

Artikkel 72

Ettevõtjate, loomadega seotud töötajate ja lemmikloomapidajate kohustused

1. Artikli 8 lõike 1 punktides b ja c osutatud loetletud taudide esinemise kahtluse korral peetavatel loomadel võtavad ettevõtjad, loomadega seotud töötajad ja lemmikloomapidajad lisaks artikli 16 lõike 1 kohasele tauditunnuste ja -kahtluse teatamisele pädevatele asutustele ja veterinaararstidele ja pädeva asutuse poolt artikli 74 lõike 1 kohaste tauditõrjemeetmete võtmiseni artikli 74 lõike 1 punktis a ja artikli 74 lõike 3 kohaselt vastuvõetud mis tahes delegeeritud õigusaktis osutatud asjakohaseid tauditõrjemeetmeid, et ära hoida kõnealuse loetletud taudi levimist nende vastutusel olevatelt/olevatest mõjutatud loomadelt, ettevõtetest ja kohtadest teistele loomadele või inimestele.
2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad ettevõtjate, loomadega seotud töötajate ja lemmikloomapidajate poolt võtta tulevaid tauditõrjemeetmeid täiendavaid üksikasjalikke eeskirju, nagu on ette nähtud käesoleva artikli lõikega 1.

Artikkel 73

Pädeva asutuse poolne uurimine loetletud taudi kahtluse korral

1. Artikli 8 lõike 1 punktides b ja c osutatud loetletud taudi esinemise kahtluse korral peetavatel loomadest korraldab pädev asutus kohe uurimise, et kõnealuse loetletud taudi esinemist kinnitada või välistada.
2. Lõikes 1 sätestatud uurimise eesmärgil tagab pädev asutus vajaduse korral, et ametlikud veterinaararstid:
 - a) teevad selle konkreetse loetletud taudi korral loetletud liikidesse kuuluvate peetavate loomade representatiivse valimi kliinilise läbivaatuse;
 - b) võtavad loetletud liikidesse kuuluvatelt peetavatel loomadelt asjakohased proovid ja muud proovid laboratoorseteks uuringuteks pädeva asutuse poolt selleks otstarbeks määratud laborites;
 - c) teevad laboratoorse uuringu, et kõnealuse loetletud taudi esinemist kinnitada või välistada.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud uurimiseeskirju täiendavaid üksikasjalikke eeskirju.

Artikkel 74

Pädeva asutuse poolt võetavad esmased tauditõrjemeetmed

1. Artikli 8 lõike 1 punktides b või c osutatud loetletud taudi esinemise kahtluse korral peetavatel loomadest võtab pädev asutus kuni artikli 73 lõikes 1 sätestatud uurimise tulemuste selgumiseni ja artikli 78 lõigete 1 ja 2 kohaste tauditõrjemeetmete võtmiseni järgmisi esmaseid tauditõrjemeetmeid:
 - a) kohaldab tauditõrjemeetmeid kõnealuse loetletud taudi leviku piiramiseks tabandunud ettevõttest, majapidamisest, toidu- või sööda- või loomsete kõrvalsaaduste ettevõttest või muust kohast;
 - b) algatab vajaduse korral epidemioloogilise uuringu, võttes arvesse artikli 57 lõikes 1 ja artikli 57 lõike 2 kohaselt vastuvõetud mis tahes eeskirjades sellise uurimise suhtes sätestatud eeskirju.
2. Lõikes 1 sätestatud esmased tauditõrjemeetmed peavad olema asjakohased ja proportsionaalsed artikli 8 lõike 1 punktides b või c osutatud loetletud taudiga seotud riskiga, võttes arvesse:
 - a) taudiprofiili;
 - b) tabandunud peetavaid loomi;
 - c) selle liikmesriigi, tsooni, bioturvarühmiku või ettevõtte tervisestaatus, kus kõnealuse loetletud taudi esinemist kahtlustatakse;

- d) artikli 55 lõikes 1 ja artiklis 56 ning artikli 55 lõike 2 kohaselt vastuvõetud mis tahes delegeeritud õigusaktis sätestatud esmaseid tauditõrjemeetmeid.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad eeskirju, mis täiendavad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud eeskirju, võttes seejuures arvesse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud küsimusi seoses:
- a) esmaste tauditõrjemeetmetega, mis tuleb võtta lõike 1 punktis a sätestatud loetletud taudi leviku tõkestamiseks;
- b) lõike 1 punktis a muude ettevõtete, nende epidemioloogiliste üksuste, majapidamiste, toidu- või sööda- ja loomsete kõrvalsaaduste ettevõtete suhtes sätestatud esmaste tauditõrjemeetmete kohaldamisega;
- c) ajutiste taudiprofiiliga sobivate piirangutsoonide kehtestamisega.

Artikkel 75

Esmaste tauditõrjemeetmete läbivaatamine ja laiendamine

Artikli 74 lõikes 1 sätestatud tauditõrjemeetmed:

- a) vaadatakse vajaduse korral pädeva asutuse poolt läbi, lähtudes artikli 73 lõikes 1 sätestatud uurimise ja vajaduse korral artikli 74 lõike 1 punktis b sätestatud epidemioloogilise uuringu leidudest;
- b) laiendatakse vajaduse korral täiendavalt muudele kohtadele, nagu on osutatud artikli 74 lõike 3 punktis b.

2. JAGU

PEETAVATE LOOMADE TAUDIKINNITUS

Artikkel 76

Ametlik taudikinnitus pädeva asutuse poolt

1. Pädev asutus toetub artikli 8 lõike 1 punktides b või c osutatud loetletud taudi ametlikul kinnitamisel järgmisele teabele:
- a) artikli 73 lõikes 2 sätestatud kliiniliste ja laboratoorsete uuringute tulemused;
- b) vajaduse korral artikli 74 lõike 1 punkti b kohane epidemioloogiline uuring;
- c) muud kättesaadavad epidemioloogilised andmed.
2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad nõudeid, mis peavad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ametliku kinnituse saamiseks täidetud olema.

Artikkel 77

Esmaste tauditõrjemeetmete lõpetamine, kui taudi esinemine on välistatud

Pädev asutus jätkab artikli 74 lõikes 1 ja artiklis 75 sätestatud esmaste tauditõrjemeetmete kohaldamist seni, kuni artikli 8 lõike 1 punktides b või c osutatud loetletud taudide esinemine on artikli 76 lõike 1 kohaselt või artikli 76 lõike 2 alusel vastu võetud eeskirjade kohaselt välistatud.

3. JAGU

TAUDITÕRJEMEETMED PEETAVATE LOOMADE TAUDIKINNITUSE KORRAL

Artikkel 78

Pädeva asutuse poolt võetavad tauditõrjemeetmed

1. Artikli 8 lõike 1 punktis b osutatud loetletud taudi puhangu artikli 76 lõike 1 kohase ametliku kinnituse korral peetavate loomade hulgas toimib pädev asutus järgmiselt:
 - a) kohaldab artikli 30 lõikes 1 sätestatud kohustusliku likvideerimisprogrammi alla kuuluva liikmesriigi, tsooni või bioturvarühmiku suhtes kõnealuse likvideerimisprogrammiga ettenähtud tauditõrjemeetmeid;
 - b) algatab artikli 30 lõikes 1 asjaomase loetletud taudi jaoks sätestatud kohustusliku likvideerimisprogrammi alla veel mitte kuuluva liikmesriigi, tsooni või bioturvarühmiku suhtes kõnealuse likvideerimisprogrammi ja kohaldab sellega ettenähtud tauditõrjemeetmeid.
2. Artikli 8 lõike 1 punktis c osutatud loetletud taudi puhangu artikli 76 lõike 1 kohase ametliku kinnituse korral peetavate loomade hulgas toimib pädev asutus järgmiselt:
 - a) kohaldab artikli 30 lõikes 2 sätestatud vabatahtliku likvideerimisprogrammi alla kuuluva liikmesriigi, tsooni või bioturvarühmiku suhtes kõnealuse vabatahtliku likvideerimisprogrammiga ettenähtud tauditõrjemeetmeid;
 - b) kohaldab vajaduse korral artikli 30 lõikes 2 asjaomase loetletud taudi jaoks sätestatud vabatahtliku likvideerimisprogrammi alla mitte kuuluva liikmesriigi, piirkonna, tsooni või bioturvarühmiku suhtes meetmeid taudi tõrjeks ja selle leviku tõkestamiseks.
3. Käesoleva artikli lõike 2 punktis b sätestatud meetmed peavad olema proportsionaalsed artikli 8 lõike 1 punktis c osutatud loetletud taudiga seotud riskiga, võttes arvesse:
 - a) taudiprofiili;
 - b) tabandunud peetavaid loomi;
 - c) selle liikmesriigi, piirkonna, tsooni, bioturvarühmiku või ettevõtte tervisestaatust, kus loetletud taudi esinemist ametlikult on kinnitatud;

- d) tauditõrjemeetmeid, mida ettevõtetes, muudes kohtades ja piirangutsoonides käesoleva jaotise 4. jao 1. peatüki kohaselt tuleb võtta.

Artikkel 79

Pädeva asutuse poolt võtta tulevate tauditõrjemeetmetega seotud volituste delegeerimine

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad artikli 8 lõike 1 punktis b või c osutatud loetletud taudi puhangu korral peetavate loomade hulgas artikli 78 lõike 2 punkti b kohaselt võtta tulevate tauditõrjemeetmete kohta, võttes arvesse artikli 78 lõikes 3 sätestatud kriteeriume.

4. JAGU METSLOOMAD

Artikkel 80 Metsloomad

1. Artikli 8 lõike 1 punktis b osutatud loetletud taudi kahtluse või ametliku kinnituse korral metsloomade hulgas teeb tabandunud liikmesriigi pädev asutus järgmist:
 - a) kohaldab artikli 30 lõikes 1 kõnealuse loetletud taudi jaoks sätestatud kohustusliku likvideerimisprogrammi alla kuuluva liikmesriigi kogu territooriumi, piirkonna või tsooni suhtes kõnealuse likvideerimisprogrammiga ettenähtud tauditõrjemeetmeid;
 - b) algatab artikli 30 lõikes 1 asjaomase loetletud taudi jaoks sätestatud kohustusliku likvideerimisprogrammi alla mitte kuuluva liikmesriigi kogu territooriumi, piirkonna või tsooni suhtes kõnealuse likvideerimisprogrammi ja kohaldab vajaduse korral sellega ettenähtud tauditõrjemeetmeid, et taudi levikut tõkestada ja ennetada.
2. Artikli 8 lõike 1 punktis c osutatud loetletud taudi puhangu korral metsloomade hulgas teeb mõjutatud liikmesriigi pädev asutus järgmist:
 - a) kohaldab artikli 30 lõikes 2 asjaomase loetletud taudi jaoks sätestatud vabatahtliku likvideerimisprogrammi alla kuuluva liikmesriigi kogu territooriumi, piirkonna, tsooni või bioturvarühmiku suhtes kõnealuse vabatahtliku likvideerimisprogrammiga ettenähtud tauditõrjemeetmeid;
 - b) kohaldab vajaduse korral artikli 30 lõikes 2 asjaomase loetletud taudi jaoks sätestatud vabatahtliku likvideerimisprogrammi alla mitte kuuluva liikmesriigi kogu territooriumi, piirkonna, tsooni või bioturvarühmiku suhtes meetmeid taudi tõrjeks ja selle leviku tõkestamiseks.
3. Lõike 2 punktis b sätestatud tauditõrjemeetmete korral võetakse arvesse:
 - a) taudiprofiili;
 - b) tabandunud metsloomi;

- c) Käesoleva jaotise 1. peatüki 1.–4. jaos sätestatud eeskirjade kohaseid tauditõrjemeetmeid, mida tuleb võtta piirangutsoonides asuvate peetavate loomade suhtes loetletud taudi kahtluse või ametliku kinnituse korral.
4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad üksikasjalikke eeskirju, mis täiendavad artikli 8 lõike 1 punktides b või c osutatud loetletud taudide puhangute korral metsloomade hulgas võtta tulevaid tauditõrjemeetmeid vastavalt käesoleva artikli lõike 2 punktile b.

5. JAGU

KOMISJONIPPOOLNE KOOSKÕLASTAMINE JA AJUTISED TAUDITÕRJE ERIMEETMED

Artikkel 81

Komisjonipoolne meetmete kooskõlastamine ja 1.–4. jaoga seotud ajutised tauditõrje erimeetmed

1. Liikmesriigid teavitavad komisjoni pädeva asutuse poolt artikli 8 lõike 1 punktides b või c osutatud loetletud taudi suhtes vastavalt artikli 76 lõikele 1, artiklitele 77 ja 78 ja artikli 80 lõigetele 1 ja 2 ning artikli 76 lõike 2, artikli 79 ja artikli 80 lõike 4 alusel vastuvõetud mis tahes delegeeritud õigusaktide kohaselt võetavatest tauditõrjemeetmetest.
2. Komisjon vaatab läbi taudialase olukorra ning pädeva asutuse poolt käesoleva peatüki kohaselt võetud tauditõrjemeetmed ning võib rakendusaktidega artikli 8 lõike 1 punktides b ja c osutatud loetletud taudide suhtes sätestada piiratud ajavahemikuks ja epidemioloogilisele olukorrale kohastel tingimustel tauditõrjemeetmeid käsitlevad erieeskirjad, juhul kui:
- a) selgub, et kõnealused pädeva asutuse võetud tauditõrjemeetmed ei sobi epidemioloogilise olukorraga;
 - b) kõnealune artikli 8 lõike 1 punktis b või c osutatud loetletud taud levib käesoleva peatüki kohaselt võetud tauditõrjemeetmete vaatamata.
- Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
3. Nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel seoses artikli 8 lõike 1 punktides b ja c osutatud loetletud taudiga, mis kujutab endast ülimalt olulise mõjuga kujunevat riski, võtab komisjon kooskõlas artikli 255 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

IV OSA

REGISTREERIMINE, HEAKSKIITMINE, JÄLGITAVUS JA LIIKUMINE

I JAOTIS

Maismaaloomad, loomne paljundusmaterjal ja maismaaloomade saadused

1. peatükk

Registreerimine, heakskiitmine, registripidamine ja registrid

1. JAGU

ETTEVÖTETE JA VEDAJATE REGISTREERIMINE

Artikkel 82

Ettevõtjate kohustus ettevõtteid registreerida

1. Maismaaloomade pidamise või loomse paljundusmaterjali kogumise, tootmise, töötlemise või säilitamise ettevõtteid käitavad ettevõtjad peavad enne sellise tegevuse alustamist selleks, et olla artikli 88 kohaselt registreeritud, tegema järgmist
 - a) teavitama pädevat asutust igast sellisest tema vastutusel olevast ettevõttest;
 - b) andma pädevale asutusele järgmist teavet:
 - i) ettevõtja nimi ja aadress;
 - ii) rajatiste asukoht ja kirjeldus;
 - iii) ettevõttes peetavate maismaaloomade või seal oleva loomse paljundusmaterjali kategooriad, liigid ja arv ning ettevõtte tootmisvõimsus;
 - iv) ettevõtte tüüp;
 - v) muud ettevõttega seotud aspektid, mis on asjakohased selle poolt tuleneva riski kindlaksmääramisel.
2. Lõikes 1 nimetatud ettevõtteid käitavad ettevõtjad teavitavad pädevat asutust:
 - a) lõike 1 punktis b osutatud küsimusi käsitlevatest mis tahes olulistest muutustest ettevõttes,
 - b) ettevõtte tegevuse lõpetamisest.

3. Ettevõtted, mille suhtes kohaldatakse artikli 82 kohast heakskiitmist, ei pea esitama käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teavet.

Artikkel 83

Erandid ettevõtjate kohustusest ettevõtteid registreerida

Erandina artikli 82 lõikest 1 võivad liikmesriigid vabastada teatavad ettevõtete kategooriad registreerimisnõudest, võttes arvesse järgmisi kriteeriume:

- a) ettevõttes peetavate maismaaloomade ja seal oleva loomse paljundusmaterjali kategooriad, liigid ja arv ning ettevõtte tootmisvõimsus;
- b) ettevõtte tüüp;
- c) peetavate maismaaloomade või loomse paljundusmaterjali liikumine ettevõttesse ja sealt välja.

Artikkel 84

Rakendamisolulused, mis on seotud ettevõtjate kohustusega ettevõtteid registreerida

Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirju, mis käsitlevad:

- a) ettevõtjate poolt artikli 82 lõike 1 kohaseks ettevõtete registreerimiseks esitatavat teavet;
- b) selliste ettevõtete tüüpe, mida liikmesriigid võivad artikli 83 kohasest registreerimiskohustusest vabastada, eeldusel et need ettevõtted ei kujuta endast märkimisväärset riski ja võttes arvesse kõnealuses artiklis sätestatud kriteeriume.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 85

Peetavate kabiloomade vedajate registreerimiskohustus ja delegeeritud õigusaktid

1. Peetavate maismaaloomade vedajad peavad enne oma tegevuse alustamist selleks, et olla artikli 88 kohaselt registreeritud:
 - a) teavitama pädevat asutust oma tegevusest;
 - b) andma pädevale asutusele järgmist teavet:
 - i) vedaja nimi ja aadress;
 - ii) veetavate peetavate maismaaloomade kategooriad, liigid ja arv;
 - iii) veoliik;
 - iv) veovahend.

2. Vedajad peavad pädevat asutust teavitama:
 - a) lõike 1 punktis b osutatud küsimusi käsitlevatest mis tahes olulistest muutustest,
 - b) veotegevuse lõppemisest.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad lõikes 1 sätestatud eeskirjade täiendamist ja muutmist seoses muud liiki vedajate kohustusega esitada oma tegevuse registreerimiseks vajalikku teavet, võttes arvesse selliste vedudega seotud riske.

Artikkel 86

Erandid peetavate kabiloomade vedajate registreerimiskohustusest

Erandina artikli 85 lõikest 1 võivad liikmesriigid vabastada teatavad vedajate kategooriad registreerimisnõudest, võttes arvesse järgmisi kriteeriume:

- a) vahemaad, mille taha nad kõnealuseid peetavaid maismaaloomi veavad;
- b) nende veetavate peetavate maismaaloomade kategooriad, liigid ja arv.

Artikkel 87

Vedajate registreerimiskohustusega seotud rakendusaktid

Komisjon võib vastu võtta vastu rakendusakte, mis käsitlevad:

- a) vedajate poolt artikli 85 lõike 1 kohaseks tegevuse registreerimiseks esitatavat teavet;
- b) selliste vedajate liike, mida liikmesriigid võivad artikli 86 kohasest registreerimiskohustusest vabastada, eeldusel et need veoliigid ei kujuta endast märkimisväärset riski ja võttes arvesse kõnealuses artiklis sätestatud kriteeriume.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 88

Pädeva asutuse kohustus, mis on seotud ettevõtete ja vedajate registreerimisega

Pädev asutus registreerib:

- a) ettevõtted artikli 96 lõikes 1 sätestatud ettevõtete ja vedajate registrisse, kui ettevõtja on esitanud artikli 82 lõikes 1 nõutud teabe;
- b) vedajad kõnealusesse artikli 96 lõikes 1 sätestatud ettevõtete ja vedajate registrisse, kui vedaja on esitanud artikli 85 lõikes 1 nõutud teabe.

2. JAGU

TEATAVAT LIIKI ETTEVÕTETE HEAKSKIITMINE

Artikkel 89

Teatavat liiki ettevõtete heakskiitmine ja delegeeritud õigusaktid

1. Järgmist liiki ettevõtteid käitavad ettevõtjad esitavad pädevale asutusele taotluse artikli 91 lõike 1 kohase heakskiidu saamiseks ja nad ei jätkka oma tegevust seni, kuni nende ettevõtte on artikli 92 lõike 1 kohaselt heaks kiidetud:
 - a) kabiloomade ja kodulindude kogumise ettevõtted, kust kõnealused loomad teise liikmesriiki viiakse;
 - b) veiste, sigade lammaste, kitsede ja hobuste paljundusmaterjali ettevõtted, kust kõnealuste loomade paljundusmaterjal teise liikmesriiki viiakse;
 - c) haudejaamad, kust haudemunad või kodulinnud teise liikmesriiki viiakse;
 - d) kodulinde pidavad ettevõtted, kust muuks otstarbeks kui tapmiseks ettenähtud kodulinnud või haudemunad teise liikmesriiki viiakse;
 - e) kõik muud liiki peetavate maismaaloomade pidamise ettevõtted, mis tuleb heaks kiita vastavalt käesoleva artikli lõike 3 punkti b alusel vastuvõetud delegeeritud õigusaktis sätestatud eeskirjadele ja mis kujutavad endast märkimisväärset riski.
2. Ettevõtjad lõpetavad tegevuse lõikes 1 osutatud ettevõttes, kui:
 - a) pädev asutus tühistab või peatab oma heakskiidu artikli 95 lõike 2 kohaselt; või
 - b) ettevõtte ei suuda artikli 94 lõike 3 kohase tingimusliku heakskiitmise korral täita artikli 94 lõikes 3 osutatud veel täitmata nõudeid ja ei saa artikli 92 lõike 1 kohast lõplikku heakskiitu.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõike 1 kohast ettevõtete tunnustamise eeskirjade täiendamist ja muutmist ja on seotud järgmisega:
 - a) erandid nõudest, mille kohaselt lõike 1 punktides a–d osutatud ettevõtteliike käitavad ettevõtjad peavad pädevalt asutuselt taotlema temapoolset heakskiitu, juhul kui kõnealused ettevõtted ei kujuta endast märkimisväärset riski;
 - b) ettevõtteliigid, mis tuleb heaks kiita lõike 1 punkti e kohaselt;
 - c) erieeskirjad lõike 1 punktis b osutatud loomse paljundusmaterjali ettevõtete tegevuse lõpetamise kohta.
4. Lõikes 3 sätestatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:

- a) ettevõttes oleva(te) peetavate maismaaloomade või loomse paljundusmaterjali kategooriad ja liigid;
- b) ettevõttes oleva(te) liikide, peetavate maismaaloomade või loomse paljundusmaterjali arv;
- c) ettevõtteliik ja tootmisviis;
- d) peetavate maismaaloomade või loomse paljundusmaterjali liikumine seda liiki ettevõtetesse ja sealt välja.

Artikkel 90

Kinniste ettevõtete staatuse heakskiitmine

Kinnise ettevõtte staatust soovivaid ettevõtteid käitavad ettevõtjad:

- a) taotlevad pädevalt asutuselt heakskiitu vastavalt artikli 91 lõikele 1;
- b) ei vii peetavaid loomi artikli 134 lõikes 1 ja artikli 134 lõike 2 kohaselt vastuvõetud mis tahes delegeeritud õigusaktis sätestatud nõuete kohaselt kinnisesse ettevõttesse seni, kuni pädev asutus kiidab artiklite 92 ja 94 kohaselt nende ettevõtte kõnealuse staatuse heaks.

Artikkel 91

Ettevõtjate teavitamiskohustus, mis on seotud heakskiidu saamisega ja rakendusaktid

1. Oma taotluses ettevõttele artikli 89 lõike 1 ja artikli 90 punkti a kohase heakskiidu saamiseks peavad ettevõtjad esitama pädevale asutusele järgmise teabe:
 - a) ettevõtja nimi ja aadress;
 - b) ettevõtte asukoht ja rajatiste kirjeldus;
 - c) ettevõttes oleva(te) peetavate maismaaloomade või loomse paljundusmaterjali kategooriad, liigid ja arv;
 - d) ettevõtte tüüp;
 - e) muud ettevõtte spetsiifikaga seotud aspektid, mis on asjakohased selle poolt tuleneva riski kindlaksmääramisel.
2. Lõikes 1 nimetatud ettevõtteid käitavad ettevõtjad teavitavad pädevat asutust:
 - a) lõike 1 punktides a, b ja c osutatud küsimusi käsitlevatest mis tahes olulistest muutustest ettevõttes,
 - b) ettevõtte tegevuse lõpetamisest.
3. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada eeskirjad, mis käsitlevad teavet, mille ettevõtjad käesoleva artikli lõike 1 kohastes oma ettevõtete heakskiitmise taotlustes peavad esitama.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 92

Ettevõtete heakskiitmine ja selle tingimused ning delegeeritud õigusaktid

1. Pädev asutus annab ettevõtetele artikli 89 lõike 1 ja artikli 90 punkti a kohase heakskiidu ainult siis, kui sellised ettevõtted:
 - a) vastavad järgmistele nõuetele (sõltuvalt olukorrast):
 - i) karantiin, isolatsioon ja muud bioturvameetmed, võttes arvesse artikli 9 lõike 1 punktis b sätestatud nõudeid ja artikli 9 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirju;
 - ii) artikliga 22 ja, sõltuvalt ettevõteliigist ja seotud riskist, artikliga 23 ning artikli 24 kohaselt vastuvõetud eeskirjadega ettenähtud jälgimisnõuded;
 - iii) artiklitega 97 ja 98 ning artiklite 100 ja 101 kohaselt vastuvõetud eeskirjadega ettenähtud registri pidamine;
 - b) omavad rajatise ja seadmeid:
 - i) mis sobivad taudi sissetoomise ja leviku riski vähendamiseks vastuvõetava tasemeni, võttes arvesse ettevõtte tüüpi;
 - ii) mille tootmisvõimsus on piisav peetavate maismaaloomade arvu või loomse paljundusmaterjali mahu jaoks;
 - c) ei kujuta endast vastuvõetamatu riski taudide leviku osas, võttes arvesse kehtivaid riskivähendusmeetmeid;
 - d) omavad piisaval arvul ettevõtte tegevuse jaoks vajaliku väljaõppega töötajaid;
 - e) on võtnud kasutusele süsteemi, mis võimaldab ettevõttel pädevale asutusele tõendada, et nad vastavad punktide a–d nõuetele.
2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõudeid, mis on seotud:
 - a) karantiini, isolatsiooni ja muude lõike 1 punkti a alapunktis i osutatud bioturvameetmetega;
 - b) lõike 1 punkti a alapunkti ii kohase jälgimisega;
 - c) lõike 1 punktis b osutatud rajatiste ja seadmetega;
 - d) lõike 1 punktis d töötajate ja veterinaararstide suhtes sätestatud vastutuse, pädevuse ja väljaõppega;
 - e) pädeva asutuse poolse vajaliku järelevalve ja kontrolliga.

3. Lõike 2 kohaselt vastuvõetavates delegeeritud õigusaktides sätestatavate eeskirjade koostamisel võtab komisjon arvesse järgmist:
- a) iga ettevõteliigiga seotud risk;
 - b) peetavate maismaaloomade kategooriad ja liigid;
 - c) tootmisviis;
 - d) ettevõteliigi ja sellistes ettevõtetes peetavate loomade liikide ja kategooriate tüüpilised liikumisskeemid.

Artikkel 93
Ettevõtete heakskiitmise ulatus

Pädev asutus täpsustab ettevõttele artikli 89 lõike 1 ja artikli 90 punkti a kohase taotluse alusel artikli 92 lõike 1 kohaselt antud heakskiidus selgesõnaliselt:

- a) milliste artikli 89 lõikes 1, artiklis 90 ja artikli 89 lõike 3 punkti b kohaselt vastuvõetud eeskirjades osutatud ettevõteliikide suhtes heakskiitu kohaldatakse;
- b) milliste peetavate maismaaloomade või loomse paljundusmaterjali kategooriate ja liikide suhtes heakskiitu kohaldatakse.

Artikkel 94
Pädeva asutuse poolt heakskiitmise kord

1. Pädev asutus kehtestab ettevõtjatele korra, mida nad peavad oma ettevõttele artikli 89 lõike 1, artikli 90 punkti a ja artikli 91 lõike 1 kohase heakskiidu taotlemisel järgima.
2. Pärast ettevõtjalt heakskiidu taotluse saamist teeb pädev asutus kooskõlas 89 lõike 1 punktiga a ja artikli 90 punktiga a kohapealse kontrolli.
3. Pädev asutus võib ettevõtte heaks kiita tingimuslikult, kui ettevõtja taotluse ja sellele järgneva pädeva asutuse poolt käesoleva artikli lõike 2 kohaselt tehtud ettevõtte kohapealse kontrolli põhjal selgub, et ta vastab kõigile peamistele nõuetele, mis tagavad piisavalt, et ettevõtte ei kujuta endast märkimisväärset riski, pidades silmas, et tagatud on kõigile artikli 92 lõikes 1 ja artikli 92 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud heakskiitmise nõuetele vastavus.
4. Kui pädev asutus on andnud käesoleva artikli lõike 3 kohase heakskiidu, annab ta täieliku heakskiidu alles siis, kui kolme kuu jooksul pärast tingimusliku heakskiidu andmist ettevõttes tehtud teine kohapealne kontroll näitab, et ettevõtte vastab kõigile artikli 92 lõikes 1 ja artikli 92 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud heakskiitmise nõuetele.

Kui see kohapealne kontroll näitab, et ilmselgelt on tehtud edusamme, kuid ettevõtte ei vasta ikka veel kõigile kõnealustele nõuetele, võib pädev asutus tingimuslikku heakskiitu pikendada. Tingimuslik heakskiit ei tohi siiski kesta kokku üle kuue kuu.

Artikkel 95

Pädeva asutuse antud heakskiidu läbivaatamine, tühistamine või peatamine

1. Pädev asutus jälgib artiklite 92 ja 94 kohaseid ettevõtete heakskiitmisi.
2. Kui pädev astus tuvastab ettevõttes tõsiseid puudusi artikli 92 lõikes 1 ja artikli 92 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud nõuete osas ja ettevõtja ei suuda anda piisavaid tagatise kõnealuste puuduste kõrvaldamiseks, algatab pädev asutus ettevõtte heakskiidu tühistamise menetlused.

Pädev asutus võib siiski ettevõtte heakskiidu peatada, kui ettevõtja ei suuda tagada, et ta lahendab kõnealused puudused mõistliku aja jooksul.

3. Pärast lõike 2 kohast tühistamist või peatamist saab heakskiidu taastada ainult siis, kui pädev asutus on veendunud, et ettevõtte vastab täielikult kõigile käesolevas määruses selle ettevõtteliigi suhtes kehtestatud nõuetele.

3. JAGU

PÄDEVA ASUTUSE PEETAV ETTEVÕTETE JA VEDAJATE REGISTER

Artikkel 96

Ettevõtete ja vedajate register

1. Pädev asutus koostab ajakohastatult peetava registri, mis hõlmab:
 - a) kõiki artikli 88 kohaselt registreeritud ettevõtteid ja vedajaid;
 - b) kõiki artiklite 92 ja 94 kohaselt heakskiidetud ettevõtteid.

Ta teeb kõnealuse registri teistele liikmesriikidele ja avalikkusele kättesaadavaks.
2. Kui see on asjakohane, võib pädev asutus kombineerida lõike 1 punktis a osutatud registreerimist ja lõike 1 punktis b osutatud heakskiitmist muul eesmärgil registreerimisega.
3. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - a) lõikega 1 ette nähtud registrisse sisestatavat teavet;
 - b) täiendavaid nõudeid loomse paljundusmaterjali ettevõtete registritele pärast tegevuse lõpetamist;
 - c) lõikega 1 ettenähtud registri avalikku kättesaadavust.
4. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada eeskirjad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud ettevõtete ja vedajate ning heakskiidetud ettevõtete registri vormi ja registreerimise korra kohta.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. JAGU REGISTRI PIDAMINE

Artikkel 97

Muid kui loomse paljundusmaterjali ettevõtteid käitavate ettevõtjate registripidamiskohustused

1. Ettevõtjad, kes käitavad artikli 88 kohaselt registreeritavaid või artikli 92 lõike 1 kohaselt heakskiidetavaid ettevõtteid, peavad ja säilitavad registreid, mis sisaldavad vähemalt järgmist teavet:
 - a) nende ettevõtte peetavate maismaaloomade liigid, kategooriad, arv ja identifitseerimistunnused;
 - b) peetavate maismaaloomade liikumine nende ettevõttesse ja seal välja, märkides vajaduse korral:
 - i) nende päritolu- ja sihtkoha;
 - ii) sellise liikumise kuupäeva;
 - c) paber- või elektroonilisel kandjal dokumendid, mis peavad nende ettevõttesse artikli 106 punkti b, artikli 107 punkti b, artikli 109 punkti c, artikli 110 punkti b, artikli 113 punkti b, artikli 140 lõigete 1 ja 2 ja artikli 162 lõike 2 kohaselt ning artiklite 114 ja 117 ja artikli 141 lõike 1 punktide b ja c alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt saabuvate või sealt lahkuvate loomadega kaasas olema;
 - d) nende ettevõtte peetavate loomadega seotud mis tahes loomatervisealased probleemid;
 - e) bioturvameetmed, jälgimine, ravi, testide tulemused ja muu asjakohane teave vastavalt:
 - i) ettevõtte peetavate maismaaloomade kategooriatele ja liikidele;
 - ii) tootmisviisile;
 - iii) ettevõtte tüübile ja suurusele;
 - f) kõigi artikli 23 lõike 1 kohaselt ja artikli 24 alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt nõutavate loomatervise ülevaatuste tulemused.
2. Liikmesriik võib vabastada ettevõtted, mille suhtes ei kohaldata artikli 83 kohast registreerimisenõuet, nõudest pidada registrit käesoleva artikli lõikes 1 loetletud teabe kohta.
3. Ettevõtteid käitavad ettevõtjad peavad registrit lõikes 1 sätestatud ettevõtteid käsitleva teabe kohta ja:
 - a) teevad selle pädevale asutusele taotluse korral kättesaadavaks;

- b) säilitavad selle pädeva asutuse määratava minimaalse ajavahemiku jooksul, mis ei või olla lühem kui kolm aastat.

Artikkel 98

Loomse paljundusmaterjali ettevõtete registripidamine

1. Loomse paljundusmaterjali ettevõtteid käitavad ettevõtjad peavad ja säilitavad registreid, mis sisaldavad vähemalt järgmist teavet:
 - a) loomse paljundusmaterjali tootmiseks kasutatud doonorloomade tõug, vanus ja identifitseerimistunnus;
 - b) kogutud, toodetud või töödeldud loomse paljundusmaterjali kogumise, tootmise või töötlemise aeg ja koht;
 - c) loomse paljundusmaterjali identifitseerimistunnused koos üksikasjadega paljundusmaterjali sihtkoha kohta, kui on teada;
 - d) paber- või elektroonilisel kandjal dokumendid, mis peavad nende ettevõttesse artikli 159 ja artikli 162 lõike 2 kohaselt ning artikli 160 lõigete 3 ja 4 alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt saabuva või sealt lahkuva loomse paljundusmaterjaliga kaasas olema;
 - e) kasutatud laboratoorsed meetodid.
2. Liikmesriik võib vabastada ettevõtted, mille suhtes ei kohaldata artikli 84 kohast registreerimise nõuet, nõudest pidada registrit käesoleva artikli lõikes 1 loetletud teabe kohta.
3. Loomse paljundusmaterjali ettevõtteid käitavad ettevõtjad peavad registrit lõikes 1 sätestatud ettevõtteid käsitleva teabe kohta ja:
 - a) teevad selle pädevale asutusele taotluse korral kättesaadavaks;
 - b) säilitavad selle pädeva asutuse määratava minimaalse ajavahemiku jooksul, mis ei või olla lühem kui kolm aastat.

Artikkel 99

Vedajate registripidamine

1. Loomse paljundusmaterjali vedajad peavad ja säilitavad registreid, mis sisaldavad vähemalt järgmist teavet:
 - a) ettevõtted, kus nad on käinud;
 - b) nende veetud loomse paljundusmaterjali kategooriad, liigid ja arv;
 - c) veovahendi puhastamine, desinfektsioon ja desinfestatsioon.

2. Liikmesriik võib vabastada vedajad, kelle suhtes ei kohaldata artikli 86 kohast registreerimise nõuet, nõudest pidada registrit käesoleva artikli lõikes 1 loetletud teabe kohta.
3. Vedajad peavad lõikes 1 sätestatud registrit:
 - a) viisil, mis võimaldab selle pädevale asutusele taotluse korral kohe kättesaadavaks teha;
 - b) pädeva asutuse määratava minimaalse ajavahemiku jooksul, mis ei või olla lühem kui kolm aastat.

Artikkel 100
Registripidamisega seotud volituste delegeerimine

1. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad artiklites 97, 98 ja 99 sätestatud registripidamisnõudeid täiendavaid eeskirju, mis on seotud:
 - a) eranditega registripidamisnõuetest, mis tehakse:
 - i) teatavat liiki ettevõtteid käitavatele ettevõtjatele ja teatavat liiki vedajatele;
 - ii) ettevõtetele, kes peavad, või vedajatele, kes käitlevad väikest hulka peetavaid maismaaloomi või väikest kogust loomset paljundusmaterjali;
 - iii) teatavatele peetavate maismaaloomade või teatava loomse paljundusmaterjali kategooriatele või liikidele;
 - b) teabega, mis tuleb registrisse kanda lisaks artikli 97 lõikes 1, artikli 98 lõikes 1 ja artikli 99 lõikes 1 sätestatud teabele;
 - c) loomse paljundusmaterjali ettevõttes kogutud, toodetud või töödeldud loomse paljundusmaterjali üle registri pidamise täiendavate nõuetega pärast seda, kui ettevõtte on tegevuse lõpetanud.
2. Lõikes 1 sätestatud delegeeritud õigusaktides kehtestatavate eeskirjade koostamisel võtab komisjon arvesse järgmist:
 - a) iga ettevõteliigiga või vedajaga seotud risk;
 - b) ettevõttes oleva(te) või veetava(te) peetavate maismaaloomade või loomse paljundusmaterjali kategooriad ja liigid;
 - c) ettevõttes kasutatav tootmisviis või veoliik;
 - d) ettevõteliigi ja asjaomase loomakategooria tüüpilised liikumisskeemid;
 - e) ettevõttes oleva(te) või veetava(te) peetavate maismaaloomade arv või loomse paljundusmaterjali kogus.

Artikkel 101
Registri pidamisega seotud rakendamisvolitused

Komisjon kehtestab rakendusaktidega eeskirjad, mis käsitlevad:

- a) artikli 97 lõikes 1, artikli 98 lõikes 1 ja artikli 99 lõikes 1 ning artikli 100 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud registri vorm;
- b) artikli 97 lõikes 1, artikli 98 lõikes 1 ja artikli 99 lõikes 1 ning artikli 100 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud registri pidamine elektroonilisel kujul;
- c) artikli 97 lõikes 1, artikli 98 lõikes 1 ja artikli 99 lõikes 1 ning artikli 100 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud registripidamise kord.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. peatükk
Peetavate maismaaloomade ja loomse paljundusmaterjali
jälgitavusnõuded

1. JAGU
PEETAVAD MAISMAALOOMAD

Artikkel 102
Liikmesriikide vastutus peetavate maismaaloomade identifitseerimis- ja
registreerimissüsteemi loomisel

- 1. Liikmesriikidel peab olema süsteem peetavate maismaaloomade identifitseerimiseks ja registreerimiseks ning vajaduse korral nende liikumise üle registrite pidamiseks, võttes arvesse:
 - a) peetavate maismaaloomade liiki või kategooriat;
 - b) selle liigi või kategooriaga seotud riski.
- 2. Lõikes 1 sätestatud süsteem sisaldab järgmisi elemente:
 - a) vahendid peetavate maismaaloomade üksikult või rühmadena identifitseerimiseks;
 - b) artiklis 104 osutatud identifitseerimisdokumendid, liikumisdokumendid ja muud peetavate maismaaloomade identifitseerimist ja jälgimist võimaldavad dokumendid;
 - c) artikli 97 lõike 1 punktide a ja b kohased ajakohastatud registrid;
 - d) artikli 103 lõike 1 kohane peetavate maismaaloomade elektrooniline andmebaas.

3. Lõikega 1 ettenähtud süsteem luuakse selliselt, et see:
- a) tagab käesoleva määrusega ettenähtud taudiennetus- ja tauditõrjemeetmete tõhusa kohaldamise;
 - b) hõlbustab peetavate maismaaloomade ja nende liikmesriigisisese ja liikmesriikidevahelise liikumise ning liidu territooriumile sisenemise jälgitavust;
 - c) tagab kõnealuse süsteemi elementide tõhusa koostalitluse, integreerituse ja ühilduvuse;
 - d) tagab, et süsteem on vajalikul määral kohandatud:
 - i) artiklis 20 sätestatud liidusisese teatamise ja aruandluse arvutipõhise teabesüsteemiga;
 - ii) IMSOCiga;
 - e) tagab ühtse lähenemisviisi süsteemiga hõlmatud eri loomaliikidele.
4. Kui see on asjakohane, võivad liikmesriigid:
- a) kasutada kogu lõikes 1 sätestatud süsteemi või osa sellest muudel kui lõike 3 punktides a ja b sätestatud eesmärkidel;
 - b) integreerida artiklis 104 osutatud identifitseerimisdokumendid, liikumisdokumendid ja muud dokumendid artikli 140 lõigetes 1 ja 2 ja artikli 148 lõikes 1 ning artikli 141 punktide b ja c ja artikli 148 lõigete 3 ja 4 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud veterinaarsertifikaatidesse või ettevõtja deklaratsiooni;
 - c) määrata lõike 1 sätestatud identifitseerimis- ja registreerimissüsteemi praktiliseks rakendajaks mõne muu asutuse või anda selleks loa mõnele muule volitatud isikule või füüsilisele isikule.

Artikkel 103

Liikmesriigi kohustus luua peetavate maismaaloomade elektrooniline andmebaas

1. Liikmesriigid loovad elektroonilise andmebaasi ja haldavad seda, et registreerida:
- a) veise-, lamba- ja kitseliikidesse kuuluvate peetavate loomadega seotud järgmist teavet:
 - i) nende individuaalne identifitseerimistunnus vastavalt artikli 106 punktile a ja artikli 107 punktile a;
 - ii) neid pidav ettevõtte;
 - iii) nende liikumine ettevõtetesse ja sealt välja;

- b) sealiikidesse kuuluvate peetavate loomade ja neid pidavate ettevõtetega seotud teavet;
- c) hobuseliikidesse kuuluvate peetavate loomadega seotud järgmist teavet:
 - i) nende ainukordne kogu eluea jooksul kehtiv number vastavalt artikli 109 lõike 1 punktile a;
 - ii) vajaduse korral identifitseerimisvahendid, mis võimaldavad seostada konkreetset looma alapunktis iii osutatud identifitseerimisdokumentiga;
 - iii) artikli 109 lõike 1 punkti c kohane identifitseerimisdokument;
 - iv) ettevõtted, kus neid loomi harilikult peetakse;
- d) muudesse kui punktides a, b ja c nimetatud liikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomadega seotud teavet, kui seda nähakse ette lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjadega.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad muude kui käesoleva artikli lõike 1 punktides a, b ja c nimetatud loomaliikidega seotud teabe registreerimist kõnealuses lõikes osutatud elektroonilisse andmebaasi, võttes arvesse kõnealuste liikidega seotud riske, selleks et:

- a) tagada käesoleva määrusega ettenähtud taudiennetus- ja tauditõrjemeetmete tõhus kohaldamine;
- b) hõlbustada peetavate maismaaloomade, nende liikmesriigisisese ja liikmesriikidevahelise liikumise ning liidu territooriumile sisenemise jälgitavust.

Artikkel 104

Pädeva asutuse kohustus anda välja identifitseerimisdokumente, liikumisdokumente ja muid peetavate maismaaloomade identifitseerimist ja jälgimist võimaldavaid dokumente

Pädev asutus annab välja:

- a) peetavate maismaaloomade identifitseerimisdokumente, kui seda nõutakse artikli 106 punktis b, artikli 109 punktis c, artikli 112 lõike 1 punktis b ja lõike 2 punktis b, artikli 113 punktis b ning artiklite 114 ja 117 alusel vastuvõetud eeskirjades;
- b) , liikumisdokumente ja muid peetavate maismaaloomade identifitseerimist ja jälgimist võimaldavaid dokumente, kui seda nõutakse artikli 107 punktis b, artikli 110 punktis b, artikli 113 punktis b ning artiklite 114 ja 117 alusel vastuvõetud eeskirjades.

Artikkel 105

Identifitseerimisvahendeid käsitleva teabe kättesaadavus avalikkusele

Pädev asutus teavitab komisjoni ja teeb avalikult kättesaadavaks järgmise teabe:

- a) liikmesriikide poolt artikli 103 lõike 1 kohaselt loodud elektrooniliste andmebaaside kontaktpunktid;
- b) asutused või isikud, kes vastutavad identifitseerimisdokumentide, liikumisdokumentide ja muude artikli 104 kohaste dokumentide väljaandmise eest, võttes arvesse artikli 102 lõike 4 punkti c;
- c) identifitseerimisvahendid, mida iga peetavate maismaaloomade kategooria ja liigi korral artikli 106 punkti a, artikli 107 punkti a, artikli 109 lõike 1, artikli 110 punkti a, artikli 112 lõike 1 punkti a ja lõike 2 punkti a ja artikli 113 punkti a kohaselt ning artiklite 114 ja 117 alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt tuleb kasutada;
- d) artiklis 104 osutatud identifitseerimisdokumentide ja muude dokumentide väljaandmiseks ettenähtud vorm.

Artikkel 106

Ettevõtjate kohustus identifitseerida veiseliikidesse kuuluvaid peetavaid loomi

Veiseliikidesse kuuluvaid loomi pidavad ettevõtjad:

- a) tagavad, et kõnealuseid peetavaid loomi saab üksikult identifitseerida mõne füüsilise identifitseerimisvahendi abil;
- b) tagavad, et pädev või määratud asutus või volitatud isik on kõnealuste peetavate loomade kohta välja antud identifitseerimisdokumendi, mis on kogu eluea jooksul kehtiv dokument:
 - i) mida ettevõtja hoiab, nõuetekohaselt täidab ja ajakohastab;
 - ii) mis on kõnealuste peetavate maismaaloomadega kaasas nende liikumise ajal.
- c) kannavad kõnealuste peetavate maismaaloomade ettevõttesse ja sealt välja liikumist käsitleva teabe artikli 103 lõikes 1 ja artiklite 114 ja 117 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud elektroonilisse andmebaasi.

Artikkel 107

Ettevõtjate kohustus identifitseerida lamba- ja kitseliikidesse kuuluvaid peetavaid loomi

Lamba- ja kitseliikidesse kuuluvaid peetavaid loomi pidavad ettevõtjad:

- a) tagavad, et kõnealuseid peetavaid loomi saab üksikult identifitseerida mõne füüsilise identifitseerimisvahendi abil;
- b) tagavad, et kõnealuseid peetavaid loomi pidavast ettevõttest väljaviimise korral on loomadega kaasas nõuetekohaselt täidetud liikumisdokument, mille on artikli 104 kohaselt välja andnud pädev asutus;
- c) kannavad kõnealuste peetavate maismaaloomade ettevõttesse ja sealt välja liikumist käsitleva teabe artikli 103 lõikes 1 ja artiklite 114 ja 117 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud elektroonilisse andmebaasi.

Artikkel 108

Veise-, lamba- ja kitseliikidesse kuuluvate peetavate loomade identifitseerimis- ja liikumisdokumentidega seotud erandid

Erandina artiklist 104 ja artikli 106 punktis b ja artikli 107 punktist b võivad liikmesriigid vabastada ettevõtjad nõudest tagada, et veise-, lamba- ja kitseliikidesse kuuluvate peetavate loomadega oleks nende liikmesriigisisese liikumise jooksul kaasas identifitseerimis- või liikumisdokumendid, eeldusel et:

- a) identifitseerimis- või liikumisdokumendis olev teave on lisatud artikli 103 lõike 1 kohasesse elektroonilisse andmebaasi;
- b) veise-, lamba- ja kitseliikidesse kuuluvate peetavate loomade identifitseerimis- ja registreerimissüsteem tagab samaväärse jälgitavuse taseme, mis tagatud identifitseerimis- ja liikumisdokumentidega.

Artikkel 109

Ettevõtjate kohustus identifitseerida ja registreerida hobuseliikidesse kuuluvaid peetavaid loomi

1. Hobuseliikidesse kuuluvaid peetavaid loomi pidavad ettevõtjad tagavad, et kõnealuseid loomi saab üksikult identifitseerida:
 - a) ainukordse kogu eluea jooksul kehtiva numbrilise abil, mis on salvestatud artikli 103 lõikes 1 sätestatud elektroonilisse andmebaasi;
 - b) meetodi abil, mis seob peetava looma ühemõtteliselt käesoleva lõike punktis b sätestatud ja artikli 104 kohaselt pädeva asutuse poolt väljaantud identifitseerimisdokumendiga;
 - c) nõuetekohaselt täidetud kogu eluea jooksul kehtiva dokumendi abil.
2. Hobuseliikidesse kuuluvaid peetavaid loomi pidavad ettevõtjad kannavad kõnealuseid peetavaid maismaaloomi käsitleva teabe artikli 103 lõikes 1 ja artiklite 114 ja 117 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud elektroonilisse andmebaasi.

Artikkel 110

Ettevõtjate kohustus identifitseerida ja registreerida sealiikidesse kuuluvaid peetavaid loomi

Sealiikidesse kuuluvaid peetavaid loomi pidavad ettevõtjad:

- a) tagavad, et kõnealuseid peetavaid loomi saab identifitseerida mõne füüsilise identifitseerimisvahendi abil;
- b) tagavad, et kõnealuseid peetavaid loomi pidavast ettevõttest väljaviimise korral on loomadega kaasas nõuetekohaselt täidetud liikumisdokument, mille on artikli 104 punkti b kohaselt välja andnud pädev asutus;
- c) kannavad kõnealuseid loomi pidavat ettevõtet käsitleva teabe artikli 103 lõikes 1 ja artiklite 114 ja 117 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud elektroonilisse andmebaasi.

Artikkel 111

Sealiikidesse kuuluvate peetavate loomade liikumisega seotud erandid

Erandina artikli 110 punktist b võivad liikmesriigid vabastada ettevõtjad nõudest tagada, et sealiikidesse kuuluvate peetavate loomadega oleks kaasas pädeva asutuse poolt liikmesriigisiseseks liikumiseks väljaantud, nõuetekohaselt täidetud liikumisdokument, eeldusel et:

- a) kõnealuses liikumisdokumendis olev teave on lisatud liikmesriigi poolt artikli 103 lõike 1 kohaselt loodud elektroonilisse andmebaasi;
- b) sealiikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomade identifitseerimis- ja registreerimissüsteem tagab samaväärse jälgitavuse taseme, mis on tagatud selliste liikumisdokumentidega.

Artikkel 112

Lemmikloomapidajate kohustus identifitseerida ja registreerida maismaaloomadest lemmikloomi

1. Lemmikloomapidajad tagavad, et I lisa A osas loetletud liikidesse kuuluvad maismaaloomadest lemmikloomad, keda viiakse ühest liikmesriigist teise:
 - a) on üksikult identifitseeritavad mõne füüsilise identifitseerimisvahendi abil;
 - b) on varustatud nõuetekohaselt täidetud ja ajakohastatud identifitseerimisdokumendiga, mille on artikli 104 kohaselt välja andnud pädev asutus;
2. Lemmikloomapidajad tagavad, et I lisa B osas loetletud liikidesse kuuluvate maismaaloomadest lemmikloomade viimisel ühest liikmesriigist teise on siis, kui seda on artiklite 114 ja 117 alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt nõutud:
 - a) loomi võimalik üksikult või rühmadena identifitseerida;
 - b) loomadega kaasas nõuetekohaselt täidetud ja ajakohastatud identifitseerimisdokumendid, liikumisdokumendid või muud loomade identifitseerimist ja jälgimist võimaldavaid dokumendid, mis on asjaomase loomaliigi jaoks kohased.

Artikkel 113

Ettevõtjate kohustus identifitseerida peetavaid maismaaloomi, kes ei ole veised, lambad, kitsed, sead või hobused ega lemmikloomad

Ettevõtjad tagavad, et peetavad maismaaloomad, kes ei ole veised, lambad, kitsed, sead või hobused ega lemmikloomad, vastavad järgmistele nõuetele, kui seda nõutakse artiklite 114 ja 117 alusel vastuvõetud eeskirjades:

- a) nad on identifitseeritud üksikult või rühmadena;
- b) nendega on kaasas nõuetekohaselt täidetud ja ajakohastatud identifitseerimisdokumendid, liikumisdokumendid või muud loomade

identifitseerimist ja jälgimist võimaldavaid dokumente, mis on asjaomase loomaliigi jaoks kohased.

Artikkel 114

Identifitseerimise ja registreerimisega seotud volituste delegeerimine

Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:

- a) muude asutuste määramist ning volitatud isikutele või füüsilistele isikutele loa andmist vastavalt artikli 102 lõike 4 punktile c;
- b) üksikasjalikke nõudeid:
 - i) peetavate maismaaloomade identifitseerimisvahendite suhtes, mis on sätestatud artikli 106 punktis a ja artikli 107 punktis a, artikli 109 lõikes 1, artikli 110 lõikes a, artikli 112 lõike 1 punktis a ja lõike 2 punktis a ning artikli 113 punktis a;
 - ii) kõnealuste identifitseerimisvahendite rakendamise ja kasutamise suhtes;
- c) teavet, mis peab sisalduma:
 - i) artikli 103 lõike 1 kohastes elektroonilistes andmebaasides;
 - ii) artikli 105 punkti b kohases veiseliikidesse kuuluvate peetavate loomade identifitseerimisdokumentides;
 - iii) artikli 107 punkti b kohases kitse- ja lambaliikidesse kuuluvate peetavate loomade liikumisdokumentides;
 - iv) artikli 109 lõike 1 punkti c kohases hobuseliikidesse kuuluvate peetavate loomade identifitseerimisdokumentides;
 - v) artikli 110 punkti b kohases sealiikidesse kuuluvate peetavate loomade liikumisdokumentides;
 - vi) artikli 112 lõike 1 punkti b kohastes maismaaloomadest lemmikloomade identifitseerimisdokumentides või artikli 112 lõike 2 punkti b kohastes maismaaloomadest lemmikloomade identifitseerimisdokumentides, liikumisdokumentides või muudes dokumentides;
 - vii) artikli 113 punkti b kohastes identifitseerimis- või liikumisdokumentides peetavate maismaaloomade jaoks, kes ei ole veised, lambad, kitsed, sead või hobused ega lemmikloomad;
- d) üksikasjalikke nõudeid peetavate maismaaloomade eri kategooriate ja liikide kohta, et tagada artikli 102 lõike 1 kohase identifitseerimis- ja registreerimissüsteemi tõhus toimimine;
- e) üksikasjalikke nõudeid kolmandatest riikidest või territooriumidelt liidu territooriumile sisenevate peetavate maismaaloomade kohta;

- f) I lisa B osas loetletud liikidesse kuuluvate lemmikloomadest peetavate maismaaloomade ja vajaduse korral selliste peetavate maismaaloomade identifitseerimis- ja registreerimisnõudeid, kes ei ole veised, lambad, kitsed, sead või hobused, võttes arvesse kõnealuste liikidega seotud riske, selleks et:
- i) tagada käesoleva määrusega ettenähtud taudiennetus- ja tauditõrjemeetmete tõhus kohaldamine;
 - ii) hõlbustada peetavate maismaaloomade ja nende liikmesriigisisese ja liikmesriikidevahelise liikumise ning liidu territooriumile sisenemise jälgitavust.

Artikkel 115

Jälgitavusnõuetest tehtavate eranditega seotud volituste delegeerimine

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad erandeid artiklites 106, 107, 109 ja 110 ettevõtjate suhtes sätestatud identifitseerimis- ja registreerimisnõuetest:

- a) juhtudel, kui üht või mitut kõnealust elementi ei ole artikli 102 lõike 3 punktides a ja b sätestatud nõuetele vastavuseks vaja;
- b) kui muud liikmesriigis kehtivad jälgitavusnõuded tagavad, et kõnealuste loomade jälgitavuse tase ei lange.

Artikkel 116

Asjaolud, millega tuleb arvestada artiklitega 114 ja 115 ettenähtud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel

Artiklitega 114 ja 115 ettenähtud delegeeritud õigusaktides sätestatavate eeskirjade koostamisel võtab komisjon arvesse järgmist:

- a) peetavate maismaaloomade kategooriad ja liigid;
- b) kõnealuste peetavate maismaaloomadega seotud riskid;
- c) loomade arv ettevõttes;
- d) tootmisviis ettevõtetes, kus kõnealuseid maismaaloomi peetakse;
- e) peetavate maismaaloomade liikide ja kategooriate liikumisskeemid;
- f) peetavate maismaaloomade liikide kaitsmise ja säilitamisega seotud kaalutlused;
- g) artikli 102 lõikes 2 osutatud peetavate maismaaloomade identifitseerimis- ja registreerimissüsteemi muude jälgitavuselementide toimimine.

Artikkel 117

Peetavate maismaaloomade jälgitavusega seotud rakendamisolulused

Komisjon sätestab rakendusaktidega artiklites 106, 107, 109, 110, 112 ja 113 ning artikli 103 lõike 2 ja artiklite 114 ja 115 alusel vastuvõetud delegeeritud õigusaktides sätestatud nõuete rakendamise eeskirjad, mis käsitlevad:

- a) tehnilisi spetsifikatsioone, vorme ja tegevuseeskirju, mis kehtivad:
 - i) identifitseerimisvahendite ja -meetodite ning nende kasutamise suhtes;
 - ii) veise-, lamba- ja kitseliikidesse kuuluvate peetavate loomade identifitseerimis- või liikumisdokumendi suhtes;
 - iii) hobuseliikidesse kuuluvate peetavate loomade identifitseerimisdokumendi suhtes;
 - iv) muudesse kui veise-, lamba-, kitse- ja hobuseliikidesse kuuluvate loomade identifitseerimis-, liikumis- või muu dokumendi suhtes;
 - v) elektrooniliste andmebaaside suhtes;
- b) tähtaegu, mille jooksul:
 - i) ettevõtjad peavad teabe elektroonilisse andmebaasi kandma;
 - ii) tuleb peetavad maismaaloomad registreerida;
 - iii) tuleb peetavad maismaaloomad identifitseerida ja identifitseerimismärgid asendada;
- c) artikli 115 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud identifitseerimis- ja registreerimiskohustusest vabastamise praktilist rakendamist.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. JAGU

LOOMNE PALJUNDUSMATERJAL

Artikkel 118

Veise-, lamba-, kitse-, hobuse- ja sealiikidesse kuuluvate peetavate loomade ning kodulindude paljundusmaterjali jälgitavusnõuded

1. Ettevõtjad, kes toodavad, töötlevad või säilitavad loomset paljundusmaterjali, märgistavad veise-, lamba-, kitse-, hobuse- ja sealiikidesse kuuluvate peetavate loomade paljundusmaterjali nii, et see on selgesti jälgitav kuni:
 - a) doonorloomadeni;
 - b) kogumiskuupäevani;

- c) loomse paljundusmaterjali ettevõtteni, kus paljundusmaterjali koguti, toodeti, töödeldi ja säilitati.
2. Lõikega 1 ettenähtud märgistus peab olema kujundatud selliselt, et oleks tagatud:
- a) käesoleva määrusega ettenähtud taudiennetus- ja tauditõrjemeetmete tõhusaks kohaldamiseks;
 - b) loomse paljundusmaterjali ja selle liikmesriigisisese ja liikmesriikidevahelise liikumise ning liidu territooriumile sisenemise jälgitavus.

Artikkel 119

Loomse paljundusmaterjali jälgitavusnõuetega seotud volituste delegeerimine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
- a) veise-, kitse-, lamba-, sea- ja hobuseliikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomade loomse paljundusmaterjali suhtes kehtivaid jälgitavusnõudeid, millega muudetakse ja täiendatakse artiklis 118 sätestatud eeskirju;
 - b) muudesse kui veise-, kitse-, lamba-, sea- ja hobuseliikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomade loomse paljundusmaterjali suhtes kehtivaid jälgitavusnõudeid, kui see on vajalik:
 - i) käesoleva määrusega ettenähtud taudiennetus- ja tauditõrjemeetmete tõhusaks kohaldamiseks;
 - ii) kõnealuse loomse paljundusmaterjali ja selle liikmesriigisisese ja liikmesriikidevahelise liikumise ning liidu territooriumile sisenemise jälgitavuse huvides.
2. Lõikes 1 sätestatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:
- a) peetavate maismaaloomade liigid, kellelt paljundusmaterjal pärineb;
 - b) doonorloomade tervisestaatus;
 - c) sellise loomse paljundusmaterjaliga seotud risk;
 - d) loomse paljundusmaterjali liik;
 - e) kogumis-, töötlemis- ja säilitamisviis;
 - f) peetavate maismaaloomade liikide ja kategooriate ning nendelt pärit paljundusmaterjali liikumisskeemid;
 - g) peetavate maismaaloomade liikide kaitsmise ja säilitamisega seotud kaalutlused;

- h) muud elemendid, mis võimaldavad loomse paljundusmaterjali paremat jälgitavust.

Artikkel 120

Loomse paljundusmaterjali jälgitavusnõuetega seotud rakendamisevolitused

Komisjon kehtestab rakendusaktidega eeskirjad, mis käsitlevad:

- a) artikli 118 lõike 1 kohase märgistamise tehnilisi nõudeid ja spetsifikatsioone;
- b) artikli 119 lõike 1 kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktides sätestatud jälgitavusnõuete suhtes kohaldatavaid tegevusnõudeid.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. peatükk

Muude peetavate maismaaloomade kui maismaaloomadest lemmikloomade liidusisene liikumine

1. JAGU

ÜLDNÕUDED LIIKUMISELE

Artikkel 121

Peetavate maismaaloomade liikumise üldnõuded

1. Ettevõtjad võtavad asjakohaseid ennetavaid meetmeid tagamaks, et peetavate maismaaloomade liikumine ei ohusta tervisestaatust sihtkohas seoses:
- a) artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudidega;
- b) esilekerkivate taudidega.
2. Ettevõtjad viivad peetavaid maismaaloomi ettevõttest välja ja võtavad neid vastu ainult siis, kui nad vastavad järgmistele tingimustele:
- a) nad on pärit ettevõtetest, mis on:
- i) sisestatud pädeva asutuse poolt kooskõlas artikli 88 punktiga a ettevõtete registrisse ja päritoluliikmesriik ei ole teinud ühtki artikli 83 kohast erandit;
- ii) heaks kiidetud pädeva asutuse poolt kooskõlas artikli 92 lõikega 1, kui seda on artikli 89 lõike 1 või artikli 90 kohaselt nõutud;
- b) nad vastavad artiklites 106, 107, 109, 110 ja 113 ja artikli 114 punktide a–d ja artikli 117 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud identifitseerimis- ja registreerimisnõuetele.

Artikkel 122
Vedamisega seotud ennetavad meetmed

1. Ettevõtjad rakendavad asjakohaseid ja vajalikke ennetusmeetmeid, et tagada järgmist:
 - a) peetavate maismaaloomade tervisestaatust ei ohustata veo ajal;
 - b) peetavate maismaaloomade vedamine ei põhjusta artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide võimalikku ülekandumist inimestele ja loomadele kogumis-, puhke- ja sihtkohas;
 - c) teostatakse seadmete ja transpordivahendite puhastamine, desinfektsioon ja desinfestatsioon ja rakendatakse teisi asjakohaseid bioturvameetmeid vastavalt sellele, millised on asjaomase veoga seotud riskid.
2. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - a) seadmete ja transpordivahendite puhastamist, desinfektsiooni ja desinfestatsiooni ning selleks otstarbeks kasutatavaid biotsiide;
 - b) muid lõike 1 punktis c sätestatud asjakohaseid bioturvameetmeid.

2. JAGU
LIIKMESRIIKIDEVAHELINE LIIKUMINE

Artikkel 123

Üldnõuded peetavate maismaaloomade liikmesriikidevahelise liikumise kohta

1. Ettevõtjad viivad peetavaid maismaaloomi teise liikmesriiki üksnes siis, kui loomad vastavad järgmistele tingimustele:
 - a) nad on pärit ettevõttest:
 - i) kus ei esine ebatavalist suuremust või muid kindlaksmääramata põhjusega taudisüptomeid;
 - ii) mille suhtes ei kohaldata liikumispääsraamistikku, mis kehtivad loomaliikide suhtes, kelle liikumine peab toimuma artikli 55 lõike 1 punktis d, artikli 61 lõike 1 punktis a, artiklis 62, artikli 65 lõike 1 punktis c, artikli 74 lõikes 1 ja artikli 78 lõigetes 1 ja 2 sätestatud eeskirjade kohaselt ning artikli 55 lõike 2, artiklite 63 ja 67, artikli 71 lõike 3, artikli 74 lõike 3, artikli 79 ja artikli 81 lõike 2 alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt või artiklites 246 ja 247 sätestatud erakorraliste meetmete ja artikli 248 alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt, välja arvatud juhul, kui liikumispääsraamistiku suhtes on tehtud erandeid vastavalt kõnealustele eeskirjadele;

- iii) mis ei asu artikli 55 lõike 1 punkti f alapunktis ii, artiklites 64 ja 65, artikli 74 lõikes 1 ja artiklis 78 sätestatud eeskirjade ning artikli 67, artikli 71 lõike 3, artikli 74 lõike 3, artikli 79 ja 81 lõike 2 alusel vastuvõetud eeskirjade või artiklites 246 ja 247 sätestatud erakorraliste meetmete ja artikli 248 alusel vastuvõetud eeskirjade kohases piirangutsoonis, välja arvatud juhul, kui on tehtud erandeid vastavalt kõnealustele eeskirjadele;
 - b) nad ei ole piisava aja jooksul enne kavatsetava teise liikmesriiki viimise kuupäeva kokku puutunud peetavate maismaaloomadega, kelle suhtes kohaldatakse punkti a alapunktides ii ja iii osutatud liikumispiiranguid, või madalama tervisestaatusega loetletud liiki kuuluvate peetavate maismaaloomadega; see võimaldab minimeerida taudi levimise võimalust, võttes arvesse järgmist:
 - i) loetletud ja esilekerkivate taudide peiteaeg ja ülekandumise teed;
 - ii) ettevõtte tüüp;
 - iii) liikuvate peetavate maismaaloomade kategooria ja liik;
 - iv) muud epidemioloogilised tegurid;
 - c) nad vastavad 3.–8. jaos sätestatud asjakohastele nõuetele.
2. Ettevõtjad võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et teise liikmesriiki viidavad peetavad maismaaloomad lähetatakse otse teises liikmesriigis asuvasse sihtkohta, välja arvatud juhul, kui neil on vaja peatuda puhkekohas loomade healuga seotud põhjustel.

Artikkel 124
Ettevõtjate kohustused sihtkohas

1. Teisest liikmesriigist peetavaid maismaaloomi vastuvõtvaid ettevõtteid ja tapamaju käitavad ettevõtjad:
- a) kontrollivad, kas:
 - i) artikli 106 punktis a, artikli 107 punktis a, artikli 109 lõikes 1, artikli 110 punktis a ja artikli 113 punktis a ning artiklite 114 ja 117 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud identifitseerimisvahendid on olemas;
 - ii) artikli 106 punktis b, artikli 107 punktis b, artikli 109 lõike 1 punktis c ja artikli 113 punktis b ning artiklite 114 ja 117 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud identifitseerimisdokumendid on olemas;
 - b) kontrollivad, kas artiklis 140 ning artikli 141 punktide b ja c alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud veterinaarsertifikaadid või artiklis 148 ja artikli 148 lõike 2 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud ettevõtja deklaratsioonid on olemas;
 - c) teavitavad pädevat asutust kõigist eiramistest seoses:

- i) vastuvõetud peetavate maismaaloomadega;
 - ii) punkti a alapunkti i kohase identifitseerimisvahendi olemasoluga;
 - iii) punkti a alapunktis ii ja punktis b osutatud dokumentidega.
2. Iga lõike 1 punktis c osutatud eiramise korral isoleerib ettevõtja asjaomase eiramisega seotud loomad seni, kuni pädev asutus on nende suhtes otsuse teinud.

Artikkel 125

Peetavate maismaaloomade liikmesriikidevahelise liikumise keelamine

Selliste loomade korral, kes kavatsetakse tappa taudi likvideerimise eesmärgil mõne artikli 30 lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud likvideerimisprogrammi raames, viivad ettevõtjad peetavaid maismaaloomi teise liikmesriiki ainult siis, kui sihtliikmesriik on selleks enne liikumist andnud selgesõnalise loa.

Artikkel 126

Ettevõtjatele kehtivad üldnõuded selliste peetavate maismaaloomade liikumise kohta, keda eksporditakse liidust liikmesriikide kaudu kolmandatesse riikidesse või territooriumidele

Ettevõtjad tagavad, et peetavad maismaaloomad, kes on ette nähtud ekspordiks kolmandasse riiki või territooriumile mõne teise liikmesriigi territooriumi kaudu, vastavad artiklites 121, 122, 123 ja 125 kehtestatud nõuetele.

3. JAGU

ERINÕUDED KABILOOMADE JA KODULINDUDE LIIKUMISE KOHTA TEISTESSE LIIKMESRIIKIDESSE

Artikkel 127

Peetavate kabiloomade ja kodulindude liikumine teistesse liikmesriikidesse

Ettevõtjad viivad peetavaid kabiloomi ja kodulinde ühes liikmesriigis asuvast ettevõttest teise liikmesriiki ainult siis, kui need vastavad artikli 8 lõike 1 punktis d loetletud taudide osas järgmistele nõuetele:

- a) liikumise ajal ei esine neil artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide kliinilisi sümptomeid või tunnuseid;
- b) nende suhtes on kohaldatud kõnealuste loetletud liikide korral sobivat viibimisperioodi, võttes arvesse liikuvate peetavate kabiloomade ja kodulindude liiki ja kategooriat;
- c) kõnealuste loetletud taudide ning liikuvate kabiloomade või kodulindude liigi ja kategooria korral sobiva ajavahemiku jooksul ei ole päritoluettevõttesse toodud uusi peetavaid kabiloomi või kodulinde;
- d) nad ei tekita olulist kõnealuste loetletud taudide levimise riski sihtkohas.

Artikkel 128

Peetavate kabiloomade ja kodulindude teistesse liikmesriikidesse liikumisega seotud volituste delegeerimine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - a) artikli 127 punkti b kohaseid viibimisaegu;
 - b) artikli 127 punkti c kohast ajavahemikku, mille jooksul on vaja enne loomade liikumist piirata uute peetavate kabiloomade või kodulindude toomist ettevõtetesse;
 - c) täiendavaid nõudeid, millega tagatakse, et peetavad kabiloomad ja kodulinnud ei tekita olulist artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide levimise riski, nagu on sätestatud artikli 127 punktis d;
 - d) muid riskivähendusmeetmeid, millega muudetakse ja täiendatakse artiklis 127 sätestatud nõudeid.
2. Lõikes 1 sätestatud delegeeritud õigusaktides kehtestatavate eeskirjade koostamisel võtab komisjon arvesse järgmist:
 - a) artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudid, mis on seotud liikuvate peetavate kabiloomade või kodulindude loetletud liigi või kategooriaga;
 - b) tervisestaatus, mis on seotud artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudidega ettevõtetes, bioturvarühmikutes, tsoonides ning päritolu- ja sihtliikmesriikides;
 - c) päritolu- ja sihtkoha ettevõtte tüüp ja tootmisviis;
 - d) liikumisviis;
 - e) liikuvate peetavate kabiloomade või kodulindude kategooriad ja liigid;
 - f) liikuvate peetavate kabiloomade või kodulindude vanus;
 - g) muud epidemioloogilised tegurid.

Artikkel 129

Teise liikmesriiki liikuvad ja tapmiseks ettenähtud peetavad kabiloomad ja kodulinnud

1. Teisest liikmesriigist peetavaid kabiloomi ja kodulinde vastuvõtvaid tapamaju käitavad ettevõtjad tapavad need loomad võimalikult ruttu pärast nende saabumist ja hiljemalt lõike 2 kohaselt vastuvõetavates delegeeritud õigusaktides sätestatava ajavahemiku jooksul.
2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tapmisaega.

4. JAGU

PEETAVATE KABILOOMADE JA KODULINDUDE KOGUMINE

Artikkel 130 *Kogumisega seotud erand*

1. Erandina artikli 123 lõikest 2 tohivad ettevõtjad peetavaid kabiloomi ja kodulinde koguda järgmiselt:
 - a) maksimaalselt üks kogumine päritoluliikmesriigis;
 - b) maksimaalselt üks kogumine läbitavas liikmesriigis;
 - c) maksimaalselt üks kogumine sihtliikmesriigis.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kogumine toimub üksnes sel eesmärgil artikli 92 lõike 1 ning artikli 94 lõigetega 3 ja 4 heakskiidetud ettevõttes.

Päritoluliikmesriik võib siiski oma territooriumil lubada kogumist veovahendites, kui peetavatele kabiloomadele ja kodulindudele tullakse järele otse nende päritoluettevõttesse, eeldusel et neid ei laadita selliste toimingute järel jälle maha enne:

- a) kui nad on saanud oma sihtkohaks olevasse ettevõttesse või lõplikku sihtkohta; või
- b) lõike 1 punktide b ja c kohast kogumist.

Artikkel 131 *Kogumise suhtes kehtivad taudiennetusnõuded*

Kogumisega tegelevad ettevõtjad tagavad, et:

- a) kogutavad peetavad kabiloomad ja kodulinnud on ühesuguse tervisestaatusega või, kui nende tervisestaatus ei ole ühesugune, kohaldatakse kõigi selliste kogutud loomade suhtes madalamat tervisestaatust;
- b) peetavad kabiloomad ja kodulinnud kogutakse ja viiakse teises liikmesriigis asuvasse lõplikku sihtkohta võimalikult kiiresti pärast nende päritoluettevõttest lahkumist ja hiljemalt artikli 132 punkti c kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktides sätestatava ajavahemiku jooksul;
- c) on võetud asjakohaseid bioturvameetmeid tagamaks, et kogutud peetavad kabiloomad ja kodulinnud:
 - i) ei puutu kokku madalama tervisestaatusega peetavate kabiloomade või kodulindudega;
 - ii) ei tekita olulist artikli 8 lõike 1 punktid d osutatud loetletud taudide leviku riski peetavate kabiloomade või kodulindude hulgas kogumiskohas;

- d) peetavad kabiloomad ja kodulinnud on identifitseeritud ja neil on vajaduse korral kaasas järgmised dokumendid:
- i) identifitseerimis- ja registreerimisdokumendid, kui see on ette nähtud artikli 106 punktiga b, artikli 107 punktiga b, artikli 109 punktiga c, artikli 110 punktiga b ja artikli 113 punktiga b ning artiklite 114 ja 117 alusel vastuvõetud eeskirjadega, välja arvatud juhul, kui on tehtud artikli 115 kohased erandid;
 - ii) veterinaarsertifikaadid, kui see on ette nähtud artikliga 140 ja artikli 141 punktiga c, välja arvatud juhul, kui on tehtud artikli 141 punkti a alusel vastuvõetud eeskirjade kohased erandid;
 - iii) ettevõtja deklaratsioon, kui see on ette nähtud artikliga 148.

Artikkel 132

Kogumisega seotud volituste delegeerimine

Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:

- a) kogumise erieeskirju, kui lisaks artikli 131 punktides b ja c sätestatutele kehtivad veel muud riskivähendusmeetmed;
- b) kriteeriume, mille alusel päritoluliikmesriigid võivad lubada kogumist veovahendites, nagu on sätestatud artikli 130 lõikes 2;
- c) ajavahemikku, mis jääb peetavate kabiloomade või kodulindude päritoluettevõttest lahkumise ja kogumisjärgselt nende teises liikmesriigis asuvasse lõplikku sihtkohta lahkumise vahele, nagu on osutatud artikli 131 punktis b;
- d) artikli 131 punkti c kohaseid bioturvameetmeid.

5. JAGU

MUUDE PEETAVATE MAISMAALOOMADE KUI PEETAVATE KABILOOMADE JA KODULINDUDE LIIKUMINE TEISTESSE LIIKMESRIIKIDESSE

Artikkel 133

Muude peetavate maismaaloomade kui peetavate kabiloomade ja kodulindude liikumine teistesse liikmesriikidesse ning delegeeritud õigusaktid

1. Ettevõtjad viivad muid peetavaid maismaaloomi kui peetavad kabiloomad ja kodulinnud ühes liikmesriigis asuvast ettevõttest teise liikmesriiki ainult siis, kui need ei kujuta endast olulist artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide leviku riski sihtkohas.
2. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 253 õigus võtta vastu delegeeritud akte, mis käsitlevad üksikasjalikke eeskirju, millega tagatakse, et muud peetavad maismaaloomad kui peetavad kabiloomad ja kodulinnud ei kujuta endast olulist

artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide levimise riski, nagu on sätestatud käesoleva artikli lõikes 1.

3. Lõikes 2 sätestatud delegeeritud õigusaktides kehtestatavate üksikasjalike eeskirjade koostamisel võtab komisjon arvesse järgmist:
 - a) artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudid, mis on seotud liikuvate peetavate maismaaloomade loetletud liigi või kategooriaga;
 - b) tervisestaatus, mis on seotud artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudidega ettevõtetes, bioturvarühmikutes, tsoonides ning päritoluliikmesriikides ja sihtkohas;
 - c) päritolu- ja sihtkoha ettevõtte tüüp ja tootmisviis;
 - d) liikumisviis, pidades silmas loomade lõppkasutust sihtkohas;
 - e) liikuvate peetavate maismaaloomade kategooriad ja liigid;
 - f) liikuvate peetavate maismaaloomade vanus;
 - g) muud epidemioloogilised tegurid.

6. JAGU

RISKIVÄHENDUSMEETMETE ERANDID JA TÄIENDUSED

Artikkel 134

Kinnistesse ettevõtetesse viimiseks ettenähtud loomad ja delegeeritud õigusaktid

1. Ettevõtjad viivad peetavaid maismaaloomi kinnisesse ettevõttesse üksnes siis, kui loomad vastavad järgmistele tingimustele:
 - a) nad on pärit teisest kinnisest ettevõttest;
 - b) nad ei tekita olulist artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide levimise riski sihtkohaks olevas kinnises ettevõttes elavate loetletud loomaliikide või –kategooriate hulgas; käesolev tingimus ei kehti, kui selline liikumine on lubatud teaduslikel eesmärkidel.
2. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - a) üksikasjalikke nõudeid peetavate maismaaloomade viimise kohta kinnistesse ettevõtetesse, lisaks käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõuetele;
 - b) erieeskirju peetavate maismaaloomade viimise kohta kinnisesse ettevõttesse, kus riskivähendusmeetmete abil tagatakse, et nimetatud liikumisega ei kaasne olulist riski kõnealuses kinnises ettevõttes ja naabruses asuvates ettevõtetes elavate peetavate maismaaloomade tervisele.

Artikkel 135

Peetavate maismaaloomade teaduslikul eesmärgil liikumise suhtes kehtivad erandid ja delegeeritud õigusaktid

1. Sihtkoha pädev asutus võib päritolukoha pädeva asutuse nõusolekul lubada 1.-5. jao (v.a artiklid 121 ja 122, artikli 123 lõike 1 punkti a alapunkt ii ja artikkel 124) tingimustele mittevastavate peetavate maismaaloomade liikumist oma liikmesriigi territooriumile teaduslikel eesmärkidel.
2. Pädevad asutused teevad lõikes 1 sätestatud erandeid ainult järgmistel tingimustel:
 - a) siht- ja päritolukoha pädev asutus:
 - i) on omavahel kokku leppinud sellise liikumise tingimustes;
 - ii) on võtnud vajalikke riskivähendusmeetmeid tagamaks, et selline liikumine ei ohusta marsruudile jäävate kohtade ja sihtkoha tervisestaatus artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide osas;
 - iii) on vajaduse korral teavitanud läbitavate liikmesriikide pädevaid asutusi tehtud erandist ja tingimustest, mille alusel see on tehtud;
 - b) selliste loomade liikumine toimub siht- ja päritolukoha pädeva asutuse ning vajaduse korral ka läbitava liikmesriigi pädeva asutuse järelevalve all.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 sätestatud, pädevate asutuste poolt tehtavate erandite eeskirju täiendavaid üksikasjalikke eeskirju.

Artikkel 136

Erandid seoses vabaajategevuse, spordi- ja kultuuriürituste, karjatamise ja tööga piiriäärsetel aladel

1. Sihtkoha pädev asutus võib teha erandeid 2.-5. jaos (v.a artikli 123 punktid a ja b ning artiklid 124 ja 125) peetavate maismaaloomade liidusese liikmesriikidevahelise liikumise suhtes sätestatud tingimustest, kui sellise liikumise eesmärk on:
 - a) piiriäärne vabaajategevus;
 - b) piiri ääres korraldatavad näitused ning spordi-, kultuuri- ja muud sarnased üritused;
 - c) peetavate maismaaloomade karjatamine liikmesriikide ühistes karjatamispiirkondades;
 - d) peetavate maismaaloomade töötamine liikmesriikide piiride ääres.
2. Sihtkoha pädeva asutuse poolt peetavate maismaaloomade liikumise suhtes lõikes 1 sätestatud eesmärkidel tehtavad erandid tuleb kokku leppida päritolu- ja sihtliikmesriigi vahel; samuti tuleb võtta asjakohaseid riskivähendusmeetmeid, tagamaks et selline liikumine ei kujuta endast olulist riski.

3. Lõikes 2 osutatud liikmesriigid teavitavad komisjoni lõikes 1 sätestatud erandite tegemisest.
4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte sihtliikmesriigi pädeva asutuse poolt käesoleva artikli lõike 1 kohaselt tehtavaid erandeid käsitlevate eeskirjade muutmise ja täiendamise kohta.

Artikkel 137

Tsirkustele, näitustele, spordiüritustele, vabaajategevusele, loomaaedadele, lemmikloomapoodidele ja hulgimüüjatele tehtavate eranditega seotud volituste delegeerimine

Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:

- a) 2.-5. jaos sätestatud eeskirju täiendavaid erinõudeid seoses peetavate maismaaloomade liikumisega järgmistel eesmärkidel:
 - i) tsirkused, loomaaiad, lemmikloomapoed, loomade varjupaigad ja hulgimüüjad;
 - ii) näitused ning spordi-, kultuuri- ja muud sarnased üritused;
- b) erandeid 2.-5. jaost (v.a artikli 123 punktid a ja b ning artiklid 124 ja 125) seoses peetavate maismaaloomade punkti a kohase liikumisega.

Artikkel 138

Rakendamisolitused ajutiste erandite tegemiseks peetavate maismaaloomade konkreetse liigi või kategooria liikumise suhtes

Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirjad, mis käsitlevad käesolevas peatükis sätestatud eeskirjadest ajutiste erandite tegemist peetavate maismaaloomade konkreetse liigi või kategooria liikumise suhtes, kui:

- a) artiklis 127, artikli 129 lõikes 1, artiklites 130 ja 131, artikli 133 lõikes 1, artikli 134 lõikes 1, artikli 135 lõigetes 1 ja 2 ja artiklis 136 ning artikli 128 lõike 1, artikli 129 lõike 2, artikli 132, artikli 133 lõike 2, artikli 134 lõike 2, artikli 135 lõike 3, artikli 136 lõike 4 ja artikli 137 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud liikumisnõuded ei leevenda tegelikult selliste loomade liikumise tekitatavat riski; või
- b) artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taud näib 1.-6. jao kohaselt sätestatud liikumisnõuetele vaatamata levivat.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu seoses ülimalt olulist riski kujutava taudiga ja arvesse võttes artiklis 139 osutatud asjaolusid, võtab komisjon kooskõlas artikli 255 lõikes 3 sätestatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

Artikkel 139

Asjaolud, mida tuleb arvesse võtta käesolevas jaos sätestatud delegeeritud aktide ja rakendusaktide vastuvõtmisel

Artikli 134 lõikega 2, artikli 135 lõikega 3, artikli 136 lõikega 4 ning artiklitega 137 ja 138 ettenähtud delegeeritud õigusaktides ja rakendusaktides sätestatavate eeskirjade koostamisel võtab komisjon arvesse järgmist:

- a) kõnealustes sätetes osutatud liikumisega seotud riskid;
- b) tervisestaatus, mis on seotud artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudidega päritolu- või sihtkohas;
- c) artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide korral loetletud loomaliigid;
- d) päritolukohas, marsruudile jäävates kohtades ja sihtkohas kehtivad bioturvameetmed;
- e) mis tahes eritingimused, mille kohaselt peetavaid maismaaloomi ettevõtetes peetakse;
- f) ettevõtteliigi ja asjaomaste peetavate loomade liikide ja kategooriate liikumise eriskeemid;
- g) muud epidemioloogilised tegurid.

7. JAGU

VETERINAARSERTIFIKAATIDE VÄLJAANDMINE

Artikkel 140

Ettevõtjate kohustus tagada, et loomadega oleks kaasas veterinaarsertifikaat

1. Ettevõtjad viivad järgmisi peetavate maismaaloomade liike ja kategooriaid teise liikmesriiki ainult siis, kui nendega on kaasas päritoluliikmesriigi pädeva asutuse poolt artikli 146 lõike 1 kohaselt väljaantud veterinaarsertifikaat:
 - a) kabiloomad;
 - b) kodulinnud;
 - c) kinnisesse ettevõttesse viimiseks ettenähtud muud peetavad maismaaloomad kui kabiloomad ja kodulinnud;
 - d) muud kui käesoleva lõike punktides a, b ja c osutatud peetavad maismaaloomad, kui see on vajalik artikli 141 lõike 1 punkti c kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktide kohaselt.
2. Ettevõtjad viivad peetavaid maismaaloomi liikmesriigi siseselt või ühest liikmesriigist teise ainult siis, kui nendega on kaasas päritoluliikmesriigi pädeva asutuse poolt artikli 146 lõike 1 kohaselt väljaantud veterinaarsertifikaat, eeldusel et järgmistest punktides a ja b osutatud tingimused on täidetud:

- a) peetavaid maismaaloomi võib välja viia artikli 55 lõike 1 punkti f alapunktis ii, artiklis 56 ja artikli 64 lõikes 1 sätestatud piirangutsoonist ja nende suhtes kohaldatakse artikli 55 lõikes 1, artikli 65 lõikes 1, artikli 74 lõikes 1 või artikli 78 lõigetes 1 ja 2 või artikli 55 lõike 2, artikli 67, artikli 71 lõike 3, artikli 74 lõike 3, artikli 79, artikli 81 lõike 3 või artikli 248 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud tauditõrjemeetmeid;
 - b) peetavad maismaaloomad on liikidest, mille suhtes kohaldatakse kõnealuseid tauditõrjemeetmeid.
3. Ettevõtjad võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et peetavate maismaaloomadega on nende teekonnal päritolukohast lõpliku sihtkohani kaasas käesoleva artikli lõikes 1 osutatud veterinaarsertifikaat, välja arvatud juhul, kui artikli 144 kohaselt vastuvõetud eeskirjadega on ette nähtud erimeetmed.

Artikkel 141

Selliste volituste delegeerimine, mis on seotud ettevõtjate kohustusega tagada, et loomadega oleks kaasas veterinaarsertifikaat

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - a) artikli 140 lõikes 1 sätestatud veterinaarsertifikaatide väljaandmise nõuetest tehtavaid erandeid selliste peetavate maismaaloomade suhtes, kes ei kujuta endast olulist taudi leviku riski, võttes arvesse:
 - i) liikuvate peetavate maismaaloomade liike ja kategooriaid ning artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taude, mille korral nad on loetletud liigid;
 - ii) pidamise meetodeid ja tootmisviisi kõnealuste peetavate maismaaloomade liikide ja kategooriate korral;
 - iii) peetavate maismaaloomade kavandatavat kasutust;
 - iv) peetavate maismaaloomade sihtkohta; või
 - b) artikli 140 lõikes 1 sätestatud veterinaarsertifikaatide väljaandmise erieeskirju, mille korral pädev asutus võtab järelevalve või bioturvalisusega seotud riskileevendamise erimeetmeid, võttes arvesse käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud aspekte, mis tagavad:
 - i) liikuvate peetavate maismaaloomade jälgitavuse;
 - ii) et peetavate maismaaloomade liikumine vastab 1.-6. jaos liikumise suhtes sätestatud vajalikele loomatervise nõuetele;
 - c) nõuet, mille kohaselt tuleb välja anda veterinaarsertifikaat muude kui artikli 140 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud peetavate maismaaloomade liikide ja kategooriate liikumise korral juhtudel, kui veterinaarsertifikaat on kohustuslik

tagamaks, et kõnealune liikumine vastab 1.-6. jaos liikumise suhtes sätestatud loomatervise nõuetele.

2. Lõike 1 punktis b sätestatud erieeskirjade koostamisel võtab komisjon arvesse järgmist:
 - a) pädeva asutuse usaldus ettevõtjate poolt artikli 9 lõike 1 punkti b kohaselt ja artikli 9 lõike 2 alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt kehtestatud bioturvalisuse suhtes;
 - b) pädeva asutuse suutlikkus viia artikli 12 lõike 1 kohaselt ellu käesoleva määrusega nõutud vajalikke ja asjakohaseid meetmeid ja toiminguid;
 - c) artikliga 10 ettenähtud omandatud loomatervisealaste põhiteadmiste tase ja artikli 12 lõikega 2 ettenähtud toetus;
 - d) artikli 23 kohased loomatervise ülevaatused ja artikli 24 kohaselt vastuvõetud eeskirjad, juhul kui muud artikli 23 lõike 1 punktis c osutatud asjakohased seire- ja kvaliteedisüsteemid või ametlikud kontrollid puuduvad;
 - e) pädeva asutuse teostatav liidusisene teatamine ja aruandlus, nagu on sätestatud artiklites 17–20 ja artikli 17 lõike 3, artikli 18 lõike 3 ja artikli 21 alusel vastuvõetud eeskirjades;
 - f) artiklis 25 sätestatud seire ning artiklis 27 ja artiklite 28 ja 29 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud seireprogrammid;
3. Käesoleva artikli lõike 1 punktis c sätestatud veterinaarsertifikaadi väljaandmise nõuete koostamisel võtab komisjon arvesse lõike 1 punkti a alapunktides i–iv osutatud aspekte.

Artikkel 142

Veterinaarsertifikaatide sisu

1. Veterinaarsertifikaat sisaldab järgmist teavet:
 - a) päritoluettevõtte või -koht, sihtettevõtte või -koht ja vajaduse korral peetavate maismaaloomade kogumis- või puhkekohana kasutatavad ettevõtted;
 - b) peetavate maismaaloomade kirjeldus;
 - c) peetavate maismaaloomade arv;
 - d) peetavate maismaaloomade identifitseerimine ja registreerimine, kui see on vajalik artiklite 106, 107, 109, 110 ja 113 kohaselt ning artiklite 114 ja 117 alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt, v.a juhul, kui on tehtud artikli 115 kohaseid erandeid; ning
 - e) teave, mis on vajalik tõendamaks, et peetavad maismaaloomad vastavad 1.-6. jaos liikumise suhtes sätestatud asjakohastele loomatervise nõuetele.
2. Veterinaarsertifikaat võib hõlmata ka muudes liidu õigusaktides nõutud teavet.

Artikkel 143

Veterinaarsertifikaatide sisuga seotud volituste delegeerimine ja rakendusaktid

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - a) üksikasjalikke eeskirju artikli 142 lõikes 1 sätestatud veterinaarsertifikaatide sisu kohta peetavate maismaaloomade eri liikide ja kategooriate korral ning artikli 144 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud liikumise eriliikide korral;
 - b) artikli 142 lõikes 1 sätestatud veterinaarsertifikaadis nõutav lisateave.
2. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirju veterinaarsertifikaatide näidiste kohta. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 144

Peetavate maismaaloomade liikumise eriliikidega seotud volituste delegeerimine

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad erieeskirju, millega peetavate maismaaloomade järgmiste liikumise liikide korral täiendatakse ettevõtjate kohustust tagada, et loomadega on kaasas artikli 140 kohane ja artikli 141 alusel vastuvõetud eeskirjade kohane veterinaarsertifikaat:

- a) selliste peetavate kabiloomade ja kodulindude liikumine, kes enne oma lõplikku sihtkohta jõudmist läbivad artiklis 130 sätestatud kogumise;
- b) selliste peetavate maismaaloomade liikumine, kes ei tohi jätkata teed oma lõplikku sihtkohta ja kes tuleb tagasi viia oma päritolukohta või mõnda muusse sihtkohta ühel või mitmel järgneval põhjusel:
 - i) nende kavandatud marsruut katkes ootamatult loomade heaoluga seotud põhjustel;
 - ii) marsruudil esines ootamatuid õnnetusi või vahejuhtumeid;
 - iii) peetavad maismaaloomad saadeti mõne liikmesriigi sihtkohast või liidu välispiirilt tagasi;
 - iv) peetavad maismaaloomad saadeti kogumis- või puhkekohast tagasi;
 - v) peetavad maismaaloomad saadeti kolmandast riigist tagasi;
- c) näitusteks ning spordi-, kultuuri ja muudeks sarnasteks üritusteks ettenähtud peetavate maismaaloomade liikumine ja nende järgnev naasmine päritolukohta.

Artikkel 145

Ettevõtjate kohustus teha veterinaarsertifikaatide väljaandmisel koostööd pädeva asutusega

Ettevõtjad:

- a) esitavad pädevale asutusele kogu artikli 140 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 143 lõike 1 või artikli 144 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud, veterinaarsertifikaadi täitmiseks vajaliku teabe;
- b) kohaldavad peetavate maismaaloomade suhtes vajaduse korral artikli 146 lõikes 3 sätestatud dokumentide, identsuse ja füüsilisi kontrolle.

Artikkel 146

Pädeva asutuse vastutus veterinaarsertifikaatide väljaandmisel

1. Pädev asutus annab ettevõtja taotluse korral välja veterinaarsertifikaadi peetavate maismaaloomade viimiseks teise liikmesriiki, kui see on vajalik artikli 140 kohaselt või artikli 141 lõike 1 ja artikli 143 lõike 2 alusel väljaantud delegeeritud õigusaktide kohaselt, eeldusel et täidetud on järgmised liikumisnõuded:
 - a) artiklis 121, artikli 122 lõikes 1, artiklites 123, 125, 126, 127, 129, 130 ja 131, artikli 133 lõikes 1, artikli 134 lõikes 1, artiklis 135 ja artiklis 136 sätestatud nõuded;
 - b) artikli 122 lõike 2, artikli 128 lõike 1, artikli 132, artikli 133 lõike 2, artikli 134 lõike 2, artikli 135 lõike 4, artikli 136 lõike 4 ja artikli 137 alusel vastuvõetud delegeeritud õigusaktides sätestatud nõuded;
 - c) artikli 138 alusel vastuvõetud rakendusaktides sätestatud nõuded.
2. Veterinaarsertifikaadid:
 - a) kontrollib ja allkirjastab ametlik veterinaararst;
 - b) kehtivad lõike 4 punkti c kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud ajavahemiku jooksul; kõnealusel ajal vastavad sellega hõlmatud peetavad maismaaloomad selles sisalduvatele loomatervise tagatistele.
3. enne veterinaarsertifikaadi allkirjastamist kontrollib ametlik veterinaararst lõike 4 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides sätestatud dokumentide, identsuse ja füüsiliste kontrollide abil, kas sellega hõlmatud peetavad maismaaloomad vastavad käesolevas peatükis kehtestatud nõuetele.
4. Komisjonile antakse artikli 253 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, milles kehtestatakse eeskirjad seoses järgneva:
 - a) peetavate maismaaloomade eri liikide ja kategooriate dokumentide, identsuse ja füüsiliste kontrollide liigid, mida ametlik veterinaararst peab tegema kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3, et kontrollida käesolevas peatükis kehtestatud nõuete järgimist;
 - b) ajavahemik, mille jooksul ametlik veterinaararst peab enne peetavate maismaaloomade partiide vedu tegema nimetatud dokumentide, identsuse ja füüsiliste kontrolli ja andma välja veterinaarsertifikaadid;
 - c) veterinaarsertifikaatide kehtivusaeg.

Artikkel 147
Elektroonilised veterinaarsertifikaadid

Artikli 146 lõikes 1 sätestatud veterinaarsertifikaadid võib asendada IMSOCi abil koostatavate, käideldavate ja edastatavate elektrooniliste veterinaarsertifikaatidega, eeldusel et:

- a) need elektroonilised veterinaarsertifikaadid sisaldavad kogu vajalikku teavet, mis peab veterinaarsertifikaadis olema vastavalt artiklile 142 ja artikli 143 kohaselt vastu võetud eeskirjadele;
- b) on tagatud peetavate maismaaloomade jälgitavus ja nende loomade seotus elektroonilise veterinaarsertifikaadiga.

Artikkel 148
Ettevõtjate deklaratsioon liikumise kohta teistesse liikmesriikidesse

1. Sihtkoha ettevõtjad väljastavad ettevõtja deklaratsiooni peetavate maismaaloomade liikumise kohta nende päritolukohaks olevast liikmesriigist teises liikmesriigis asuvasse sihtkohta ja tagavad selle, et nimetatud deklaratsioon oleks kõnealuste loomadega kaasas, kui artikli 140 lõigete 1 ja 2 kohaselt ei nõuta veterinaarsertifikaati.
2. Lõikes 1 kehtestatud ettevõtja deklaratsioon peab sisaldama järgmist teavet peetavate maismaaloomade kohta:
 - a) nende päritolu- ja sihtkoht ning vajaduse korral kogumis- ja puhkekohad;
 - b) peetavate maismaaloomade kirjeldus, nende liik, kategooria ja kogus;
 - c) identifitseerimine ja registreerimine, kui see on vajalik artiklite 106, 107, 109, 110 ja artikli 113 punkti a kohaselt ning artiklite 114 ja 117 alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt;
 - d) teave, mis on vajalik tõendamaks, et peetavad maismaaloomad vastavad 1.-6. jaos liikumise suhtes sätestatud asjakohastele loomatervise nõuetele.
3. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - a) üksikasjalikke eeskirju käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud ettevõtja deklaratsiooni sisu kohta loomade eri liikide ja kategooriate puhul;
 - b) lisateavet, mis peab sisalduma käesoleva artikli lõikes 2 esitatud ettevõtja deklaratsioonis.
4. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirjad käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud ettevõtja deklaratsioonide näidiste kohta. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

8. JAGU

PEETAVATE MAISMAALOOMADE TESITESSE LIIKMESRIIKIDESSE LIIKUMISEST TEATAMINE

Artikkel 149

Ettevõtjate kohustus, mis on seotud peetavate maismaaloomade teistesse liikmesriikidesse liikumisest teatamisega

Ettevõtjad teavitavad eelnevalt oma päritoluriigi pädevat asutust peetavate maismaaloomade kavatsetavast ühest liikmesriigist teise liikumisest, kui:

- a) loomadel peab kaasas olema päritoluriigi pädeva asutuse poolt artiklite 146 ja 147 kohaselt ning artikli 146 lõike 4 alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt väljaantud veterinaarsertifikaat;
- b) loomadel peab kaasas olema peetavate maismaaloomade veterinaarsertifikaat, juhul kui neid viiakse piirangutsoonist välja ja nende suhtes kohaldatakse artikli 140 lõikes 2 osutatud tauditõrjemeetmeid;
- c) artikli 151 lõike 1 alusel vastuvõetud delegeeritud õigusaktide kohaselt on liikumisest vaja teada anda.

Käesoleva artikli esimese lõigu kohaldamisel esitavad ettevõtjad oma päritoluliikmesriigi pädevale asutusele kogu vajaliku teabe, mis võimaldab sellel artikli 150 lõike 1 kohaselt teatada peetavate maismaaloomade liikumisest sihtliikmesriigi pädevale asutusele.

Artikkel 150

Pädeva asutuse vastutus teistesse liikmesriikidesse liikumisest teatamisel

1. Päritoluriigi pädeva asutus teavitab sihtliikmesriigi pädevat asutust artikli 149 kohaselt peetavate maismaaloomade liikumisest.
2. Lõikes 1 osutatud teatamine toimub võimaluse korral alati IMSOCi kaudu.
3. Liikmesriigid määravad lõikes 1 sätestatud liikumisteadete haldamiseks piirkonnad.
4. Erandina lõikest 1 võib päritoluliikmesriigi pädev asutus anda ettevõtjale loa teavitada sihtliikmesriigi pädevat asutust peetavate maismaaloomade liikumisest osaliselt või täielikult IMSOCi kaudu.

Artikkel 151

Volituste delegeerimine ja rakendusaktid, mis on seotud ettevõtja ja pädeva asutuse poolt liikumisest teatamisega

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:

- a) nõuet, mille kohaselt ettevõtja peab vastavalt artiklile 149 eelnevalt teada andma muudesse kui kõnealuse artikli punktides a ja b osutatud liikidesse ja kategooriatesse kuuluvate peetavate maismaaloomade liikmesriikidevahelisest liikumisest, kui kõnealuste liikide ja kategooriate sellise liikumise jälgitavus on vajalik tagamaks, et see vastab 1.-6. jaos liikumise suhtes sätestatud loomatervise nõuetele;
- b) artiklite 149 ja 150 kohaseks peetavate maismaaloomade liikumisest teatamiseks vajalikku teavet;
- c) erakorralisi toiminguid peetavate maismaaloomade liikumisest teatamiseks volukatkestuste ja muude IMSOCi häiringute korral;
- d) artikli 150 lõike 3 kohaselt liikmesriikide poolt liikumisteadete haldamiseks määratavatele piirkondadele esitatavaid nõudeid.

2. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirju, mis käsitlevad:

- a) selliste teadete vormi, mille peetavate maismaaloomade liikumise korral esitavad:
 - i) ettevõtjad artikli 149 kohaselt oma päritoluliikmesriigi pädevale asutusele;
 - ii) päritoluliikmesriigi pädevad asutused artikli 150 kohaselt sihtliikmesriigi pädevale asutusele;
- b) tähtaegu, mis on ette nähtud:
 - i) ettevõtja poolt artikli 149 kohaselt päritoluliikmesriigi pädevale asutusele vajaliku teabe esitamiseks;
 - ii) päritoluriigi pädeva asutuse poolt artikli 150 lõike 1 kohaselt peetavate maismaaloomade liikumisest teatamiseks.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. peatükk

Maismaaloomadest lemmikloomade liidusisene liikumine

Artikkel 152

Maismaaloomadest lemmikloomade mittekaubanduslik liikumine ning delegeeritud õigusaktid ja rakendusaktid

1. Lemmikloomapidajad viivad I lisas loetletud liikidesse kuuluvaid maismaaloomadest lemmikloomi mittekaubanduslikul eesmärgil ühest liikmesriigist teise ainult siis, kui:

- a) kõnealused maismaaloomadest lemmikloomad on identifitseeritud ja nendega on kaasas identifitseerimisdokument, kui seda nõutakse artikli 112 kohaselt või artikli 114 punkti a ja artikli 117 alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt;
 - b) kõnealuse liikumise ajal on võetud asjakohaseid taudiennetus- ja tauditõrjemeetmeid tagamaks, et maismaaloomadest lemmikloomad ei kujuta endast olulist artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide ja esilekerkivate taudide levimise riski peetavatele maismaaloomade hulgas sihtkohas ja veo ajal.
2. Komisjonile antakse artikli 253 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud taudiennetus- ja tauditõrjemeetmeid, mida võetakse tagamaks, et maismaaloomadest lemmikloomad ei kujuta endast olulist artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide ja esilekerkivate taudide levimise riski loomade hulgas veo ajal ja sihtkohas, võttes vajaduse korral arvesse sihtkoha tervisestaatus.
 3. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada eeskirjad, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikes 1 ja lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud ennetus- ja tauditõrjemeetmeid.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 254 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

5. peatükk

Maismaaloomadest metsloomade liikumine

Artikkel 153

Maismaaloomadest metsloomad

1. Ettevõtjad viivad maismaaloomadest metsloomi ühes liikmesriigis asuvast elupaigast teises liikmesriigis asuvasse elupaika või ettevõttesse ainult siis, kui:
 - a) maismaaloomadest metsloomade äraviimine nende elupaigast toimub nii, et nad ei kujuta endast märkimisväärset riski artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide või esilekerkivate taudide levimiseks veo ajal või sihtkohas;
 - b) metsloomad ei ole pärit piirangutsoonis asuvat elupaigast, mille suhtes kohaldatakse loetletud liigi korral artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudi või esilekerkiva taudi esinemise tõttu artikli 70 lõike 2 punktis c, artikli 80 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 70 lõike 3 punkti b, artikli 71 lõike 3 artikli 80 lõike 4 ja artikli 81 lõike 3 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud piiranguid või artiklites 245 ja 246 ning artikli 248 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud erakorralisi meetmeid, v.a juhul, kui on tehtud kõnealuste eeskirjade kohaseid erandeid;
 - c) metsloomadega on kaasas veterinaarsertifikaat või muud dokumendid, juhul kui veterinaarsertifikaat on vajalik vastavuse tagamiseks käesoleva lõike

punktides a ja b ning artikli 154 lõike 1 punktide c ja d alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud loomatervise nõuetega;

- d) päritoluliikmesriigi pädev asutus on liikumisest teatanud sihtliikmesriigi pädevale asutusele, juhul kui artikli 154 lõike 1 punkti c alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt on vaja veterinaarsertifikaati.
2. Kui artikli 154 lõike 1 punkti c alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt on vaja veterinaarsertifikaati, kohaldatakse maismaaloomadest metsloomade liikumise suhtes artiklites 142 ja 145, artikli 146 lõigetes 1, 2 ja 3 ja artiklis 147 ning artiklite 143 ja 144 ja artikli 146 lõike 4 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud nõudeid.
 3. Kui käesoleva artikli lõike 1 punkti d kohaselt on vaja liikumisest teatada, kohaldatakse maismaaloomadest metsloomade liikumise suhtes artiklites 149 ja 150 ning artikli 151 kohaste delegeritud õigusaktide alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud nõudeid.

Artikkel 154

Maismaaloomadest metsloomade liikumisega seotud volitused

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - a) artikli 153 lõike 1 punktides a ja b maismaaloomadest metsloomade liikumise suhtes sätestatud loomatervise nõudeid;
 - b) loomatervise nõudeid, mis on seotud maismaaloomadest metsloomade toomisega loodusest:
 - i) ettevõtetesse;
 - ii) lemmikloomana pidamiseks;
 - c) selliseid maismaaloomadest metsloomade liikumisviise või olukordi, mille korral peab kaasas olema veterinaarsertifikaat või muu dokument, ning selliste sertifikaatide või muude dokumentide sisuga seotud nõudeid;
 - d) päritoluliikmesriigi pädeva asutuse poolt sihtliikmesriigi pädevale asutusele esitatud teadet maismaaloomadest metsloomade liikmesriikidevahelise liikumise korral ja teavet, mis sellises teates peab sisalduma.
2. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada eeskirjad, kus täpsustatakse artikliga 153 ja lõike 1 kohaselt vastuvõetud eeskirjadega ettenähtud nõudeid, mis käsitlevad:
 - a) maismaaloomadest metsloomade liikumise korral nõutavate veterinaarsertifikaatide ja muude dokumentide näidised, kui see on lõike 1 punkti c kohaselt vastuvõetud delegeritud õigusaktidega ette nähtud;
 - b) päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teate vormi ja selliste teatamiste tähtaegu, kui see on lõike 1 punkti d kohaselt vastuvõetud eeskirjadega ette nähtud.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

6. peatükk

Loomse paljundusmaterjali liidusisene liikumine

1. JAGU

ÜLDNÕUDED

Artikkel 155

Üldnõuded loomse paljundusmaterjali liikumisele

1. Ettevõtjad võtavad asjakohaseid ennetusmeetmeid tagamaks, et loomse paljundusmaterjali liikumine ei ohusta sihtkoha peetavate maismaaloomade tervisestaatust seoses:
 - a) artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudidega;
 - b) esilekerkivate taudidega.
2. Ettevõtjad viivad loomset paljundusmaterjali oma ettevõtetest välja ja võtavad seda vastu ainult siis, kui see vastab järgmistele tingimustele:
 - a) see on pärit ettevõtetest, mis on:
 - i) sisestatud pädeva asutuse poolt kooskõlas artikli 88 punktiga a ettevõtete registrisse ja päritoluliikmesriik ei ole teinud ühtki artikli 83 kohast erandit;
 - ii) heaks kiidetud pädeva asutuse poolt kooskõlas artikli 92 lõikega 1, kui seda on artikli 89 lõike 1 või artikli 90 kohaselt nõutud;
 - b) see vastab artikli 118 lõike 1 kohastele või artikli 119 lõike 1 alusel vastuvõetud eeskirjade kohastele jälgitavusnõuetele.
3. Ettevõtjad peavad vastama peetavate maismaaloomade paljundusmaterjali veo suhtes artiklis 122 sätestatud nõuetele.
4. Ettevõtjad ei vii loomset paljundusmaterjali ühes liikmesriigis asuvast ettevõttest teises liikmesriigis asuvasse ettevõttesse ilma sihtliikmesriigi pädeva asutuse selgesõnalise loata selliseks liikumiseks, kui kõnealune loomne paljundusmaterjal tuleb artikli 30 lõikega 1 või 2 ettenähtud likvideerimisprogrammi raames hävitada taudi likvideerimise eesmärgil.

Artikkel 156
Ettevõtjate kohustused sihtkohas

1. Sihtkohas asuvate ettevõtete käitajad, kes saavad loomset paljundusmaterjali teises liikmesriigis asuvast ettevõttest:
 - a) kontrollivad
 - i) artikli 118 kohaste ja artikli 119 alusel vastuvõetud eeskirjade kohaste identifitseerimistähiste olemasolu;
 - ii) artikliga 159 ettenähtud veterinaarsertifikaatide olemasolu;
 - b) teavitavad pädevat asutust kõigist eiramistest seoses:
 - i) saadud loomse paljundusmaterjaliga;
 - ii) punkti a alapunkti i kohase identifitseerimisvahendi olemasoluga;
 - iii) punkti a alapunktis ii osutatud veterinaarsertifikaatide olemasoluga.
2. Iga lõike 1 punktis b osutatud eiramise korral jätab ettevõtja loomse paljundusmaterjali oma järelevalve alla seni, kuni pädev asutus on selle suhtes otsuse teinud.

2. JAGU

**VEISE-, LAMBA-, KITSE-, SEA- JA HOBUSELIIKIDESSE KUULUVATE PEETAVATE
LOOMADE JA KODULINDUDE PALJUNDUSMATERJALI LIIKUMINE TEISTESSE
LIIKMESRIIKIKDESSE**

Artikkel 157

*Ettevõtjate kohustused seoses veise-, lamba-, kitse-, sea- ja hobuseliikidesse kuuluvate
peetavate maismaaloomade ja kodulindude paljundusmaterjali liikumisega teistesse
liikmesriikidesse*

1. Ettevõtjad viivad veise-, lamba-, kitse-, sea- ja hobuseliikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomade ja kodulindude paljundusmaterjali teise liikmesriiki ainult siis, kui selline loomne paljundusmaterjal vastab järgmistele tingimustele:
 - a) see on kogutud artikli 92 lõike 1 ja artikli 94 kohaselt sel otstarbel tunnustatud loomse paljundusmaterjali ettevõttes;
 - b) see vastab artikli 118 kohaselt ja artikli 119 alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt loomse paljundusmaterjali liigi suhtes kehtestatud jälgitavusnõuetele;
 - c) seda on kogutud doonorloomadelt, kes vastavad loomatervise nõuetele, mis on vajalikud tagamaks, et loomne paljundusmaterjal ei aita levitada loetletud taude;

- d) seda on kogutud, toodetud, töödeldud, säilitatud ja veetud viisil, mis tagab, et see ei levita loetletud taude.
2. Ettevõtjad ei vea veise-, lamba-, kitse-, sea- ja hobuseliikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomade ja kodulindude paljundusmaterjali loomse paljundusmaterjali ettevõttest, mille suhtes kohaldatakse loetletud liike mõjutavaid liikumispiiranguid kooskõlas järgmisega:
- a) artikli 55 lõike 1 punktid a, c ja e ning punkti f alapunkt ii, artikkel 56 ja artikli 61 lõike 1 punkt a, artikli 62 lõige 1, artikli 65 lõike 1 punkt c ning artikli 74 lõige 1, artikli 78 lõiked 1 ja 2;
- b) artikli 55 lõike 2, artiklite 63 ja 67, artikli 71 lõike 3, artikli 74 lõike 3, artikli 79 ning artikli 81 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjad; ning
- c) artiklites 246 ja 247 ja artikli 248 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud erakorralised meetmed, v.a juhul, kui artikli 247 alusel vastuvõetud eeskirjadega on ette nähtud erandid.

Artikkel 158

Veise-, sea-, lamba-, kitse- ja hobuseliikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomade ja kodulindude paljundusmaterjali teistesse liikmesriikidesse liikumisega seotud volituste delegeerimine

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad artikli 157 kohase veise-, lamba-, kitse- sea- ja hobuseliikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomade ja kodulindude paljundusmaterjali teistesse liikmesriikidesse liikumise suhtes kehtestatud loomatervise nõudeid, täpsustades:

- a) kõnealuste peetavate loomade paljundusmaterjali kogumise, tootmise, töötlemise ja säilitamise eeskirjad tunnustatud ettevõtetes vastavalt artikli 157 lõike 1 punktile a;
- b) artikli 157 lõike 1 punktis c sätestatud loomatervise nõuded, mis kehtivad:
- i) nende peetavate loomade suhtes, kellelt loomset paljundusmaterjali koguti;
- ii) alapunktis i osutatud peetavate loomade isolatsiooni või karantiini suhtes;
- c) peetavate doonorloomade ja loomse paljundusmaterjali laboratoorsed ja muud uuringud;
- d) artikli 157 lõike 1 punktis d kogumise, tootmise, töötlemise, säilitamise ja muude toimingute ning veo kohta sätestatud loomatervise nõudeid;
- e) ettevõtjatele tehtavaid erandeid artiklis 157 sätestatud eeskirjadest, võttes arvesse sellise loomse paljundusmaterjaliga seotud riski ja mis tahes kehtivaid riskivähendusmeetmeid.

3. JAGU

VETERINAARSERTIFIKAATIDE VÄLJAANDMINE JA LIKUMISEST TEATAMINE

Artikkel 159

Ettevõtjate kohustused seoses veise-, lamba-, kitse-, sea- ja hobuseliikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomade ja kodulindude paljundusmaterjali liikumise korral väljaantavate veterinaarsertifikaatidega

1. Ettevõtjad korraldavad veise-, lamba-, kitse-, sea- ja hobuseliikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomade ja kodulindude paljundusmaterjali liikumist ainult siis, kui sellele on lisatud päritoluliikmesriigi pädeva asutuse poolt lõike 3 kohaselt väljaantud veterinaarsertifikaat ja liikumine toimub:
 - a) teise liikmesriiki;
 - b) ühe liikmesriigi piires või teise liikmesriiki, kui:
 - i) peetavate loomade paljundusmaterjali võib piirangutsoonist välja viia artikli 55 lõike 1 punkti f alapunktis ii, artiklites 56, 64 ja 65, artikli 74 lõikes 1 ja artiklis 78 sätestatud tauditõrjemeetmete ning artikli 55 lõike 2, artikli 67, artikli 71 lõike 3, artikli 74 lõike 3, artikli 79 ja artikli 81 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjade või artiklites 246 ja 247 sätestatud erakorraliste meetmete ja artikli 248 kohaselt vastuvõetud eeskirjade kohaselt, välja arvatud juhul, kui kooskõlas käesolevas punktis osutatud eeskirjadega on tehtud erandeid veterinaarsertifikaadi väljaandmise nõudest; ning
 - ii) peetavate loomade paljundusmaterjal on pärit sellistesse liikidesse kuuluvatelt loomadelt, kelle suhtes kohaldatakse alapunktis i osutatud tauditõrjemeetmeid või erakorralisi meetmeid.
2. Ettevõtjad võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et lõikes 1 osutatud veterinaarsertifikaat on loomse paljundusmaterjaliga kaasas päritolukohast sihtkohani.
3. Pädev asutus annab ettevõtja taotlusel välja veterinaarsertifikaadi lõikes 1 osutatud loomse paljundusmaterjali liikumiseks.
4. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud loomse paljundusmaterjali veterinaarsertifikaatide väljaandmise suhtes kohaldatakse artikleid 142, 145, 146 ja 147 ning artiklite 143 ja 144 ja artikli 146 lõike 4 kohaselt vastuvõetud eeskirju ning loomse paljundusmaterjali liikumist käsitleva ettevõtja deklaratsiooni suhtes kohaldatakse artikli 148 lõiget 1 ja artikli 148 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirju.
5. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad erandeid käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud veterinaarsertifikaadi nõuetest sellise veise-, lamba-, kitse-, sea- ja hobuseliikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomade ja kodulindude paljundusmaterjali suhtes, mis järgmistel põhjustel ei kujuta endast olulist loetletud taudide levimise riski:

- a) loomse paljundusmaterjali laad või loomaliik, kellelt tooted pärinevad;
- b) tootmis- ja töötlemisviisid loomse paljundusmaterjali ettevõttes;
- c) loomse paljundusmaterjali kavandatud otstarve;
- d) loomse paljundusmaterjali liigi ja kategooria ning loomse paljundusmaterjali ettevõtte kohta kehtivad alternatiivsed riskivähendusmeetmed.

Artikkel 160
Veterinaarsertifikaatide sisu

1. Artikliga 159 ettenähtud loomse paljundusmaterjali veterinaarsertifikaat sisaldab vähemalt järgmist teavet:
 - a) loomse paljundusmaterjali päritoluettevõtte ja sihtettevõtte või -koht;
 - b) paljundusmaterjali liik ja peetavate doonorloomade liik;
 - c) paljundusmaterjali kogus;
 - d) loomse paljundusmaterjali märgistus, kui seda on nõutud artikli 118 lõikega 1 või artikli 119 lõike 1 kohaselt vastuvõetud eeskirjadega;
 - e) teave, mis on vajalik tõendamaks, et saadetises olev loomne paljundusmaterjal vastab artiklites 155 ja 157 ning artikli 158 kohaselt vastuvõetud eeskirjades vastava liigi suhtes sätestatud liikumisnõuetele.
2. Artikliga 159 ettenähtud loomse paljundusmaterjali veterinaarsertifikaat võib hõlmata ka muudes liidu õigusaktides nõutud teavet.
3. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - a) teavet, mis peab käesoleva artikli lõike 1 kohaselt veterinaarsertifikaadis sisalduma;
 - b) veterinaarsertifikaatide väljaandmist eri liiki loomse paljundusmaterjali ja eri loomaliikide kohta.
4. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirju loomse paljundusmaterjali veterinaarsertifikaatide näidiste kohta. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 161

Teatamine veise-, lamba-, kitse-, sea- ja hobuseliikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomade ja kodulindude paljundusmaterjali liikumisest teistesse liikmesriikidesse

1. Ettevõtjad:
 - a) teavitavad eelnevalt oma päritoluriigi pädevat asutust kavandatavast veise-, lamba-, kitse-, sea- ja hobuseliikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomade ja kodulindude paljundusmaterjali liikumisest teise liikmesriiki, kui:
 - i) artikli 159 lõike 1 kohaselt peab loomsele paljundusmaterjalile olema lisatud veterinaarsertifikaat;
 - ii) artikli 151 lõike 1 alusel vastuvõetud delegeeritud õigusaktide kohaselt on loomse paljundusmaterjali liikumisest vaja teada anda, võttes arvesse käesoleva artikli lõiget 3;
 - b) esitavad kogu vajaliku teabe, mis võimaldab päritoluliikmesriigi pädeval asutusel teatada loomse paljundusmaterjali liikumisest sihtliikmesriigi pädevale asutusele vastavalt lõikele 2.
2. Päritoluliikmesriigi pädev asutus teavitab sihtliikmesriigi pädevat asutust veise-, lamba-, kitse-, sea- ja hobuseliikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomade ja kodulindude paljundusmaterjali liikumisest kooskõlas artikli 151 kohaselt vastuvõetud eeskirjadega.
3. Loomsest paljundusmaterjalist teatamise suhtes kohaldatakse artikleid 149 ja 150 ning artikli 151 kohaselt vastuvõetud eeskirju.

4. JAGU

MUUDESSE KUI VEISE-, LAMBA-, KITSE-, SEA- JA HOBUSELIIKIDESSE KUULUVATE PEETAVATE MAISMAALOOMADE JA KODULINDUDE PALJUNDUSMATERJALI LIIKUMINE TEISTESSE LIIKMESRIIKIKDESSE

Artikkel 162

Muudesse kui veise-, lamba-, kitse-, sea- ja hobuseliikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomade ja kodulindude paljundusmaterjal

1. Ettevõtjad viivad muudesse kui veise-, lamba-, kitse-, sea- ja hobuseliikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomade ja kodulindude paljundusmaterjali teise liikmesriiki ainult siis, kui selline loomne paljundusmaterjal ei kujuta endast olulist artikli 8 lõike 1 punktid d osutatud taudide levimise riski loetletud liikide hulgas sihtkohas, võttes arvesse sihtkoha tervisestaatust.
2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad loomatervise nõudeid, veterinaarsertifikaatide väljaandmist ja muudesse kui veise-, lamba-, kitse-, sea- ja hobuseliikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomade ja kodulindude paljundusmaterjali liikumisest teatamise suhtes esitatavaid nõudeid, võttes arvesse järgmist:

- a) artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide korral loetletud liigid;
 - b) loomaliigid, kellelt loomne paljundusmaterjal on kogutud, ja paljundusmaterjali liik;
 - c) tervisestaatus päritolu- ja sihtkohas;
 - d) kogumis-, tootmis-, töötlemis- ja säilitamisviis;
 - e) muud epidemioloogilised tegurid.
3. Kui käesoleva artikli lõike 2 kohaselt on vaja välja anda veterinaarsertifikaat ja teatada loomse paljundusmaterjali liikumisest:
- a) kohaldatakse sertifikaatide väljaandmise suhtes artiklites 159, 160 ja 161 sätestatud eeskirju ning artikli 159 lõike 5 ja artikli 160 lõike 3 kohaselt vastuvõetud eeskirju;
 - b) kohaldatakse liikumisest teatamise suhtes artikli 161 lõigetes 1 ja 2 sätestatud eeskirju.

5. JAGU ERANDID

Artikkel 163

Teaduseesmärkidel kasutatav loomne paljundusmaterjal ja delegeeritud õigusaktid

1. Erandina 1.-4. jaost võib sihtkoha pädev asutus lubada teaduseesmärgil sellise loomse paljundusmaterjali liikumist, mis ei vasta kõnealuste jagude (v.a artikli 155 lõige 1, artikli 155 lõike 2 punkt c, artikli 155 lõige 3 ja artikkel 156) tingimustele, kui täidetud on järgmised tingimused:
 - a) enne sellise loa andmist peab sihtkohaliikmesriigi pädev asutus võtma vajalikke riskivähendusmeetmeid tagamaks, et kõnealuse loomse paljundusmaterjali liikumine ei ohusta marsruudile jäävate kohtade ja sihtkohtade tervisestaatust artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud taudide osas;
 - b) kõnealuse loomse paljundusmaterjali liikumine toimub sihtliikmesriigi pädeva asutuse järelevalve all.
2. Lõike 1 kohase erandi tegemisel teavitab sihtliikmesriigi pädev asutus päritoluliikmesriiki ja läbitavaid liikmesriike tehtud erandist ja selle tegemise tingimustest.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad sihtliikmesriigi pädeva asutuse poolt käesoleva artikli lõike 1 kohaselt tehtavate erandite tingimusi.

7. peatükk

Loomsete saaduste tootmine, töötlemine ja turustamine liidus

Artikkel 164

Ettevõtjate üldised loomatervise-alased kohustused ja delegeeritud aktid

1. Ettevõtjad võtavad asjakohaseid kaitsemeetmeid tagamaks, et loomsete saaduste kõigi tootmis-, töötlemis- ja turustamisetappide käigus liidus ei põhjusta need tooted:
 - a) artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide levikut, võttes arvesse tootmis-, töötlemis- või sihtkoha tervisestaatus;
 - b) esilekerkivate taudide levikut.
2. Ettevõtjad tagavad, et loomsed saadused ei ole pärit ettevõtetest või toidukäitlemisettevõtetest või ei ole saadud loomadelt, kelle suhtes kehtivad:
 - a) artiklites 246 ja 247 ja artikli 248 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud erakorralised meetmed, v.a juhul, kui artikli 248 alusel vastuvõetud eeskirjadega on ette nähtud erandid lõikes 1 sätestatud nõudest;
 - b) peetavate maismaaloomade ja loomsete saaduste suhtes kohaldatavad liikumispiirangud, nagu on sätestatud artikli 31 lõikes 1, artikli 55 lõike 1 punktis e, artiklis 56, artikli 61 lõike 1 punktis a, artikli 62 lõikes 1, artikli 65 lõike 1 punktis c, artikli 70 lõike 1 punktis b, artikli 74 lõike 1 punktis a, artikli 78 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 55 lõike 2, artiklite 63 ja 66, artikli 71 lõike 3, artikli 74 lõike 3, artikli 79 ja artikli 81 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjades, v.a juhul, kui kõnealuste eeskirjadega on ette nähtud vastavad erandid kõnealustest liikumispiirangutest.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad üksikasjalikke nõudeid, millega muudetakse või täiendatakse käesoleva artikli lõike 2 kohaseid loomsete saaduste liikumist käsitlevaid nõudeid, võttes arvesse:
 - a) artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taude ja nendest tabandatud liike;
 - b) seotud riske.

Artikkel 165

Ettevõtjate kohustused seoses veterinaarsertifikaatidega ja delegeeritud aktid

1. Ettevõtjad võivad korraldada järgmiste loomsete saaduste liikumist ühe liikmesriigi sees või liikmesriikide vahel ainult siis, kui neile on lisatud päritoluliikmesriigi pädeva asutuse poolt lõike 3 kohaselt väljastatud veterinaarsertifikaat:
 - a) loomsed saadused:

- i) mida võib artikli 248 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud erakorraliste meetmete kohaselt kitsendustega piirkonnast välja viia;
 - ii) mis on pärit loomadelt, mille liikide suhtes kohaldatakse kõnealuseid erakorralisi meetmeid;
- b) loomsed saadused:
- i) mida võib välja viia kitsendustega piirkonnast, mille suhtes kohaldatakse tauditõrjemeetmeid vastavalt artikli 31 lõikele 1, artikli 55 lõike 1 punkti f alapunktile ii, artiklile 56, artikli 61 lõike 1 punktile a, artikli 62 lõikele 1, artiklile 64, artikli 65 lõike 1 punktile c, artikli 70 lõike 1 punktile b, artikli 74 lõike 1 punktile a, artikli 78 lõigetele 1 ja 2 ning artikli 55 lõike 2, artiklite 63 ja 67, artikli 71 lõike 3, artikli 74 lõike 3, artikli 79 ja artikli 81 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjadele;
 - ii) mis on pärit loomadelt, mille liikide suhtes kohaldatakse kõnealuseid tauditõrjemeetmeid.
2. Ettevõtjad võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et lõikes 1 osutatud veterinaarsertifikaat on kõnealuste loomsete saadustega kaasas päritolukohast sihtkohani.
3. Pädev asutus annab ettevõtja taotlusel välja veterinaarsertifikaadi lõikes 1 osutatud loomsete saaduste liikumiseks.
4. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud loomsete saaduste liikumisega seotud veterinaarsertifikaatide korral kohaldatakse artikleid 145, 146 ja 147 ning artiklite 143 ja 144 ning artikli 146 lõike 4 kohaselt vastuvõetud eeskirju.
5. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 253 õigus võtta vastu delegeeritud akte, mis käsitlevad erandeid käesoleva artikli lõikes 1 veterinaarsertifikaatide suhtes kehtestatud nõuetest ja selliste erandite tegemise tingimusi loomsete saaduste sellise liikumise puhul, mis tekita olulist taudide levimise riski, tingituna järgmisest:
- a) loomsete saaduste liigid;
 - b) loomsete saaduste suhtes kohaldatud riskivähendusmeetmed, mis aitavad vähendada taudide levimise riski;
 - c) loomsete saaduste kavandatud otstarve;
 - d) loomsete saaduste sihtkoht.

Artikkel 166

Veterinaarsertifikaatide sisu ning delegeeritud aktid ja rakendusaktid

1. Artikli 165 lõikega 1 ettenähtud loomsete saaduste veterinaarsertifikaat sisaldab vähemalt järgmist teavet:
- a) päritoluettevõtte või -koht ja sihtettevõtte või -koht;

- b) loomsete saaduste kirjeldus;
 - c) loomsete saaduste kogus;
 - d) loomsete saaduste identifitseerimine, kui seda on nõutud artikli 65 lõike 1 punktis h või artikli 67 punkti a kohaselt vastuvõetud eeskirjades;
 - e) teave, mis on vajalik tõendamaks, et loomsed saadused vastavad artikli 164 lõikes 2 ja artikli 164 lõike 3 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud liikumiskiirangu nõuetele.
2. Lõikes 1 osutatud loomsete saaduste veterinaarsertifikaat võib hõlmata ka muudes liidu õigusaktides nõutud teavet.
 3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad veterinaarsertifikaadis esitatavat teavet, nagu on ette nähtud käesoleva artikli lõikega 1.
 4. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirjad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud loomsete saaduste veterinaarsertifikaatide näidiste kohta. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 167

Loomsete saaduste liikumisest teatamine teistele liikmesriikidele

1. Ettevõtjad:
 - a) teavitavad oma päritoluliikmesriigi pädevat asutust enne loomsete saaduste kavatsetava liikumise algust, kui artikli 165 lõike 1 kohaselt peab saadetisele olema lisatud veterinaarsertifikaat;
 - b) esitavad kogu vajaliku teabe, mis võimaldab päritoluliikmesriigi pädeval asutusel teatada loomsete saaduste liikumisest sihtliikmesriigile vastavalt lõikele 2.
2. Päritoluliikmesriigi pädev asutus teavitab sihtliikmesriigi pädevat asutust loomsete saaduste liikumisest kooskõlas artikliga 150 ja artikli 151 kohaselt vastuvõetud eeskirjadega.
3. Loomsetest saadustest teatamise suhtes kohaldatakse artikleid 149 ja 150 ning artikli 151 kohaselt vastuvõetud eeskirju.

8. peatükk

Siseriiklike meetmete reguleerimisala

Artikkel 168

Loomade ja loomse paljundusmaterjali liikumist käsitlevad siseriiklikud meetmed

1. Liikmesriikidele jääb õigus võtta siseriiklikke meetmeid, mis käsitlevad peetavate maismaaloomade ja nende paljundusmaterjali liikumist riigi oma territooriumil.
2. Kõnealused siseriiklikud meetmed:
 - a) võtavad arvesse 3., 4., 5. ja 6. peatükis sätestatud loomade ja loomse paljundusmaterjali liikumist käsitlevaid eeskirju ning ei ole nende eeskirjadega vastuolus;
 - b) ei takista loomade ja toodete liikmesriikidevahelist liikumist;
 - c) ei ületa piire, mis on asjakohased ja vajalikud artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide sissetoomise ja leviku vältimiseks.

Artikkel 169

Siseriiklikud meetmed muude kui loetletud taudide mõju piiramiseks

Kui muu kui loetletud taud kujutab endast olulist riski liikmesriigi peetavate maismaaloomade loomatervise-alasele olukorrale, võib asjaomane liikmesriik võtta siseriiklikke meetmeid kõnealuse taudi tõrjeks, eeldusel et need meetmed ei:

- a) takistada loomade ja toodete liikmesriikidevahelist liikumist;
- b) ületa piire, mis on asjakohased ja vajalikud kõnealuse taudi tõrjeks.

II JAOTIS

Veeloomad ja veeloomade saadused

1. peatükk

Registreerimine, heakskiitmine, registripidamine ja registrid

1. JAGU

VESIVILJELUSETTEVÕTETE REGISTREERIMINE

Artikkel 170

Ettevõtjate kohustus vesiviljelusettevõtteid registreerida

1. Vesiviljelusettevõtteid käitavad ettevõtjad peavad selleks, et olla enne sellise tegevuse alustamist artikli 171 kohaselt registreeritud:
 - a) teavitama pädevat asutust igast tema vastutusel olevast vesiviljelusettevõttest;
 - b) andma pädevale asutusele järgmist teavet:
 - i) ettevõtja nimi ja aadress;

- ii) rajatiste asukoht ja kirjeldus;
 - iii) vesiviljelusettevõttes peetavate vesiviljelusloomade kategooriad, liigid ja arv ning vesiviljelusettevõtte tootmisvõimsus;
 - iv) vesiviljelusettevõtte tüüp;
 - v) muud ettevõttega seotud aspektid, mis on asjakohased tema poolt tuleneva riski kindlaksmääramisel.
2. Lõikes 1 nimetatud vesiviljelusettevõtteid käitavad ettevõtjad teavitavad pädevat asutust:
- a) lõike 1 punktis b osutatud küsimusi käsitlevatest mis tahes olulistest muutustest vesiviljelusettevõtetes,
 - b) vesiviljelusettevõtte tegevuse lõpetamisest.
3. Vesiviljelusettevõtted, mille suhtes kohaldatakse artikli 174 lõike 1 kohast heakskiitmist, ei pea esitama käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teavet.
4. Ettevõtja võib taotleda, et lõikes 1 sätestatud registreerimine hõlmaks vesiviljelusettevõtete rühma, eeldusel et need ettevõtted vastavad kas punktis a või punktis b sätestatud tingimustele:
- a) nad asuvad epidemioloogiliselt seotud piirkonnas ja kõik kõnealuse piirkonna ettevõtjad rakendavad ühtset bioturvasüsteemi;
 - b) nad on ühe ja sama ettevõtja vastutusel ja
 - i) rakendavad ühtset bioturvasüsteemi; ning
 - ii) asuvad geograafiliselt lähestikku.

Kui registreerimistaotlus hõlmab ettevõtete rühma, kohaldatakse üksiku vesiviljelusettevõtte suhtes käesoleva artikli lõigetes 1–3 ja artikli 171 lõikes 2 sätestatud eeskirju ning artikli 173 kohaselt vastuvõetud eeskirju kogu vesiviljelusettevõtete rühma suhtes.

Artikkel 171

Pädeva asutuse kohustused, mis on seotud vesiviljelusettevõtete registreerimisega

Pädev asutus registreerib:

- a) vesiviljelusettevõtted artikli 183 lõikes 1 sätestatud vesiviljelusettevõtete registrisse, kui ettevõtja on esitanud artikli 170 lõikes 1 nõutud teabe;
- b) vesiviljelusettevõtete rühmad kõnealusesse vesiviljelusettevõtete registrisse, eeldusel et artikli 170 lõikes 4 esitatud kriteeriumid on täidetud.

Artikkel 172

Erandid ettevõtjate kohustusest vesiviljelusettevõtteid registreerida

Erandina artikli 170 lõikest 1 võivad liikmesriigid vabastada teatavad vesiviljelusettevõtete kategooriad registreerimisnõudest, võttes arvesse järgmisi kriteeriume:

- a) vesiviljelusettevõttes peetavate vesiviljelusloomade kategooriad, liigid ja arv või maht ning vesiviljelusettevõtte tootmisvõimsus;
- b) vesiviljelusettevõtte tüüp;
- c) vesiviljelusloomade liikumine vesiviljelusettevõttesse ja sealt välja.

Artikkel 173

Vesiviljelusettevõtte registreerimiskohustusest tehtavate eranditega seotud rakendamisvolitused

Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirju, mis käsitlevad:

- a) ettevõtjate poolt artikli 170 lõike 1 kohaseks vesiviljelusettevõtte registreerimiseks esitatavat teavet;
- b) selliste vesiviljelusettevõtete tüüpe, mille suhtes liikmesriigid võivad teha erandeid artikli 172 kohasest registreerimiskohustusest, eeldusel et need ettevõtted ei kujuta endast märkimisväärset riski ja võttes arvesse artiklis 172 sätestatud kriteeriume.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. JAGU

TEATAVAT LIIKI VESIVILJELUSETTEVÕTETE HEAKSKIITMINE

Artikkel 174

Teatavat liiki vesiviljelusettevõtete heakskiitmine ja delegeeritud õigusaktid

1. Järgmist liiki vesiviljelusettevõtteid käitavad ettevõtjad esitavad pädevale asutusele taotluse artikli 178 lõike 1 kohase heakskiidu saamiseks ja nad ei jätku oma tegevust seni, kuni nende vesiviljelusettevõtte on artikli 179 lõike 1 kohaselt heaks kiidetud:
 - a) vesiviljelusettevõtted, kus vesiviljelusloomi hoitakse eesmärgiga viia neid kõnealusest vesiviljelusettevõttest välja elusalt või vesiviljelusloomade saadustena; kõnealust taotlust ei nõuta, kui neid viiakse välja ainult:
 - i) otsetarnetena inimtoiduks või väikeste kogustena lõpptarbijale; või
 - ii) kohalikesse jaekaubandusettevõttesse, kes pakuvad neid otse lõpptarbijale;
 - b) muud vesiviljelusettevõtted, mille riskitase on kõrge järgmistel põhjustel:

- i) vesiviljelusettevõttes peetavate vesiviljelusloomade kategooriad, liigid ja arv;
 - ii) vesiviljelusettevõtte tüüp;
 - iii) vesiviljelusloomade liikumine vesiviljelusettevõttesse ja sealt välja.
2. Ettevõtjad lõpetavad tegevuse lõikes 1 osutatud vesiviljelusettevõttes, kui:
 - a) pädev asutus tühistab või peatab oma heakskiidu artikli 182 lõike 2 kohaselt; või
 - b) vesiviljelusettevõtte ei suuda artikli 181 lõike 3 kohase tingimusliku heakskiitmise korral täita artikli 181 lõikes 3 osutatud veel täitmata nõudeid ja ei saa artikli 182 lõike 4 kohast lõplikku heakskiitu.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud, vesiviljelusettevõtete heakskiitmise eeskirjade täiendamist ja muutmist ja on seotud järgmisega:
 - a) erandid nõudest, mille kohaselt lõike 1 punktis a osutatud vesiviljelusettevõtete tüüpe käitavad ettevõtjad peavad taotlema pädeva asutuse heakskiitu;
 - b) vesiviljelusettevõtete tüübid, mis tuleb heaks kiita lõike 1 punkti b kohaselt.
4. Lõikes 3 sätestatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:
 - a) vesiviljelusettevõttes peetavate vesiviljelusloomade kategooriad ja liigid;
 - b) vesiviljelusettevõtte tüüp ja tootmisviis;
 - c) vesiviljelusettevõtte tüübi ja asjaomaste vesiviljelusloomade liikide ja kategooriate tüüpilised liikumisskeemid.
5. Ettevõtja või taotleja vesiviljelusettevõtete rühma heakskiitmist, eeldusel et artikli 175 punktide a ja b nõuded on täidetud.

Artikkel 175

Vesiviljelusettevõtete rühma heakskiitmine pädeva asutuse poolt

Pädev asutus võib artikli 179 lõike 1 kohaselt anda heakskiidu vesiviljelusettevõtete rühmale, eeldusel et need vastavad kas punktis a või punktis b sätestatud tingimustele:

- a) nad asuvad epidemioloogiliselt seotud piirkonnas ja kõik ettevõtjad rakendavad ühtset bioturvasüsteemi; kõnealuses epidemioloogiliselt seotud piirkonnas asuvad väljastuskeskused, puhastuskeskused või samalaadsed ettevõtted tuleb siiski eraldi heaks kiita;
- b) nad on ühe ja sama ettevõtja vastutusel; ning
 - i) rakendavad ühtset bioturvasüsteemi; ning

- ii) asuvad geograafiliselt lähestikku.

Kui vesiviljelusettevõtete rühm saab ühise heakskiidu, kohaldatakse üksiku vesiviljelusettevõtte suhtes artiklites 176 ja 178–182 sätestatud eeskirju ning artikli 178 lõike 2 artikli 179 lõike 2 alusel vastuvõetud eeskirju kogu vesiviljelusettevõtete rühma suhtes.

Artikkel 176

Kinniste vesiviljelusettevõtete staatuse heakskiitmine

Kinnise ettevõtte staatust soovivaid vesiviljelusettevõtteid käitavad ettevõtjad:

- a) taotlevad pädevalt asutuselt heakskiitu vastavalt artikli 178 lõikele 1;
- b) ei vii vesiviljelusloomi artikli 203 lõikes 1 ja artikli 203 lõike 2 kohaselt vastuvõetud mis tahes delegeeritud õigusaktis sätestatud nõuete kohaselt kinnisesse vesiviljelusettevõttesse seni, kuni pädev asutus kiidab artiklite 179 ja 181 kohaselt nende ettevõtte kõnealuse staatuse heaks.

Artikkel 177

Tauditõrjet tegevate veeandide ettevõtete heakskiitmine

Tauditõrjet tegevaid veeandide ettevõtteid käitavad ettevõtjad tegevad, et nende ettevõtted on saanud pädeva asutuse heakskiidu vesiviljelusloomade tapmiseks tauditõrje eesmärgil kooskõlas artikli 61 lõike 1 punktiga b, artikliga 62, artikli 68 lõikega 1, artikli 78 lõigetega 1 ja 2 ning artikli 63 ja artikli 70 lõike 3, artikli 71 lõike 3 ja artikli 78 lõike 3 alusel vastuvõetud eeskirjadega.

Artikkel 178

Ettevõtjate teavitamiskohustus, mis on seotud heakskiidu saamisega ja rakendusaktid

1. Oma taotluses ettevõttele artikli 174 lõike 1, artikli 175, artikli 176 punkti a ja artikli 177 kohase heakskiidu saamiseks peavad ettevõtjad esitama pädevale asutusele järgmise teabe:
 - a) ettevõtja nimi ja aadress;
 - b) ettevõtte asukoht ja rajatiste kirjeldus;
 - c) ettevõttes peetavate vesiviljelusloomade kategooriad, liigid ja arv;
 - d) ettevõtte tüüp;
 - e) vajaduse korral artikli 175 kohased üksikasjad vesiviljelusettevõtete rühma heakskiitmise kohta;
 - f) muud vesiviljelusettevõttega seotud aspektid, mis on asjakohased tema poolt tuleneva riski kindlaksmääramisel.
2. Lõikes 1 nimetatud ettevõtteid käitavad ettevõtjad teavitavad pädevat asutust:

- a) lõike 1 punktis c osutatud küsimusi käsitlevatest mis tahes olulistest muutustest ettevõttes,
 - b) ettevõtte tegevuse lõpetamisest.
3. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada eeskirjad, mis käsitlevad teavet, mille ettevõtjad käesoleva artikli lõike 1 kohastes ettevõtete heakskiitmise taotlustes peavad esitama. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 179

Ettevõtete heakskiitmine ja selle tingimused ning delegeeritud õigusaktid

1. Pädev asutus annab artikli 174 lõikes 1 ja artikli 176 punktis a osutatud vesiviljelusettevõtetele, artiklis 175 osutatud vesiviljelusettevõtete rühmale ja artiklis 177 osutatud tauditõrjet tegevatele veeandide ettevõtetele heakskiidu ainult siis, kui sellised ettevõtted:
 - a) vastavad järgmistele nõuetele (sõltuvalt olukorrast):
 - i) karantiin, isolatsioon ja muud bioturvameetmed, võttes arvesse artikli 9 lõike 1 punktis b sätestatud nõudeid ja artikli 9 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirju;
 - ii) artikliga 22 ja, sõltuvalt ettevõteliigist ja seotud riskist, artikliga 23 ning artikli 24 kohaselt vastuvõetud eeskirjadega ettenähtud jälgimise nõuded;
 - iii) artiklitega 185–187 ning artiklite 188 ja 189 kohaselt vastuvõetud eeskirjadega ettenähtud registri pidamine;
 - b) omavad rajatise ja seadmeid:
 - i) mis sobivad taudi sissetoomise ja leviku riski vähendamiseks vastuvõetava tasemeni, võttes arvesse ettevõtte tüüpi;
 - ii) kus on piisavalt ressursse vesiviljelusloomade koguse jaoks;
 - c) ei tekita vastuvõetamatut riski taudide leviku osas, võttes arvesse kehtivaid riskivähendusmeetmeid;
 - d) on võtnud kasutusele süsteemi, mis võimaldab ettevõtjal pädevale asutusele tõendada, et punktide a, b ja c nõuded on täidetud.
2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõudeid, mis on seotud:
 - a) karantiini, isolatsiooni ja muude lõike 1 punkti a alapunktis i osutatud bioturvameetmetega;
 - b) lõike 1 punkti a alapunkti ii kohase jälgimisega;

- c) lõike 1 punktis b osutatud rajatiste ja seadmetega.
3. Lõike 2 kohaselt vastuvõetavates delegeeritud õigusaktides sätestatavate eeskirjade koostamisel võtab komisjon arvesse järgmist:
- a) iga ettevõteliigiga seotud risk;
 - b) vesiviljelus- või veeloomade kategooriad ja liigid;
 - c) tootmisviis;
 - d) vesiviljelusettevõtte tüübi ja sellistes ettevõtetes peetavate loomade liikide ja kategooriate tüüpilised liikumisskeemid.

Artikkel 180
Ettevõtete heakskiitmise ulatus

Pädev asutus täpsustab artikli 179 lõike 1 kohase heakskiidu saanud vesiviljelusettevõtte või tauditõrjet tegeva veeandide ettevõtte korral sõnaselgelt:

- a) milliste artikli 174 lõikes 1 ja artikli 176 punktis a osutatud vesiviljelusettevõtete tüüpide, artiklis 175 osutatud vesiviljelusettevõtete rühmade liikide ja artiklis 177 osutatud tauditõrjet tegevate veeandide ettevõtete tüüpide ning artikli 174 lõike 3 punkti b alusel vastuvõetud eeskirjade kohaste ettevõtetüüpide suhtes heakskiit kehtib;
- b) milliste vesiviljelusloomade liikide ja kategooriate suhtes heakskiit kehtib.

Artikkel 181
Pädeva asutuse poolt heakskiitmise kord

1. Pädev asutus kehtestab ettevõtjatele korra, mida nad peavad oma ettevõttele artikli 174 lõike 1 ning artiklite 176 ja 177 kohase heakskiidu taotlemisel järgima.
2. Pärast ettevõtjalt artikli 174 lõike 1 ning artiklite 176 ja 177 kohase heakskiidu taotluse saamist teeb pädev asutus kohapealse kontrolli.
3. Pädev asutus võib ettevõtte heaks kiita tingimuslikult, kui ettevõtja taotluse ja sellele järgneva pädeva asutuse poolt käesoleva artikli lõike 1 kohaselt tehtud ettevõtte kohapealse kontrolli põhjal selgub, et ta vastab kõigile peamistele nõuetele, mis tagavad piisavalt, et ettevõtte ei kujuta endast märkimisväärset riski, pidades silmas, et tagatud on kõigile artikli 179 lõikes 1 ja artikli 179 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud seni veel täitmata heakskiitmisenõuetele vastavus.
4. Kui pädev asutus on andnud käesoleva artikli lõike 3 kohase heakskiidu, annab ta täieliku heakskiidu alles siis, kui kolme kuu jooksul pärast tingimusliku heakskiidu andmist ettevõttes tehtud teine kohapealne kontroll näitab, et ettevõtte vastab kõigile artikli 179 lõikes 1 ja artikli 179 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud heakskiitmise nõuetele.

Kui see kohapealne kontroll näitab, et ilmselgelt on tehtud edusamme, kuid ettevõtte ei vasta ikka veel kõigile kõnealustele nõuetele, võib pädev asutus tingimuslikku heakskiitu pikendada. Tingimuslik heakskiit ei tohi siiski kesta kokku üle kuue kuu.

Artikkel 182

Pädeva asutuse antud heakskiidu läbivaatamine, tühistamine või peatamine

1. Pädev asutus jälgib artikli 179 lõike 1 kohaseid ettevõtete heakskiitmisi.
2. Kui pädev asutus tuvastab ettevõttes tõsiseid puudusi artikli 179 lõikes 1 ja artikli 179 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud nõuete osas ja ettevõtja ei suuda anda piisavaid tagatisi kõnealuste puuduste kõrvaldamiseks, algatab pädev asutus ettevõtte heakskiidu tühistamise menetlused.

Pädev asutus võib siiski ettevõtte heakskiidu peatada, kui ettevõtja ei suuda tagada, et ta lahendab puudused mõistliku aja jooksul.
3. Pärast lõike 2 kohast tühistamist või peatamist saab heakskiidu taastada ainult siis, kui pädev asutus on veendunud, et ettevõtte vastab täielikult kõigile käesolevas määruses selle ettevõtteliigi suhtes kehtestatud nõuetele.

3. JAGU

PÄDEVA ASUTUSE REGISTER VESIVILJELUSETTEVÕTETE JA TAUDITÕRJET TEGEVATE VEEANDIDE ETTEVÕTETE KOHTA

Artikkel 183

Vesiviljelusettevõtete ja tauditõrjet tegevate veeandide ettevõtete register

1. Pädev asutus koostab ajakohastatult peetava registri, mis hõlmab:
 - a) kõiki artikli 171 kohaselt registreeritud vesiviljelusettevõtteid;
 - b) kõiki artikli 179 lõike 1 kohaselt heakskiidetud vesiviljelusettevõtteid;
 - c) kõiki artikli 179 lõike 1 kohaselt heakskiidetud tauditõrjet tegevaid veeandide ettevõtteid.
2. Lõikes 1 sätestatud vesiviljelusettevõtete register sisaldab järgmist teavet:
 - a) ettevõtja nimi, aadress ja registreerimisnumber;
 - b) vesiviljelusettevõtte või vajaduse korral vesiviljelusettevõtete rühma geograafiline asukoht;
 - c) ettevõttes kasutatav tootmisviis ;
 - d) ettevõtte veevarustus ja heitvete ärajuhtimine (vajaduse korral);
 - e) ettevõttes peetavate vesiviljelusloomade liigid;

- f) ajakohastatud teave registreeritud vesiviljelusettevõtte või vajaduse korral ettevõtete rühma tervisestaatuse kohta artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide osas.
3. Pädev asutus teeb artikli 179 lõike 1 kohaselt heakskiidetud ettevõtete kohta elektrooniliselt kättesaadavaks vähemalt käesoleva artikli lõike 2 punktides a, c, e ja f osutatud teabe.
4. Kui see on asjakohane, võib pädev asutus kombineerida lõike 1 punktis a osutatud registreerimist muul eesmärgil registreerimisega.

Artikkel 184

Vesiviljelusettevõtete registriga seotud volituste delegeerimine ja rakendusaktid

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 254 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
- a) artikli 183 lõikes 1 ettenähtud vesiviljelusettevõtete registrisse sisestatavat teavet;
- b) kõnealuse ettevõtete registri kättesaadavust avalikkusele.
2. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada eeskirjad artikli 183 lõigetes 1 ja 3 sätestatud ettevõtete registri vormi ja registreerimise korra kohta.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. JAGU REGISTRIPIDAMINE JA JÄLGITAVUS

Artikkel 185

Vesiviljelusettevõtteid käitavate ettevõtjate registripidamiskohustused

1. Ettevõtjad, kes käitavad artikli 171 kohaselt registreeritavaid või artikli 179 lõike 1 kohaselt heakskiidetavaid vesiviljelusettevõtteid, peavad ja säilitavad registreid, mis sisaldavad vähemalt järgmist ajakohastatud teavet:
- a) kõik vesiviljelusloomade ja nende saaduste liikumised vesiviljelusettevõttesse ja sealt välja, märkides vajaduse korral:
- i) nende päritolu- ja sihtkoha;
- ii) sellise liikumise kuupäeva;
- b) paber- või elektroonilisel kandjal veterinaarsertifikaadid, mis peavad vesiviljelusettevõttesse artikli 208 kohaselt ning artikli 211 punktide b ja c ning artikli 213 lõike 2 alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt saabuvate vesiviljelusloomadega kaasas olema;

- c) suremus kõigis epidemioloogilistes üksustes ja muud taudiga seotud probleemid vesiviljelusettevõttes vastavalt tootmistüübile;
- d) bioturvameetmed, jälgimine, ravi, testide tulemused ja muu asjakohane teave vastavalt:
 - i) ettevõtte vesiviljelusloomade kategooriatele ja liikidele;
 - ii) vesiviljelusettevõttes kasutatavale tootmisviisile;
 - iii) vesiviljelusettevõtte tüübile;
- e) artikli 23 lõike 1 kohaselt ja artikli 24 alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt nõutavate loomatervise ülevaatuste tulemused.

2. Vesiviljelusettevõtteid käitavad ettevõtjad:

- a) kannavad lõike 1 punkti b kohast teabe registrisse selliselt, et veeloomade päritolukoha ja sihtkoha kindlakstegemine oleks tagatud;
- b) säilitavad lõikega 1 ettenähtud teavet vesiviljelusettevõtte kohta ja teevad selle pädevale asutusele taotluse korral kättesaadavaks;
- c) säilitavad lõikega 1 ettenähtud teabe pädeva asutuse määratava minimaalse ajavahemiku jooksul, mis ei või olla lühem kui kolm aastat.

Artikkel 186

Tauditõrjet tegevate veeandide ettevõtete registripidamiskohustus

- 1. Artikli 177 kohaselt heakskiidetavaid tauditõrjet tegevaid veeandide ettevõtteid käitavad ettevõtjad peavad ajakohastatud registreid kõigi vesiviljelusloomade ja nende saaduste liikumiste kohta sellistesse ettevõtetesse ja sealt välja.
- 2. Tauditõrjet tegevaid veeandide ettevõtteid käitavad ettevõtjad:
 - a) peavad lõikega 1 ettenähtud registreid tauditõrjet tegevate veeandide ettevõtete kohta ja teevad need pädevale asutusele taotluse korral kättesaadavaks;
 - b) säilitavad lõikega 1 ettenähtud registrid pädeva asutuse määratava minimaalse ajavahemiku jooksul, mis ei või olla lühem kui kolm aastat.

Artikkel 187

Vedajate registripidamiskohustus

- 1. Vesiviljelusloomade ja vesiviljeluseks ettenähtud looduslike veeloomade vedajad peavad ajakohastatud registreid, mis hõlmavad:
 - a) vesiviljelusloomade ja vesiviljeluseks ettenähtud looduslike veeloomade suremus veo ajal, võimaluse korral veoliikide ning vesiviljelusloomade ja vesiviljeluseks ettenähtud looduslike veeloomade liikide kaupa;

- b) vesiviljelusettevõtted või tauditõrjet tegevad veeandide ettevõtted, kus veovahend on käinud;
- c) transpordi kestel toimunud mis tahes veevahetus, täpsustades värsket vee võtukohad ja heitvee kogumise kohad.

2. Vedajad:

- a) peavad lõikega 1 ettenähtud registreid ja teevad need pädevale asutusele taotluse korral kättesaadavaks;
- b) säilitavad lõikega 1 ettenähtud registrid pädeva asutuse määratava minimaalse ajavahemiku jooksul, mis ei või olla lühem kui kolm aastat.

Artikkel 188

Registripidamisega seotud volituste delegeerimine

1. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad artiklites 185, 186 ja 187 sätestatud registripidamisnõudeid täiendavaid eeskirju ja milles sätestatakse eeskirjad, mis käsitlevad:

- a) erandeid registripidamisnõuetest, mis tehakse:
 - i) teatavat liiki vesiviljelusettevõtteid käitavatele ettevõtjatele ja vedajatele;
 - ii) vesiviljelusettevõtetele, kes peavad vähe loomi, või vedajatele, kes veavad vähe loomi;
 - iii) teatavatele loomakategooriatele või –liikidele;
- b) teavet, mille ettevõtjad peavad registrisse kandma lisaks artikli 185 lõikes 1, artikli 186 lõikes 1 ja artikli 187 lõikes 1 sätestatud teabele;
- c) minimaalset ajavahemikku, mille jooksul artiklite 185, 186 ja 187 kohaselt nõutavaid registreid tuleb pidada.

2. Lõikes 1 sätestatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:

- a) iga vesiviljelusettevõtte tüübiga seotud risk;
- b) vesiviljelusettevõttes peetavate vesiviljelusloomade kategooriad või liigid;
- c) ettevõttes kasutatav tootmisviis ;
- d) vesiviljelusettevõtte või tauditõrjet tegeva veeandide ettevõtte tüübi jaoks tüüpilised liikumisskeemid;
- e) ettevõttes olevate või veetavate vesiviljelusloomade arv või maht.

Artikkel 189
Registri pidamisega seotud rakendamisvolitused

Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirju, mis käsitlevad:

- a) artiklite 185, 186 ja 187 kohaselt peetavate registrite vorm;
- b) kõnealuste registrite elektrooniline pidamine;
- c) registripidamise tegevusspetsifikatsioonid;

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu koosõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. peatükk
Muude veeloomade kui veeloomadest lemmikloomade liidusisene liikumine

1. JAGU
ÜLDNÕUDED

Artikkel 190
Üldnõuded veeloomade liikumisele

1. Ettevõtjad võtavad asjakohaseid meetmeid tagamaks, et veeloomade liikumine ei ohusta tervisestaatusst sihtkohas seoses:
 - a) artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudidega;
 - b) esilekerkivate taudidega.
2. Ettevõtjad ei vii veeloomi vesiviljelusettevõttesse või inimtoiduks kasutamiseks või ei lase neid loomi loodusesse, kui kõnealuste veeloomade suhtes kohaldatakse järgmist:
 - a) asjaomase kategooria või liigiga seotud liikumispäärangud koosõlas artikli 55 lõikes 1, artiklis 56, artikli 61 lõikes 1, artiklites 62, 64 ja 65, artikli 70 lõigetes 1 ja 2, artikli 74 lõikes 1, artikli 78 lõigetes 1 ja 2, artikli 80 lõigetes 1 ja 2 sätestatud eeskirjadega ning artikli 55 lõike 2, artiklite 63 ja 67, artikli 70 lõike 3, artikli 71 lõike 3, artikli 74 lõike 3, artikli 79, artikli 80 lõike 4 ja artikli 81 lõike 2 alusel vastuvõetud eeskirjadega; või
 - b) artiklites 244 ja 247 ja artikli 248 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud erakorralised meetmed.

Ettevõtjad võivad neid veeloomi siiski liigutada juhtudel, kui eespool nimetatud liikumise või loodusesse laskmise suhtes kehtestatud erandid liikumispäärangutest on sätestatud III osa II jaotises või erandid erakorralistest meetmetest on sätestatud artikli 248 kohaselt vastuvõetud eeskirjades.

3. Ettevõtjad rakendavad kõiki vajalikke meetmeid, et tagada veeloomade viivitamatu lähetamine lõppsihtkohta pärast nende lahkumist oma päritolukohast.

Artikkel 191

Taudiennetusmeetmed seoses vedamise ja delegeeritud aktid

1. Ettevõtjad rakendavad asjakohaseid ja vajalikke taudiennetusmeetmeid, et tagada järgmist:
- a) veeloomade tervisestaatus ei ohustata veo ajal;
 - b) veeloomade vedamine ei põhjusta artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide võimalikku levimist inimestele või loomadele veo ajal või sihtkohas;
 - c) teostatakse seadmete ja veovahendite puhastamine, desinfitseerimine ja desinfestatsioon ja rakendatakse teisi asjakohaseid bioturvameetmeid vastavalt sellele, millised on asjaomase veoga seotud riskid;
 - d) vesiviljeluseks ettenähtud veeloomade veo ajal toimub veevahetus sellistes kohtades ja sellistel tingimustel, mis ei ohusta tervisestaatus seoses artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudidega järgmistel loomadel:
 - i) veetavad veeloomad;
 - ii) kõik veeloomad nende sihtkohta vedamise ajal;
 - iii) sihtkohas olevad veeloomad.
2. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
- a) seadmete ja veovahendite puhastamise, desinfitseerimise ja desinfestatsiooni korda vastavalt lõike 1 punktile c ja selleks otstarbeks kasutatavaid biotsiide;
 - b) muid asjakohaseid veo ajal rakendatavaid bioturvameetmeid vastavalt lõike 1 punktile c;
 - c) veo ajal toimuvat veevahetust vastavalt lõike 1 punktile d.

Artikkel 192

Kavandatud kasutuse muutmine

1. Veeloomi, keda viiakse hävitamiseks või tapmiseks kooskõlas punktides a ja b osutatud meetmetega, ei tohi kasutada mitte ühelgi teisel eesmärgil:
- a) artikli 31 lõikes 1 ja artikli 55 lõikes 1, artiklites 56, 61, 62, 64, 65, 67 ja 70, artikli 74 lõikes 1 ja artiklites 78 ja 80 ning artikli 55 lõike 2, artiklite 63 ja 66, artikli 70 lõike 3, artikli 71 lõike 3 ja artikli 74 lõike 3, artikli 79 ning 80 lõike 3 ja artikli 81 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjades kehtestatud tauditõrjemeetmed;

- b) artiklites 246 ja 247 ja artikli 248 kohaselt vastu võetud eeskirjades sätestatud erakorralised meetmed .
2. Veeloomi, keda liigutatakse inimtoiduks ja vesiviljeluseks kasutamiseks, loodusesse laskmiseks või mis tahes muul eesmärgil, ei tohi kasutada mitte ühelgi muul eesmärgil kui kavandatud kasutuseks.

Artikkel 193
Ettevõtjate kohustused sihtkohas

1. Toidukäitlemisettevõtteid ja muid ettevõtteid käitavad ettevõtjad, kes võtavad vastu vesiviljelusloomi, peavad:
- a) kontrollima, et loomadega oleksid kaasas järgmised dokumendid:
 - i) veterinaarsertifikaadid, mis on kehtestatud artikli 208 lõikes 1, artiklis 209 ja artikli 224 lõikes 1 ja artiklite 188, 211 ja 213 kohaselt vastuvõetud eeskirjades;
 - ii) ettevõtja deklaratsiooniga seotud dokumendid, mis on kehtestatud artikli 218 lõikes 1 ja artikli 218 lõigete 3 ja 4 kohaselt vastu võetud eeskirjades;
 - b) teavitama pädevat asutust kõigist eiramistest seoses järgmisega:
 - i) vastuvõetud vesiviljelusloomad;
 - ii) punkti a alapunktides i ja ii osutatud dokumentide olemasolu.
2. Iga lõike 1 punktis b osutatud eiramise korral isoleerib ettevõtja asjaomase eiramisega seotud vesiviljelusloomad seni, kuni pädev asutus on nende suhtes otsuse teinud.

Artikkel 194
Üldnõuded liikmesriike läbivate, kui liidust kolmandatesse riikidesse või territooriumidele ekspordiks ettenähtud vesiviljelusloomade liikumise kohta

Ettevõtjad tagavad, et vesiviljelusloomad, kes on ette nähtud ekspordiks kolmandasse riiki või territooriumile teiste liikmesriikide territooriumide kaudu, vastavad artiklites 190, 191 ja 192 kehtestatud nõuetele.

2. JAGU

VESIVILJELUSETTEVÕTETESSE VIIMISEKS VÕI LOODUSESSE LASKIMISEKS ETTENÄHTUD VEELOOMAD

Artikkel 195

Ebatavaline suremus või muud tõsised taudi sümptomid

1. Ettevõtjad ei tohi viia veeloomi vesiviljelusettevõttest või loodusest teise vesiviljelusettevõttesse või lasta veeloomi loodusesse, kui need loomad pärinevad vesiviljelusettevõttest või keskkonnast, kus esineb/esinevad:
 - a) ebatavaline suremus või
 - b) kindlaksmääramata põhjusel teised tõsised taudi sümptomid.
2. Erandina lõikest 1 võib pädev asutus anda siiski loa kõnealuseks veeloomade liikumiseks või loodusesse laskmiseks, mis põhineb riskianalüüsil, eeldusel et veeloomad on pärit sellisest vesiviljelusettevõtte või looduse osast, mis on sõltumatu epidemioloogilisest üksusest, kus esines ebatavaline suremus või ilmnedid muud taudi sümptomid.

Artikkel 196

Vesiviljelusloomade viimine nendesse liikmesriikidesse, tsoonidesse või bioturvarühmikutesse, mis on kuulutatud taudivabaks või mille suhtes kohaldatakse likvideerimisprogrammi, ning delegeeritud aktid

1. Ettevõtjad tohivad vesiviljelusloomi vesiviljelusettevõttest liigutada käesoleva artikli punktides a ja b osutatud eesmärkidel ainult siis, kui need vesiviljelusloomad on pärit sellisest liikmesriigist, tsoonist või bioturvarühmikust, mis on kooskõlas artikli 36 lõikega 3 või artikli 37 lõikega 4 kuulutatud vabaks artikli 8 lõike 1 punktides b või c osutatud loetletud taudidest, kui tegemist on nende loetletud taudide puhul loetletud liikidega, ja need vesiviljelusloomad:
 - a) on kavas tuua liikmesriiki, selle tsooni või bioturvarühmikusse:
 - i) mis on kuulutatud taudivabaks kooskõlas artikli 36 lõikega 3 või artikli 37 lõikega 4; või
 - ii) mille suhtes kohaldatakse artikli 30 lõigetele 1 ja 2 kohast likvideerimisprogrammi seoses artikli 8 lõike 1 punktides b ja c osutatud ühe või enama loetletud taudiga;
 - b) on ette nähtud:
 - i) pidamiseks vesiviljelusettevõttes, milles suhtes kohaldatakse:
 - registreerimisnõuet vastavalt artiklile 171 või
 - heakskiidu nõuet vastavalt artiklitele 174, 175, 176 ja 177 või

- ii) loodusesse laskmiseks.
2. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 253 õigus võtta vastu delegeeritud akte, mis käsitlevad erandeid käesoleva artikli lõikes 1 kehtestatud liikumise või loodusesse laskmise nõuetest, mis ei kujuta endast olulist artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide levimise riski, tingituna järgmisest:
- a) vesiviljelusloomade liik, kategooria ja arengustaadium;
 - b) päritolu- ja sihtkohaettevõtte tüüp;
 - c) vesiviljelusloomade kavandatav kasutus;
 - d) vesiviljelusloomade sihtkoht;
 - e) päritolu- ja sihtkohas rakendatavad käitlemis- ja töötlemismeetodid ja teised eriotstarbelised riskivähendamismeetmed.

Artikkel 197

Liikmesriikide tehtavad erandid, mis käsitlevad ettevõtjate kohustustusi seoses vesiviljelusloomade liikumisega liikmesriikide, tsoonide või bioturvarühmikute vahel, mille suhtes kohaldatakse likvideerimisprogrammi

Erandina artikli 196 lõikest 1 võivad liikmesriigid anda ettevõtjatele loa liigutada vesiviljelusloomi teises liikmesriigis asuvasse tsooni või bioturvarühmikusse, mille suhtes on kehtestatud artikli 30 lõigete 1 ja 2 kohane likvideerimisprogramm seoses artikli 8 lõike 1 punktides b ja c osutatud loetletud taudidega, teisest tsoonist või bioturvarühmikust, mille suhtes on samuti kehtestatud nimetatud programm samade loetletud taudide puhul, eeldusel et selline liikumine ei ohusta sihtkohaks oleva liikmesriigi, tsooni või bioturvarühmiku tervisestaatust.

Artikkel 198

Liikmesriikide meetmed seoses vesiviljelusloomade loodusesse laskmisega

Liikmesriigid võivad nõuda, et vesiviljelusloomi tohib loodusesse lasta ainult siis, kui need loomad on pärit sellisest liikmesriigist, tsoonist või bioturvarühmikust, mis on kuulutatud taudivabaks vastavalt artikli 36 lõikele 1 või artikli 37 lõikele 1 seoses artikli 8 lõike 1 punktides b ja c osutatud loetletud taudidega, mille puhul liigutatavate vesiviljelusloomade liigid kuuluvad loetletud liikidesse, sõltumata selle piirkonna tervisestaatusest, kus vesiviljelusloomad kavatsetakse loodusesse lasta.

Artikkel 199

Looduslike veeloomade liikumine nendes liikmesriikides, tsoonides või bioturvarühmikutes, mis on kuulutatud taudivabaks või mille suhtes kohaldatakse likvideerimisprogrammi, ning delegeeritud aktid

1. Artikleid 196 ja 197 kohaldatakse samuti nende looduslike veeloomade suhtes, kes on kavas viia vesiviljelusettevõttesse või tauditõrjet tegevasse veeandide ettevõttesse, mille suhtes kohaldatakse:

- a) registreerimisnõuet vastavalt artiklile 171 või
 - b) heakskiidu nõuet vastavalt artiklitele 174-177.
2. Ettevõtjad rakendavad looduslike veeloomade ühest elupaigast teise viimisel tauditõrjemeetmeid, nii et kõnealune liikumine ei kujuta endast olulist artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide levimise riski sihtkohas elavatele veeloomadele.
 3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad ettevõtjate poolt vastavalt käesoleva artikli lõikele 2 rakendatavaid tauditõrjemeetmeid .

3. JAGU

INIMTARBIMISEKS ETTE NÄHTUD VEELOOMAD

Artikkel 200

Vesiviljelusloomade viimine nendesse liikmesriikidesse, tsoonidesse või bioturvarühmikutesse, mis on kuulutatud taudivabaks või mille suhtes kohaldatakse likvideerimisprogrammi, ning delegeeritud aktid

1. Ettevõtjad tohivad vesiviljelusloomi vesiviljelusettevõttest liigutada käesoleva artikli punktides a ja b osutatud eesmärkidel ainult siis, kui need vesiviljelusloomad on pärit sellisest liikmesriigist, tsoonist või bioturvarühmikust, mis on kooskõlas artikli 36 lõikega 3 või artikli 37 lõikega 4 kuulutatud vabaks artikli 8 lõike 1 punktides b või c osutatud loetletud taudist, kui tegemist on nende loetletud taudide puhul loetletud liikidega, ja need loomad:
 - a) on kavas viia liikmesriiki, selle tsooni või bioturvarühmikusse, mis on kuulutatud taudivabaks kooskõlas artikli 36 lõikega 3 või artikli 37 lõikega 4 või on selle suhtes kehtestatud artikli 30 lõigetele 1 või 2 kohane likvideerimisprogramm seoses ühe või enama artikli 8 lõike 1 punktides b või c osutatud loetletud taudiga;
 - b) on ette nähtud inimtarbimiseks.
2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võivad liikmesriigid anda ettevõtjatele loa liigutada vesiviljelusloomi tsooni või bioturvarühmikusse, mille suhtes on kehtestatud artikli 30 lõigetele 1 ja 2 kohane likvideerimisprogramm seoses artikli 8 lõike 1 punktides b ja c osutatud loetletud taudidega, teisest tsoonist või bioturvarühmikust, mille suhtes on kõnealuses liikmesriigis samuti kehtestatud likvideerimisprogramm samade loetletud taudide puhul, eeldusel et selline liikumine ei ohusta nimetatud liikmesriigi, selle tsooni või bioturvarühmiku tervisestaatust.
3. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 253 õigus võtta vastu delegeeritud akte, mis käsitlevad erandeid käesoleva artikli lõikes 2 kehtestatud liikumisnõuetest sellise vesiviljelusloomade liikumise puhul, mis tekita olulist taudide levimise riski, tingituna järgmisest:
 - a) vesiviljelusloomade liik, kategooria ja arengustaadium;

- b) vesiviljelusloomade pidamise meetodid ja tootmisviis päritolu- ja sihtkoha vesiviljelusettevõtetes;
- c) vesiviljelusloomade kavandatav kasutus;
- d) vesiviljelusloomade sihtkoht;
- e) päritolu- ja sihtkohas rakendatavad käitlemis- ja töötlemismeetodid ja teised eriotstarbelised riskivähendamismeetmed.

Artikkel 201

Looduslike veeloomade liikumine nendes liikmesriikides, tsoonides või bioturvarühmikutes, mis on kuulutatud taudivabaks või mille suhtes kohaldatakse likvideerimisprogrammi, ning delegeeritud aktid

1. Artikli 200 lõikeid 1 ja 2 ja artikli 200 lõike 3 kohaselt vastu võetud eeskirju kohaldatakse ka selliste looduslike veeloomade liikumise suhtes, kes on ette nähtud inimtarbimiseks ja keda kavatakse viia sellistesse liikmesriikidesse või nende riikide tsoonidesse või bioturvarühmikutesse, mis on kuulutatud taudivabaks vastavalt artikli 36 lõikele 3 või artikli 37 lõikele 4 või mille suhtes kohaldatakse likvideerimisprogrammi vastavalt artikli 30 lõigetele 1 või 2, kui kõnealused meetmed on vajalikud selle tagamiseks, et need vesiviljelusloomad ei tekita olulist artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide levimise riski sihtkohas elavatele veeloomadele.
2. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 253 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad inimtarbimiseks ettenähtud looduslike veeloomade liikumise nõudeid ja mis täiendavad käesoleva artikli lõiget 1.

4. JAGU

VEELOOMAD, KES EI OLE ETTE NÄHTUD ETTEVÕTETESSE VIIMISEKS, LOODUSESSE LASKMISEKS VÕI INIMTARBIMISEKS

Artikkel 202

Nende veeloomade liikumine, kes ei ole ette nähtud ettevõtetesse viimiseks, loodusesse laskmiseks või inimtarbimiseks, ja delegeeritud aktid

1. Ettevõtjad rakendavad vajalikke ennetusmeetmeid tagamaks, et nende veeloomade liikumine, kes ei ole ette nähtud ettevõtetesse viimiseks, loodusesse laskmiseks või inimtarbimiseks, ei kujuta endast olulist artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide levimise riski sihtkohas elavatele veeloomadele.
2. Komisjonile antakse vastavalt artiklile 253 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikes 1 kehtestatud ennetusmeetmeid tagamaks, et veeloomad ei levita artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taude, võttes samaaegselt arvesse käesoleva artikli lõikes 3 esitatud asjaolusid.
3. Lõikes 2 sätestatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:

- a) artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudid, mis on seotud loetletud liigi või veeloomade kategooriaga;
- b) tervisestaatus, mis on seotud artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudidega bioturvarühmikutes, tsoonides või päritolu- või sihtliikmesriikides;
- c) päritolu- ja sihtkoht;
- d) veeloomade liikumisviisid;
- e) veeloomade kategooriad ja liigid;
- f) veeloomade vanus;
- g) muud epidemioloogilised tegurid.

5. JAGU

ERANDID 1.–4. JAOST JA TÄIENDAVAD RISKIVÄHENDUSMEETMED

Artikkel 203

Kinnistesse vesiviljelusettevõtetesse viimiseks ettenähtud veeloomad ja delegeeritud aktid

1. Ettevõtjad tohivad viia veeloomi kinnisesse vesiviljelusettevõttesse üksnes siis, kui loomad vastavad järgmistele tingimustele:
 - a) nad on pärit teisest kinnisest vesiviljelusettevõttest;
 - b) nad ei tekita olulist artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide levimise riski sihtkohaks olevas kinnises vesiviljelusettevõttes elavatele loetletud loomaliikidele, välja arvatud siis, kui selline liikumine on lubatud teaduslikel eesmärkidel.
2. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - a) üksikasjalikke nõudeid vesiviljelusloomade viimise kohta kinnistesse vesiviljelusettevõtetesse, lisaks käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõuetele;
 - b) erieeskirju vesiviljelusloomade viimise kohta kinnisesse vesiviljelusettevõttesse, kus riskivähendusmeetmete abil tagatakse, et nimetatud liikumisega ei kaasne olulist riski kõnealuses kinnises vesiviljelusettevõttes ja naabruses asuvates ettevõtetes elavate vesiviljelusloomade tervisele.

Artikkel 204

Veeloomade teaduslikul eesmärgil liikumise suhtes kehtivad erandid ja delegeeritud aktid

1. Sihtkoha pädev asutus võib päritolukoha pädeva asutuse nõusolekul lubada 1.-4. jao (v.a artikli 190 lõiked 1 ja 3 ja artiklid 191, 192 ja 193) tingimustele mittevastavate veeloomade liikumist oma liikmesriigi territooriumile teaduslikel eesmärkidel.

2. Pädevad asutused teevad lõikes 1 sätestatud veeloomade teaduslikel eesmärkidel liikumise suhtes erandeid ainult järgmistel tingimustel:
- a) siht- ja päritolukoha pädevad asutused:
 - i) on omavahel kokku leppinud sellise liikumise tingimustes;
 - ii) on võtnud vajalikke riskivähendusmeetmeid tagamaks, et selline veeloomade liikumine ei ohusta marsruudile jäävate kohtade ja sihtkoha tervisestaatus artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide osas;
 - iii) on vajaduse korral teavitanud läbitavate liikmesriikide pädevaid asutusi tehtud erandist ja tingimustest, mille alusel see on tehtud;
 - b) selliste veeloomade liikumine toimub siht- ja päritolukoha pädeva asutuse ning vajaduse korral ka läbitava liikmesriigi pädeva asutuse järelevalve all.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse ja täiendatakse käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 sätestatud, pädevate asutuste poolt tehtavaid erandeid käsitlevaid eeskirju.

Artikkel 205

Vabaajategevusele, loomaaedadele, lemmikloomapoodidele, aiatiikidele, kaubanduslikele akvaariumidele ja hulgimüüjatele tehtavate eranditega ja neid käsitlevate erinõuetega seotud volituste delegeerimine

Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:

- a) 1.-4. jaos sätestatud eeskirju täiendavaid erinõudeid seoses veeloomade liikumisega järgmistel eesmärkidel:
 - i) loomaaiad, lemmikloomapoed ja hulgimüüjad;
 - ii) näitused ning spordi-, kultuuri- ja muud sarnased üritused või
 - iii) kaubanduslikud akvaariumid.
- b) erandid 1.-4. jaost (v.a artikli 190 lõige 1 ja 3 artiklid 191, 192 ja 193) punktis a nimetatud veeloomade liikumise osas.

Artikkel 206

Rakendusvolitused ajutiste erandite tegemiseks veeloomade konkreetse liigi või kategooria liikumise suhtes

Komisjon kehtestab rakendusaktidega eeskirjad, mis käsitlevad käesolevas peatükis sätestatud eeskirjadest ajutiste erandite tegemist veeloomade konkreetse liigi või kategooria liikumise suhtes, kui:

- a) artiklis 195, artikli 196 lõikes 1, artiklites 197 ja 198, artikli 199 lõigetes 1 ja 2, artiklis 200 ja artikli 201 lõikes 1, artikli 202 lõikes 1, artikli 203 lõikes 1, artikli 204

lõigetes 1 ja 2 ja artikli 196 lõike 2, artikli 199 lõike 3, artikli 201 lõike 2, artikli 202 lõike 2, artikli 203 lõike 2 ja artikli 204 lõike 3 ja artikli 205 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud liikumisnõuded ei võimalda piisava tõhususega leevendada kõnealuste veeloomade teatava liikumisega kaasnevaid riske; või

- b) artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taud näib 1.-5. jao kohaselt sätestatud liikumisnõuetele vaatamata levivat.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu koosõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel seoses ülimalt olulist riski kujutava loetletud taudiga ja võttes arvesse artiklis 205 osutatud asjaolusid, võtab komisjon koosõlas artikli 255 lõikes 3 sätestatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

Artikkel 207

Asjaolud, mida tuleb arvesse võtta käesolevas jaos sätestatud delegeeritud aktide ja rakendusaktide vastuvõtmisel

Artikli 203 lõikega 2, artikli 204 lõikega 3 ja artiklitega 205 ja 206 ettenähtud delegeeritud õigusaktides ja rakendusaktides sätestatavate eeskirjade koostamisel võtab komisjon arvesse järgmist:

- a) liikumisega seotud riskid;
- b) tervisestaatus, mis on seotud artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudidega päritolu- või sihtkohas;
- c) artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide puhul loetletud veeloomaliigid;
- d) kehtivad bioturvameetmed;
- e) mis tahes eritingimused, mille alusel vesiviljelusloomi peetakse;
- f) vesiviljelusettevõtte tüübi ja asjaomaste vesiviljelusloomade liikide ja kategooriate liikumise eriskeemid;
- g) muud epidemioloogilised tegurid.

6. JAGU

VETERINAARSERTIFIKAATIDE VÄLJAANDMINE

Artikkel 208

Ettevõtjate kohustus tagada, et vesiviljelusloomadega oleks kaasas veterinaarsertifikaat

1. Ettevõtjad liigutavad vesiviljelusloomi ainult siis, kui nende loomadega on kaasas päritolukoha pädeva asutuse poolt artikli 216 lõike 1 kohaselt välja antud veterinaarsertifikaat, kui need loomad kuuluvad punktis a osutatud loetletud taudide puhul loetletud liikidesse ja neid veetakse ühel järgmistest eesmärkidest:

- a) need loomad on kavas viia liikmesriiki, selle tsooni või bioturvarühmikusse, mis on kuulutatud taudivabaks kooskõlas artikli 36 lõikega 3 või artikli 37 lõikega 4 või on selle suhtes kehtestatud likvideerimisprogramm vastavalt artikli 30 lõigetele 1 või 2 seoses ühe või enama artikli 8 lõike 1 punktides b või c osutatud loetletud taudidega ning
 - b) neid loomi on kavas kasutada ühel järgmistest eesmärkidest:
 - i) vesiviljelusettevõtte;
 - ii) loodusesse laskmine;
 - iii) inimtoit.
2. Ettevõtjad liigutavad vesiviljelusloomi ainult siis, kui nende loomadega on kaasas päritolukoha pädeva asutuse poolt artikli 216 lõike 1 kohaselt välja antud veterinaarsertifikaat, kui need loomad kuuluvad punktis a osutatud asjaomaste loetletud taudide puhul loetletud liikidesse ja neid veetakse ühel järgmistest põhjustest:
- a) need loomad on lubatud välja viia kinnisest tsoonist, mille suhtes kohaldatakse artikli 55 lõike 1 punkti f alapunktis ii, artiklites 56 ja 64, artikli 65 lõikes 1, artikli 74 lõikes 1, artikli 78 lõigetes 1 ja 2 või artikli 55 lõike 2, artiklite 67 ja 68, artikli 71 lõike 3 ja artikli 74 lõike 3, artikli 79, artikli 81 lõike 2 ja artikli 248 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud tauditõrjemeetmeid ühe või mitme artikli 8 lõike 1 punktides a ja b osutatud loetletud taudi puhul;
 - b) neid loomi on kavas kasutada ühel järgmistest eesmärkidest:
 - i) vesiviljelusettevõtte;
 - ii) loodusesse laskmine;
 - iii) inimtoit.
3. Ettevõtjad võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et vesiviljelusloomadega on nende teekonnal päritolukohast lõpliku sihtkohani kaasas veterinaarsertifikaat, välja arvatud juhul, kui artikli 214 kohaselt vastuvõetud eeskirjadega on ette nähtud erimeetmed.

Artikkel 209

Ettevõtjate kohustus tagada, et muude veeloomadega oleks kaasas veterinaarsertifikaat, ja rakendusvolitused

1. Ettevõtjad liigutavad muid veeloomi kui artikli 208 lõigetes 1 ja 2 osutatud vesiviljelusloomad ainult siis, kui nende loomadega on kaasas artikli 216 lõike 1 kohane päritolukoha pädeva asutuse poolt väljaantud veterinaarsertifikaat, juhul kui nende veeloomade liikumisega seotud riski tõttu on vaja välja anda veterinaarsertifikaat, et tagada vastavus loetletud loomaliikide suhtes kehtestatud järgmistele liikumismõnnetele:

- a) 1.-5. jaos kehtestatud nõuded ja nende jagude kohaselt vastuvõetud eeskirjad;
 - b) artikli 55 lõikes 1, artiklis 56, artikli 61 lõikes 1, artiklites 62 ja 64, artikli 65 lõikes 1, artikli 74 lõikes 1 ja artikli 78 lõigetes 1 ja 2 või artikli 55 lõike 2, artiklite 63, 67 ja 68, artikli 71 lõike 3 ja artikli 74 lõike 3, artikli 79 ja artikli 81 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud tauditõrjemeetmed;
 - c) artikli 248 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud erakorralised meetmed.
2. Artiklit 208 kohaldatakse samuti looduslike veeloomade suhtes, keda kavatsetakse viia vesiviljelusettevõttesse, välja arvatud siis, kui pädev asutus otsustab, et nende looduslike veeloomade päritolukoha laadi tõttu ei ole võimalik sertifikaati välja anda.
3. Komisjon kehtestab rakendusaktidega eeskirjad, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud ettevõtjate kohustust tagada, et vesiviljelusettevõttesse veetavate veeloomadega on kaasas veterinaarsertifikaat.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 210

Liikmesriikide erandid seoses siseriiklike veterinaarsertifikaatide väljaandmisega

Erandina artiklites 208 ja 209 kehtestatud veterinaarsertifikaatide väljaandmise nõuetest võivad liikmesriigid teha erandi teatavate veeloomade partiide liikumisele ilma veterinaarsertifikaadita nende riikide territooriumidel, eeldusel et nad on kehtestanud alternatiivse süsteemi tagamaks, et nimetatud partiid on jälgitavad ja vastavad 1.-5. jaos kehtestatud loomatervise nõuetele sellise liikumise osas.

Artikkel 211

Veeloomade veterinaarsertifikaatide väljaandmisega seotud volituste delegeerimine

Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:

- a) erandeid artiklites 208 ja 209 kehtestatud veterinaarsertifikaatide nõuetest ja nende erandite tingimusi selliste veeloomade liikumise puhul, kes ei tekita olulist taudide levimise riski, tingituna järgmisest:
 - i) veeloomade kategooriad, arengustaadium ja liigid;
 - ii) pidamismeetodid ja tootmisviisid kõnealuste vesiviljelusloomade liikide ja kategooriate korral;
 - iii) veeloomade kavandatav kasutus;
 - iv) veeloomade sihtkoht;
- b) artiklites 208 ja 209 kehtestatud erieeskirju veterinaarsertifikaatide väljaandmise kohta, kui pädeva asutuse rakendatavate alternatiivsete riskivähendusmeetmetega tagatakse:

- i) veeloomade jälgitavus;
 - ii) et liikuvad veeloomad vastavad 1.-5. jaos nõutavatele loomatervise tingimustele;
- c) üksikasjalikke eeskirju veterinaarsertifikaatide kohta, mida nõutakse veeloomade artikli 204 lõikes 1 nimetatud teaduslikel eesmärkidel vedamise puhul.

Artikkel 212
Veterinaarsertifikaatide sisu

1. Veterinaarsertifikaat sisaldab vähemalt järgmist teavet:
 - a) päritoluettevõtte või -koht, sihtettevõtte või -koht ja kui see on taudide leviku seisukohast oluline, kõik veo ajal külastatud ettevõtted või kohad;
 - b) veeloomade kirjeldus;
 - c) veeloomade arv, maht või kaal;
 - d) teave, mis on vajalik tõendamaks, et need loomad vastavad 1.-5. jaos sätestatud liikumisnõuetele.
2. Veterinaarsertifikaat võib hõlmata ka muudes liidu õigusaktides nõutud teavet.

Artikkel 213
Veterinaarsertifikaadi sisuga seotud volituste delegeerimine ja rakendusaktid

1. Komisjonile antakse õigus kooskõlas artikliga 253 võtta vastu delegeeritud akte, mis käsitlevad artikli 212 lõikes 1 sätestatud veterinaarsertifikaatide sisu seoses järgmisega:
 - a) üksikasjalikud eeskirjad artikli 212 lõikes 1 kehtestatud kõnealuste veterinaarsertifikaatide kohta veeloomade eri kategooriate ja liikide osas;
 - b) artikli 212 lõikes 1 sätestatud veterinaarsertifikaadis nõutav lisateave.
2. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirjad veterinaarsertifikaatide näidiste kohta.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 214
Ettevõtjate kohustus tagada, et veeloomadega on sihtkohani kaasas veterinaarsertifikaadid, ja delegeeritud aktid

Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 253 õigus võtta vastu delegeeritud akte, mis käsitlevad artiklis 208 kehtestatud veterinaarsertifikaatide väljaandmise nõudeid täiendavaid erimeetmeid veeloomade järgmiste liikumisviiside puhul:

- a) selliste veeloomade liikumine, kes ei tohi jätkata teed oma lõplikku sihtkohta ja kes tuleb tagasi viia oma päritolukohta või mõnda muusse sihtkohta ühel või mitmel järgmisel põhjusel:
 - i) nende kavandatud marsruut katkes ootamatult loomade heaoluga seotud põhjustel;
 - ii) marsruudil esines ootamatuid õnnetusi või vahejuhtumeid;
 - iii) veeloomad saadeti teise liikmesriigi sihtkohast või liidu välispiirilt tagasi;
 - iv) veeloomad saadeti kolmandast riigist tagasi;
- b) näitusteks ning spordi-, kultuuri ja muudeks sarnasteks üritusteks ettenähtud veeloomade liikumine ja nende järgnev naasmine päritolukohta.

Artikkel 215

Ettevõtjate kohustus teha veterinaarsertifikaatide väljaandmisel koostööd pädevate asutustega

Ettevõtjad:

- a) esitavad pädevale asutusele kogu artiklites 208 ja 209 ning artiklite 211, 213 ja 214 alusel vastuvõetud eeskirjades sätestatud, veterinaarsertifikaadi täitmiseks vajaliku teabe;
- b) teevad vajaduse korral veeloomadele artikli 216 lõikes 3 ja artikli 216 lõike 4 alusel vastu võetud eeskirjades sätestatud identsuse, füüsilisi ja dokumentide kontrollid.

Artikkel 216

Pädeva asutuse vastutus veterinaarsertifikaatide väljaandmisel ja delegeeritud aktid

1. Pädev asutus annab ettevõtja nõudmisel välja veterinaarsertifikaadi veeloomade liikumise kohta, kui seda nõutakse artiklites 208 ja 209 või artiklite 211 ja artikli 214 alusel vastuvõetud eeskirjades, eeldusel et on järgitud järgmisi loomatervise nõudeid (vastavalt vajadusele):
 - a) artiklis 190, artikli 191 lõikes 1, artiklites 192, 194 ja 195, artikli 196 lõikes 1, artiklites 197 ja 198, artikli 199 lõigetes 1 ja 2, artiklis 200, artikli 202 lõikes 1, artikli 203 lõikes 1 ja artikli 204 lõigetes 1 ja 2 kehtestatud nõuded;
 - b) artikli 191 lõike 2, artikli 196 lõike 2, artikli 199 lõike 3, artikli 200 lõike 3, artikli 201 lõike 2, artikli 202 lõike 2, artikli 203 lõike 2 ja artikli 204 lõike 3 ja artikli 205 kohaselt vastuvõetud delegeeritud aktides kehtestatud nõuded;
 - c) artikli 206 alusel vastuvõetud rakendusaktides sätestatud nõuded.
2. Veterinaarsertifikaadid:
 - a) kontrollib ja allkirjastab ametlik veterinaararst;

- b) kehtivad lõike 4 punkti b kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud ajavahemiku jooksul; kõnealusel ajal peavad sellega hõlmatud vesiviljelusloomad vastama selles sisalduvatele loomatervise tagatistele.
3. Ametlik veterinaararst kontrollib enne veterinaarsertifikaadi allkirjastamist lõike 4 kohaselt vastuvõetud delegeeritud aktides sätestatud dokumentide, identsuse ja füüsiliste kontrollide abil, et sellega hõlmatud veeloomad vastavad käesolevas peatükis kehtestatud nõuetele, , võttes vajaduse korral arvesse asjaomaste veeloomade liiki ja kategooriat ja loomatervise nõudeid.
4. Komisjonile antakse artikli 253 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, milles kehtestatakse eeskirjad seoses järgnevaga:
- a) dokumentide, identsuse ja füüsiliste kontrollide ja läbivaatuste liigid veeloomade eri liikide ja kategooriate puhul, mille teostab ametlik veterinaararst kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3, et kontrollida käesolevas peatükis kehtestatud nõuete järgimist;
- b) ajavahemik, mille jooksul ametlik veterinaararst peab enne veeloomade partiide liikumist teostama nimetatud dokumentide, identsuse ja füüsiliste kontrolli ja läbivaatuse ja välja andma veterinaarsertifikaadid.

Artikkel 217

Elektronilised veterinaarsertifikaadid

Artiklis 208 sätestatud veterinaarsertifikaadid võib asendada IMSOCi abil koostatavate, käideldavate ja edastatavate elektrooniliste veterinaarsertifikaatidega, eeldusel et need elektroonilised veterinaarsertifikaadid:

- a) sisaldavad kogu vajalikku teavet, mis peab veterinaarsertikaadis olema vastavalt artikli 212 lõikele 1 ja artikli 213 kohaselt vastu võetud eeskirjadele;
- b) tagavad veeloomade jälgitavuse ja nende loomade seotuse elektroonilise veterinaarsertifikaadiga.

Artikkel 218

Ettevõtjate deklaratsioon vesiviljelusloomade liikumise kohta teistesse liikmesriikidesse ja delegeeritud aktid

1. Sihtkoha ettevõtjad annavad vesiviljelusloomade liikumise kohta välja ettevõtja deklaratsiooni vesiviljelusloomade liikumise kohta nende päritolukohaks olevast liikmesriigist teises liikmesriigis asuvasse sihtkohta ja tagavad selle, et nimetatud deklaratsioon oleks kõnealuste vesiviljelusloomadega kaasas, kui artiklite 208 ja 209 või artikli 211 ja artikli 214 kohaselt sätestatud eeskirjade kohaselt ei nõuta veterinaarsertifikaadi kaasasolekut.
2. Lõikes 1 kehtestatud ettevõtja deklaratsioon peab sisaldama vähemalt järgmist teavet vesiviljelusloomade kohta:
- a) nende päritolu- ja sihtkoht ja vajaduse korral kõik marsruudile jäävad kohad;

- b) vesiviljelusloomade, liigi, nende koguse, kaalu või mahu kirjeldus seoses asjaomaste loomadega vastavalt vajadusele;
 - c) teave, mis on vajalik tõendamaks, et need vesiviljelusloomad vastavad 1.-5. jaos sätestatud liikumisnõuetele.
3. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
- a) üksikasjalikke eeskirju käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud ettevõtja deklaratsiooni sisu kohta vesiviljelusloomade eri liikide ja kategooriate puhul;
 - b) lisateavet, mis peab sisalduma käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud ettevõtja deklaratsioonis.
4. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirjad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud ettevõtja deklaratsiooni näidise kohta.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

7. JAGU

VEELOOMADE LIIKUMISEST TEATAMINE TEISTELE LIIKMESRIIKIDELE

Artikkel 219

Ettevõtjate kohustus, mis on seotud veeloomade liikmesriikide vahelisest liikumisest teatamisega

Ettevõtjad teavitavad eelnevalt oma päritoluliikmesriigi pädevat asutust veeloomade kavatsetavast ühest liikmesriigist teise liikumisest, kui:

- a) veeloomadel peab kaasas olema päritoluriigi pädeva asutuse poolt artiklite 208 ja 209 kohaselt ning artikli 211 ja artikli 214 lõike 2 alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt väljaantud veterinaarsertifikaat;
- b) veeloomadel peab kaasas olema veeloomade veterinaarsertifikaat, kui neid viiakse piirangutsoonist välja vastavalt artikli 208 lõike 2 punktile a;
- c) viidavaid vesiviljelusloomi ja looduslikke veeloomi on kavas kasutada:
 - i) ettevõttes, mille suhtes kohaldatakse registreerimisnõuet kooskõlas artikliga 171 või heakskiidunõuet kooskõlas artiklitega 174–177;
 - ii) loodusesse laskmiseks;
- d) artikli 221 alusel vastuvõetud delegeeritud õigusaktide kohaselt on liikumisest vaja teada anda.

Käesoleva artikli esimeses lõigus sätestatud teatamise eesmärgil esitavad ettevõtjad oma päritoluliikmesriigi pädevale asutusele kogu vajaliku teabe, mis võimaldab sellel artikli 220 lõike 1 kohaselt teatada liikumisest sihtliikmesriigi pädevale asutusele.

Artikkel 220

Pädeva asutuse kohustus teatada veeloomade liikumisest teistesse liikmesriikidesse

1. Päritoluliikmesriigi pädev asutus teavitab sihtliikmesriigi pädevat asutust artikli 219 lõikes 1 nimetatud veeloomade liikumisest, välja arvatud siis, kui selle teatamise suhtes ei tehta erandit kooskõlas artikli 221 lõike 1 punktiga c.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teatamine toimub võimaluse korral alati IMSOCi kaudu.
3. Liikmesriigid määravad piirkonnad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud liikumisteade haldamiseks pädeva asutuse poolt.
4. Erandina lõikest 1 võib päritoluliikmesriigi pädev asutus anda ettevõtjale loa teavitada sihtliikmesriigi pädevat asutust veeloomade liikumisest osaliselt või täielikult IMSOCi kaudu.

Artikkel 221

Volituste delegeerimine ja rakendusaktid, mis on seotud pädeva asutuse poolt veeloomade liikumisest teatamisega

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - a) artikli 219 lõikes 1 sätestatud ettevõtjate kohustust teatada muudesse kui artikli 219 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud kategooriatesse või liikidesse kuuluvate veeloomade liikmesriikide vahelisest liikumisest, kui kõnealuse liikumise jälgitavus on vajalik käesolevas peatükis kehtestatud loomatervise nõuete järgimise tagamiseks;
 - b) teavet, mis on vajalik veeloomade liikumisest teatamiseks ettevõtjate ja pädeva asutuse poolt vastavalt artikli 219 lõikele 1 ja artikli 220 lõikele 1;
 - c) erandeid artikli 219 lõike 1 punktis c kehtestatud teatamise nõuetest veeloomade kategooriate või liikide või liikumisviiside puhul, mis ei tekita märkimisväärset riski;
 - d) erakorralisi toiminguid veeloomade liikumisest teatamiseks volukatkestuste ja muude IMSOCi häiringute korral;
 - e) nõudeid artikli 220 lõikes 3 sätestatud piirkondade määramise kohta liikmesriikide poolt.
2. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirju, mis käsitlevad:
 - a) teadete vormi seoses järgmisega:
 - i) päritoluliikmesriigi pädevate asutuste teavitamine ettevõtjate poolt veeloomade liikumise kohta vastavalt artikli 219 lõikele 1;
 - ii) sihtliikmesriigi pädevate asutuste teavitamine päritoluliikmesriigi poolt veeloomade liikumise kohta vastavalt artikli 220 lõikele 1;

- b) tähtaegu, mis on ette nähtud:
- i) vajaliku teabe esitamiseks päritoluliikmesriigi pädevale asutusele ettevõtja poolt vastavalt artikli 219 lõikele 1;
 - ii) päritoluriigi pädeva asutuse poolt liikumisest teatamiseks vastavalt artikli 220 lõikele 1.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. peatükk

Veeloomadest lemmikloomade liidusisene liikumine

Artikkel 222

Veeloomadest lemmikloomade mittekaubanduslik liikumine ning delegeeritud õigusaktid ja rakendusaktid

1. Lemmikloomapidajad liigutavad I lisa loetletud liikidesse kuuluvaid veeloomadest lemmikloomi mittekaubanduslikul eesmärgil ainult siis, kui on võetud asjakohaseid taudiennetus- ja tauditõrjemeetmeid tagamaks, et selline liikumine ei tekita olulist artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide ja esilekerkivate taudide levimise riski sihtkohas elavatele loomadele ja veo ajal.
2. Artiklit 112 ja artikli 114 punkti f kohaselt delegeeritud aktides ja artikli 117 kohaselt vastu võetud rakendusaktides kehtestatud eeskirju kohaldatakse veeloomadest lemmikloomade identifitseerimise, registreerimise ja jälgitavuse suhtes.
3. Komisjonile antakse artikli 253 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud taudiennetus- ja tauditõrjemeetmeid, mida võetakse tagamaks, et veeloomadest lemmikloomad ei kujuta endast olulist artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide ja esilekerkivate taudide levimise riski loomadele veo ajal ja sihtkohas, võttes vajaduse korral arvesse sihtkoha tervisestaatus.
4. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada eeskirjad, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikes 1 ja lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud taudiennetus- ja tauditõrjemeetmeid.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. peatükk

Veeloomade saaduste, välja arvatud elus veeloomade liidusisene tootmine, töötlemine ja turustamine

Artikkel 223

Ettevõtjate üldised loomatervise-alased kohustused ja delegeeritud aktid

1. Ettevõtjad võtavad asjakohaseid ennetavaid meetmeid tagamaks, et veeloomade saaduste, välja arvatud elus veeloomade kõigi tootmis-, töötlemis- ja turustamisetappide käigus liidus ei põhjusta need tooted:
 - a) artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide levikut, võttes arvesse tootmis-, töötlemis- või sihtkoha tervisestaatus;
 - b) esilekerkivate taudide levikut.
2. Ettevõtjad tagavad, et muud veeloomade saadused kui elavad veeloomad ei ole pärit ettevõtetest või toidukäitlemisettevõtetest või ei ole saadud loomadelt, kes on pärit ettevõtetest või toidukäitlemisettevõtetest, mille suhtes kohaldatakse järgmist:
 - a) artiklites 246 ja 247 ja artikli 248 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud erakorralised meetmed, v.a juhul, kui kõnealuste eeskirjadega on VI osas ette nähtud vastavad erandid;
 - b) veeloomade ja loomsete saaduste suhtes kohaldatavad liikumispääsperangud, nagu on sätestatud artikli 31 lõikes 1, artikli 55 lõikes 1, artiklis 56, artikli 61 lõike 1 punktis a, artikli 62 lõikes 1, artikli 65 lõike 1 punktis c, artikli 70 lõike 1 punktis b, artikli 74 lõike 1 punktis a, artikli 78 lõigetes 1 ja 2 ja artikli 80 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 55 lõike 2, artiklite 63 ja 67, artikli 71 lõike 3, artikli 74 lõike 3, artikli 79, artikli 80 lõike 3 ja artikli 81 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjades, v.a juhul, kui kõnealuste eeskirjadega on ette nähtud vastavad erandid.
3. Komisjonile antakse vastavalt artiklile 253 õigus võtta vastu delegeeritud akte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõiget 2 täiendavaid üksikasjalikke nõudeid veeloomade saaduste, välja arvatud elus veeloomade liikumise korral, võttes arvesse järgmist:
 - a) taudid ja nendest tabandatud veeloomade liigid, mille suhtes kohaldatakse lõikes 2 osutatud erakorralisi meetmeid või liikumispääsperanguid;
 - b) veeloomade saaduste liigid;
 - c) riskivähendusmeetmed, mida kohaldatakse veeloomade saaduste suhtes päritolu- ja sihtkohas.
 - d) veeloomade saaduste kavandatud otstarve;
 - e) veeloomade saaduste sihtkoht.

Artikkel 224
Veterinaarsertifikaadid ja delegeeritud aktid

1. Ettevõtjad võivad liigutada ainult järgmisi veeloomade saadusi (v.a elavad veeloomad), kui neile on lisatud päritolukoha pädeva asutuse poolt lõike 3 kohaselt välja antud veterinaarsertifikaat:
 - a) veeloomade saadused, mida võib välja viia piirangutsoonist, mille suhtes kohaldatakse artikli 248 kohaselt vastu võetud eeskirjades kehtestatud erakorralisi meetmeid, ja loomsed saadused, mis on pärit nimetatud erakorraliste meetmete kohaldamisalasse kuuluvatelt veeloomaliikidelt;
 - b) veeloomade saadused, mida võib välja viia piirangutsoonist, mille suhtes kohaldatakse tauditõrjemeetmeid, nagu on sätestatud artikli 31 lõikes 1, artikli 55 lõike 1 punktis c, artiklis 56, artikli 61 lõike 1 punktis a, artikli 62 lõikes 1, artikli 65 lõike 1 punktis c, artikli 70 lõike 1 punktis b, artikli 74 lõike 1 punktis a, artikli 78 lõigetes 1 ja 2 ja artikli 80 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 55 lõike 2, artiklite 63 ja 67, artikli 71 lõike 3, artikli 74 lõike 3, artikli 79, artikli 80 lõike 3 ja artikli 81 lõike 2 kohaselt vastuvõetud eeskirjades, ja loomsed saadused, mis on pärit kõnealuste tauditõrjemeetmetega hõlmatud liikidesse kuuluvatelt veeloomadelt.
2. Ettevõtjad võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et lõikes 1 osutatud veterinaarsertifikaat on kõnealuste loomsete saadustega kaasas päritolukohast sihtkohani.
3. Pädev asutus annab ettevõtja nõudmisel välja veterinaarsertifikaadi lõikes 1 osutatud veeloomade saaduste, välja arvatud elus veeloomade liikumiseks.
4. Artiklit 212 ja artikleid 214–217 ning artikli 213 ja artikli 216 lõike 4 kohaselt vastu võetud eeskirju kohaldatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud veeloomade saaduste, välja arvatud elus veeloomade liikumisega seotud veterinaarsertifikaatide väljaandmise puhul.
5. Komisjonile antakse vastavalt artiklile 253 õigus võtta vastu delegeeritud akte, mis käsitlevad nõudeid ja üksikasjalikke eeskirju käesoleva artikli lõikes 1 osutatud veeloomade saadustega, välja arvatud elus veeloomad, kaasas olevate veterinaarsertifikaatide kohta, võttes arvesse järgmist:
 - a) loomsete saaduste liigid;
 - b) loomsete saaduste suhtes kohaldatud riskivähendusmeetmed, mis vähendavad taudide levimise riski;
 - c) loomsete saaduste kavandatud otstarve;
 - d) loomsete saaduste sihtkoht.

Artikkel 225

Veterinaarsertifikaatide sisu ning delegeeritud aktid ja rakendusaktid

1. Veeloomade saaduste (välja arvatud elus veeloomad) veterinaarsertifikaat sisaldab vähemalt järgmist teavet:
 - a) päritoluettevõtte või –koht ja sihtettevõtte või –koht;
 - b) loomsete saaduste kirjeldus;
 - c) loomsete saaduste kogus või maht;
 - d) loomsete saaduste identifitseerimine, kui seda on nõutud artikli 65 lõike 1 punktis h või artikli 66 kohaselt vastuvõetud eeskirjades;
 - e) teave, mis on vajalik tõendamaks, et saadetises olevad loomsed saadused vastavad artikli 223 lõikes 2 ja artikli 223 lõike 3 kohaselt vastuvõetud eeskirjades sätestatud liikumispirangu nõuetele.
2. Veeloomade saaduste (välja arvatud elus veeloomad) veterinaarsertifikaat võib hõlmata ka muudes liidu õigusaktides nõutud teavet.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad veterinaarsertifikaadis esitada tuleva teabe muutmist ja täiendamist, nagu on ette nähtud käesoleva artikli lõikega 1.
4. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirjad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud veterinaarsertifikaatide näidiste kohta.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 226

Loomsete saaduste liikumisest teatamine teistele liikmesriikidele

1. Ettevõtjad:
 - a) teavitavad oma päritoluliikmesriigi pädevat asutust enne veeloomade saaduste, välja arvatud elus veeloomade kavatsetava liikumise algust, kui artikli 224 lõike 1 kohaselt peab saadetisele olema lisatud veterinaarsertifikaat;
 - b) esitavad kogu vajaliku teabe, mis võimaldab päritoluliikmesriigi pädeval asutusel teatada sihtliikmesriigile veeloomade saaduste, välja arvatud elus veeloomade liikumisest vastavalt lõikele 2.
2. Päritoluliikmesriigi pädev asutus teavitab sihtliikmesriigi pädevat asutust veeloomade saaduste, välja arvatud elus veeloomade liikumisest kooskõlas artikli 220 lõikega 1.
3. Veeloomade saadustest, välja arvatud elus veeloomadest teatamise suhtes kohaldatakse artikleid 219 ja 220 ning artikli 221 kohaselt vastuvõetud eeskirju.

5. peatükk

Siseriiklikud meetmed

Artikkel 227

Siseriiklikud meetmed muude kui loetletud taudide mõju piiramiseks

1. Kui liikmesriigi veeloomi ohustab tõsiselt taud, mis ei kuulu artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide hulka, võib asjaomane liikmesriik rakendada siseriiklikke meetmeid, et vältida kõnealuse taudi riiki sissetoomist või tõrjuda selle taudi levimist.

Liikmesriigid tagavad, et need meetmed ei ületa piire, mis on asjakohased ja vajalikud taudi liikmesriiki sissetoomise vältimiseks või taudi leviku tõrjeks.

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni eelnevalt kõikidest lõikes 1 osutatud riiklikest meetmetest, mis võivad mõjutada liikmesriikide vahelist liikumist.
3. Komisjon kiidab heaks ja muudab vajaduse korral rakendusaktidega käesoleva artikli lõikes 2 osutatud siseriiklikke meetmeid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
4. Lõikes 3 nimetatud heakskiit antakse ainult siis, kui on vaja kehtestada piirangud liikmesriikide vahelise liikumise suhtes, et vältida lõikes 1 osutatud taudi riiki sissetoomist või tõrjuda selle taudi levimist, võttes arvesse taudi üldist mõju ja liidu tasandil võetud meetmeid.

III JAOTIS

Muude liikide kui maismaa- ja veeloomaliikidena määratletud loomad ja nende loomade paljundusmaterjal ja saadused

Artikkel 228

Loomatervise nõuded, mis käsitlevad muid loomi ja nende loomade paljundusmaterjali ja saadusi

Kui kõnealused muud loomad kuuluvad artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide puhul loetletud liikidesse ja need loomad või nende loomade paljundusmaterjal ja saadused kujutavad endast riski inimeste või loomade tervisele, siis kohaldatakse järgmisi loomatervise nõudeid:

- a) I ja II jaotise 1. peatükis kehtestatud nõuded registreerimise, heakskiitmise, registripidamise ja ettevõtete ja vedajate registri kohta;
- b) artiklites 102–105 kehtestatud jälgitavuse nõuded ja artiklites 112 ja 113 muude loomade ja artiklis 119 loomse paljundusmaterjali kohta kehtestatud nõuded;

- c) liikumisnõuded:
- i) muude loomade kohta, kes elavad peamiselt maismaal või kes on tavaliselt tabandatud maismaalloomade taudidest, I jaotise IV osa 3. peatüki 1. ja 6. jaos ning IV osa I jaotise 4. ja 5. peatükis sätestatud nõuded, võttes arvesse artikli 229 lõike 3 punktides d ja e kehtestatud kriteeriume;
 - ii) muude loomade kohta, kes elavad peamiselt veekeskkonnas või kes on tavaliselt tabandatud veeloomade taudidest, IV osa II jaotise 2. peatüki 1.–5. jaos ja II jaotise 2. peatükis kehtestatud nõuded, võttes arvesse artikli 229 lõike 3 punktides d ja e kehtestatud kriteeriume;
 - iii) muude lemmikloomade kohta artiklites 112 ja 152 kehtestatud nõuded;
 - iv) loomse paljundusmaterjali kohta artiklites 155 ja 156 sätestatud üldised liikumisnõuded ja teistesse liikmesriikidesse liikumist käsitlevad erinõuded, mis on sätestatud artiklites 162 ja 163 ;
 - v) loomsete saaduste kohta artiklites 164 ja 223 sätestatud ettevõtjate üldised loomatervise-alased kohustused seoses loomsete saaduste liidusisese tootmise, töötlemise ja turustamisega;
- d) ettevõtjate ja pädeva asutuse veterinaarsertifikaatide väljaandmise kohustuse ja ettevõtjate deklaratsiooni väljaandmise kohustus seoses järgmisega:
- i) muude loomade osas vastavalt artiklites 140–148 või artiklites 208–218 kehtestatud eeskirjadele;
 - ii) loomse paljundusmaterjali osas vastavalt artiklites 159 ja 160 kehtestatud eeskirjadele;
 - iii) loomsete saaduste osas vastavalt artiklites 165 ja 166 või artiklites 224 ja 225 kehtestatud eeskirjadele;
- e) liikumisest teatamine ettevõtjate ja pädeva asutuse poolt, võttes arvesse artiklites 149, 150, 151, 161, 167, 219–221 ja 226 sätestatud nõudeid.

Artikkel 229

Volituste delegeerimine ja rakendusaktid, mis käsitlevad muude loomade ning nende paljundusmaterjali ja saadustega seotud loomatervise nõudeid

1. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 253 õigus võtta vastu delegeeritud akte, millega täiendatakse ja muudetakse artiklis 228 muude loomade, nende paljundusmaterjali ja saaduste suhtes sätestatud, nimetatud artiklis osutatud taudide riski vähendamiseks vajalikke nõudeid ja mis käsitlevad järgmist:
 - a) muid loomi pidavate ettevõtete või nende loomade vedajate registreerimist, heakskiitmist, registripidamist ja registreid ja nende loomade paljundusmaterjali ja saadusi käsitlevad nõuded vastavalt artikli 228 punktile a;

- b) muude loomade ja nende paljundusmaterjali jälgitavuse nõuded vastavalt artikli 228 punktile b;
 - c) muude loomade ja nende paljundusmaterjali ja saaduste liikumisenõuded vastavalt artikli 228 punktile c;
 - d) nõuded seoses ettevõtjate ja pädeva asutuse kohustusega anda välja veterinaarsertifikaadid ja ettevõtjate kohustusega anda välja ettevõtja deklaratsioonid muude loomade ja nende paljundusmaterjali ja saaduste puhul vastavalt artikli 228 punktile d;
 - e) nõuded seoses ettevõtjate ja pädeva asutuse kohustusega teatada muude loomade ja nende paljundusmaterjali ja saaduste liikumisest vastavalt artikli 228 punktile e;
2. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tauditõrje- ja taudiennetusmeetmete rakendamise üksikasjalikke eeskirju.
- Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu koosõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
3. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud delegeeritud aktide või rakendusaktide vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse üht või mitut järgmistest kriteeriumidest:
- a) muude loomade liigid või kategooriad on esitatud vastavalt artikli 7 lõikele 2 loetletud liikidena ühe või mitme loetletud taudi puhul, mille suhtes kohaldatakse käesolevas määruses sätestatud teatavaid taudiennetus- ja tauditõrjemeetmeid;
 - b) loetletud taudi profiil, mis on seotud punktis a nimetatud muude loomade liikide ja kategooriatega;
 - c) taudiennetus- ja tauditõrjemeetmete teostatavus, kättesaadavus ja tõhusus kõnealuste meetmetega hõlmatud loetletud liikide puhul;
 - d) kõnealuste muude loomade maismaal või vees asuv peamine elukeskkond;
 - e) neid muid loomi tabandavate taudide liigid, kusjuures tegemist võib olla nii taudidega, mis tabandavad harilikult maismaalloomi või taudidega, mis tabandavad harilikult veeloomi, sõltumata punktis b viidatud peamisest elukeskkonnast.

V OSA LIITU SISENEMINE JA EKSPORT

1. peatükk

Kolmandatest riikidest ja territooriumidelt pärit loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste sisenemine liitu

1. JAGU LIITU SISENEMISE NÕUDED

Artikkel 230

Loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liitu sisenemise nõuded

1. Liikmesriigid lubavad liitu tuua kolmandatest riikidest või territooriumidelt pärit loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetisi ainult siis, kui need vastavad järgmistele nõuetele:
 - a) nad on pärit kolmandast riigist või territooriumilt, mis on artikli 231 kohaselt kantud loomade või loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste eriliikide ja –kategooriate loetelusse, või nimetatud riigi tsoonist või bioturvarühmikust, välja arvatud siis, kui nende suhtes kohaldatakse artikli 241 lõike 1 kohaselt kehtestatud erandit või vastuvõetud täiendavaid eeskirju;
 - b) nad on pärit ettevõtetest, mis on heaks kiidetud ja loetelusse kantud, kui nimetatud heakskiit ja loetelusse kandmine on nõutav vastavalt artiklile 234 ja artikli 235 kohaselt vastuvõetud eeskirjadele;
 - c) nad vastavad artikli 236 lõike 1 kohaselt vastuvõetud delegeeritud aktides kehtestatud loomatervise nõuetele liitu sisenemise kohta, kui need nõuded on kehtestatud saadetises sisalduvate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste kohta;
 - d) nendega on kaasas veterinaarsertifikaat, deklaratsioonid ja muud dokumendid, kui see on nõutav vastavalt artikli 239 lõikele 1 või artikli 239 lõike 4 kohaselt vastuvõetud eeskirjadele;
2. Ettevõtjad peavad esitama kolmandatest riikidest või territooriumidelt pärit loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetised määruse (EL) nr XXX/XXX [*Väljaannete talitusele: sisestada number*] artiklis 45 sätestatud ametlikuks kontrolliks, välja arvatud siis, kui kõnelause määruse kohaselt on kehtestatud erand liitu sisenemise koha osas.

2. JAGU

KOLMANDATE RIIKIDE JA TERRITOOORIUMIDE LOETELU

Artikkel 231

Nende kolmandate riikide ja territooriumide loetelu, kust on lubatud liitu tuua loomi, loomset paljundusmaterjali ja loomseid saadusi, ning rakendusaktid ja delegeritud aktid

1. Komisjon koostab rakendusaktidega loetelud kolmandatest riikidest ja territooriumidest, kust on lubatud liitu tuua teatavaid loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liike, võttes arvesse järgmisi kriteeriume:
 - a) kolmanda riigi või territooriumi loomatervise-alased õigusaktid ja eeskirjad, mis käsitlevad loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste sisenemist sellesse riiki või territooriumile muudest kolmandatest riikidest või territooriumilt;
 - b) kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse poolt pakutud tagatised seoses punktis a osutatud loomatervise-alaste õigusaktide tõhusa rakendamise ja kontrolliga;
 - c) kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse töökorraldus, struktuur ja õigusvõime;
 - d) kolmandas riigis või territooriumil kehtiv veterinaarsertifikaatide väljaandmise kord;
 - e) kolmanda riigi või territooriumi või selle tsooni ja bioturvarühmiku loomatervise staatus seoses järgmisega:
 - i) loetletud taudid ja esilekerkivad taudid;
 - ii) kõik loomatervise ja rahvatervisega seotud aspektid või keskkonnaseisund kolmandas riigis või territooriumil või selle tsoonis või bioturvarühmikus, mis võivad ohustada loomade või inimeste tervist või keskkonnaseisundit liidus;
 - f) tagatisi, mida kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus saab anda seoses asjakohaste liidus kohaldatavate või nendega võrdsete loomatervise nõuete järgimise kohta;
 - g) korrapärasus ja kiirus, millega kolmas riik või territoorium esitab Maailma Loomatervishoiu Organisatsioonile (OIE) teavet oma territooriumil esinevate loomade nakkushaiguste kohta, eelkõige OIE vee- või maismaaloomade tervise eeskirjades loetletud taude käsitleva teabe osas;
 - h) kolmandas riigis või territooriumil tehtud komisjoni kontrollide tulemused;
 - i) kõik kogemused, mis on saadud kolmandast riigist või territooriumilt pärit loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste eelmisest liitu sisenemistest ja nende loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saadustega seoses liitu sisenemise kohas tehtud ametliku kontrolli tulemused.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Kuni lõikes 1 nimetatud kolmandate riikide ja territooriumide loetelude vastuvõtmiseni ja eeldusel, et need loetelud ei ole koostatud artikli 258 lõikes 2 nimetatud liidu õigusaktide kohaselt, peavad liikmesriigid otsustama, millistest kolmandatest riikidest ja territooriumidelt tohib liitu tuua teatavatesse liikidesse või kategooriatesse kuuluvaid loomi, loomset paljundusmaterjali või loomseid saadusi.

Esimese lõigu kohaldamisel peavad liikmesriigid võtma arvesse käesoleva artikli lõike 1 punktides a–i kehtestatud kriteeriume kolmandate riikide ja territooriumide loeteludesse lisamise kohta.

3. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 253 õigus võtta vastu delegeeritud akte, mis käsitlevad erandeid käesoleva artikli lõikest 2, millega piiratakse liikmesriikide võimalust otsustada selle üle, millistest kolmandatest riikidest ja territooriumidelt pärit teatavatesse liikidesse kuuluv(ad) loomad, loomne paljundusmaterjal või loomsed saadused võivad liitu siseneda, kui see on asjakohane, tulenevalt kõnealusesse liiki või kategooriasse kuuluva looma, loomse paljundusmaterjali või loomse saadusega seotud riskist.

Artikkel 232

Kolmandate riikide ja territooriumide loeteludesse lisatav teave

Komisjon täpsustab kõikide artikli 231 lõikes 1 nimetatud loeteludesse kantud kolmandate riikide ja territooriumide kohta järgmise teabe:

- a) nende loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste kategooriad või liigid, mis võivad liitu siseneda kõnealusest kolmandast riigist või territooriumilt;
- b) kas punkti a kohaselt täpsustatud loomad, loomne paljundusmaterjal või loomsed saadused võib/võivad liitu siseneda kogu kõnealusest kolmandast riigist või territooriumilt või ainult selle ühest või mitmest tsoonist või bioturvarühmikust.

Artikkel 233

Kolmandate riikide ja territooriumide loetelusse kandmise peatamine või tühistamine ja rakendusaktid

1. Komisjon peatab või tühistab rakendusaktidega sellise kolmanda riigi või territooriumi, selle tsooni või bioturvarühmiku artikli 231 lõikes 1 kehtestatud loetelusse kandmise järgmistel põhjustel:
 - a) kõnealune kolmas riik või territoorium või selle üks või mitu tsooni või bioturvarühmikut ei vasta enam artikli 231 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele, kui see on asjakohane teatavatesse liikidesse või kategooriatesse kuuluvate loomade, loomse paljundimaterjali või loomsete saaduste liitu sisenemise puhul;

- b) kõnealuse kolmanda riigi või territooriumi või selle tsooni või bioturvarühmiku loomatervise-alane olukord on selline, et kõnealusesse loetelusse kandmise peatamine või tühistamine on vajalik liidu loomatervise staatuse kaitsmiseks;
- c) hoolimata komisjoni poolt sellele riigile või territooriumile esitatud palvest ajakohastada teavet, mis käsitleb loomatervise-alast olukorda ja teisi artikli 231 lõikes 1 nimetatud küsimusi, ei ole kõnealune kolmas riik või territoorium seda teavet esitanud;
- d) kõnealune kolmas riik või territoorium ei nõustu komisjoni poolt liidu nimel tehtava kontrolliga oma territooriumil.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel seoses artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudiga, mis kujutab endast tõsist riski selle taudi levimises liitu, võtab komisjon kooskõlas artikli 255 lõikes 3 sätestatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

2. Komisjon võib rakendusaktidega uuesti loetellu kanda sellise kolmanda riigi või territooriumi, selle tsooni või bioturvarühmiku, mille artikli 231 lõikes 1 kehtestatud loetellu kandmine on järgmistel põhjustel peatatud või tühistatud:
 - a) käesoleva artikli lõike 1 punktides a või c nimetatud põhjustel, eeldusel et see kolmas riik või territoorium tõendab, et ta täidab artikli 231 lõikes 1 kehtestatud kriteeriume;
 - b) käesoleva artikli lõike 1 punktis b nimetatud põhjustel, eeldusel et kõnealune kolmas riik või territoorium esitab piisavad tagatised selle kohta, et loomatervise-alane olukord, millest tingituna nimetatud riigi või territooriumi loetellu kandmine peatati või tühistati, on lahenenud või ei kujuta endast oma ohtu loomade või inimeste tervisele liidus;
 - c) käesoleva artikli lõike 1 punktis d nimetatud põhjustel, eeldusel et:
 - i) kõnealune kolmas riik või territoorium nõustub komisjoni poolt liidu nimel tehtava kontrolliga oma territooriumil ning
 - ii) komisjoni kontrolli tulemused näitavad, et see kolmas riik või territoorium, selle tsoonid või bioturvarühmikud vastavad artikli 231 lõikes 1 kehtestatud loetelusse kandmise kriteeriumidele.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 253 õigus võtta vastu delegeeritud akte, mis käsitlevad eeskirju kolmanda riigi või territooriumi, selle tsooni või bioturvarühmiku artikli 231 lõikes 1 nimetatud loetelusse kandmise peatamist või tühistamist käsitlevate kriteeriumide muutmise ja täiendamise kohta vastavalt käesoleva artikli lõikele 1.

3. JAGU

KOLMANDATES RIIKIDES JA TERRITOOORIUMIDEL ASUVATE ETTEVÕTETE HEAKSKIITMINE JA LOETELUSSE KANDMINE

Artikkel 234

Ettevõtete heakskiitmine ja loetelusse kandmine

1. Liikmesriigid annavad loa liitu sisenemiseks ainult sellistele maismaaloomadele ja sellisele loomsele paljundusmaterjalile, mis on pärit niisugusest ettevõttest, mille puhul on nõutav liidu heakskiit vastavalt artikli 89 lõikele 2 ja artikli 89 lõike 3 ja artikli 90 kohaselt vastuvõetud eeskirjadele, kui kolmandas riigis või territooriumil asuv kõnealune ettevõte:
 - a) vastab selles kolmandas riigis või territooriumil kehtestatud loomatervise nõuetele, mis on võrdväärne liidus sellist tüüpi ettevõtete suhtes kohaldatavate eeskirjadega;
 - b) on kõnealuse kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse poolt heaks kiidetud ja loetellu kantud.
2. Komisjon kogub kokku kolmandate riikide või territooriumide pädevatelt asutustelt saadud loetelud lõike 1 punktis b nimetatud heakskiidetud ettevõtetest.
3. Komisjon esitab liikmesriikidele kõik kolmandate riikide või territooriumide heakskiidetud ettevõtete uued või ajakohastatud loetelud ja teeb need avalikkusele kättesaadavaks.

Artikkel 235

Ettevõtete heakskiitmise ja loetelusse kandmisega seotud volituste delegeerimine

Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 253 õigus võtta vastu delegeeritud akte, mis käsitlevad erandeid artikli 234 lõike 1 punktis b kehtestatud eeskirjadest, kui kolmandas riigis või territooriumil rakendatavad alternatiivsed riskivähendusmeetmed annavad piisava tagatise loomatervise kaitsmiseks liidus.

4. JAGU

LOOMADE, LOOMSE PALJUNDUSMATERJALI JA LOOMSETE SAADUSTE LIIKIDE JA KATEGOORiate SISENEMINE LIITU

Artikkel 236

Loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liikide ja kategooriate liitu sisenemist käsitlevate loomatervise nõuetega seotud volituste delegeerimine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad loomatervise nõudeid seoses järgmisega:

- a) loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liikide ja kategooriate sisenemine liitu kolmandatest riikidest või territooriumidelt;
- b) nende loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liikumine pärast nende sisenemist liitu.

2. Lõike 1 punktis a sätestatud loomatervise nõuded:

- a) on sama ranged kui käesolevas määruses sätestatud loomatervise nõuded ja selle määruse kohaselt vastu võetud eeskirjad, mida kohaldatakse kõnealuste loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste liikide ja kategooriate liidusisese liikumise suhtes või
- b) on võrdväärised loomatervise nõuetega, mida kohaldatakse käesoleva määruse IV osas kehtestatud liikidesse ja kategooriatesse kuuluvate loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste suhtes.

3. Kuni ei ole vastu võetud käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud delegeeritud akte loomatervise nõuete kohta konkreetse looma, loomse paljundusmaterjali või loomse saaduse liigi või kategooria osas ja eeldusel et selliseid nõudeid ei ole juba kehtestatud vastavalt artikli 258 lõikes 2 nimetatud liidu õigusaktidele, võivad liikmesriigid kohaldada siseriiklikke eeskirju, eeldusel et need eeskirjad:

- a) vastavad käesoleva artikli lõikes 2 kehtestatud nõuetele ja neis võetakse arvesse artiklites 237 ja 238 nimetatud teemasid;
- b) ei ole leebemad kui IV osa I ja II jaotises kehtestatud nõuded.

Artikkel 237

Teemad, mida tuleb arvesse võtta artiklis 236 sätestatud delegeeritud aktides seoses loomade sisenemisega liitu

Artikli 236 lõike 1 kohastes delegeeritud aktides loomatervise nõuete sätestamisel võtab komisjon seoses teatavate loomaliikide ja -kategooriate liitu sisenemisega arvesse järgmist:

- a) artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudid ja esilekerkivad taudid;
- b) liidu tervisestaatus seoses artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide ja esilekerkivate taudidega;
- c) loetletud liigid seoses artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide ja esilekerkivate taudidega;
- d) loomade vanus ja sugu,
- e) loomade päritolu;
- f) päritolu- ja sihtkoha ettevõtte tüüp ja tootmisviis;
- g) kavandatud sihtkoht;
- h) loomade kavandatav kasutus;

- i) kõik riskivähendusmeetmed, mis on kehtestatud päritolu- või transiidikohaks olevates kolmandates riikides või territooriumidel või pärast liidu territooriumile saabumist;
- j) kõnealuste loomade liidusisese liikumise suhtes kohaldatavad loomatervise nõuded;
- k) muud epidemioloogilised tegurid;
- l) rahvusvahelised loomaterviseiga seotud kaubandusstandardid, mis on asjakohased kõnealuste loomade liikide ja kategooriate puhul.

Artikkel 238

Teemad, mida tuleb arvesse võtta artiklis 236 sätestatud delegeeritud aktides seoses loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste sisenemisega liitu

Artikli 236 lõikes 1 kohastes delegeeritud aktides loomatervise nõuete sätestamisel võtab komisjon seoses loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liitu sisenemisega arvesse järgmist:

- a) artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudid ja esilekerkivad taudid;
- b) nende loomade tervisestaatus, kellelt on pärit kõnealune loomne paljundusmaterjal ja kõnealused loomsed saadused, ja liidu tervisestaatus seoses artikli 8 lõike 1 punktis d nimetatud loetletud taudide ja esilekerkivate taudidega;
- c) kõnealuse loomse paljundusmaterjali ja kõnealuste loomsete saaduste liik ja laad, nende käitlemine, töötlemismeetodid ja muud riskivähendusmeetmed, mida on kohaldatud päritolukohas, saadetise lähetamisel või sihtkohas;
- d) päritolu- ja sihtkoha ettevõtte tüüp ja tootmisviis;
- e) kavandatud sihtkoht;
- f) loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste kavandatud otstarve;
- g) loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liidusisese liikumise suhtes kohaldatavad loomatervise nõuded;
- h) muud epidemioloogilised tegurid;
- i) rahvusvahelised loomaterviseiga seotud kaubandusstandardid, mis on asjakohased teatavate loomsete paljundusmaterjalide ja loomsete saaduste puhul.

5. JAGU

VETERINAARSERTIFIKAADID, DEKLARATSIOONID JA MUUD DOKUMENDID

Artikkel 239

Liitu sisenemiseks vajalikud veterinaarsertifikaadid, deklaratsioonid ja muud dokumendid

1. Liikmesriigid annavad liitu sisenemiseks loa ainult sellistele loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetistele, millega on kaasas:
 - a) päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi poolt välja antud veterinaarsertifikaat;
 - b) deklaratsioonid või muud dokumendid, mida nõutakse lõike 4 punkti a kohaselt vastu võetud eeskirjades.
2. Liikmesriigid ei tohi anda luba liitu sisenemiseks loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetistele, kui lõike 1 punktis a nimetatud veterinaarsertifikaat ei ole kontrollitud ja allkirjastatud ametliku veterinaararsti poolt kolmandas riigis või territooriumil vastavalt sertifikaatide väljaandmise nõuetele, mis on samaväärsed artikli 146 lõikes 3 või artikli 216 lõikes 3 kehtestatud nõuetega ja artikli 146 lõike 4 või artikli 216 lõike 4 kohaselt vastu võetud eeskirjades kehtestatud eeskirjadega.
3. Liikmesriigid lubavad lõikes 1 nimetatud, loomadega kaasasolevad veterinaarsertifikaadid asendada IMSOCi abil koostatavate, käideldavate ja edastatavate elektrooniliste veterinaarsertifikaatidega, eeldusel et need elektroonilised veterinaarsertifikaadid:
 - a) sisaldavad kogu vajalikku teavet, mis peab olema käesoleva artikli lõike 1 punktis a nimetatud veterinaarsertifikaadis vastavalt artikli 240 lõikele 1 ja artikli 240 lõikele 3 kohaselt vastu võetud eeskirjadele;
 - b) tagavad loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste jälgitavuse ja seovad need saadetised elektroonilise veterinaarsertifikaadiga.
4. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - a) erandeid lõike 1 punktis a kehtestatud loomatervise nõuetest loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetiste osas ja veterinaarsertifikaatide väljaandmise kohta kehtestatud erieeskirjadest nimetatud saadetiste osas, mis ei kujuta endast märkimisväärset riski loomade või inimeste tervisele liidus, tingituna ühest või enamast järgmisest asjaolust:
 - i) loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste kategooria või liik;
 - ii) loomade pidamise, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste hoidmise meetodid ja tootmisviisid;

- iii) nende kavandatud kasutus;
 - iv) alternatiivsed riskivähendusmeetmed, mis on kehtestatud päritolukohaks olevates kolmandates riikides või territooriumidel või transiidikohtades, või pärast liidu territooriumile saabumist, mis pakuvad samaväärset loomade ja inimeste tervise kaitset kui käesolevas määruses sätestatud kaitse;
 - v) kolmanda riigi või territooriumi poolt tagatiste pakkumine selle kohta, et liitu sisenemise nõuete järgimist tõendatakse muul viisil kui veterinaarsertifikaadi abil;
- b) nõudeid, mille kohaselt peavad liitu siseneva(te) loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saadustega olema kaasas deklaratsioonid või muud dokumendid, mida on vaja selle tõendamiseks, et liitu sisenev(ad) loomad, loomne paljundusmaterjal ja loomsed saadused vastavad artikli 236 lõikes 1 vastu võetud eeskirjade kohaselt kehtestatud loomatervise nõuetele liitu sisenemise kohta.

Artikkel 240
Veterinaarsertifikaatide sisu

1. Artikli 239 lõike 1 punktis a nimetatud veterinaarsertifikaat peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:
 - a) järgmiste kohtade nimi ja aadress:
 - i) päritoluettevõtte või –koht;
 - ii) sihtettevõtte või –koht;
 - iii) peetavate loomade kogumis- või puhkekohana kasutatavad ettevõtted (vajaduse korral);
 - b) loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste kirjeldus;
 - c) loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste arv või maht;
 - d) loomade või loomse paljundusmaterjali identifitseerimine ja registreerimine (vajaduse korral);
 - e) teave, mis on vajalik näitamaks, et saadetise loomad, loomne paljundusmaterjal ja loomsed saadused vastavad liitu sisenemiseks vajalikele loomatervise nõuetele, mis on sätestatud artiklis 230 ja artikli 236 lõikes 3 ja artikli 236 lõike 1 ja artikli 241 kohaselt vastu võetud eeskirjades.
2. Artikli 239 lõike 1 punktis a nimetatud veterinaarsertifikaat võib hõlmata ka muudes liidu õigusaktides nõutud teavet.
3. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:

- a) teavet, mis peab sisalduma artikli 239 lõike 1 punktis a nimetatud veterinaarsertifikaadis lisaks käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud teabele;
 - b) teavet, mis peab sisalduma artikli 239 lõike 1 punktis b nimetatud deklaratsioonides või muudes dokumentides.
4. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirjad käesoleva artikli 239 lõikes 1 nimetatud veterinaarsertifikaatide, deklaratsioonide ja muude dokumentide näidiste kohta. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
 5. Kuni käesoleva artikli lõigete 3 ja 4 kohaselt vastuvõetud delegeeritud aktides ja rakendusaktides kehtestatud eeskirjade vastuvõtmiseni loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liikide ja kategooriate osas ja eeldusel, et kõnealuseid eeskirju ei ole kehtestatud artikli 258 lõikes 2 nimetatud liidu õigusaktide kohaselt, võivad liikmesriigid kohaldada siseriiklikke eeskirju, eeldusel et need vastavad käesolevas artikli lõikes 1 kehtestatud tingimustele.

6. JAGU

ERANDID JA TÄIENDAVAD NÕUDED LOOMADE, LOOMSE PALJUNDUSMATERJALI JA LOOMSETE SAADUSTE TEATAVATE KATEGOORIADE KORRAL

Artikkel 241

Erandid ja täiendavad nõuded loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste teatavate kategooriate korral

1. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 253 vastu delegeeritud akte, mis käsitlevad erandeid artikli 230 lõikes 1 ja artiklites 234 ja 239 kehtestatud nõuetest ja liitu sisenemiseks vajalikest täiendavatest nõuetest seoses järgmisega:
 - a) loomad:
 - i) keda on kavas kasutada tsirkustes, üritustel, näitustel, väljapanekutel, esitlustel ja kinnistes ettevõtetes;
 - ii) kes on lemmikloomad;
 - iii) keda on kavas kasutada teaduslikel eesmärkidel;
 - iv) kelle jaoks liit on lõppsihtkoht;
 - v) kes on pärit liidust ja keda viiakse kolmandasse riiki või territooriumile ja seejärel nimetatud kolmandast riigist või territooriumilt tagasi liitu;
 - vi) kes on pärit liidust ja keda viiakse läbi marsruudile jääva kolmanda riigi või territooriumi liidu teise osasse;
 - vii) keda on kavas ajutiselt karjatada liidu piiride naabruses;
 - viii) kes ei kujuta endast märkimisväärset ohtu loomatervisele staatusele liidus;

- b) loomsed saadused:
- i) mis on ette nähtud isiklikuks kasutamiseks;
 - ii) mis on ette nähtud kasutamiseks kolmandatest riikidest või territooriumidelt saabuvates veovahendites;
- c) loomne paljundusmaterjal ja loomsed saadused:
- i) mis on ette nähtud kasutamiseks kaubanäidistena;
 - ii) mis on ette nähtud kasutamiseks näidistena uurimis- ja diagnostikaprotseduuridel;
 - iii) mille jaoks liit on lõppsihtkoht;
 - iv) mis on pärit liidust ja mida viiakse kolmandasse riiki või territooriumile ja seejärel nimetatud kolmandast riigist või territooriumilt tagasi liitu;
 - v) mis on pärit liidust ja mida viiakse läbi marsruudile jääva kolmanda riigi või territooriumi liidu teise osasse;
 - vi) mis ei kujuta endast märkimisväärset ohtu loomatervisele staatusel liidus;

Nendes delegeeritud aktides võetakse arvesse artiklites 237 ja 238 nimetatud teemasid.

2. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada eeskirjad:

- a) mis käsitlevad veterinaarsertifikaatide, deklaratsioonide ja muude dokumentide näidiseid lõikes 1 nimetatud loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste kategooriate osas;
- b) märkides käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud toodete puhul kombineeritud nomenklatuuri koodid, kui need koodid ei ole kehtestatud määruse (EL) nr XXX/XXX artikli 45 lõike 2 punkti b kohaselt vastu võetud eeskirjades [*number lisatakse ...ametliku kontrolli kohta*].

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. peatükk

Kolmandatest riikidest ja territooriumidelt pärit teatavate kaupade, välja arvatud loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste sisenemine liitu

Artikkel 242

Tauditekitajad ja delegeeritud aktid

1. Kõik füüsilised või juriidilised isikud, kes toovad liitu tauditekitajaid, peavad:

- a) tagama, et nende liitu sisenemine ei tekita riski loomade ja inimeste tervisele liidus seoses artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudidega ja esilekerkivate taudidega;
 - b) rakendama asjakohaseid tauditõrje- ja taudiennetusmeetmeid tagamaks, et nimetatud tauditekitajate liitu sisenemine ei tekitaks bioterrorismi riski.
2. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 253 õigus võtta vastu delegeeritud akte, milles sätestatakse nõuded tauditekitajate liitu sisenemise kohta ja mis hõlmavad järgmist:
- a) tauditekitajate pakendamine;
 - b) teised riskivähendusmeetmed, mida on vaja selleks, et ennetada tauditekitajate keskkonda sattumist ja levimist.

Artikkel 243

Taimne materjal ja delegeeritud aktid ja rakendusaktid

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - a) loomatervise erinõudeid, mida kohaldatakse loetletud või esilekerkivate taudide nakatumisteks oleva taimse materjali liitu sisenemise suhtes;
 - b) nõudeid, mis käsitlevad:
 - i) veterinaarsertifikaatide väljaandmist, võttes arvesse artikli 239 lõike 1 punktis a ja artikli 239 lõigetes 2 ja 3 kehtestatud eeskirju või
 - ii) deklaratsioone või teisi dokumente, võttes arvesse artikli 239 lõike 1 punktis b kehtestatud eeskirju.
2. Komisjon kehtestab käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud loomatervise nõuded siis, kui kolmandates riikides või territooriumidel on tekkinud ebasoodne taudiolukord seoses artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide või esilekerkivate taudidega, võttes arvesse järgmisi kriteeriume:
 - a) teave selle kohta, kas taimse materjali kaudu ülekanduda võiv loetletud taud või esilekerkiv taud kujutab endast tõsist riski loomade ja inimeste tervisele liidus;
 - b) tõenäosus, et teatava loetletud taudi või esilekerkiva taudi puhul loetletud liiki kuuluvad loomad võivad olla otseses või kaudses kontaktis lõikes 1 nimetatud taimse materjaliga;
 - c) teave selle kohta, kas kõnealuse taimse materjaliga seoses on kättesaadavad alternatiivsed riskivähendusmeetmed, mille abil võib kõrvaldada või vähendada lõike 2 punktis a nimetatud edasikandumise ohtu, ja nende meetmete tõhusus.

3. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirjad, märkides käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud taimse materjali puhul kombineeritud nomenklatuuri koodid, kui need koodid ei ole kehtestatud määruse (EL) nr XXX/XXX artikli 45 lõike 2 punkti b kohaselt vastu võetud eeskirjades [*number lisatakse ...ametliku kontrolli kohta*].

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 244

Veovahendid, seadmed, pakkematerjalid, veo ajal kasutatav vesi ja sööt ning delegeeritud aktid ja rakendusaktid

1. Ettevõtjad, kes toovad liitu loomi ja tooteid, peavad veo ajal rakendama asjakohaseid ja vajalikke taudiennetusmeetmeid vastavalt artikli 122 lõikele 1 ja artikli 191 lõikele 1.
2. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 253 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - a) loomatervise erieeskirju, mida kohaldatakse liitu sisenemise suhtes seoses järgmisega:
 - a) loomade, loomse paljundusmaterjali, loomsete saaduste, loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete veoks ettenähtud veovahendid;
 - b) seadmed, pakkematerjalid ja veo ajal kasutatav vesi seoses loomade, loomse paljundusmaterjali, loomsete saaduste, loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodetega, või sööt, mis või edasi kanda loomataude;
 - b) nõudeid, mis käsitlevad:
 - i) veterinaarsertifikaatide väljaandmist, võttes arvesse artikli 239 lõike 1 punktis a ja artikli 239 lõiget 2 ja 3 kehtestatud eeskirju või
 - ii) deklaratsioone või teisi dokumente, võttes arvesse artikli 239 lõike 1 punktis b kehtestatud eeskirju.
3. Komisjon kehtestab lõikes 2 sätestatud loomatervise nõuded siis, kui seoses ühe või enama artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudiga või esilekerkiva taudiga, mis võib tõsiselt ohustada loomade ja inimeste tervist liidus, on tekkinud ebasoodne taudiolukord:
 - a) naabruses asuvas kolmandas riigis;
 - b) päritolukohaks olevas kolmandas riigis;
 - c) transiidikohaks olevas kolmandas riigis.
4. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirjad, märkides käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud taimse materjali puhul kombineeritud nomenklatuuri koodid, kui need koodid ei ole kehtestatud määruse (EL) nr XXX/XXX artikli 45 lõike 2 punkti b kohaselt vastu võetud eeskirjades [*number lisatakse ...ametliku kontrolli kohta*].

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. peatükk ***Eksport***

Artikkel 245 *Eksport liidust*

1. Liikmesriigid rakendavad asjakohaseid meetmeid tagamaks, et loomade ja toodete eksport ja reeksport liidust kolmandasse riiki või territooriumile toimub vastavalt IV osas kehtestatud eeskirjadele loomade ja toodete liikumise kohta liikmesriikide vahel, võttes samaaegselt arvesse loomatervise staatust sihtkohaks olevas kolmandas riigis või territooriumil või selle tsoonis või bioturvarühmikus seoses artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud loetletud taudide ja esilekerkivate taudidega.

Importiva kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse nõudmisel või siis, kui see on sätestatud seadustes, määrustes, standardites, tegevusjuhistes või muudes kõnealuses riigis või territooriumil kehtivates õigus- ja haldusmenetlustes, võib eksport või reeksport liidust toimuda nimetatud sätete kohaselt.

2. Kui kohaldatakse liidu ja kolmanda riigi või territooriumi vahel sõlmitud kahepoolse lepingu sätteid, peavad liidust sellesse kolmandasse riiki või territooriumile eksporditavad tooted vastama kõnealustele sätetele.

VI OSA

ERAKORRALISED MEETMED

1. JAGU

ERAKORRALISED MEETMED, MIS ON SEOTUD LOOMADE JA TOODETE LIIDUSISESE LIIKUMISEGA JA VEOVAHENDITE JA MUUDE MATERJALIDEGA, MIS VÕISID NENDE LOOMADE JA TOODETEGA KOKKU PUUTUDA

Artikkel 246

Erakorralised meetmed, mida rakendab tabandunud liikmesriigi pädev asutus, kelle territooriumil esineb loetletud taudi või esilekerkiva taudi puhang või oht

1. Loetletud taudi või esilekerkiva taudi puhangu või taudi ohu esinemise korral, mis kujutab endast tõenäoliselt tõsist riski, peab tabandunud liikmesriigi pädev asutus sõltuvalt kõnealuse olukorra ja taudi või ohu raskusastmest rakendama kohe üht või enamat järgmisest erakorralistest meetmetest, et ennetada taudi või ohu levimist:
 - a) loetletud taudide puhul:
 - i) mida on nimetatud artikli 8 lõike 1 punktis a: III osa II jaotise 1. peatükis kehtestatud tauditõrjemeetmed;
 - ii) mida on nimetatud artikli 8 lõike 1 punktides b ja c: III osa II jaotise 2. peatükis kehtestatud tauditõrjemeetmed;
 - b) esilekerkivate taudide ja ohtude puhul:
 - i) liikumispirangud, mida kohaldatakse loomade ja toodete suhtes, mis on pärit taudi puhkemise või ohu esinemise kohaks olevatest ettevõtetest või, kui see on asjakohane, piirangutsoonidest või bioturvarühmikute, ning veovahendite ja muude materjalide suhtes, mis võisid nende loomade või toodetega kokku puutuda;
 - ii) loomade karantiin ja toodete isoleerimine;
 - iii) jälgimise ja jälgitavuse meetmed;
 - iv) kõik III osa II jaotise 1. peatüki kohased erakorralised tauditõrjemeetmed, kui see on asjakohane;
 - c) mis tahes muud erakorralised meetmed, mida kõnealune asutus peab asjakohasteks taudi või ohu leviku tõhusaks tõrjumiseks või ennetamiseks.
2. Lõikes 1 nimetatud pädev asutus teavitab komisjoni ja liikmesriike:
 - a) viivitamatult lõikes 1 nimetatud taudi puhangu või ohu esinemisest;
 - b) viivitamatult lõike 1 kohaselt võetud erakorralistest meetmetest.

Artikkel 247

Erakorralised meetmed, mida rakendab muu liikmesriik kui see liikmesriik, kus taudipuhang või oht esines

1. Muu kui selle liikmesriigi pädev asutus, kus artikli 246 lõikes 1 nimetatud taudipuhang või oht esines, rakendab üht või enam artikli 246 lõikes 1 nimetatud erakorralist meetet, kui ta avastab oma territooriumil artikli 246 lõikes 1 nimetatud liikmesriigist pärit loomi või tooteid või veovahendeid või mis tahes muid materjale, mis võisid kokku puutuda kõnealuste loomade või toodetega.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud pädev asutus võib tõsise riski esinemise korral kuni erakorraliste meetmete heakskiitmiseni komisjoni poolt vastavalt artiklile 248 rakendada ajutiselt artikli 246 lõikes 1 nimetatud erakorralisi meetmeid, sõltuvalt olukorra tõsidusest seoses loomade või toodetega, mis on pärit ettevõtetest või muudest kohtadest või, kui see on asjakohane, siis piirangutsoonidest selles liikmesriigis, kus esines artikli 246 lõikes 1 nimetatud taud või oht, või seoses veovahendite või muude materjalidega, mis võisid nimetatud loomadega kokku puutuda.
3. Lõikes 1 nimetatud pädev asutus teavitab komisjoni ja liikmesriike:
 - a) viivitamatult lõikes 1 nimetatud taudi puhangu või ohu esinemisest;
 - b) viivitamatult lõigete 1 ja 2 kohaselt võetud erakorralistest meetmetest.

Artikkel 248

Komisjoni poolt rakendatavad erakorralised meetmed

1. Artikli 246 lõikes 1 nimetatud taudipuhangu või ohu esinemise korral ja kui liikmesriikide pädevad asutused on rakendanud erakorralisi meetmeid kooskõlas artikli 246 lõikega 1 ja artikli 247 lõigetega 1 ja 2, vaatab komisjon üle kõnealuse olukorra ja rakendatud erakorralised meetmed ning võtab rakendusaktidega vastu ühe või mitu artikli 246 lõikes 1 nimetatud erakorralistest meetmetest, mis on seotud loomade ja toodete ja veovahendite ja muude materjalidega, mis võisid kokku puutuda kõnealuste loomade ja toodetega, järgmistel juhtudel:
 - a) komisjoni ei ole teavitatud mitte ühestki artikli 246 lõike 1 ja artikli 247 lõigete 1 ja 2 kohaselt rakendatud meetmest;
 - b) komisjoni arvates ei ole artikli 246 lõike 1 ja artikli 247 lõigete 1 ja 2 kohaselt rakendatud meetmed piisavad;
 - c) komisjoni arvates on vaja vastu võtta või asendada liikmesriikide pädevate asutuste poolt artikli 246 lõike 1 ja artikli 247 lõigete 1 ja 2 kohaselt rakendatud meetmed, et vältida põhjendamatute häirete tekkimist loomade ja toodete liikumises.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel, millega on seotud tõsine risk taudi või ohu levimiseks, võib komisjon võtta vastu viivitamatult kohaldatavad rakendusaktid vastavalt artikli 255 lõikele 3.

2. JAGU

ERAKORRALISED MEETMED, MIS ON SEOTUD KOLMANDATEST RIIKIDEST JA TERRITOOORIUMIDELT PÄRIT LOOMADE JA TOODETE SAADETISTEGA JA VEOVAHENDITE JA MUUDE MATERJALIDEGA, MIS VÕISID NENDE SAADETISTEGA KOKKU PUUTUDA

Artikkel 249

Liikmesriigi pädeva asutuse poolt rakendatavad erakorralised meetmed

Kui liikmesriigi pädev asutus saab teada kolmandast riigist või territooriumilt pärit loomade või toodete saadetisest või veovahendist või materjalidest, mis võisid kokku puutuda nimetatud saadetisega, mis kujutab endast tõenäoliselt tõsist riski liidus, tingituna võimalikust nakatumisest või saastumisest loetletud taudide või esilekerkivate taudide või ohtudest, siis peab ta viivitamatult:

- a) rakendama üht või enamat järgmistest erakorralistest meetmetest, et vähendada kõnealust riski, sõltuvalt olukorra tõsidusest:
 - i) saadetise hävitamine;
 - ii) loomade karantiin ja toodete isoleerimine;
 - iii) jälgimise ja jälgitavuse meetmed;
 - iv) kõik III osa II jaotise 1. peatüki kohased tauditõrjemeetmed, kui see on asjakohane;
 - v) kõik teised erakorralised meetmed, mida ta peab asjakohasteks, et ennetada taudi või ohu levimist liitu;
- b) teavitama IMSOCi kaudu viivitamatult komisjoni ja teisi liikmesriike kõnealuse saadetisega seotud riskidest ja saadetise päritolust.

Artikkel 250

Komisjoni poolt rakendatavad erakorralised meetmed

1. Kui loetletud taud või esilekerkiv taud või oht, mis võib endast kujutada tõsist riski, esineb või levib kolmandas riigis või territooriumil, või kui seda eeldab mis tahes muu tõsine loomade või inimeste tervisega seotud põhjus, võib komisjon rakendusaktiga ja toimides kas omal algatusel või liikmesriigi nõudmisel võtta vastu ühe või mitu järgmistest erakorralistest meetmetest ning, sõltuvalt olukorra tõsidusest:

- a) peatada liitu sisenemise selliste loomade ja toodete saadetiste ning veovahendite ja muu materjali puhul, mis võisid kokku puutuda kõnealuste saadetistega, kust nimetatud haigus või oht võib liitu levida;
- b) kehtestada erinõuded selliste loomade ja toodete saadetiste ning veovahendite ja muu materjali kohta, mis võisid kokku puutuda kõnealuste saadetistega, kust nimetatud haigus või oht võib liitu levida;
- c) rakendada kõiki teisi erakorralisi tauditõrjemeetmeid, et ennetada nimetatud taudi või ohu levimist liitu.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

- 2. Nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel, millega on seotud tõsised riskid, võtab komisjon pärast asjaomase liikmesriigiga konsulteerimist kooskõlas artikli 255 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

Artikkel 251

Liikmesriikide poolt rakendatavad erakorralised meetmed, kui komisjon ei reageeri

- 1. Kui liikmesriik palub komisjonil rakendada erakorralisi meetmeid vastavalt artiklile 250 ja komisjon ei tee seda, siis kõnealune liikmesriik:
 - a) võib kuni erakorraliste meetmete vastuvõtmiseni komisjoni poolt vastavalt käesoleva artikli lõikele 2 rakendada ajutiselt üht või mitut artikli 249 punktis a nimetatud erakorralistest meetmetest seoses loomade ja toodete saadetiste ning veovahendite ja muu materjaliga, mis võisid kokku puutuda nimetatud saadetistega, mis on pärit artikli 250 lõikes 1 nimetatud kolmandast riigist või territooriumilt, sõltuvalt olukorra tõsidusest selles riigis või territooriumil;
 - b) teavitab komisjoni ja teiste liikmesriikide pädevaid asutusi viivitamatult kõnealustest erakorralistest meetmetest, esitades nende vastuvõtmise põhjuse.
- 2. Komisjoni vaatab üle olukorra ja liikmesriigi poolt rakendatud erakorralised meetmed kooskõlas käesoleva artikli lõikega 1 ja võtab vajadusel rakendusaktiga vastu ühe või mitu artiklis 250 kehtestatud erakorralistest meetmetest.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 255 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

- 3. Nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel, millega on seotud tõsised riskid, võtab komisjon kooskõlas artikli 255 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

VII OSA ÜHISSÄTTED

I JAOTIS Menetlussätted

Artikkel 252

I ja II lisa muutmine

Komisjonile antakse artikli 253 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad I ja II lisa muutmist, et võtta arvesse tehnika ja teaduse edusamme ning inimeste ja loomade tervise puhul muutunud asjaolusid.

Artikkel 253

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Komisjonile antakse määramata ajaks alates^(*) õigus võtta vastu artikli 4 lõikes 2, artikli 6 lõikes 2, artikli 9 lõikes 2, artikli 11 lõikes 3, artikli 13 lõikes 2, artikli 15 lõikes 2, artikli 16 lõikes 3, artikli 18 lõikes 3, artiklis 24, artiklis 28, artikli 30 lõikes 4, artikli 31 lõikes 2, artikli 34 lõikes 2, artikli 37 lõikes 5, artiklis 39, artikli 41 lõikes 3, artikli 42 lõikes 5, artikli 44 lõikes 1, artiklis 47, artikli 48 lõikes 3, artikli 53 lõikes 2, artikli 54 lõikes 3, artikli 55 lõikes 2, artikli 58 lõikes 2, artiklis 63, artikli 64 lõikes 4, artiklis 67, artikli 68 lõikes 2, artikli 70 lõikes 3, artikli 72 lõikes 2, artikli 73 lõikes 3, artikli 74 lõikes 3, artikli 76 lõikes 2, artiklis 79, artikli 80 lõikes 4, artikli 85 lõikes 3, artikli 89 lõikes 3, artikli 92 lõikes 2, artikli 96 lõikes 3, artikli 100 lõikes 1, artikli 103 lõikes 2, artiklis 114, artiklis 115, artikli 119 lõikes 1, artikli 122 lõikes 2, artikli 128 lõikes 1, artikli 129 lõikes 2, artiklis 132, artikli 133 lõikes 2, artikli 134 lõikes 2, artikli 135 lõikes 3, artikli 136 lõikes 4, artiklis 137, artikli 141 lõikes 1, artikli 143 lõikes 1, artiklis 144, artikli 146 lõikes 4, artikli 148 lõikes 3, artikli 151 lõikes 1, artikli 152 lõikes 2, artikli 154 lõikes 1, artiklis 158, artikli 159 lõikes 5, artikli 160 lõikes 3, artikli 162 lõikes 2, artikli 163 lõikes 3, artikli 164 lõikes 3, artikli 165 lõikes 5, artikli 166 lõikes 3, artikli 174 lõikes 3, artikli 179 lõikes 2, artikli 184 lõikes 1, artikli 188 lõikes 1, artikli 191 lõikes 2, artikli 196 lõikes 2, artikli 199 lõikes 3, artikli 200 lõikes 3, artikli 201 lõikes 2, artikli 202 lõikes 2, artikli 203 lõikes 2, artikli 204 lõikes 3, artiklis 205, artiklis 211, artikli 213 lõikes 1, artiklis 214, artikli 216 lõikes 4, artikli 218 lõikes 3, artikli 221 lõikes 1, artikli 222 lõikes 3, artikli 223 lõikes 3, artikli 224 lõikes 5, artikli 225 lõikes 3, artikli 229 lõikes 1, artikli 231 lõikes 3, artikli 233 lõikes 3, artiklis 235, artikli 236 lõikes 1, artikli 239 lõikes 4, artikli 240 lõikes 3, artikli 241 lõikes 1, artikli 242 lõikes 2, artikli 243 lõikes 1, artikli 244 lõikes 2, artiklis 252, artikli 259 lõikes 2, artikli 260 lõikes 2 ja artikli 261 lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusakte.

3. Artikli 229 lõikes 1 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates (*).

(*) [*käesoleva põhiõigusakti jõustumise kuupäevast või mõnest muust seadusandja määratud kuupäevast].

4. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud ja artikli 229 lõikes 1 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses kindlaksmääratud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle üheaegselt teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Käesoleva artikli lõikes 2 esitatud sätete ja artikli 229 lõike 1 kohaselt vastu võetud delegeeritud akt jõustub ainult siis, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole esitanud vastuväiteid kahe kuu jooksul pärast kõnealusest õigusaktist teatamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on mõlemad enne nimetatud ajavahemiku lõppemist komisjonile teatanud, et nad ei kavatsenud vastuväiteid esitada. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 254 Kiirmenetlus

1. Käesoleva artikli kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktid jõustuvad viivitamata ja neid kohaldatakse seni, kuni nende suhtes ei esitata lõike 2 kohaselt vastuväiteid. Kui delegeeritud õigusakt Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tehakse, tuleb ühtlasi põhjendada kiirmenetluse rakendamist.
2. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes esitada vastuväiteid kooskõlas artikli 253 lõikes 6 viidatud menetlusega. Sellisel juhul tunnistab komisjon õigusakti kehtetuks viivitamata pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu teatab oma otsusest esitada vastuväiteid.

Artikkel 255 Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõike 1 kohaselt moodustatud alaline taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Kui on viidatud käesolevale lõikele, kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes selle artikliga 5.

II JAOTIS Sanktsioonid

Artikkel 256 Sanktsioonid

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida rakendatakse käesoleva määruse sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende eeskirjade kohaldamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni neist sätetest hiljemalt [*kuupäev lisatakse hiljem: aasta pärast käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva*] ning teatavad viivitamata kõikidest nende hilisematest muudatustest.

III JAOTIS Liikmesriikide võetavad meetmed

Artikkel 257 Liikmesriikide võetavad meetmed

1. Liikmesriigid võivad oma territooriumil kohaldada täiendavaid või käesolevas määruses kehtestatud meetmetest rangemaid meetmeid ainult seoses järgmisega:
 - a) I osa 3. peatükis sätestatud loomaterviseiga seotud kohustused;
 - b) artiklis 16 sätestatud teavitamine liikmesriikides;
 - c) II osa 2. peatükis kehtestatud jälgimine;
 - d) I jaotise 1. peatükis ja IV osa II jaotise 1. peatükis kehtestatud registreerimine, heakskiitmine, registripidamine ja registrid;
 - e) IV osa I jaotise 2. peatükis kehtestatud jälgitavuse nõuded peetavate maismaaloomade ja loomse paljundusmaterjali kohta.
2. Lõikes 1 nimetatud siseriiklikud meetmed peavad vastama käesolevas määruses kehtestatud eeskirjadele ja ei tohi:
 - a) takistada loomade ja toodete liikmesriikidevahelist liikumist;
 - b) olla vastuolus lõikes 1 nimetatud eeskirjadega.

VIII OSA ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 258

Õigusaktide kehtetuks tunnistamine

1. Otsus 78/642/EMÜ, direktiiv 79/110/EMÜ, direktiiv 81/6/EMÜ, otsus 89/455/EMÜ, direktiiv 90/423/EMÜ ja otsus 90/678/EMÜ tunnistatakse kehtetuks.
2. Järgmised õigusaktid tunnistatakse kehtetuks alates [käesoleva määruse kohaldamiskuupäev]:
 - direktiiv 64/432/EMÜ,
 - direktiiv 77/391/EMÜ,
 - direktiiv 78/52/EMÜ,
 - direktiiv 80/1095/EMÜ,
 - direktiiv 82/894/EMÜ,
 - direktiiv 88/407/EMÜ,
 - direktiiv 89/556/EMÜ,
 - direktiiv 90/429/EMÜ,
 - direktiiv 91/68/EMÜ,
 - otsus 91/666/EMÜ,
 - direktiiv 92/35/EMÜ,
 - direktiiv 92/65/EMÜ,
 - direktiiv 92/66/EMÜ,
 - direktiiv 92/118/EMÜ,
 - direktiiv 92/119/EMÜ,
 - otsus 95/410/EÜ,
 - direktiiv 2000/75/EÜ,
 - otsus 2000/258/EÜ,
 - määrus (EÜ) nr 1760/2000,
 - direktiiv 2001/89/EÜ,

- direktiiv 2002/60/EÜ,
- direktiiv 2002/99/EÜ,
- direktiiv 2003/85/EÜ,
- määrus (EL) nr [XXX/XXX] [*Väljaannete talitusele – lisada number: lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 998/2003*],
- määrus (EÜ) nr 21/2004,
- direktiiv 2004/68/EÜ,
- direktiiv 2005/94/EÜ,
- direktiiv 2006/88/EÜ,
- direktiiv 2008/71/EÜ,
- direktiiv 2009/156/EÜ,
- direktiiv 2009/158/EÜ.

Viiteid neile kehtetuks tunnistatud õigusaktidele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele kooskõlas III lisas esitatud vastavustabeliga.

3. Komisjoni poolt vastavalt lõikes 2 nimetatud nõukogu ja Euroopa Parlamendi õigusaktidele vastu võetud õigusaktid kehtivad ulatuses, milles need ei ole vastuolus käesolevas määruses sätestatud eeskirjadega.

Artikkel 259

Määruse (EÜ) nr 1760/2000, määruse (EÜ) nr 21/2004 ja direktiivi 2008/71/EÜ kehtetuks tunnistamisega seotud üleminekumeetmed

1. Olenemata käesoleva määruse artikli 258 lõikest 2 kohaldatakse siiski määrusi (EÜ) nr 1760/2000 ja (EÜ) nr 21/2004 ning direktiivi 2008/71/EÜ kuupäevani, mis määratakse kindlaks vastavalt käesoleva artikli lõikele 2 vastuvõetavas delegeeritud õigusaktis.
2. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 252 seoses kuupäevaga, mil käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud õigusakte enam ei kohaldata.

Kõnealune kuupäev on käesoleva määruse artikli 103 lõikes 2 ja artiklites 114 ja 115 kehtestatud delegeeritud aktide kohaselt vastuvõetavate vastavate eeskirjade kohaldamise alguskuupäev.

Artikkel 260

Direktiivide 92/66/EMÜ, 2000/75/EÜ, 2001/89/EÜ, 2000/75/EÜ, 2002/60/EÜ, 2003/85/EÜ ja 2005/94/EÜ kehtetuks tunnistamisega seotud üleminekumeetmed

1. Olenemata käesoleva määruse artikli 258 lõikest 2 kohaldatakse siiski direktiive 92/66/EMÜ, 2000/75/EÜ, 2001/89/EÜ, 2000/75/EÜ, 2002/60/EÜ, 2003/85/EÜ and 2005/94/EÜ kuupäevani, mis määratakse kindlaks vastavalt käesoleva artikli lõikele 2 vastuvõetavas delegeeritud õigusaktis.
2. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 253 seoses kuupäevaga, mil käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud direktiive enam ei kohaldata.

Kõnealune kuupäev on käesoleva määruse artikli 44 lõikes 1, artikli 47 lõikes 1, artikli 48 lõikes 3, artikli 53 lõikes 1, artikli 54 lõikes 3 ja artikli 58 lõikes 2, artiklis 63, artikli 64 lõikes 4, artiklis 67 ja artikli 68 lõikes 2 ja artikli 70 lõikes 3 kehtestatud delegeeritud aktide kohaselt vastuvõetavate eeskirjade kohaldamise alguskuupäev.

Artikkel 261

Määruse (EL) nr [XXX/XXX] lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise kohta] kehtetuks tunnistamisega seotud üleminekumeetmed

1. Olenemata käesoleva määruse artikli 258 lõikest 2 kohaldatakse siiski määrust (EL) nr [XXX/XXX] kuupäevani, mis määratakse kindlaks vastavalt käesoleva artikli lõikele 2 vastuvõetavas delegeeritud õigusaktis.
2. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 253 seoses kuupäevaga, mil määrust XXX/XXX enam ei kohaldata.

Kõnealune kuupäev on käesoleva määruse artikli 114 punktis f ja artikli 152 lõikes 2 ja artikli 222 lõikes 3 kehtestatud delegeeritud aktide kohaselt vastuvõetavate vastavate eeskirjade kohaldamise alguskuupäev.

Artikkel 262

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust hakatakse kohaldama 36 kuud pärast määruse jõustumise kuupäeva.

Määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

ILISA

Lemmikloomaliigid

A OSA

Koerad (*Canis lupus familiaris*)

Kassid (*Felis silvestris catus*)

Valgetuhkrud (*Mustela putorius furo*)

B OSA

Selgrootud (v.a mesilased ja kimalased ning limused ja koorikloomad)

Dekoratiivsed veeloomad

Kahepaiksed

Roomajad

Linnud: kõik linnuliigid, v.a kodulinnud

Imetajad: närilised ja küülikud, välja arvatud need, kes on ette nähtud toidu tootmiseks.

II LISA

Kabiloomade liigid

Takson		
Selts	Sugukond	Perekond/liik
Perissodactyla	Equidae	<i>Equus</i> spp.
	Tapiridae	<i>Tapirus</i> spp.
	Rhinocerotidae	<i>Ceratotherium</i> spp., <i>Dicerorhinus</i> spp., <i>Diceros</i> spp., <i>Rhinoceros</i> spp.
Artiodactyla	Antilocapridae	<i>Antilocapra</i> ssp.
	Bovidae	<i>Addax</i> ssp., <i>Aepyceros</i> ssp., <i>Alcelaphus</i> ssp., <i>Ammodorcas</i> ssp., <i>Ammotragus</i> ssp., <i>Antidorcas</i> ssp., <i>Antilope</i> ssp., <i>Bison</i> ssp., <i>Bos</i> ssp. (sealhulgas <i>Bibos</i> , <i>Novibos</i> , <i>Poephagus</i>), <i>Boselaphus</i> ssp., <i>Bubalus</i> ssp. (sealhulgas <i>Anoa</i>), <i>Budorcas</i> ssp., <i>Capra</i> ssp., <i>Cephalophus</i> ssp., <i>Connochaetes</i> ssp., <i>Damaliscus</i> ssp. (sealhulgas <i>Beatragus</i>), <i>Dorcatragus</i> ssp., <i>Gazella</i> ssp., <i>Hemitragus</i> ssp., <i>Hippotragus</i> ssp., <i>Kobus</i> ssp., <i>Litocranius</i> ssp., <i>Madogua</i> ssp., <i>Naemorhedus</i> ssp. (sealhulgas <i>Nemorhaedus</i> ja <i>Capricornis</i>), <i>Neotragus</i> ssp., <i>Oreamuos</i> ssp., <i>Oreotragus</i> ssp., <i>Oryx</i> ssp., <i>Ourebia</i> ssp., <i>Ovibos</i> ssp., <i>Ovis</i> ssp., <i>Patholops</i> ssp., <i>Pelea</i> ssp., <i>Procapra</i> ssp., <i>Pseudois</i> ssp., <i>Pseudoryx</i> ssp., <i>Raphicerus</i> ssp., <i>Redunca</i> ssp., <i>Rupicapra</i> ssp., <i>Saiga</i> ssp., <i>Sigmoceros-Alecelaphus</i> ssp., <i>Sylvicapra</i> ssp., <i>Syncerus</i> ssp., <i>Taurotragus</i> ssp., <i>Tetracerus</i> ssp., <i>Tragelaphus</i> ssp. (sealhulgas <i>Boocerus</i>).
	Camelidae	<i>Camelus</i> ssp., <i>Lama</i> ssp., <i>Vicugna</i> ssp.
	Cervidae	<i>Alces</i> ssp., <i>Axis-Hyelaphus</i> ssp., <i>Blastocerus</i> ssp., <i>Capreolus</i> ssp., <i>Cervus-Rucervus</i> ssp., <i>Dama</i> ssp., <i>Elaphurus</i> ssp., <i>Hippocamelus</i> ssp., <i>Hydropotes</i> ssp., <i>Mazama</i> ssp., <i>Megamuntiacus</i> ssp., <i>Muntiacus</i> ssp., <i>Odocoileus</i> ssp., <i>Ozotoceros</i> ssp., <i>Pudu</i> ssp., <i>Rangifer</i> ssp.
	Giraffidae	<i>Giraffa</i> ssp., <i>Okapia</i> ssp.
	Hippopotamidae	<i>Hexaprotodon-Choeropsis</i> ssp., <i>Hippopotamus</i> ssp.
	Moschidae	<i>Moschus</i> ssp.
	Suidae	<i>Babyrousa</i> ssp., <i>Hylochoerus</i> ssp., <i>Phacochoerus</i> ssp., <i>Potamochoerus</i> ssp., <i>Sus</i> ssp.,
	Tayassuidae	<i>Catagonus</i> ssp., <i>Pecari-Tayassu</i> ssp.
	Tragulidae	<i>Hyemoschus</i> ssp., <i>Tragulus-Moschiola</i> ssp.
Proboscidae	Elephantidae	<i>Elephas</i> ssp., <i>Loxodonta</i> ssp.

III LISA

Artikli 257 lõikes 2 osutatud vastavustabel

1. Direktiiv 64/432/EMÜ

Direktiiv 64/432/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt), artikli 150 lõige 3 ja artikli 220 lõige 3
Artikli 3 lõige 1	Artiklid 121 ja 123
Artikli 3 lõige 2	Artikli 121 lõige 2, artikli 123 lõige 1 ja artikli 146 lõiked 3 ja 4
Artikli 4 lõige 1	Artikli 121 lõige 1
Artikli 4 lõiked 2 ja 3	Artikli 122 lõiked 1 ja 2
Artikli 5 lõige 1	Artikli 140 lõige 1, artiklid 142 ja 143
Artikli 5 lõige 2	Artikli 146 lõiked 3 ja 4
Artikli 5 lõike 2 punkt a	Artikli 144 punkt a
Artikli 5 lõike 2 punkt b	Artikli 141 lõike 1 punkt b
Artikli 5 lõige 3	Artikli 146 lõiked 3 ja 4
Artikli 5 lõige 4	Artikkel 150
Artikli 5 lõige 5	Artiklid 130, 132 ja 150
Artikkel 6	Artiklid 127, 128, 129
Artikkel 6a	-
Artikkel 7	Artiklid 129, 130, artikli 131 punkt a ja artikkel 132
Artikkel 8	Artiklid 16, 17, 18 ja artikli 16 lõige 3, artikli 17 lõige 3, artikli 18 lõige 3 ning artikkel 19
Artikkel 9	Artikli 30 lõige 1, artiklid 31, 32 ja artikli 30 lõiked 3 ja 4, artikli 31 lõige 2
Artikkel 10	Artikli 30 lõige 2, artiklid 31, 32, 36, 41, 42 ja artiklid 39, 40, artikli 41 lõige 3 ning artikli

	42 lõiked 5 ja 6
Artikli 11 lõige 1	Artikli 89 lõike 1 punkt a, artiklid 92, 93 ja artikli 92 lõige 2
Artikli 11 lõige 2	Artiklid 97, 100 ja 101
Artikli 11 lõige 3	Artiklid 93, 94
Artikli 11 lõige 4	Artikkel 95
Artikli 11 lõiked 5–6	Artikli 92 lõike 1 punkt d ja lõike 2 punkt d
Artikli 12 lõige 1	Artikkel 122
Artikli 12 lõige 2	Artikkel 99 ja artikkel 100
Artikli 12 lõige 3	Artikli 122 lõike 1 punktid a ja b
Artikli 12 lõige 4	Artikli 140 lõige 3
Artikli 12 lõiked 5 ja 6	-
Artikli 13 lõiked 1 ja 2	Artiklid 89, 92, 93, 94, 97, 100 ja 101
Artikli 13 lõige 3	Artikkel 95
Artikli 13 lõige 4	-
Artikli 13 lõiked 5 ja 6	Artikkel 96
Artikli 14 lõiked 1 ja 2	-
Artikli 14 lõike 3 punktid A ja B	-
Artikli 14 lõike 3 punkt C	Artikkel 103
Artikli 14 lõiked 4 kuni 6	-
Artikli 15 lõige 1	Artikkel 256
Artikli 15 lõiked 2 kuni 4	-
Artikkel 16	-
Artikkel 17	-
Artikkel 17a	-
Artikkel 18	Artikkel 103
Artikkel 19	-

Artikkel 20	-
2. Direktiiv 77/391/EMÜ	
Direktiiv 77/391/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikli 2 lõige 1	Artikli 30 lõige 1
Artikli 2 lõige 2	Artiklid 31 ja 32
Artikli 2 lõige 3	Artikkel 33
Artikli 2 lõige 4	Artiklid 36 ja 41
Artikli 3 lõige 1	Artikli 30 lõige 1
Artikli 3 lõige 2	Artiklid 31 ja 32
Artikli 3 lõige 3	Artikkel 33
Artikli 3 lõige 4	Artiklid 36 ja 41
Artikkel 4	Artikli 30 lõige 1, artiklid 31, 32, 33, 36 ja 41
Artikkel 5	-
Artikkel 6	-
Artikkel 7	-
Artikkel 8	-
Artikkel 9	-
Artikkel 10	-
Artikkel 11	-
Artikkel 12	-
Artikkel 13	-
Artikkel 14	-
Artikkel 15	-

3. Direktiiv 78/52/EMÜ

Direktiiv 78/52/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikli 3 lõige 1	Artikli 30 lõige 1, artiklid 31, 34 ja 35
Artikli 3 lõige 2	-
Artikli 3 lõige 3	-
Artikli 3 lõige 4	Artikli 30 lõige 1 ja artikkel 31
Artikkel 4	Artikli 30 lõige 1, artiklid 31 ja 35
Artikkel 5	Artiklid 16, 17, 18, 46 ja 47
Artikli 6 lõige 1	Artiklid 73 kuni 75
Artikli 6 lõige 2	Artiklid 76 ja 77
Artikli 6 lõige 3	Artiklid 78 ja 79
Artikkel 7	Artiklid 78 ja 79
Artikkel 8	Artiklid 78 ja 79
Artikkel 9	Artiklid 78 ja 79
Artikkel 10	Artiklid 78 ja 79
Artikkel 11	Artiklid 78 ja 79
Artikkel 12	Artiklid 78 ja 79
Artikkel 13	Artiklid 16, 17, 18, 46 ja 47
Artikli 14 lõige 1	Artiklid 73 kuni 75
Artikli 14 lõige 2	Artiklid 76 ja 77
Artikli 14 lõige 3	Artiklid 78 ja 79
Artikkel 15	Artiklid 78 ja 79
Artikkel 16	Artiklid 78 ja 79
Artikkel 17	Artiklid 78 ja 79
Artikkel 18	Artiklid 78 ja 79

Artikkel 19	Artiklid 78 ja 79
Artikkel 20	Artiklid 78 ja 79
Artikkel 21	-
Artikkel 22	Artiklid 16, 17, 18, 46 ja 47
Artikkel 23	Artiklid 73 kuni 79
Artikkel 24	Artiklid 78 ja 79
Artikkel 25	Artiklid 78 ja 79
Artikkel 26	Artiklid 78 ja 79
Artikkel 27	Artikli 121 lõige 1, artikli 123 lõike 1 punkt b
Artikkel 28	-
Artikkel 29	-
Artikkel 30	-

4. Direktiiv 80/1095/EMÜ

Direktiiv 80/1095/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikli 30 lõige 1 ja artikkel 36
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artikli 30 lõige 1, artiklid 34 ja 35
Artikkel 3a	Artikli 30 lõige 1, artiklid 34 ja 35
Artikkel 4	Artiklid 31, 32 ja 35
Artikkel 4a	Artiklid 31, 32 ja 35
Artikkel 5	-
Artikkel 6	Artikli 30 lõike 1 punkt b, artikli 30 lõige 3 ja artikkel 31
Artikkel 7	Artiklid 36, 39 ja 40
Artikkel 8	Artiklid 41 ja 42
Artikkel 9	-

Artikkel 11	-
Artikkel 12	-
Artikkel 12a	-
Artikkel 13	-

5. Direktiiv 82/894/EMÜ

Direktiiv 82/894/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artiklid 17, 19, 20 ja 21
Artikkel 4	Artiklid 17,18, 19, 20 ja 21
Artikkel 5	Artikli 21 punktid b ja c
Artikkel 6	-
Artikkel 7	-
Artikkel 8	-

6. Direktiiv 88/407/EMÜ

Direktiiv 88/407/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artiklid 157 ja 158
Artikkel 4	Artikli 158 punktid b ja c
Artikkel 5	Artiklid 89, 92, 95 ja 96
Artikli 6 lõige 1	Artiklid 159 ja 160
Artikli 6 lõige 2	-
Artikli 6 lõiked 3 ja 4	-

Artikkel 8	Artikli 230 lõike 1 punkt a ja artikkel 231
Artikkel 9	Artikli 230 lõike 1 punkt b, artiklid 234 ja 235
Artikkel 10	Artikli 230 lõike 1 punkt c, artiklid 231, 236 ja 238
Artikkel 11	Artikli 230 lõike 1 punkt d ja artiklid 239, 240
Artikkel 12	Artikli 230 lõige 2
Artikkel 15	Artiklid 246 kuni 251
Artikkel 16	-
Artikkel 17	-
Artikkel 18	-
Artikkel 20	-
Artikkel 21	-
Artikkel 22	-

7. Direktiiv 89/556/EMÜ

Direktiiv 89/556/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artiklid 157, 158, 159
Artikli 5 lõige 1	Artiklid 89 ja 92
Artikli 5 lõige 2	Artikkel 96
Artikli 5 lõiked 2a ja 3	Artikkel 92
Artikkel 6	Artiklid 159 ja 160
Artikkel 7	Artikli 230 lõike 1 punkt a ja artikkel 231
Artikkel 8	Artikli 230 lõike 1 punkt b, artiklid 234 ja 235

Artikkel 9	Artikli 230 lõike 1 punkt c, artiklid 236 ja 238
Artikkel 10	Artikli 230 lõike 1 punkt d, artiklid 239, 240
Artikkel 11	Artikli 230 lõige 2 ja artiklid 249 kuni 251
Artikkel 14	Artiklid 246 kuni 248
Artikkel 15	-
Artikkel 16	-
Artikkel 17	-
Artikkel 18	-
Artikkel 19	-
Artikkel 20	-
Artikkel 21	-

8. Direktiiv 90/429/EMÜ

Direktiiv 90/429/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artiklid 157 ja 158
Artikkel 4	-
Artikli 5 lõige 1	Artiklid 89 ja 92
Artikli 5 lõige 2	Artikkel 96
Artikli 6 lõige 1	Artiklid 159 ja 160
Artikli 6 lõige 2	-
Artikkel 7	Artikli 230 lõike 1 punkt a ja artikkel 231
Artikkel 8	Artikli 230 lõike 1 punkt b, artiklid 234 ja 235
Artikkel 9	Artikli 230 lõike 1 punkt c, artiklid 236 ja 238

Artikkel 10	Artikli 230 lõike 1 punkt d, artiklid 239, 240
Artikli 11 lõige 1	Artikli 230 lõige 2
Artikli 11 lõiked 2 ja 3	-
Artikkel 12	Artikkel 239
Artikkel 13	-
Artikkel 14	-
Artikkel 15	Artiklid 246 kuni 251
Artikkel 16	-
Artikkel 17	-
Artikkel 18	-
Artikkel 19	-
Artikkel 20	-
Artikkel 21	-
Artikkel 22	-

9. Direktiiv 91/68/EMÜ

Direktiiv 91/68/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt), artikli 150 lõige 3 ja artikli 220 lõige 3
Artikli 3 lõiked 1, 2, 3 ja 5	Artiklid 127 ja 128
Artikli 3 lõige 4	Artikkel 136
Artikli 4 lõige 1	Artikli 121 lõike 2 punkt b, artiklid 127 ja 128
Artikli 4 lõige 2	Artikkel 125
Artikli 4 lõige 3	Artikkel 128
Artikkel 4a	Artikkel 128

Artikli 4b lõiked 1 kuni 3	Artikkel 128
Artikli 4b lõige 4	Artikkel 130
Artikli 4b lõige 5	Artikkel 129
Artikli 4b lõige 6	Artikli 121 lõige 1 ja artikkel 122
Artikli 4c lõiked 1 ja 2	Artikkel 128
Artikli 4c lõige 3	Artiklid 130 ja 132
Artikkel 5	Artikkel 128
Artikkel 6	Artikkel 128
Artikli 7 lõiked 1 kuni 3	Artiklid 30, 31 ja 32
Artikli 7 lõige 4	-
Artikli 8 lõiked 1 kuni 3	Artiklid 36, 39 ja 40
Artikli 8 lõige 4	-
Artikli 8a lõige 1	Artikli 89 lõike 1 punkt a, artiklid 92, 93 ja 131
Artikli 8a lõige 2	Artiklid 97, 100
Artikli 8a lõige 3	Artiklid 93, 94 ja 96
Artikli 8a lõige 4	Artikkel 95
Artikli 8a lõige 5	Artikli 92 lõike 1 punkt d ja lõike 2 punkt d
Artikli 8b lõige 1	Artikkel 82, artikli 89 lõike 1 punkt a, artiklid 92, 93, 97, 100 ja 131
Artikli 8b lõige 2	Artiklid 89, 92, 93
Artikli 8b lõige 3	Artikkel 95
Artikli 8b lõige 4	-
Artikli 8c lõige 1	Artiklid 85 ja 122
Artikli 8c lõige 2	Artikkel 99
Artikli 8c lõige 3	Artikli 122 lõike 1 punkt a
Artikli 8c lõiked 4 ja 5	-
Artikkel 9	Artiklid 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146 ja

	150
Artikkel 10	-
Artikkel 11	-
Artikkel 12	Artikli 141 punkt b
Artikkel 14	-
Artikkel 15	-
Artikkel 17	-
Artikkel 18	-

10. Otsus 91/666/EMÜ

Otsus 91/666/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artikkel 48
Artikkel 4	Artiklid 48, 49 ja 50
Artikkel 5	Artiklid 48 ja 50
Artikkel 6	Artikkel 15 ja artikli 48 lõike 3 punkt b
Artikkel 7	Artikkel 50
Artikkel 8	-
Artikkel 9	-
Artikkel 10	-
Artikkel 11	-
Artikkel 12	-

11. Direktiiv 92/35/EMÜ

Direktiiv 92/35/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-

Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artikkel 16
Artikkel 4	Artiklid 53 kuni 57 ja 59
Artikkel 5	Artiklid 46 ja 47
Artikkel 6	Artiklid 60 kuni 69
Artikkel 7	Artikkel 57
Artikkel 8	Artikkel 64
Artikkel 9	Artiklid 65, 66 ja 67
Artikkel 10	Artiklid 65, 66 ja 67
Artikkel 11	Artikkel 68
Artikkel 12	Artikli 71 lõige 1
Artikkel 13	Artikli 65 lõige 2
Artikkel 14	-
Artikkel 15	-
Artikkel 16	-
Artikkel 17	Artiklid 43, 44 ja 45
Artikkel 18	-
Artikkel 19	-
Artikkel 20	-
Artikkel 21	-
Artikkel 22	-

12. Direktiiv 92/65/EMÜ

Direktiiv 92/65/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)

Artikkel 3	-
Artikkel 4	Artiklid 121, 123, 16, 17, 18, artikli 30 lõige 2, artiklid 140 kuni 143, 146 ja 148
Artikkel 5	Artiklid 133, 134, 140, 141
Artikli 6 punkt A	Artiklid 121, 123, 127, 128, 134, 137, 140 kuni 143
Artikli 6 punkt B	-
Artikli 7 punkt A	Artiklid 121, 123, 127, 128, 134, 137 ja 140 kuni 143
Artikli 7 punkt B	-
Artikkel 8	Artiklid 121, 123, 133 ja 140 kuni 143
Artikkel 9	Artiklid 121, 123, 133 ja 140 kuni 143
Artikli 10 lõiked 1 kuni 4	Artiklid 121, 123, 133, 140 kuni 143
Artikli 10 lõiked 5 kuni 7	-
Artikkel 10a	-
Artikli 11 lõige 1	Artikkel 155
Artikli 11 lõiked 2 ja 3	Artiklid 155, 157 ja 158, 140 kuni 143
Artikli 11 lõige 4	Artiklid 92 ja 96
Artikli 11 lõige 5	Artikkel 162
Artikli 12 lõige 1	-
Artikli 12 lõige 2	Artiklid 246 kuni 248
Artikli 12 lõige 3	Artiklid 82, 97, 100
Artikli 12 lõige 4	Artiklid 140 kuni 146 ja 149 kuni 151
Artikli 12 lõige 5	-
Artikli 12 lõige 6	Artikkel 256
Artikli 13 lõige 1	Artiklid 133, 140 kuni 146 ja 148
Artikli 13 lõige 2	Artiklid 90, 92, 93 kuni 96
Artikkel 14	Artiklid 30, 31 ja 32

Artikkel 15	Artiklid 36, 39, 40 ja 41
Artikkel 16	Artikli 230 lõige 1 ja artikkel 236
Artikli 17 lõige 1	Artikli 230 lõike 1 punktid a, b ja c
Artikli 17 lõige 2	Artikkel 231
Artikli 17 lõige 3	Artiklid 231, 234, 235
Artikli 17 lõiked 4 ja 5	-
Artikkel 18	Artikli 230 lõike 1 punkt d, artikkel 239
Artikkel 19	Artikkel 236
Artikkel 20	Artikli 230 lõige 2, artiklid 246 kuni 248
Artikkel 21	Artiklid 141, 142, 143, 160, 209 ja 211
Artikkel 22	-
Artikkel 23	-
Artikkel 24	Artikli 230 lõike 1 punkt d, artikkel 239 ja artikli 241 lõike 1 punkti a alapunkt v ja punkti c alapunkt iv
Artikkel 25	-
Artikkel 26	-
Artikkel 27	-
Artikkel 28	-
Artikkel 29	-
Artikkel 30	-

13. Direktiiv 92/66/EMÜ

Direktiiv 92/66/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artikkel 16

Artikkel 4	Artiklid 53 kuni 56, artikli 57 lõige 1 ja artikkel 59
Artikkel 5	Artiklid 60 kuni 63
Artikkel 6	Artikkel 63
Artikkel 7	Artikkel 57, artikli 43 lõike 2 punkt d
Artikkel 8	Artiklid 55 ja 56
Artikli 9 lõige 1	Artikkel 64
Artikli 9 lõiked 2 kuni 7	Artiklid 65 kuni 68
Artikkel 10	Artiklid 65 ja 67
Artikkel 11	Artikli 67 punkt b, artikli 68 lõike 1 punkt b ja lõike 2 punkt a
Artikkel 12	Artikkel 54
Artikkel 13	Artikli 65 lõige 2
Artikkel 14	-
Artikkel 15	-
Artikkel 16	Artiklid 46 ja 47
Artikkel 17	Artikkel 47
Artikkel 18	Artikli 65 punkt e, artiklid 67 ja 69
Artikli 19 lõiked 1 kuni 3	Artiklid 53 kuni 56
Artikli 19 lõige 4	Artikli 57 lõige 1, artiklid 60 kuni 63
Artikli 19 lõige 5	Artikli 71 lõige 2
Artikkel 20	-
Artikkel 21	Artiklid 43 ja 44
Artikkel 22	-
Artikkel 23	-
Artikkel 24	-
Artikkel 25	-

Artikkel 26	-
Artikkel 27	-

14. Direktiiv 92/118/EMÜ

Direktiiv 92/118/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artiklid 164, 223 ja artikli 228 punkti c alapunkt v
Artikli 4 lõige 1 Artikli 4 lõige 2	Artiklid 164, 223 ja artikli 228 punkti c alapunkt v -
Artikkel 5	Artiklid 164 ja 223
Artikkel 6	Artikli 15 lõike 1 punkt b ja lõike 2 punkt b
Artikli 7 lõige 1 Artikli 7 lõige 2 Artikli 7 lõige 3 Artikli 7 lõige 4	- Artiklid 246 kuni 248 - Artikkel 256
Artikkel 8	-
Artikkel 9	Artiklid 230 ja 236
Artikkel 10	Artiklid 230, 236, 239 ja 241
Artikkel 11	Artikli 241 lõike 1 punkti c alapunkt ii
Artikkel 12	-
Artikkel 13	Artikli 241 lõike 1 punkti c alapunkt i
Artikkel 14	-
Artikkel 15	-
Artikkel 16	Artikli 241 lõike 1 punkti c alapunkt v

Artikkel 17	-
Artikkel 18	-
Artikkel 19	-
Artikkel 20	-

15. Direktiiv 92/119/EMÜ

Direktiiv 92/119/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artikkel 16
Artikkel 4	Artiklid 53 kuni 57 ja 59
Artikkel 5	Artiklid 60 kuni 63
Artikkel 6	Artikkel 70 ja artikli 71 lõige 2
Artikkel 7	Artikkel 63
Artikkel 8	Artikkel 57
Artikkel 9	Artiklid 62 ja 63
Artikkel 10	Artikkel 64
Artikkel 11	Artiklid 65 kuni 68 ja artikli 71 lõige 2
Artikkel 12	Artiklid 65 kuni 68
Artikkel 13	Artikli 67 punkt a
Artikkel 14	Artikli 65 lõige 2
Artikkel 15	-
Artikkel 16	Artikli 63 punkt b, artikli 67 punkt b, artikli 68 lõike 1 punkt b ja lõike 2 punkt a
Artikkel 17	-
Artikkel 18	-
Artikkel 19	Artiklid 46, 47 ja 69

Artikkel 20	Artiklid 43, 44 ja 45
Artikkel 21	-
Artikkel 22	-
Artikkel 23	-
Artikkel 24	-
Artikkel 25	-
Artikkel 26	-
Artikkel 27	-
Artikkel 28	-

16. Otsus 95/410/EÜ

Otsus 95/410/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artiklid 127 kuni 129
Artikkel 2	Artikli 128 lõike 1 punkt c
Artikkel 3	Artiklid 140, 142 ja 143
Artikkel 4	-
Artikkel 5	-
Artikkel 6	-

17. Direktiiv 2000/75/EÜ

Direktiiv 2000/75/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artikkel 16
Artikli 4 lõiked 1 ja 2	Artiklid 54 ja 55
Artikli 4 lõige 3	Artikkel 53

Artikli 4 lõige 4	Artikkel 56
Artikli 4 lõige 5	Artikkel 70
Artikli 4 lõige 6	Artikkel 59
Artikkel 5	Artiklid 46 ja 47
Artikkel 6	Artiklid 60 kuni 64
Artikkel 7	Artikkel 57
Artikkel 8	Artiklid 64, 68 ja artikli 71 lõige 3
Artikkel 9	Artiklid 65 ja 67
Artikli 10 lõige 1	Artiklid 64 ja 67
Artikli 10 lõige 2	Artiklid 46 ja 47
Artikkel 11	-
Artikkel 12	Artiklid 65 ja 67
Artikkel 13	Artikli 71 lõige 1
Artikkel 14	Artikli 65 lõige 2
Artikkel 15	-
Artikkel 16	-
Artikkel 17	-
Artikkel 18	Artiklid 43, 44 ja 45
Artikkel 19	-
Artikkel 20	-
Artikkel 21	-
Artikkel 22	-
Artikkel 23	-

18. Määrus (EÜ) nr 1760/2000

Määrus (EÜ) nr 1760/2000	Käesolev määrus
--------------------------	-----------------

Artikkel 1	Artikkel 102
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artikli 102 lõige 2 ja artikkel 105
Artikkel 4	Artikli 106 punkt a, artiklid 108, 114, 115 ja 117
Artikkel 5	Artikli 103 lõike 1 punkt a
Artikkel 6	Artikkel 104, artikli 106 punkt b, artiklid 108, 114, 115 ja 117
Artikkel 7	Artiklid 97, 100, 101 ja artikli 106 punkti b alapunkt i ja punkt c
Artikkel 8	Artikkel 105
Artikkel 9	-
Artikli 10 punktid a kuni c	Artiklid 114, 115, 117
Artikli 10 punktid d ja e	-
Artikli 10 punkt f	Artikkel 258
Artikkel 11	-
Artikkel 12	-
Artikkel 13	-
Artikkel 14	-
Artikkel 15	-
Artikkel 16	-
Artikkel 17	-
Artikkel 18	-
Artikkel 19	-
Artikkel 20	-
Artikkel 21	-
Artikkel 22	-
Artikkel 23	-

Artikkel 24	-
Artikkel 25	-

19. Direktiiv 2001/89/EÜ

Direktiiv 2001/89/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artiklid 16, 17, 18 ja 21
Artikkel 4	Artikkel 53 kuni artikli 57 lõige 1 ja artikkel 59
Artikkel 5	Artiklid 60 kuni 63 ja artikli 71 lõige 2
Artikkel 6	Artiklid 63 ja 71
Artikkel 7	Artiklid 62, 63 ja artikli 65 lõike 1 punkt b
Artikkel 8	Artikkel 57
Artikkel 9	Artikkel 64
Artikkel 10	Artiklid 65 kuni 68
Artikkel 11	Artiklid 65 kuni 68
Artikkel 12	Artikli 65 lõike 1 punkt f, artikli 67 punkt b ja artikli 68 lõike 1 punkt b
Artikkel 13	Artikli 61 lõige 3, artikli 63 punkt d ja artikkel 68
Artikkel 14	Artiklid 62 ja 63
Artikkel 15	Artikkel 70
Artikkel 16	Artikkel 70 ja artiklid 30 kuni 35
Artikkel 17	Artikkel 15, artikli 54 lõiked 2 ja 3, artikli 65 lõike 1 punkt b ja artikli 67 punkt c
Artikkel 18	Artiklid 15, 46 ja 47
Artikkel 19	Artikli 65 lõike 1 punkt e, artiklid 67 ja 69

Artikkel 20	Artikkel 70
Artikkel 21	-
Artikkel 22	Artiklid 43, 44 ja 45
Artikkel 23	Artikli 43 lõike 2 punkt d ja artikkel 44
Artikkel 24	-
Artikkel 25	-
Artikkel 26	-
Artikkel 27	-
Artikkel 28	-
Artikkel 29	-
Artikkel 30	-
Artikkel 31	-

20. Direktiiv 2002/60/EÜ

Direktiiv 2002/60/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artiklid 16, 17, 18 ja 21
Artikkel 4	Artiklid 53 kuni 56, artikli 57 lõige 1 ja artikkel 59
Artikkel 5	Artiklid 60 kuni 63 ja artikli 71 lõige 2
Artikkel 6	Artiklid 63 ja 71
Artikkel 7	Artiklid 62 ja 63
Artikkel 8	Artikkel 57
Artikkel 9	Artikkel 64
Artikkel 10	Artiklid 65, 67 ja 68
Artikkel 11	Artiklid 65, 67 ja 68

Artikkel 12	Artikli 65 lõike 1 punkt f, artikli 67 punkt b ja artikli 68 lõike 1 punkt b
Artikkel 13	Artikli 61 lõige 3, artikli 63 punkt d ja artikkel 68
Artikkel 14	Artiklid 62 ja 63
Artikkel 15	Artikkel 70
Artikkel 16	Artikkel 70 ja artiklid 30 kuni 35
Artikkel 17	Artikli 61 punkt f ja artikkel 63
Artikkel 18	Artikkel 15, artikli 54 lõiked 2 ja 3, artikli 65 lõike 1 punkt b ja artikli 67 punkt c
Artikkel 19	Artiklid 15, 46 ja 47
Artikkel 20	-
Artikkel 21	Artiklid 43, 44 ja 45
Artikkel 22	Artikli 43 lõike 2 punkt d ja artikkel 44
Artikkel 23	-
Artikkel 24	-
Artikkel 25	-
Artikkel 26	-
Artikkel 27	-
Artikkel 28	-
Artikkel 29	-
Artikkel 30	-

21. Direktiiv 2002/99/EÜ

Direktiiv 2002/99/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artiklid 164, 223 ja artikli 228 punkti c

	alapunkt v
Artikkel 4	Artikli 65 lõike 1 punkt c, punkti d alapunkt i, punktid g, h, i ja artiklid 67, 164, 223 ja artikli 229 lõike 1 punkt d
Artikkel 5	Artiklid 165, 166, 224 ja 225
Artikkel 6	-
Artikkel 7	Artiklid 236 ja 238
Artikkel 8	Artiklid 231, 232 ja 233
Artikkel 9	Artiklid 239 ja 240
Artikkel 10	-
Artikkel 11	-
Artikkel 12	-
Artikkel 13	-
Artikkel 14	-
Artikkel 15	-
Artikkel 16	-

22. Direktiiv 2003/85/EÜ

Direktiiv 2003/85/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artiklid 16, 17, 18 ja 21
Artikkel 4	Artiklid 53 kuni 56 ja artikli 57 lõige 1
Artikkel 5	Artikli 55 lõike 1 punktid d ja e ning lõige 2
Artikkel 6	Artikli 55 lõike 1 punkti f alapunkt i ning lõige 2 ja artikli 56 punkt b
Artikkel 7	Artikli 55 lõike 1 punkti f alapunkt ii
Artikkel 8	Artikli 55 lõike 1 punkt f ja lõige 2

Artikkel 9	Artikkel 59
Artikkel 10	Artiklid 60, 61, 63
Artikkel 11	Artikli 61 lõike 1 punkt f, artikli 63 punkt b, artikli 65 lõike 1 punkt f ja artikli 67 punkt b
Artikkel 12	Artikli 65 lõike 1 punktid h, i ja artikkel 67
Artikkel 13	Artikkel 57
Artikkel 14	Artiklid 61 ja 63
Artikkel 15	Artiklid 61 ja 63
Artikkel 16	Artiklid 61, 62 ja 63
Artikkel 17	Artikli 71 lõiked 2 ja 3
Artikkel 18	Artiklid 61 ja 63
Artikkel 19	Artiklid 62 ja 63
Artikkel 20	Artikli 71 lõiked 2 ja 3
Artikkel 21	Artikkel 64
Artikkel 22	Artiklid 65 kuni 67
Artikkel 23	Artiklid 65 kuni 67
Artikkel 24	Artikkel 67 ja artikli 71 lõige 1
Artikkel 25	Artikli 65 lõike 1 punkt c, punkti d alapunkt i, punktid g, h, i ja artikkel 67
Artikkel 26	Artikli 65 lõike 1 punkt c, punkti d alapunkt i, punktid g, h, i ning artiklid 67 ja 164
Artikkel 27	Artikli 65 lõike 1 punkt c, punkti d alapunkt i, punktid g, h, i ja artiklid 67, 164
Artikkel 28	Artikli 65 lõike 1 punkt c, punkti d alapunkt iii ja artikkel 67
Artikkel 29	Artikli 65 lõike 1 punkt c, punkti d alapunkt ii ja artikkel 67
Artikkel 30	Artikli 65 lõike 1 punkt c, punkti d alapunkt ii ja artikkel 67
Artikkel 31	Artikli 65 lõike 1 punkt c, punkti d alapunkt ii

	ja artikkel 67
Artikkel 32	Artiklid 65 ja 67
Artikkel 33	Artikli 65 lõike 1 punkt c, punkti d alapunkt ii ning artikkel 67
Artikkel 34	Artikkel 67, artikli 140 lõige 2, artikli 159 lõike 1 punkt b, artikli 165 lõike 1 punkt b
Artikkel 35	Artikkel 71
Artikkel 36	Artikkel 68
Artikkel 37	Artiklid 65 ja 67
Artikkel 38	Artiklid 65 ja 67
Artikkel 39	Artikli 65 lõike 1 punkt c, punkti d alapunkt i, punktid g, h, i ja artiklid 67, 164
Artikkel 40	Artikli 65 lõike 1 punkt c, punkti d alapunkt i, punktid g, h, i ja artiklid 67, 164
Artikkel 41	Artikli 65 lõike 1 punkt c, punkti d alapunkt ii ja artikkel 67
Artikkel 42	Artiklid 65 ja 67
Artikkel 43	Artikkel 71
Artikkel 44	Artikkel 68
Artikkel 45	Artiklid 64, 69 ja 71
Artikkel 46	Artiklid 65 ja 67
Artikkel 47	Artikli 65 lõike 1 punkt h ja artikkel 67
Artikkel 48	Artikkel 140
Artikkel 49	Artiklid 15, 46 ja 47
Artikkel 50	Artiklid 46,47 ja 69
Artikkel 51	Artiklid 46, 47 ja 69
Artikkel 52	Artiklid 46 ja 47
Artikkel 53	Artiklid 46 ja 47
Artikkel 54	Artiklid 46, 47, 65, 67 ja artikli 69 lõige 3

Artikkel 55	Artiklid 46, 47, 65, 67 ja artikli 69 lõige 3
Artikkel 56	Artikkel 47, artikli 68 lõike 1 punkt c ja artikli 69 lõige 3
Artikkel 57	Artikkel 47, artikli 68 lõike 1 punkt c ja artikli 69 lõige 3
Artikkel 58	Artikli 65 lõike 1 punkt c ja artikkel 67
Artikkel 59	Artiklid 36, 38, 39, 40 ja 68
Artikkel 60	Artiklid 36, 38, 39, 40 ja 68
Artikkel 61	Artiklid 36, 38, 39, 40 ja 68
Artikkel 62	Artikkel 68
Artikkel 63	Artikli 140 lõige 2, artiklid 159 ja 165
Artikkel 64	Artikli 69 lõige 3 ja artikkel 128
Artikkel 65	Artikkel 15
Artikkel 66	-
Artikkel 67	-
Artikkel 68	-
Artikkel 69	-
Artikkel 70	Artikkel 15
Artikkel 71	Artikli 54 lõiked 2 ja 3, artikkel 58, artikli 61 lõike 1 punkt g, artikli 63 punkt c ja artikli 65 lõike 1 punkt b, artikli 67 punkt c, artikli 68 lõike 1 punkt c ning lõike 2 punkt b
Artikkel 72	Artikkel 43
Artikkel 73	Artikkel 45
Artikkel 74	Artikli 43 lõike 2 punkt d
Artikkel 75	Artikkel 44
Artikkel 76	Artikli 43 lõike 2 punkt d ja artikkel 44
Artikkel 77	Artikkel 44
Artikkel 78	Artikli 43 lõike 2 punkt d

Artikkel 79	Artikkel 52
Artikkel 80	Artikkel 48
Artikkel 81	Artikli 48 lõige 3 ja artikkel 50
Artikkel 82	Artikli 48 lõige 3 ja artikkel 50
Artikkel 83	Artikkel 49
Artikkel 84	Artikli 48 lõige 3 ja artikkel 50
Artikkel 85	Artiklid 70 ja 71
Artikkel 86	Artikkel 256
Artikkel 87	-
Artikkel 88	Artikli 71 lõige 3
Artikkel 89	-
Artikkel 90	-
Artikkel 91	-
Artikkel 92	-
Artikkel 93	-
Artikkel 94	-
Artikkel 95	-

23. Määrus (EÜ) nr 998/2003

Määrus (EÜ) nr 998/2003	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	-
Artikkel 3	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 4	Artikkel 112, artikli 114 punkt e ja artikkel 117
Artikkel 5	Artiklid 152, 222 ja 228
Artikkel 6	-

Artikkel 7	Artikli 152 lõiked 2 ja 3 ning artikli 222 lõiked 2 ja 3
Artikkel 8	Artikli 241 lõike 1 punkti a alapunkt ii
Artikkel 9	Artikli 241 lõike 1 punkti a alapunkt ii
Artikkel 10	Artikkel 231
Artikkel 11	-
Artikkel 12	-
Artikkel 13	-
Artikkel 14 (esimene ja teine lõik)	Artikkel 239
Artikkel 14 (kolmas lõik)	-
Artikkel 14 (neljas lõik)	Artikli 236 lõike 1 punkt b ja artikli 241 lõike 1 punkti a alapunkt ii
Artikkel 15	-
Artikkel 16	-
Artikkel 17	Artikli 152 lõiked 2 ja 3, artikli 222 lõiked 2 ja 3, artikkel 228 ja artikli 241 lõike 1 punkti a alapunkt ii
Artikkel 18	Artiklid 246 kuni 251
Artikkel 19	Artikli 4 lõike 2 punkt b, artikli 152 lõiked 2 ja 3, artikli 222 lõiked 2 ja 3, artikkel 228 ja artikli 241 lõike 1 punkti a alapunkt ii
Artikli 19a lõige 1	Artikli 114 punkt e ja artikkel 117
Artikli 19a lõige 2	Artikli 152 lõiked 2 ja 3
Artikkel 20	-
Artikkel 21	-
Artikkel 22	-
Artikkel 23	-
Artikkel 24	-
Artikkel 25	-

24. Määrus (EÜ) nr 21/2004

Määrus (EÜ) nr 21/2004	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 102
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikli 3 lõige 1	Artikli 102 lõige 2
Artikli 3 lõige 2	Artikkel 105
Artikli 4 lõiked 1 ja 2	Artikli 107 punkt a, artiklid 114, 115 ja 117
Artikli 4 lõige 3	Artikli 114 punkt b ja artikli 115 punkt a
Artikli 4 lõiked 4 kuni 7	Artikkel 114
Artikli 4 lõige 8	Artikkel 105
Artikli 4 lõige 9	Artikli 114 punkt b
Artikkel 5	Artiklid 97, 100, 101, 105 ja artikli 106 punktid b ja c
Artikkel 6	Artikli 105 punkt b, artikli 107 punkt b, artikkel 108, artikli 114 punkti c alapunkt ii, artiklid 115 ja 117
Artikkel 7	Artikkel 96
Artikli 8 lõige 1	Artikkel 103
Artikli 8 lõige 2	Artikli 107 punkt c
Artikli 8 lõiked 3 kuni 5	Artikkel 103
Artikkel 9	Artikli 114 punkt b ja artikkel 117
Artikli 10 lõike 1 punkt a	-
Artikli 10 lõike 1 punkt b	Artikkel 256
Artikli 10 lõike 1 punkt c	Artikkel 258
Artikli 10 lõige 2	Artikkel 117
Artikkel 11	Artikkel 105
Artikli 12 lõige 1	-

Artikli 12 lõige 2	Artikkel 256
Artikli 12 lõiked 4 kuni 7	-
Artikkel 13	-
Artikkel 14	-
Artikkel 15	-
Artikkel 16	-
Artikkel 17	-

25. Direktiiv 2004/68/EÜ

Direktiiv 2004/68/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikli 3 lõige 1	Artikli 230 lõike 1 punkt a
Artikli 3 lõige 2	Artikli 233 lõige 1
Artikkel 4	Artikli 231 lõige 1
Artikkel 5	Artiklid 231 lõiked 1, 3 ja artikkel 232
Artikkel 6	Artiklid 236 ja 237
Artikkel 7	Artikkel 236 lõike 1 punkt a ja lõige 2 ning artikkel 237
Artikkel 8	Artikkel 236, artikli 239 lõige 4 ja artikli 241 lõike 1 punkt a
Artikkel 9	Artikli 236 lõige 1 ja artikli 239 lõige 4
Artikkel 10	Artikli 236 lõige 1 ja artikli 239 lõige 4
Artikkel 11	Artikli 230 lõike 1 punkt d, artiklid 239 ja 240
Artikkel 12	-
Artikkel 13	-
Artikkel 14	-

Artikkel 16	-
Artikkel 17	-
Artikkel 18	-
Artikkel 19	-
Artikkel 20	-
Artikkel 21	-

26. Direktiiv 2005/94/EÜ

Direktiiv 2005/94/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artikkel 9
Artikkel 4	Artiklid 27 ja 28
Artikkel 5	Artiklid 16, 17, 18 ja 21
Artikkel 6	Artikkel 57
Artikkel 7	Artiklid 53 kuni 56 ja artikli 57 lõige 1
Artikkel 8	Artikli 55 lõige 2
Artikkel 9	Artikkel 59
Artikkel 10	Artikli 55 lõike 1 punktid e, f ja artikkel 56
Artikkel 11	Artiklid 61 ja 63
Artikkel 12	Artikkel 63
Artikkel 13	Artiklid 61 ja 63
Artikkel 14	Artikli 63 punkt a
Artikkel 15	Artikkel 62 ja artikli 63 punkt e
Artikkel 16	Artikkel 64
Artikkel 17	Artiklid 65 ja 67

Artikkel 18	Artikli 65 lõike 1 punktid a ja b ning artikkel 67
Artikkel 19	Artiklid 65 ja 67
Artikkel 20	Artikli 65 lõike 1 punkti d alapunkt ii ja artikkel 67
Artikkel 21	Artikli 65 lõike 1 punktid c ja i ning artikkel 67
Artikkel 22	Artikli 65 lõike 1 punktid c ja i ning artikkel 67
Artikkel 23	Artikli 65 lõike 1 punkt c ja artikkel 67
Artikkel 24	Artikli 65 lõike 1 punkt c ja artikkel 67
Artikkel 25	Artikli 65 lõike 1 punkt c ja artikkel 67
Artikkel 26	Artikli 65 lõike 1 punkt c ja artikkel 67
Artikkel 27	Artikli 65 lõike 1 punkti d alapunkt ii ja artikkel 67
Artikkel 28	Artikli 65 lõike 1 punkt f ja artikli 67 punkt b
Artikkel 29	Artikkel 68
Artikkel 30	Artiklid 65 ja 67
Artikkel 31	Artikkel 68
Artikkel 32	Artiklid 64, 65, 67 ja artikli 71 lõige 3
Artikkel 33	Artikkel 67 ja artikli 71 lõige 3
Artikkel 34	Artikkel 37, artikli 65 lõike 1 punkt i, artikkel 67 ja artikli 71 lõige 3
Artikkel 35	Artiklid 54 ja 61
Artikkel 36	Artiklid 61 ja 63
Artikkel 37	Artiklid 61 ja 63
Artikkel 38	Artiklid 61, 63, 65 ja 67
Artikkel 39	Artiklid 61, 63 ja artikli 71 lõige 3
Artikkel 40	Artikkel 61,63 ja artikli 71 lõige 3

Artikkel 41	Artikkel 61,63 ja artikli 71 lõige 3
Artikkel 42	Artiklid 62 ja 63
Artikkel 43	Artikkel 64
Artikkel 44	Artiklid 65 ja 67
Artikkel 45	Artikkel 68
Artikkel 46	Artikli 64 lõige 4, artikkel 67 ja artikli 71 lõige 3
Artikkel 47	Artiklid 61, 63 ja 71
Artikkel 48	Artikli 68 lõike 1 punkt b ja lõike 2 punkt a
Artikkel 49	Artikli 61 lõige 3 ja artikkel 68
Artikkel 50	Artikkel 15, artikli 54 lõike 2 punktid b ja c ning lõige 3, artikli 58 lõige 2, artikli 63 lõige 5
Artikkel 51	-
Artikkel 52	Artiklid 46 ja 47
Artikkel 53	Artikkel 69
Artikkel 54	Artiklid 46, 47, 65, 67 ja 69
Artikkel 55	Artiklid 46, 47, 65, 67 ja 69
Artikkel 56	Artiklid 46 ja 47
Artikkel 57	Artikkel 47
Artikkel 58	Artiklid 48 kuni 51
Artikkel 59	Artikkel 52
Artikkel 60	-
Artikkel 61	Artikkel 256
Artikkel 62	Artiklid 43 kuni 45
Artikkel 63	-
Artikkel 64	-
Artikkel 65	-

Artikkel 66	-
Artikkel 67	-
Artikkel 68	-
Artikkel 69	-

27. Direktiiv 2006/88/EÜ

Direktiiv 2006/88/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 2 ja artikli 3 lõige 2
Artikkel 3	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikli 4 lõige 1	Artiklid 170, 171, 174 ja 175
Artikli 4 lõige 2	Artikkel 177
Artikli 4 lõige 3	Artikli 183 lõige 2
Artikli 4 lõige 4	Artiklid 170, 171, 172 ja 173
Artikli 4 lõige 5	-
Artikkel 5	Artikkel 179
Artikkel 6	Artiklid 183 ja 184
Artikkel 7	-
Artikkel 8	Artiklid 185, 186, 187 ja 188
Artikkel 9	Artikli 179 lõike 1 punkti a alapunkt i ning lõiked 2 ja 3
Artikkel 10	Artikli 179 lõike 1 punkti a alapunkt ii ning lõiked 2 ja 3
Artikkel 11	Artiklid 190 ja 204
Artikkel 12	Artikkel 190
Artikkel 13	Artikkel 191

Artikli 14 lõiked 1 ja 2	Artikkel 208
Artikli 14 lõiked 3 ja 4	Artiklid 219 ja 220
Artikli 15 lõiked 1 ja 2	Artiklid 195 ja 196
Artikli 15 lõige 3	Artikkel 192
Artikli 15 lõige 4	Artiklid 195, 196 ja 198
Artikkel 16	Artikkel 196
Artikkel 17	Artikkel 196
Artikkel 18	Artiklid 200 ja 201
Artikkel 19	Artiklid 200 ja 201
Artikkel 20	Artikkel 199
Artikkel 21	Artiklid 202, 203 ja 205
Artikkel 22	Artikli 230 lõike 1 punkt a
Artikkel 23	Artiklid 231 ja 232
Artikkel 24	Artikli 230 lõike 1 punkt d ja artikkel 239
Artikkel 25	Artiklid 236, 239 ja 240
Artikkel 26	Artikkel 16
Artikkel 27	Artiklid 17 ja 18
Artikkel 28	Artiklid 53 kuni 55 ja 72 kuni 74
Artikkel 29	Artikkel 57
Artikkel 30	Artiklid 59 ja 77
Artikkel 31	-
Artikkel 32	Artiklid 60, 61, 62 ja 64
Artikkel 33	Artiklid 65 ja 67
Artikkel 34	Artikli 61 lõike 1 punktid b ja c ning artikkel 63
Artikkel 35	Artikli 61 lõige 3 ja artikkel 63
Artikkel 36	-

Artikkel 37	Artikkel 68
Artikkel 38	Artiklid 76 ja 78
Artikkel 39	Artiklid 78 ja 79
Artikkel 40	Artikkel 80
Artikkel 41	Artikli 246 lõike 1 punktid b ja c
Artikkel 42	Artikli 71 lõige 3
Artikkel 43	Artikkel 227
Artikkel 44	Artiklid 26, 27, 30 ja 31
Artikkel 45	Artikkel 32
Artikkel 46	Artikkel 34
Artikkel 47	Artiklid 43 ja 44
Artikkel 48	Artiklid 46 ja 47
Artikkel 49	Artikkel 36
Artikkel 50	Artiklid 36 ja 37
Artikkel 51	Artikkel 38
Artikkel 52	Artikkel 41
Artikkel 53	Artikkel 42
Artikkel 54	-
Artikkel 55	-
Artikkel 56	-
Artikli 57 punkt a	-
Artikli 57 punkt b	Artikli 54 lõike 2 punkt c ja lõige 3, artikkel 58, artikli 61 lõike 1 punkt h, artikli 63 lõige c, artikli 67 lõike 1 punktid b ja c
Artikli 57 punkt c	-
Artikkel 58	-
Artikkel 59	Artikkel 38, artikkel 183 (osaliselt)

Artikkel 60	Artikkel 256
Artikkel 61	-
Artikkel 62	-
Artikkel 63	-
Artikkel 64	-
Artikkel 65	-
Artikkel 66	-
Artikkel 67	-

28. Direktiiv 2008/71/EÜ

Direktiiv 2008/71/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikli 3 lõige 1	Artikkel 96 Artikkel 115
Artikli 3 lõige 2	-
Artikli 4 lõige 1	Artiklid 97 ja 115
Artikli 4 lõige 2	Artikkel 110
Artikli 5 lõige 1	Artikli 110 punkt a, artikli 114 punkt b ja artikkel 117
Artikli 5 lõige 2	Artikli 110 punkt a ja artikkel 111
Artikli 6 lõige 1	Artikli 110 punkt a, artiklid 115 ja 117
Artikli 6 lõige 2	-
Artikkel 7	Artikli 103 lõike 1 punkt b ja lõige 2
Artikkel 8	Artikkel 110, artikli 114 punkt d
Artikkel 9	Artikkel 256
Artikkel 10	-
Artikkel 11	-

Artikkel 12	-
Artikkel 13	-

29. Direktiiv 2009/156/EÜ

Direktiiv 2009/156/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	Artiklid 123 ja 136
Artikli 4 lõige 1	Artikkel 127 ja artikli 146 lõige 3
Artikli 4 lõige 2	Artiklid 127 ja 128
Artikli 4 lõige 3	Artikkel 125
Artikli 4 lõige 4	Artiklid 109, 114 ja 117
Artikli 4 lõige 5	Artikli 123 lõike 1 punkt a, artiklid 127 ja 128
Artikli 4 lõige 6	Artiklid 30 kuni 35
Artikkel 5	Artiklid 127 ja 128
Artikkel 6	Artiklid 127, 128 ja artikli 141 punkt b
Artikli 7 lõige 1	Artikli 123 lõige 2 ja artikkel 130
Artikli 7 lõige 2	Artiklid 127, 128 ja 129
Artikli 7 lõige 3	Artiklid 127, 128 ja 129
Artikkel 8	Artikli 109 lõike 1 punkt c, artiklid 114, 117 ja 140 kuni 143
Artikkel 9	Artiklid 246 kuni 248 (osaliselt)
Artikkel 10	-
Artikkel 11	-
Artikli 12 lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 230 lõike 1 punkt a ja artikkel 231
Artikli 12 lõiked 4 ja 5	Artikkel 236

Artikkel 13	Artiklid 231 ja 236
Artikkel 14	Artikkel 236
Artikkel 15	Artikkel 236
Artikkel 16	Artiklid 236, 238 ja 239
Artikkel 17	Artikkel 236
Artikkel 18	-
Artikkel 19	Artikkel 236
Artikkel 20	-
Artikkel 21	-
Artikkel 22	-
Artikkel 23	-
Artikkel 24	-

30. Direktiiv 2009/158/EÜ

Direktiiv 2009/158/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 4 (osaliselt)
Artikkel 3	-
Artikkel 4	-
Artikkel 5	Artiklid 123, 127, 128, 157 ja 158
Artikkel 6	Artiklid 121, 123 ja 157
Artikkel 7	Artikkel 96
Artikkel 8	Artiklid 157 ja 158
Artikkel 9	Artiklid 127 ja 128
Artikkel 10	Artiklid 127 ja 128
Artikkel 11	Artiklid 127 ja 128

Artikkel 12	Artiklid 127 ja 128
Artikkel 13	Artikkel 128
Artikkel 14	Artikkel 128
Artikli 15 lõike 1 punkt a	Artiklid 157 ja 158
Artikli 15 lõike 1 punktid b kuni d	Artiklid 127 ja 128
Artikli 15 lõige 2	Artiklid 30 kuni 35
Artikkel 16	Artiklid 30 kuni 35
Artikkel 17	Artiklid 36, 39 ja 40
Artikkel 18	Artiklid 121, 122, artikli 123 lõike 1 punkt a ja lõige 2, artikkel 129 ning artikli 155 lõige 3
Artikkel 19	Artikkel 128
Artikkel 20	Artiklid 140 kuni 147 ning artiklid 159 ja 160
Artikkel 21	-
Artikkel 22	-
Artikkel 23	Artikli 230 lõike 1 punkt a, artiklid 231 ja 232
Artikkel 24	Artikkel 236
Artikkel 25	Artikkel 236
Artikkel 26	Artikkel 239
Artikkel 27	-
Artikkel 28	Artiklid 236, 237 ja 238
Artikkel 29	Artiklid 236 ja 241
Artikkel 30	Artikkel 236
Artikkel 31	Artiklid 246 kuni 248
Artikkel 32	-
Artikkel 33	-
Artikkel 34	-

Artikkel 35	-
Artikkel 36	-
Artikkel 37	-
Artikkel 38	-